विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना
बागलुङ, २०७७/०७८

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति,
बागलुङ

विषयसूची

१. पृष्ठभूमी १
  १.१. जिल्लाको परिचय २
  १.२ योजनाको पृष्ठभूमी ६
    संक्षिप्त विपदको स्थिति..६
    योजनाको आवश्यकता, औचित्य ७
२. विपदको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उदेश्य..७
३. विपद जोखिमको अवस्था ९
  ३.१ विगतका विपदहरुको विश्लेषण ९
  ३.२ कानूनी नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था १०
  ३.३ प्रमुख प्रकोपहरु र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरु १३
  ३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आंकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शांकन १३
  ३.५ विपद सङकटासम्पन्नता तथा क्षमता विश्लेषण १४
  ३.६ विपद् जोखिम आंकलन तथा नक्शांकन १९
  ३.७ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली विश्लेषण..१९
  ३.८ सरोकारवाला संस्थाहरु २२
  ३.९ विषयगत क्षेत्रहरु २३
४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रका लागि) २५
५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरुको लागि)..३५
६. आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रहरुको लागि) ४३
७. आवश्यकताको लेखाजोखा ६२
  ७.१ विषयगत स्रोत साधनको आँकलन ६२
  ७.२ बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन ६४
  ७.३ अन्य आवश्यकताहरु ६७
  ७.४ अनुमानित लागत ६८
  ७.५ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र ६८
८. अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य ६९
९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण ७०
१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र ७२
  १०.१ लक्ष्य र सूचकहरु ७२
  १०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र ७२
  १०.३ क्षमता विकास ७३
  १०.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण ७३
११. सन्दर्भ सामाग्रीहरु ७४
१२ अनुसूचीहरु ७५

१. पृष्ठभूमी

नेपाल बाढी, पहिरो आगलागी, महामारी,मौसमको विषमता तथा भूकम्प जस्ता प्रकोप उच्च जोखिम रहेको छ । देशका भौगर्भिक, भौगोलिक, जैविक, जल तथा मौसम र वातावरणीय अवस्थाका कारणहरुले विपद्का घटानाहरु घटने गरेको पाइन्छ ।

यसका साथै नेपालको पूर्वदेखि पश्चिमसम्मको भू-भाग वर्षायाममा बाढी-पहिरो, हिउँदमा अतिवृष्टि या अनावृष्टि, असिना, हावा हुरी र जुनसुकै समयमा भूकम्पीय दृष्टिले संवेदनशील मानिन्छ । विश्वका मुलुकमध्ये नेपाल भूकम्पका हिसावले ११ औं स्थानमा र जल उत्पन्न प्रकोपका जोखिममा ३० औं स्थानमा पर्नुले समग्र देश नै विपद् जोखिमका आधारमा अत्यन्त अगाडि देखिन्छ । देशको तराई समतल भू-भागमा बाढीजन्य तथा आगलागी, शीतलहर जस्ता विपदका असर बढी देखिन्छ भने पहाडी भागमा पहिरो, बाढी, नदीकटान, आगलागी, भूकम्प, महामारी तथा हिमाली भेगमा हिमपात, हिमताल फुट्ने, पहिरो, आगलागी, महामारी जस्ता विपदका जोखिमका कारणहरुले मानिसको जीविकोपार्जनमा प्रत्यक्ष असर पारेको देखिन्छ ।

नेपालमा हरेक वर्ष औषत ५०० भन्दा बढी विविध प्रकोपका घटनाहरु हुने गर्दछन्, परिणाम स्वरुप भौतिक संरचना तथा मानविय क्षति हुन्छ र जीविकोपार्जनमा समेत असर पर्दछ । पछिल्लो ४५ वर्ष (वि.सं. २०२८-२०७२) को अवधिमा नेपालमा ४०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरुले विपद्का कारण आफ्नो ज्यान गुमाएका छन् । यो संख्या हरेक दिन २ जनाको ज्यान गएकोभन्दा बढी हो । उच्च मृत्युदरको अलावा उक्त अवधिमा ७५००० भन्दा बढी व्यक्तिहरु घाइते भएका छन् भने लगभग ३०,००,००० प्रभावित बनेका छन् । विगत ५ वर्षको तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा वर्षेनी करिब १०००० सडक दुर्घटना हुने गरेका छन् । जसका कारण वर्षेनी १९०० व्यक्तिले ज्यान गुमाउछन् भने करिब १३००० व्यक्तिहरु घाइते हुन्छन् । वि.सं. २०७२ वैशाख १२ गतेको भुकम्प, २०७१ र ७४ सालमा आएको बाढी तथा पहिरो, वर्षेनी हुने सडक दुर्घटना र यसबाट भएको ठुलो जनधनको क्षति तथा नोक्सानी यसका पछिल्ला उदाहरण हुन् ।

वर्षेनी यस प्रकारका प्रकोपबाट थुप्रै जनधनको क्षति हुने गरेको छ । अनिश्चित वर्षाका कारणले हुने खडेरी तथा अनिकालले गर्दा मानिसहरु बढी प्रभावित हुने गरेको पाइन्छ । नेपालले हरेक वर्ष अव्यवस्थित बस्ती र जनचेतनाका कमीले गर्दा आगलागिबाट ठूलो क्षति व्यहोरिरहेको छ । त्यसै गरी आँधीबेहरी, असिना, चटयाङ्ग, शीतलहर आदि जस्ता जलबायु परिवर्तको असरका कारण उत्पन्न विभिन्न प्रकोपहरुको समेत सामना गर्नुपरिरहेको छ । बारम्बार घटिरहने यस्ता विपदका घटनाहरु देशको विकास प्रयासमा समेत मुख्य बाधकको रुपमा देखिएका छन् । भौगोलिक विकटता, यातायातको असुविधा र प्रतिकुल मौसमका कारण घटनास्थलमा उद्धारकर्मी तथा राहत सामाग्री तत्काल उपलब्ध गराउन नसकिने हुँदा प्रभावितहरु अझ बढी जोखिममा रहेका छन् । यी विभिन्न प्रकोपका सम्भावित घटनाहरुलाई तत्कालीन तथा दीर्घकालीन उपायहरुद्धारा न्यूनिकरण गर्न सकिन्छ भने कतिपय अवस्थामा यसको सामना नगरी नहुने अवस्था आइपर्दछ । उल्लेखित विभिन्न प्रकारका प्रकोपहरुबाट पर्ने सम्भावित विपद्लाई उचित रुपमा व्यवस्थापन गरी प्रतिकार्य गर्न र जनधनको क्षति न्युन गर्न व्यवस्थित पूर्वयोजना तथा पूर्वतयारीको महत्वपूर्ण स्थान रहन्छ । यस प्रकारका विपदका समयमा प्रभावकारी रुपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न र सम्बन्धित निकायको जिम्मेवारीलाई प्रष्ट किटान गर्नको लागि विपद पूर्वतयारी कार्ययोजनाले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ ।

विगत बर्षहरुदेखि नै यस जिल्लामा पनि यस्ता खालका विभिन्न प्रकोपहरुद्धारा जनधनको क्षति भैरहेको देखिन्छ भने सबै प्रकारका प्रकोपको सम्भावना पनि अत्यन्त बढि देखिन्छ । तसर्थ प्राकृतिक तथा मानव सिर्जित जुनसुकै खालका विपदका घटनाबाट हुन सक्ने मानिसको जीउधन तथा सम्पतिको क्षतिलाई न्यून गर्नका लागि जिल्लामा पनि आपतकालीन पूर्वतयारीलाई मजबूत बनाउन जरुरी छ । आपतकालीन तथा विपद पूर्वतयारी विपद जोखिम न्यूनीकरणको एउटा महत्वपूर्ण पक्ष हो । यसले विपदको सामना गर्ने क्षमतालाई वृद्धि गर्न र समुदायलाई विपद व्यवस्थापन गर्ने कार्यमा मद्धत पुचाउँदछ ।

१.१ जिल्लाको परिचय

गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत रहेका ११ जिल्लामध्ये बागलुङ जिल्ला धवलागिरी हिमालको काखमा अवस्थित पवित्र कालिगण्डकी नदी किनारका तीर्थस्थल तथा पर्यटकीय स्थलको रुपमा चिनारी हुनुका साथै झोलुङ्गे पुलको जिल्लाको उपनामले समेत परिचित छ । यो जिल्ला नेपालको नक्सासँग मिल्दोजुल्दो आकारमा पूर्व पश्चिम फैलिएको छ । यसैले यसलाई नेपाल भित्रको नेपाल पनि भनिन्छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम जिल्लाको पूर्वी कुनामा अवस्थित रहेको छ । प्रशासकीय तथा राजनीतिक विभाजन अनुसार यस जिल्लाको पूर्वमा पर्वत, पश्चिममा रोल्पा र रुकुम, उत्तरमा म्याग्दी जिल्ला तथा दक्षिणमा प्यूठान र गुल्मी जिल्ला पर्दछन् । कुल १७८४ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको यस जिल्लालाई दुई प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र र चार प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ । त्यस्तै गरी स्थानीय संरचना अनुसार ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका गरी जम्मा १० स्थानीय तह कायम भएको छ ।

- **भौगोलिक अवस्थिति तथा क्षेत्रफल**

१	अक्षांश	२८°१५" उत्तरदेखी २८°३७"
२	देशान्तर	८३° पूर्वदेखी ८३° ३६" पूर्वसम्म
३	पूर्व पश्चिम सिमाना	पूर्व पर्वत र पश्चिम रोल्पा, रुकुम
४	उत्तर दक्षिण सिमाना	उत्तर म्याग्दी र दक्षिण प्यूठान, गुल्मी
५	औषत लम्बाई-चौडाई	क्रमशः ८२५०० मीटर र २३८१५ मीटर
६	समुद्र सतहदेखि उचाई	३३२५ फिट

- **हावापानी**

१	हावापानी	उष्ण, समशितोष्ण, ठण्डा शितोष्ण, लेकाली, हिमाली
२	वार्षिक सरदर बर्षा	अधिकतम २२०० - न्यूनतम १०.९ मि.लि.
२	तपक्रम	अधिकतम ३७.५ - न्यूनतम ६.५ डिग्री सेल्सियस

- **मानवीय विकास सूचकाङ्कमा बागलुङ जिल्ला**

१	औषत आयु	६३.५४ वर्ष
२	मानवीय विकास सूचकाङ्क	०.४९२
३	मानवीय गरिव सूचकाङ्क	३५.७
४	लैङ्गिक विकास सूचकाङ्क	०.४८१

- **भू- उपयोग विवरण**

सि. नं	भू-भाग हेक्टरमा								
	खेतियोग्य	खेती गरिएको	पाखो	खरवारी	बनजंगल	चरन	अन्य भीर-पाखो आवास	नदीनाला	जम्मा
१	३०,४७६	४६,१४८	२४६८४	१५,६७२	९८,०४६	२८,१८९	४,९९७	५,०९७	१८२,४८६

- **संरक्षित वन क्षेत्रफल र उपयोग**

सि.नं.	वनको किसिम	क्षेत्रफल र उपयोग	जम्मा
१	सरकारी बन	९८,०४६ हेक्टर	११४०९६ हेक्टर
२	सामुदायिक बन	१६,०५० हेक्टर	
३	उपभोक्ता समूह संख्या	४०४ समूह	
४	लाभान्वित परिवार	४०६८१ घरधुरी	

➢ २०६८ को जनगणना अनुसार जनसंख्याको विवरण

सि.नं.	विवरण	
१	कूल जनसंख्या	२,७०,००९
२	महिला	१,५०,९८८
३	पुरुष	१,१९,०२१
४	घर संख्या	६३५६५
५	बार्षिक बृद्धिदर	१.४६ %
६	जनघनत्व	१५१ वर्ग किमी
७	औषत परिवार सदस्य संख्या	४.२५
८	दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	३१ बर्ष
९	शहरी जनसंख्या	७.७४ %
१०	ग्रामिण जनसंख्या	९२.२५%
११	शहरी जनघनत्व	११३६.३५ वर्ग कि.मी.
१२	ग्रामिण जनघनत्व	१४०.५१ वर्ग कि.मी.
१३	लैगिंक अनुपात	७९ पुरुष : १००महिला
१४	नेपालको जनसंख्यामा यस जिल्लाको अंश	१.१६ %

➢ सामाजिक संरचना

क) जात/जातिको आधारमा

क्र.स.	जात/जाति	संख्या	कूल जनसंख्याको प्रतिशत
१	मगर	७४५५०	२७.४६
२	ब्राह्मण	५९५३२	२२.४१
३	क्षेत्री	५१८७१	१९.६१
४	कामी	३५१५०	१२.९४
५	सार्की	११६९९	४.३६
६	दमाई	१०६२३	३.९८
७	ठकुरी	४११७	१.५
८	छन्त्याल	४०४७	१.५
९	नेवार	३३७०	१.२०

ख) धर्मको आधारमा

क्र.स.	धर्म	संख्या	कूल जनसंख्याको प्रतिशत
१	हिन्दू	२२४०१०	८३.२९
२	वौद्ध	४१,७६८	१५.५३
३	ईस्लाम	४९४	०.१८
५	क्रिस्चियन	२५८	०.१०
५	किरात	९०३	०.०१

ग) शिक्षण संस्था संख्यात्मक

सि.नं.	स्तर	संख्या		जम्मा
		संस्थागत	सामुदायिक	
१	प्रा.वि.	४४	३६९	४१३
२	नि.मा.वि.	-	५७	५७
३	मा.वि.	१३	६३	७६

४	उ.मा.वि.	३	२९	३२
५	क्याम्पस	४	१	५
६	प्राविधिक शिक्षालय	२	-	२
	जम्मा			५८५
बेद विद्याश्रम/ संस्कृत पाठशाला				५

घ) जिल्लाको साक्षरता अवस्था

१	जिल्लाको कूल साक्षरता	७१.८८ %
२	महिला साक्षरता	६५.२९ %
३	पुरुष साक्षरता	८०.५९ %

ङ) **प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरुः-**

सि.नं.	न.पा./गा.पा.	पर्यटकीय स्थल	सदरमुकामदेखि दूरी
१	बागलुङ नगरपालिका	कालीका भगवती मन्दिर	सदरमुकाम
२	बागलुङ नगरपालिका	संसारकोट	४ कोष उत्तर पश्चिम
३	ढोरपाटन नगरपालिका	ढोरपाटन / फागुनेको धुरी	३६ कोष उत्तर पश्चिम
४	जैमिनि नगरपालिका	गाँजाको दह (धुरी)	७ कोष पश्चिम
५	बागलुङ नगरपालिका	भकुण्डे धुरी	२ कोष पश्चिम
६	जैमिनि नगरपालिका	हाडिकोट धुरी	१३ कोष पश्चिम
७	बागलुङ नगरपालिका	पाग्जाकोट धुरी	५ कोष पश्चिम
८	बडीगाड नगरापालिका	चमेरे गुफा	१६ कोष पश्चिम
९	गल्कोट नगरापालिका	घुम्टेको लेक	१० कोष पश्चिम
१०	काठेखोला गाउँपालिका	रामकोट /घोडाबांधे	६ कोष पश्चिम
१२	काठेखोला गाउँपालिका	थाप्लेको धुरी	५ कोष पश्चिम
१३	जैमिनि नगरापालिका	जैमिनेश्वर क्षेत्र	९ कोष दक्षिण

च) स्वास्थ्य सेवा विवरणः-

सि.नं.	कार्यालय	संख्या	अवस्थिति
१	अञ्चल अस्पताल	१	बागलुङ नगरपालिका
२	आँखा अस्पताल	१	बागलुङ नगरपालिका
३	जिल्ला आयुर्वेद केन्द्र	१	बागलुङ नगरपालिका
४	दन्त अस्पताल	१	बागलुङ नगरपालिका
५	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	३	जैमिनि न.पा., गलकोट न.पा., ढोरपाटन न.पा.
६	स्वास्थ्य चौकी	९	
७	उप-स्वास्थ्य चौकी	४९	
८	आयुर्वेद औषधालय	४	
९	गाउँघर क्लिनिक	१९०	

छ) सडक, यातायातः-

सि.नं.	विवरण	दुरी	अवस्था
१	पक्की सडक	९० कि.मी.	संचालनमा रहेको
२	ग्राभेल सडक	३० कि.मी	
३	कच्ची सडक	४१७.१५ की.मी.	
४	झोलुङ्गे पुल	५५५ वटा	

५	पक्की पुल	८ वटा	
६	विमानस्थल	१ वटा	बागलुङ न.पा. स्थित वडा नं. १४ मा रहेको
७	सडक पुगेका स्थानीय तह		१० स्थानीय तह सवै
८	सडक कुल लम्वाई	९९८ कि.मी.	

➢ सूचना तथा संचार संजाल

सि.नं.	विवरण	
१	हुलाक कार्यालय	जिल्ला हुलाक १ ईलाका हुलाक १३ अतिरिक्त हुलाक ४८
२	एफ एम रेडियो	धौलागिरी एफ.एम., बा.न.पा. बागलुङ एफ.एम. वा.न.पा. सयपत्री एफ.एम., बागलुङ बजार गलकोट एफ.एम, गलकोट सारथी एफ.एम, खर्वाङ ढोरपाटन एफ.एम, बुर्तिबाङ परिवर्तन एफ.एम., बुर्तिबाङ बिहानी एफ.एम., कुश्मीसेरा रेडियो शुभेच्छा कुश्मीशेरा जैमिनी रेडियो बुर्तिवाङ ढोरपाटन
३	पत्र-पत्रिका	दैनिक ३ वटा साप्ताहिक ६ वटा
४	अनलाइन न्यूज	५ बटा
५	टेलिभिजन	धौलागिरी टेलिभिजन

➢ राजनैतिक अवस्था

यस जिल्लामा ७ वटा राजनैतिक दलहरु क्रियाशिल रहेका छन् । यस जिल्लाको राजनैतिक सन्तुलन कायम राख्न सवै राजनीतिक दलहरुको भूमिका सकारात्मक देखिन्छ । साथै विपद्को समयमा एकजुट भई उद्धारमा खट्ने अनुकरणीय संस्कारको विकास भएको छ । राजनैतकि दलको विवरण अनुसूची ५ को घ मा रहेको छ ।

क) राजनैतिक तथा प्रशासनिक विवरण

सि.नं.	विवरण	
१	प्रदेश	गण्डकी
२	जिल्ला सदरमुकाम	बागलुङ बजार
३	प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र	२
४	प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र	४
५	न.पा. र गा.पा.	४ र ६

➢ जिल्लाका विभिन्न स्थानको जनसंख्या र सदरमुकामसम्मको दुरी

सि. नं.	स्थानको नाम	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	परिवार संख्या	जनसंख्या	सदरमुकामसम्मको दुरी कोषमा
१	बागलुङ न.पा.	९८.०१	१५४४३	५७८२३	०
२	जैमिनी न.पा.	११८.७१	७४७८	३१४३०	९
३	गलकोट न.पा.	१९४.३९	७७११	३३०९७	९

सि. नं.	स्थानको नाम	क्षेत्रफल वर्ग कि.मी.	परिवार संख्या	जनसंख्या	सदरमुकामसम्मको दुरी कोषमा
४	ढोरपाटन न.पा.	२२२.८५	५७१६	२६२१५	२५
५	काठेखोला गा.पा.	८२.८८	५२४१	२२८६५	६
६	ताराखोला गा.पा.	१२९.५३	२४९५	१२००९	१८
७	बडिगाड गा.पा.	१७८.६८	५०६०	३०९०६	१८
८	निसिखोला गा.पा.	२४४.३७	४८९३	२०६११	२८
९	तमानखोला गा.पा.	१७८.०२	२४२२	१०६५९	२८
१०	बरेङ गा.पा.	७५.२८	३२४०	१४४९२	१८

१.२ योजनाको पृष्ठभूमी

विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाई समुदाय तथा अन्य सरोकारवालाहरुलाई सशक्तिकरण गरिएमा अकस्मात हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । जनधनको क्षति न्यूनीकरण र विकासका संरचनाको सुरक्षाका साथै विकासको प्रतिफललाई दीगो राख्न विपद पूर्वतयारी योजना बनाई कार्यान्वयन गरेर मानवीय तथा भौतिक क्षति कम गर्नु आवश्यकता रहेको छ। विपदको सवाल भनेको केवल राहत र उद्धारमा मात्र सम्बन्धित र सीमित छैन । आधारभूत मानव अधिकार, मानवीय कानून, विकास निर्माण, गाँस, बास, कपास, शान्ति सुरक्षा एवं सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक लगायतका हरेक विषयहरुसँग यसको प्रत्यक्ष सम्बन्ध रहन्छ । यस्ता संवेदनशील विषयहरुलाई हृदयङ्गम गरी विपद व्यवस्थापन गतिविधिहरुलाई विकासका हरेक पक्षसँग एकीकृत गर्दै दीगो विकासको अवधारणभित्र समावेश गरिनुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। विपद व्यवस्थापनका गतिविधिहरुलाई सरकारी, गैरसरकारी, सरोकारवाला निकायहरु बीचको साझेदारी र समन्वयमा सञ्चालन गर्नसकेमा बढि प्रभावकारी हुने देखिन्छ ।

विपदको क्षेत्रमा काम गर्ने निकायहरूका लागि तयार भएको मानवीय घोषणा (स्पेयर) पत्रले निर्दिष्ट गरेको मार्ग निर्देशन र न्यूनतम मापदण्ड अनुसारको प्रक्रियालाई योजना तयार गर्न कार्यशालामा अवलम्बन गरिएको छ साथै यसमा अरु समावेश गर्नु पर्ने विषय बस्तुलाई पनि समेट्ने प्रयास भएको छ । खासगरी यो दस्तावेज तयार गर्दा देहायको प्रक्रिया अपनाइएको थियो ।

- बि.सं. २०७२/०७३ मा तयार भएको प्रकोप पूर्वतयारी योजनाको बिश्लेषण र क्रमिक अध्यावधिक गरिएका दस्तावेजको अध्ययन
- जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिका सबै बिषयगत सदस्यहरुको बीच छलफल, गोष्ठी
- विपदको क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाहरुबाट सूचना संकलन
- जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पटक-पटक छलफल गरिएको बिषयबस्तु तथा निर्णयहरु ।
- अन्य जिल्लाहरुले तयार गरेका विपद पूर्वतयारी कार्ययोजनाहरुलाई पनि References का रुपमा लिईएको छ ।
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा कार्ययोजना अद्यावधिक गर्ने कार्यदल गठन गरेको र सोको मस्यौदा प्रतिवेदन बमोजिम जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट पारित गरी कार्ययोजना कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

यस अधिका कार्ययोजनाहरु लाई समेत सिकाइको माध्यम बनाईएको छ भने यस योजनामा समावेश गरिएका विषयबस्तु समय-समयमा परिमार्जन गरिनेछ। यसमा कतिपय त्रुटी र कमी कमजोरी हुन सक्दछन् । कतिपय क्षेत्रका तथ्याङ्कहरू आउदा दिनमा समेत प्राप्त हुन सक्ने भएको र जरुरी तथ्यांकलाई मध्यावधी मूल्यांकनको वेलामा समेत समावेश गरी यो कार्ययोजना दस्तावेजलाई पूर्णता दिने प्रयास गरिएको छ ।

❖ संक्षिप्त विपदको स्थिति

बागलुङ जिल्लामा विशेषगरी बाढी, पहिरो, आगोलागी, असीना चट्याङ, हुरीबतास, महामारीजस्ता प्रकोप रहेको र उक्त प्रकोपहरुमध्ये स्तरीकरण गर्दा बाढी पहिरोको प्रकोप पहिलो स्थानमा रहेको छ, आगोलागी दोस्रो स्थानमा रहेको र अन्य प्रकोपहरु सामान्य रहेका छन् । वि.सं. २०६४ सालमा ग्वालीचौरमा गएको पहिरोमा परी २९ जनाको ज्यान गएको र करिब ३ करोड बराबरको धनको क्षति भएको, त्यस्तै २०७३ सालमा अधिकारीचौरमा गएका बाढी, पहिरो, २०७५ सालमा धुल्लुवासकोटको पहिरो, बडिगाड खोला थुनिन गई ताल परेको, काठेखोला ५ मा काउले जमिन भासिन गई १४ घरधुरी विस्तापित भएको, विभिन्न स्थानमा हुरी बतासले विद्यालयका छानो उडाउने गरेको, राजमार्ग तथा सडकहरुमा पहिरो आई सडक अवरुद्ध हुने गरेको, ग्रामीण भेगमा चल्ने सवारी साधन दूर्घटना हुने गरेको जस्ता विपद्को स्थिति रहेको छ । सन् २०१९ को डिसेम्वर महिनादेखि विश्वव्यापीरुपमा महामारीको रुपमा फैलिएको नोवेल कोरोना भाइरस (COVID - 19) को संक्रमण नेपालमा समेत फैलिएर बागलुङ लिल्लामा पनि यस रोगले यो योजना तयारपार्दाको समय सम्म १ जनाको ज्यान समेत लिइसकेको अवस्था छ ।

❖ योजनाको आवश्यकता, औचित्य

जिल्ला पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन कार्यशालाका सहभागीहरु बीच समुह निर्माण गरि विगतको अनुभवको आधारमा आवश्यकताको लेखाजोखा, कमिकमजोरी अर्थात खाडल पहिचान निम्न अनुसार गरिएको थियो ।

क) आवश्यकता लेखाजोखा

- सूचना संकलन र प्रवाह विषयमा आवश्यक अभिमूखिकरण/तालिम
- DPRP प्रयोग वारे वार्षिकरुपमा कृतिम पूर्व अभ्यास (Simulation)
- वार्षिक रुपमा वाढीका कारण वाटो घाटो लगायत भौतिक संरचना क्षेती हुने गरेको विपद्का समयमा तत्काल कार्य संचालन गराउन आवश्यक वजेटको पूर्वानुमान गर्ने ।
- विपद्का समयमा तत्कालीन यातायात सुचारु गर्न जेसीबी/स्काभेटर लगायतका साधनको व्यवस्था हुनु पर्ने
- पुन निमार्ण र पुनस्थापनका लागि क्षेत्रगत जिम्मेवारी बाँडफाँड
- जिल्लाको भौगोलिक क्षेत्रगत (Cluster) रुपमा सामाग्री भण्डारण
- जिल्लाको विपद् व्यवस्थापन योजना (DDMP) को निर्माण सो अनुरुप सवै कार्यालयले DRRलाई मुल प्रवाहीकरण ।
- सवै निकाय र समुदाय स्तरमा आपतकालिन कोष स्थापना र परिचालन

ख) औचित्य

- विपद्को प्रतिकार्य पछि समिक्षा गर्ने कार्य ।
- संस्थागत जिम्मेवारी तथा कार्य अझै Specific गर्दै लैजानु पर्ने ।
- विपद्का समयमा प्रतिकार्यकालागि आवश्यक सामग्री भण्डारणको व्यवस्था
- स्थानीय तहले आपतकालिन कोष परिचालन गाईडलाईनको व्यवस्था
- सवै कलस्टरको नियमित वैठक वस्ने र प्रगति पेश गर्ने व्यवस्था
- सवै कार्यालयमा विपद् जोखीम न्यूनिकरण सर्म्पक व्यक्ति (DRR Focal Person) को व्यवस्था
- गा.पा./न.पा. स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई प्रतिकार्य वारे अभिमूखिकरणको व्यवस्था
- समुदाय स्तरिय र वडास्तरिय सामुदायिक विपद् व्यवस्थापन समितिहरुको नक्शांकन

२. विपदको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उदेश्य

कुनै पनि स्थान वा समूदायमा भएका बिकास, उन्नति तथा त्यहाँ भएका संकटहरु र तिनले निम्त्याउने विपद्मा प्रत्यक्ष रूपले सम्बन्ध राख्छन् । हाम्रो देशमा करीव ६००० नदी नालाहरु छन् । प्रत्येक बर्ष हिमालय र चुरे क्षेत्र भएर वग्ने नदीहरुले व्यापक भू-क्षयका माध्यमले माटो र वालुवा ल्याई नदीको वहाव क्षेत्रको सतह उच्च हुन गई नदीका धारहरु परिवर्तन भै रहेका छन् । पानीजन्य प्रकोपको हिसावले नेपाल विश्वमा ३०औं स्थानमा, भुकम्पको जोखिमका हिसावले ११ औं स्थानमा र जलवायु परिवर्तनको असरको हिसावले चौथो स्थानमा पर्दछ । समय समयमा

हुने विपद्ले मानिसको जनजीवन अस्तव्यस्त पार्नुका साथै निर्माण गरिएको भौतिक पूर्वाधारहरु पनि नष्ट गर्दछ। धेरै समय देखि निर्माण गरिएको भौतिक संरचना होस् वा आयआर्जन गरेको धन सम्पति एकै पटकको प्रकोपले सबै नष्ट गर्न सक्छ। त्यसैले प्रकोपको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न साधारणतया उद्धार र राहतका कार्यक्रमलाई मात्र नहेरी विपद् पूर्वतयारी र विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा प्रतिकार्यको आवश्यता रहिरहन्छ।

बागलुङ जिल्लामा समय परिस्थिति र भौगोलिक विविधताको आधारमा यस जिल्लामा बाढी पहिरो, हुरी बतास, आगलागी प्रमुख प्रकोप हुन् भने यसका अतिरिक्त सडक दुर्घटना, आँधीवेरी र चट्याङ आदि जस्ता प्रकोपहरु बारम्बार दोहोरिने र ठूलो प्रभाव पार्ने प्रकोपका रुपमा रहेका छन्।

विपद् व्यवस्थापनका तिन चरणहरु विपद् पूर्व तयारी, विपद्का समयमा खोज उदार व्यवस्थापन र विपद् पछि राहत र पूर्नस्थापना मध्ये विपद् पूर्व गरिने न्यूनीकरण र पूर्वतयारी कार्य ६ गुणा सस्तो र प्रभावकारी हुने हुन्छ त्यसकारण दिगो विकासको प्रयासलाई सघाउन र विपद्को प्रभाव घटाएर सुरक्षित समाजको विकासको लागि विपद्को जोखिममा रहेका समुदायको विपद् सामना गर्ने क्षमता अभिवृद्धि गर्नु नितान्त आवश्यक छ। नेपाल सरकारले २०६६ असोजमा स्वीकृत गरेको 'विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति' र 'ह्योगो कार्यसंरचना २००५-२०१५' ले मार्गदर्शन गरेअनुरुप स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ लाई समेत आधार मानेर विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय तहको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने यो एक प्रयास हो। विपद् व्यवस्थापनको यही प्रयासस्वरुप जिल्लामा विपद् पूर्वतायरी तथा प्रतिकार्य योजना अध्यावधिक हुदै आईरहेको छ। यस योजना भित्र मूलभूत रूपमा क्षेत्रगत अवधारणा (Cluster Approach) लाई आत्मसात गरिएको छ।

यसर्थ प्रकोपको कारणले प्रत्येक वर्षमा हुने व्यापक जनधनको क्षति र विस्थापित र प्रभावितहरूको लागि एउटा सहभागितामूलक योजना बनाएमा मात्र उनीहरूले न्यायपूर्ण राहत पाउन सक्ने र बाढी लगायतका अन्य प्रकोपवाट हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न जिल्लामा सरोकारवाला सवैको सहभागीतामा विपद् व्यवस्थापन समिति बागलुङले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरिएको छ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्यः

- विपद पूर्व, विपद समयमा र विपद पछि गर्नु पर्ने कार्यहरुको पूर्वतयारी गर्नु।
- विपद प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउन सरल पार्नु।
- कार्ययोजनामा जिम्मेवारी बोकेका विभिन्न सघंसस्थाहरूलाइ समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापनमा सरिक गराउने।
- विभिन्न निकाय तथा संघसस्थाहरू बीच समन्वय गरी कार्यक्रमलाई एकीकृत रूपमा अगाडि लैजानु।
- कार्य योजना प्रकाशन गरी सम्बन्धित निकायहरूलाई वितरण गर्नु।
- निरन्तर समिक्षा र परिमार्जन गर्दै विपद् प्रतिकार्य योजनालाई प्रभावकारी बनाई जिल्लामा विपद्बाट हुने क्षती न्यूनिकरण गर्ने।

क) समष्टिगत उद्देश्य :

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको **समष्टिगत** उद्देश्य निम्न रहेका छन् :

⇒ मानवीय प्रतिकार्यका लागि पहिले नै उपयुक्त तथा पर्याप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा गर्नु।

⇒ मानवीय तथा पशु पन्छी र चौपायाबाट हुने असरहरूलाई कम गर्नका लागि प्रकोपबाट प्रभावित मानिसहरूका आवश्यकताहरू परिपूर्ति गर्नका निमित्त समयमा नै एकैनासको तथा समन्वयात्मक प्रतिकार्य उपलब्ध गराउने कुरा सुनिश्चित गर्नु।

ख) सहायक उद्देश्य :

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको सहायक उद्देश्यहरु निम्न बमोजिम रहेका छन् :

➢ विगतका वर्षका विपद्बाट भएको क्षति र मानविय सहयोगको अनुभव लेखाजोखा गरी सिकाईको आदान प्रदान गर्ने।

➢ प्रकोपबाट उत्पन्न विपद् व्यवस्थापनको लागि उपलब्ध स्रोत, साधन, शीप र ज्ञानको अधिकतम उपयोग गर्ने।

➢ विपद्बाट प्रभावित मानिसहरुको आवश्यकता पहिचान गरेर मानवीय असरलाई न्यूनीकरण गर्ने।

➢ जोखिममा रहेका समुदायको सुरक्षित भविष्यको प्रत्याभूतिको लागी विपद्को सामना गर्न जिल्लाको क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउने ।

❖ **विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको अपेक्षित नतिजाः**

- विपद् पूर्व, विपद्का समयमा र विपद् पछि गर्नुपर्ने कार्यहरुको पूर्वतयारी भएको हुनेछ ।
- विपद् प्रभावितहरूलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुऱ्याउने कार्यमा सहजता आएको हुनेछ ।
- कार्ययोजनामा जिम्मेवारी वहन गरेको विभिन्न सघंसस्थाहरूको कार्य प्रगतिको समीक्षा भएको हुनेछ ।
- सरोकारवाला विच समन्वय भई मानविय सहयोग कार्य एकीकृत रूपमा अगाडि वढेको हुनेछ ।
- मानवीय सहयोगका लागि पहिले नै उपयुक्त तथा पर्याप्त पूर्वतयारी तथा सहयोग योजनाको तर्जुमा भएको हुनेछ ।
- मानविय असर लाई कम गर्नका लागि प्रकोप बाट प्रभावित मानिसहरूका आवश्यकताहरू पूर्ति गर्नका निमित्त समयमा नै एकनासको तथा समन्वयात्मक सहयोग उपलब्ध भएको हुनेछ ।
- जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति मार्फत नेपाल सरकारले प्रकोप प्रभावित परिवारलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने सहयोग उपलब्ध गराएको हुनेछ ।
- कुनै पनि मानवीय सहयोग मानवीय सिद्धान्त अर्थात् मानवता, निष्पक्षता तथा तटस्थताबमोजिम उपलब्ध भएको हुनेछ ।
- आपत्कालीन सहयोग तथा विपद्को रोकथाम, न्यूनीकरण, पूर्व-तयारी, सहयोग तथा पुनर्लाभ (Recovery)का लागी सबै गतिविधिहरूको समन्वय गर्ने अन्तिम निकायकारूपमा नेपाल सरकार जिम्मेवार रहेको हुनेछ
- जिल्ला स्तरमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्लामा मानवीय सहयोगका क्षेत्रमा क्रियाशील अन्य निकायहरूको सहभागिताको माध्यमबाट आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना अनुरुप कार्य भएको हुनेछ ।

३. विपद जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपदहरुको विश्लेषण

बागलुङ जिल्लमा विषेश गरी बाढी पहिरो आगलागी असिना चट्याङ हुरी वतास जस्ता प्रकोप रहेको जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको पहिलो बैठकमा छलफल गरिएको थियो । उक्त प्रकोपहरुमा जोडी स्तरिकरण गरी तुलना गर्दा पहिरोको प्रकोप पहिलो स्थानमा रहेको छ, भने आगोलागी दोश्रो स्थानमा रहेको छ । त्यसैगरी बाढी हुरीवतास असिना चट्याङ र माहामारी र भुकम्प त्यसपछिको प्रकोपहरुमा पर्दछन् । यस जिल्लाको शहरीकरणको तिव्र विकास, भूकम्प प्रतिरोधी घरहरुको निर्माण नहुनु भूकम्पिय जोखिम सम्बन्धि जनचेतनाको कमीले आदी र विगतको महाभुकम्पबाट भएको क्षतिको विश्लेषण गर्दा भूकम्प प्रतिकार्य योजना अनिवार्य रुपमा गर्नु पर्ने देखिन्छ । प्रकोप स्तरिकरणको तालिका र विभिन्न प्रकारका प्रकोपले प्रभावित हुन सक्ने क्षतिको विवरण निम्न अनुसार रहेको देखाइएको छ ।

➢ **बाढी पहिरो**

बागलुङ जिल्लाको भौगोलिक बनावटलाई हेर्ने हो भने अधिकांश भूभाग पहाड तथा भिरालो प्रकारको छ । जसले गर्दा बर्षायामको समयमा अधिकांश स्थानीय तहका वडा एरियामा पहिरो जाने गरेको छ । वर्षेनी पहिरोको कारणले धनजनको क्षति हुने गरेको विगतको अनुभवहरुले पुष्टी गर्दछ । वि.स २०६४ सालमा ग्वालिचौरमा गएको पहिरोमा परि २९ जनाको ज्यान जानु र करिव ३ करोड बरावरको धनमाल नोक्सान हुनु पहिरो प्रभावित जिल्लाको रुपमा एक उदाहरण हो भने २०७३ श्रावण १० र ११ गते जिल्लाको अधिकारीचौरमा गएको बाढी पहिरोबाट भएको क्षति समेत उत्तिकै कहालीलाग्दो रहेको छ । यसैगरी २०७५ साल असार ११ गते बरेङ गाउँपालिका वडा नं. १ धुल्लुबासकोटमा पहिरो गई २ जनाको मृत्यु भएको, मिति २०७५।४।३० गते निसीखोला गाउँपालिकाको वडा नं. ३ मा पहिरो गई घर पुरिदा ३ जनाको मृत्यु भएको, २०७५।३।१२ गते काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ५ विहुँ काउलेको जमिन भासिन गई १४ घरधुरी विस्थापन भएको, मिति २०७५।५।२९ गते बडिगाड गाउँपालिका तुरतुरेमा बडिगाड खोला पहिरोबाट थुनीन गई ताल बनेको र तटिय किनारका बस्ती जोखिममा रहेका र सो को प्रभाव यस वर्ष पनि रहने सम्भावना रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । मिति २०७६।१।१ गते गलकोट नगरपालिका १ र २ मा परेको अविरल वर्षाको कारण गौदी खोलामा बाढी आई कृषिबाली तरकारी नष्ट गरेको, सडकहरु अवरुद्ध गरेको, मिति २०७६।२।३ गते तमाखोला गाउँपालिकाका विभिन्न स्थान असिना पानीका कारण बाढी आई तरकारी खेती लगायत सडक

अवरुद्ध गरेको थियो । यसप्रकारका विपदका घटना र विपद पश्चात उद्धार तथा राहत वितरण र पुनर्स्थापनाका क्रियाकलपाहरु सिकाईको श्रोत भएका छन् । जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको विपद् पूवतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने सिलसिलामा प्रकोपको स्तरीकरण गर्दा पहिरोको प्रकोप एक नम्वरमा परेको छ। विगत वर्षहरुको बाढी पहिरोको प्रवृत्तिलाई हेर्दा देहाय बमोजिमका स्थानहरु उच्च जोखिममा रहेको आकलन गर्न सकिन्छ।

१. बडिगाड गाउँपालिकाको बडिगाड खोलाको तटिय वस्तीहरु
२. काठेखोला गाउँपालिका ५ विहुँ काउलेको क्षेत्र
३. बरेङ गाउँपालिका वडा नं.१
४. निसीखोला गाउँपालिका वडा नं.७
५. गलकोट नगरपालिका वडा नं. १,२,३ गौदी खोला र दरमखोलाका तटिय क्षेत्र
६. बागलुङ नगरपालिका वडा नं. १ मालढुङ्गादेखि कालीगण्डकी तटीय क्षेत्र
७. जैमिनी नगरपालिकाका कालीगण्डकी तटीय क्षेत्र
८. काठेखोला गाउँपालिकाको वडा नं. २ अछेते बजार, वडा नं. १ दोविल्ला क्षेत्र
९. तमान गाउँपालिकाको बोङ्गादोभान क्षेत्र
१०. मध्यपहाडी लोकमार्गको बागलुङ निसी खण्ड अन्तर्गत बा.न.पा. ३ बोक्सेको गहिरो, काठेखोला गा.पा.को टापु, काउले, गलकोट न.पा. को नरेठाटी, हटिया, बानिया, मनेवा क्षेत्र बडिगाड गा.पा.को खर्वाङ, राक्से, ग्वालीचौर, खौलार, खार, बालुवा, तुरतुरे, ढोरपाटन न.पा.को खप्तरीवाङ पहिरो, निसीखोला गा.पा.का विभिन्न क्षेत्रहरु आदि
११. ताराखोला गा.पा.को सिले, साँधी, ताराखोला तटिय क्षेत्रहरु
१२. कालीगण्डकी कोरिडोरका धापेखोला, सरडी, कैया, टुटुङा, जैमिनीघाट, बेलबगर आदि क्षेत्र

त्यस्ता उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरुको नियमित रुपमा अवलोकन गर्ने, नदी खोलाको पानीको सतह हेर्ने, सम्भावित विपदका घटनालाई न्यूनिकरण गर्न र सचेत तथा सजग रहन प्रभावित क्षेत्रमा रहेका स्थानीय तहका विपद व्यवस्थापन समिति, सुरक्षा युनिटहरु, विपद सम्बद्ध संघ संस्थाहरुले सक्रिय रुपमा उच्च सतर्कता अपनाउनु पर्ने हुन्छ ।

- **नोवेल कोरोना भाइरस** (COVID - 19)

विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको नोवेल कोरोना भाइरस (COVID - 19) को संक्रमण उपचार, रोकथाम र नियन्त्रणका सन्दर्भमा मिति २०७७।४।११ गते सम्मको अद्यावधिक विवरण अनुसार यस जिल्लामा क्वारेन्टिन बेड संख्याः २,१८६ । हाल क्वारेन्टिनमा २५ जना महिला र २०२ पुरुष गरी जम्मा २२७ जना रहेका । हाल सम्म ३,२५२ जना व्यक्ति क्वारेन्टिनबाट फिर्ता भएका । हालसम्म ३,८१८ जनाको स्वाब संकलन भएको, ३,५८८ जनाको रिपोर्ट आएकोमा २३२ जनाको रिपोर्ट पोजेटिभ आएको, २३० जनाको रिपोर्ट प्राप्त हुन बाँकी रहेको ।

साथै आईसोलेसन, प्रि आइसोलेसन बेड क्षमता १९१ रहेको, कोभिड-१९ संक्रमितको संख्या २३२ जना रहेको, धौलागिरी अस्पतालमा १, धवलागिरी बहुमुखी क्याम्पसमा ७, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बुर्तिवाङमा ०, नरेठाँटी स्वास्थ्य चौकीमा ५, निसीभुजी जनता क्याम्पसमा ५, धौलागिरी बहिरा आवासीय माविमा २ जना गरी २० जना आइसोलेसनमा रहेका, २११ जना संक्रमित उपचार पश्चात डिस्चार्ज भएका र १ जना संक्रमितको मृत्यु भएको तथ्याँक छ ।

३.२ कानूनी नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

कानूनी नीतिगत व्यवस्था

३.२.१ नेपालको संविधान, २०७२

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आंकाक्षा पुरा गर्न जारी भएको संविधान २०७५ ले नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्यका रुपमा परिभाषित गर्नुका साथै राज्य संचालनका लागि तीन तहको संरचनाको व्यवस्था गरी प्रत्येक तहको कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरेको छ । संविधानको अनुसूची ८ मा विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् पूर्व तयारी, उद्धार तथा राहत र पुनर्लाभको अधिकार संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीको विषय बनाएको छ । साथै अनुसूची ८ मा विपद् व्यवस्थापनको कार्यलाई स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयका रुपम समावेश गरेको छ भने धारा ५१ राज्यको नीतिहरुको खण्ड (ज) प्राकृतिक श्रोत साधनको संरक्षण, सम्बर्द्धन र उपयोग सम्बन्धि नीति अर्न्तगत प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण

गर्न पूर्व सूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुर्नस्थापना गर्ने भनी विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको कार्यलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको पाइन्छ ।

३.२.३ संक्रामक रोग ऐन २०२०

नेपालभर वा नेपाल भित्र कुनै पनि स्थानमा कुनै संक्रामक रोग फैलिएमा वा फैलिने सम्भावना देखिएमा त्यस्तो रोगले उग्र रुप लिन नपाउने गरी रोगको निर्मूल गर्न वा रोकथाम गर्नको लागि व्यवस्था गर्नका लागि यस ऐन जारी गरिएको छ ।

३.२.४ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५)

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्, कार्यकारी समिति, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (यसपछि प्राधिकरण भनिने), प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद् र कार्यकारी समिति, जिल्ला तथा स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समितिहरुको संस्थागत व्यवस्था गरी तिनीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार समेत तोकेको छ ।

३.२.५. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा २(न) ले गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार भित्र विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी सबै चरणका कार्यहरु समावेश गरेको छ । यस ऐनले राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमनसम्बन्धी कार्यहरुका साथै सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्याङ्कन कार्यलाई समेत गाउँपालिका तथा नगरपालकिाको काम, कर्तव्य र अधिकार भित्र समेटेको छ ।

३.२.६. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन, २०७५)

यो मार्गदर्शनले प्रदेश, जिल्ला, नगरपालिका र गाउँपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको खाका बमोजिम तर्जुमा प्रक्रियामा संलग्न सबै सरकारी निकायहरु, रेडक्रस अभियानका अङ्गहरु, राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरु र राष्ट्र संघिय निकायहरुलाई आवश्यक दिशा निर्देश गरेको छ ।

३.२.७ राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन, २०७५)

यो कार्यढाँचाले विपद् पूर्वतयारी र विपद् पछिको खोज, उद्धार र राहत कामलाई व्यवस्थित तुल्याउन, जिम्मेवारीको बाँडफाँड गर्न र समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ । यस अन्तर्गत प्रतिकार्यका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगको अपिल गर्ने प्रक्रिया र त्यसको जिम्मेवारी, त्यसका लागि ध्यान दिनुपर्ने पक्ष, अन्तर्राष्ट्रिय सहायताको समन्वयका कुराहरुलाई पनि उक्त कार्यढाँचाले व्यवस्थित गरेको छ । उक्त कार्यढाँचाले आपत्कालीन समयमा निकायगत समन्वयका लागि विषय क्षेत्रगत समूहको प्रावधान, विपद् सूचना संकलन र प्रभावको संयन्त्र र त्यसको परिचालनको पक्षमा पनि स्पष्ट व्यवस्था गरेको छ । विपद् पछिका विभिन्न समय अवधिको प्राथमिकतायुक्त कामको पहिचान गर्दै विपद् पछि गर्नुपर्ने कामको पहिचान र जिम्मेवारीको विभाजन पनि गरेको छ ।

३.२.८. विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५

नेपाल सरकारले विद्यमान विपद् जोखिमको न्यूनीकरण तथा नयाँ जोखिमको प्रभावकारी रोकथाम गरी विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, अनुकुलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनितिक कार्ययोजना (सन् २०१८-२०३०), २०७५ तयार गरी लागू गरेको छ । यसले विपद् जोखिम व्यवस्थापनको क्षेत्रमा जोखिम न्यूनीकरण केन्द्रित वृहत्तर अवधारणालाई प्रोत्साहन गर्नुका साथै जोखिम न्यूनीकरणका लागि जोखिम संवेदनशील कार्यहरु पहिचान गरी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा मूल प्रवाहीकरण गर्न सबै सरोकारवाला निकायहरुको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गरेको छ ।

३.२.९. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले यो नियमावली तयार गरेको छ । नियमावलीमा कार्यकारी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार, विशेषज्ञ समिति सम्बन्धी व्यवस्था, प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको सचिवालय तथा वैठक र काम, कर्तव्य र अधिकार, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार, सार्वजनिक संस्था तथा व्यवसायीक प्रतिष्ठानको दायित्व, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष, सम्पत्ति प्राप्त गर्ने, सम्मान तथा पुरस्कार दिन सकिने, मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने र वार्षिक प्रतिवेदन दिने व्यवस्था रहेको छ ।

३.२.१०. प्रकोप पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी मापदण्ड (छैठौं संशोधन) २०७४

यस मापदण्डमा उद्धार तयारी व्यवस्थापन, आपत्कालीन उद्धार तथा राहत वितरण, सूचना व्यवस्थापन, अनुगमन र मूल्याङ्कनको व्यवस्था रहेको छ ।

विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्था ऐन, २०७४ र विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनिती, २०६६ को प्रावधान बमोजिम विपद् व्यवस्थापनका लागि जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तह (गा.पा.,न.पा.) मा स्थानीय तहका प्रमुखको अध्यक्षतामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति छुट्टाछुट्टै संस्थागत संरचना तयार भएको छ ।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक विशिष्टीकृत निकायको रुपमा "राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण" को व्यवस्था गर्नुका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य एवं जिम्मेवारीलाई स्पष्ट गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) ले देहाय बमोजिमका संरचनाको व्यवस्था गरेको छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति

यसका साथै उक्त ऐनले राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, प्रदेश आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र, जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र र स्थानीय आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रको समेत व्यवस्था गरेको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना, संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा निम्न बमोजिम गरिएको छ ।

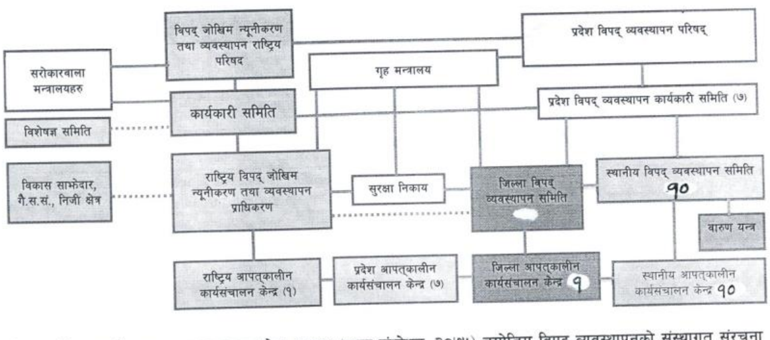

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (प्रथम संशोधन, २०७५) बमोजिम विपद् व्यवस्थापनको संस्थागत संरचना

नोटः उल्लिखित संस्थागत संरचनामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ का प्रावधानहरुलाई आधार लिई विभिन्न समितिहरु र निकायहरु बीचको सम्बन्ध र समन्वयलाई प्रष्टयाउने गरी प्रस्तुत गरिएको छ । बाक्लो "——" रेखाले प्रत्यक्ष र पातलो "*****" रेखाले अप्रत्यक्ष सम्बन्ध जनाउँछ ।

१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमाको संस्थागत समन्वय र सहकार्य ढाँचा

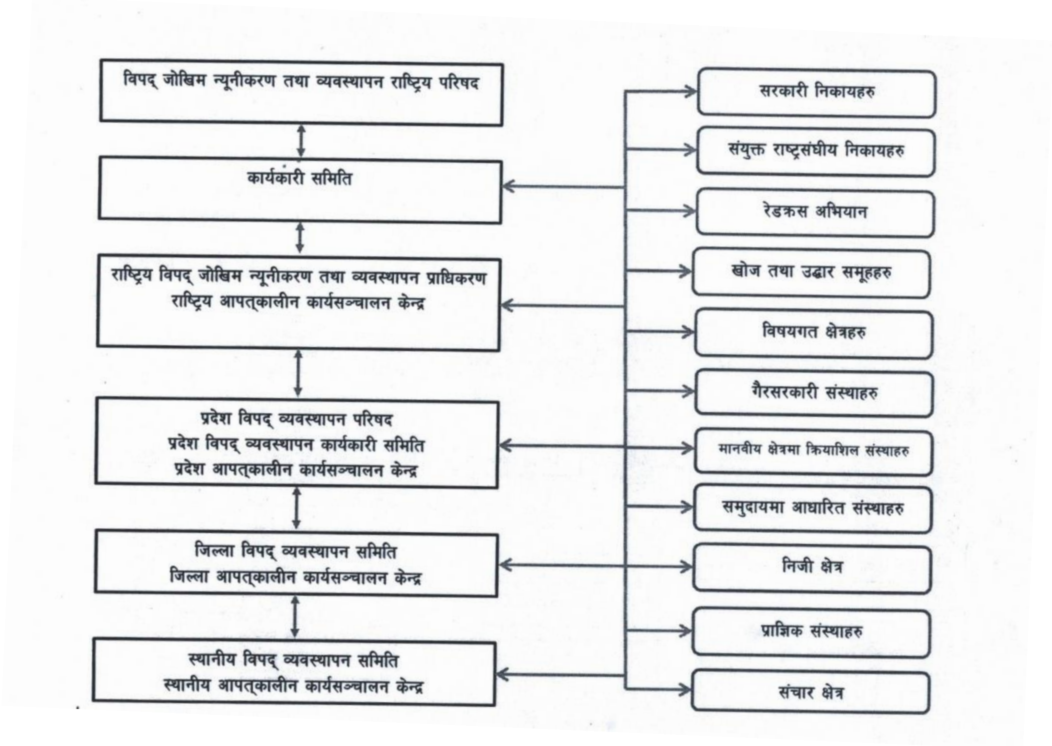

२. जिल्ला कमाण्ड पोष्ट

संयोजकः श्री सुरेश न्यौपाने, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ

श्री राजेन्द्र ढुंगाना, जिल्ला समन्वय प्रमुख, जिल्ला समन्वय समिति, बागलुङ

श्री जनक राज पौडेल, नगर प्रमुख, बागलुङ नगरपालिका, बागलुङ

श्री मिलन ध्वज खांण, प्रमुख सेनानी, अर्जुनवाण गण घोडाबाँधे व्यारेक, बागलुङ

श्री शारदा प्रसाद चौधरी, प्रहरी उपरीक्षक, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ

श्री नरेन्द्र राज गिरी, उप-अनुसन्धान निर्देशक, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, बागलुङ

श्री बासुदेव लोहनी, सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक ,सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हेक्वा,. बागलुङ

डा. शैलेन्द्र वि.क. पोखरेल, मे.सु., धौलागिरी अस्पताल, बागलुङ

श्री सुरज गुरौ, प्रमुख, स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

श्री जब्बर बहादुर लामिछाने, सभापति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा, बागलुङ

श्री युवराज राजभण्डारी, अध्यक्ष, बागलुङ उद्योग बाणिज्य संघ, बागलुङ

श्री धिरेन्द्र राज पन्त, प्रशासकीय अधिकृत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ

३. जिल्ला कोभिड संकट व्यवस्थापन केन्द्र (DCCMC)

प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री सुरेश न्यौपाने, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ	- संयोजक
प्रमुख सेनानी श्री मिलन ध्वज खांण, अर्जुनवाण गण घोडाबाँधे व्यारेक, बागलुङ	- सदस्य
प्रहरी उपरीक्षक श्री शारदा प्रसाद चौधरी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ	- सदस्य
उप अनुसन्धान निर्देशक श्री नरेन्द्र राज गिरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, बागलुङ	- सदस्य
सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक श्री बासुदेव लोहनी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हेक्वा., बागलुङ	- सदस्य
मे.सु. डा. शैलेन्द्र वि.क.पोखरेल, धौलागिरी अस्पताल, बागलुङ	- सदस्य

नि.जिल्ला समन्वय अधिकारी श्री दुर्गा प्रसाद शर्मा, जिल्ला समन्वय समितिको का. बागलुङ - सदस्य
प्रशासकीय अधिकृत श्री धिरेन्द्र राज पन्त, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ - सदस्य
कार्यालय प्रमुख श्री सुरज गुरौ, स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ - सदस्य सचिव

सल्लाहकारः

जिल्ला समन्वय प्रमुख श्री राजेन्द्र ढुंगाना, जिल्ला समन्वय समिति, बागलुङ

४. कोभिड-१९ Joint Operation Center

श्री केशव लामिछाने, प्रशासकीय अधिकृत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ - संयोजक
श्री प्रदिप बोलाखे, सहसेनानी, अर्जुनवाण गण, घोडाबाधे व्यारेक, बागगलुङ
श्री हेम बहादुर के.सी., प्रहरी निरीक्षक, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ
श्री किशन के.सी., सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक –स.प्र.बल नेपाल गुल्म हेक्वा., बागलुङ
श्री भरत कुमार घिमिरे, बरिष्ठ अनुसन्धान सहायक, राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, बागलुङ
श्री याम बराल, भे.क.नि., स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ

३.३ प्रमुख प्रकोपहरु र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरु

यस जिल्लामा विगतमा भएका प्रकोपहरुको विवरण र उक्त प्रकोपहरुलाई स्तरीकरण गर्दा देहाय बमोजिमको प्रकोप प्राथमिकतामा परेका छन् ।

प्रकोप	आगोलागि	पहिरो	असिना	चट्याङ	वाढी	हुरी वतास	महामारी
ओगोलागि	X	पहिरो	आगलागि	आगोलागि	आगोलागि	आगोलागि	आगोलागि
पहिरो	X	X	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
असिना	X	X	X	असिना	वाढी	हुरीवतास	असिना
चट्याङ	X	X	X	X	वाढी	हुरी वतास	चट्याङ
वाढी	X	X	X	X	X	वाढी	वाढी
हुरी वतास	X	X	X	X	X	X	हुरी वतास
महामारी	X	X	X	X	X	X	X
जम्मा अंक	५	६	२	१	४	३	०

विपदबाट भएको क्षति तथा प्रकोप राहत वितरणको तथ्याँक

सिन	आ.व.	घर	गोठ	मानविय क्षति	चौपाय क्षति	कै.
१	०७३।०७४	१९९	२५	१३ जनाको मृत्यु ९ घाईते	१०० मृत्यु १२ घाईते	१९ संघ संस्था
२	०७४।०७५	८९	२७	१३ जनाको मृत्यु	२६ मृत्यु	१० संघ संस्था
३	०७५।०७६	८९	३३	१० जनाको मृत्यु २ घाईते	३१ मृत्यु ३ घाईते	२ वटा बिद्यालय

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा विपदबाट भएको क्षति तथा प्रकोप राहत वितरण सम्वन्धी संझिप्त विवरणः-

गत आ.ब.को अल्या रकम रू १४,७९,६३१।१२
यस बर्षको आम्दानी रकम रू १०,००,०००।
जम्मा रकम रू २४,७९,६३१।१२

विपद् व्यवस्थापन कोषबाट आर्थिक बर्ष ०७६।०७७ मा वितरण गरिएको राहतको संख्यात्मक विवरण

सि.नं.	प्रकोपको प्रकार	पिडित परिवार संख्या	राहत वितरण
	आगलगी	२०	१,९०,०००
	बर्षात तथा बाढिपहिरो (६ जना मृतक समेत)	५३	९९,४०००
	चट्याङ (३ जना मृतक समेत)	५	३,१५,०००
	जम्मा	**७८**	**१४,९९,०००**

दैवी प्रकोपबाट मृत्यु हुनेको विवरण

सि.नं.	प्रकोपको प्रकार	नामथर	ठेगाना	वितरित राहत रकम
१	बाढीपहिरो	असारी सिर्पाली	तमानखोला ४	१०००००।
२	बाढीपहिरो	पंच कुमारी सिर्पाली	तमानखोला ४	१०००००।
३	बाढीपहिरो	प्रविण सिर्पाली	तमानखोला ४	१०००००।
४	बाढीपहिरो	सिता गौतम	गलकोट ८	१०००००।
५	बाढीपहिरो	विमला पुन	काठेखोला ४	१०००००।
६	बाढीपहिरो	सर्मिला परियार	बडिगाड ७	१०००००।
७	चट्याङ	धन बहादुर घर्ति मगर	निसीखोला ६	१०००००।
८	चट्याङ	शंकर रिजाल	बागलुङ नपा १३	१०००००।
९	चट्याङ	विजुली खत्री	गलकोट नपा १	१०००००।
			जम्मा	९,००,०००।

उपरोक्तानुसार आर्थिक वर्ष ०७६।७७ मा विपद् ब्यवस्थापन कोषबाट बाढि पहिरो, आगलागीबाट मृत्यु हुने समेत गरी जम्मा ७८ जना ब्यक्तिले राहत स्वरुप कुल रु. १४,९९,०००। रकम वुझिलिएको तथ्याँक छ। गत आ.ब.मा. तुलनात्मकरुपमा बाढी पहिरोले अन्य क्षेत्रमा भन्दा तमान खोलामा मानवीय तथा भौतिक क्षती भएको थियो।

३.४ सम्भाव्य प्रकोपको आंकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शांकन

स्थानिय तहबाट दिएको तथ्यांक तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा प्राकृतिक प्रकोपको लागि वितरण गरिएको राहतको रेकर्ड अनुसार तल उल्लेखित वडाहरु पहिरोले उच्च जोखिममा रहेको पाइन्छ। पहिरोको प्रकोपबाट अधिकांश स्थानीय तहका वडाहरु प्रभावित भएको पाइन्छ। स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरणको आधारमा २८ वटा वडाहरु उच्च जोखिममा, २४ वडाहरु मध्यम जोखिममा, ८ वडाहरु निम्न जोखिममा रहेका छन् । जुन तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

सि. नं.	उच्च जोखिम	सि. नं.	मध्यम जोखिम	सि.नं.	निम्न जोखिम	पहिरोबाट हुन सक्ने अनुमानित क्षतिको विवरण
१	गल्कोट न.पा १ दुदिलाभाटी	१	ढोरपाटन न.पा ५,६	१	बा.न.पा १४	पहिरोको कारण विभिन्न वडाहरुमा गरी अ ३० हजार जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने छ भने ३५०० देखि ४०००

						घरधुरी सम्ममा क्षति हुन सक्ने छ भने १५ वटा विद्यालय भवनहरुमा समेत क्षति पुग्ने देखिन्छ।
२	काठेखोला गा.पा ५,६	२	निसीखोला गा.पा १,२	२	काठेखोला ग.पा ८	
३	काठेखोला गा.पा .४	३	ढोरपाटन न.पा ७,८,९	३	गल्कोट न.पा ८	
४	बा.न.पा १० भकुण्डे	४	जैमिनी न.पा ९ पैयुथन्थाप	४	गल्कोट न.पा ९मल्म	
५	वा.न.पा ११ रायडांडा	५	गल्कोट न.पा ३,४ हटिया	५	गल्कोट न.पा ११ रिघा	
६	वा.न.पा ७ काठेखोला, १ पाला	६	जैमिनी न.पा १० राङखानी	६	तमानखोला गा.पा ३,४ तमान	
७	काठेखोला गा.पा २ भिमपोखरा	७	जैमिनी न.पा ५ विनामारे	७	वडिगाड गा.पा ४ जलजला	
८	वा.न.पा न.पा ८ /काठेखोला ग.पा १ सिगाना	८	बरेङ गा.पा ३ बाटाकाचौर	८	जैमिनी न.पा. अर्जेवा	
९	काठेखोला गा.पा ७ रेश	९	वडिगाड गा.पा ९,१० दर्लिङ			
१०	ताराखोला गा.पा ३ हिल	१०	बरोङ गा.पा ५ सुखौरा			
११	ताराखोला गा.पा ४,५ तारा	११	वरेङ गा.पा ४ सल्यान			
१२	वा.न.पा १२ अमलाचौर	१२	वा.न.पा ५ मालिका			
१३	जैमिनी न.पा जैदी	१३	वा.न.पा ९ तित्याङ			
१४	वरेङ ग.पा १ धुल्लुबास्कोट	१४	काठेखोला गा.पा ३ धम्जा			
१५	गल्कोट न.पा १० पाण्डवखानी	१५	गल्कोट न.पा नरेठाटी			
१६	निसीखोला गा.पा ७ राजकुट	१६	ताराखोला गा.पा २ अर्गल			
१७	वडिगाड ग.पा १,२ दगान्तुडांडा	१७	गल्कोट न.पा ५,६ हरिचौर			
१८	ढोरपाटन न.पा ४ खुंगा	१८	जैमिनी न.पा १ कुश्मीशेरा			
१९	जैमिनी न.पा ८ छिस्ती	१९	बरेङ ग.पा २ हुग्दीशिर			
२०	ताराखोला गा.पा ४ सर्कुवा	२०	वा.न.पा १३ पैयूपाटा			
२१	जैमिनी न.पा २,३ दमेक	२१	वडिगाड गा.पा ३ सिसाखानी			
२२	वडिगाड गा.पा ८ रणसिंकिटेनी	२२	तमानखोला गा.पा ५,६ खुंखानी			
२३	वडिगाड गा.पा ६,७ भिमगिठे	२३	निसीखोला गा.पा ३,४ बोहरागाँउ			
२४	वडिगाड गा.पा ५ ग्वालीचौर	२४	ढोरपाटन न.पा १,२,३ बुर्तिवाङ			
२५	तमानखोला गा.पा १,२ बोंगादोभान	२५				

२६	बागलुङ नगरपालिका	२६				
२७	निसीखोला गा.पा ५,६ निसी	२७				
२८	ताराखोला गा.पा १ अमरभुमि	२८				

३.५ विपद सङकटा सम्पन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

गा.पा. ⁄ न.पा.हरुले पठाएको विवरण, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा कार्यालय बागलुङको राहत वितरण रेकर्ड र विगतको प्रकोपको आधारमा हाल वडा अनुसार प्रकोपको दृष्टीले उच्च, मध्यम, तथा निम्न स्तरमा रहेको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

सि. नं.	गा.पा. ⁄ नपा	सम्भावित प्रकोपको प्रकार (१ निम्न ५ उच्च)								विपदको प्रभाव(प्रभावित संख्या)	संकटासन्नताको स्तर (निम्न मध्यम र उच्च)
		बाढी	पहिरो	आगलागि	महामारी	भूकम्प	असिना	हुरी बतास	चट्याङ		
१	बानपा १	१	४	३	३	४	१	१	२	मालढुङगाका करिब २० घरधुरी जोखिममा	उच्च
२	बानपा २	१	१	३	३	४	१	१	२	भुकम्पबाट करिब १००० व्यक्ति जोखिममा पर्नसक्ने	मध्यम
३	बानपा ३	४	४	३	३	४	१	१	२	६३० जनसंख्या, देउराली चोकको २० घरधुरी, मोटरबाटो, खेतीयोग्य जमिन क्षति हुन सक्ने	उच्च
४	बानपा ४	४	३	२	३	४	१	१	२		मध्यम
५	बा.न.पा. ५	१	३	१	१	१	२	२	२	३४६ जना मानिसहरु प्रभावित हुन सक्ने	मध्मम
६	बानपा ६	४	३	१	१	१	१	२	२		मध्यम
७	बानपा ७	४	४	१	१	१	१	१	१		उच्च
८	बानपा ८	४	४	१	१	१	१	१	१	५१० जनसंख्या, प्रभावित हुन सक्ने कुलो विद्युत पोल विद्यालय क्षति हुन सक्ने	उच्च
९	बा.न.पा. ९	२	४	३	१	१	१	३	२	५४२ जनसंख्या ५७० रोपनी खेतीबारी नष्ट हुने	मध्यम
१०	बा.न.पा. १०	१	४	३	१	१	२	२	३	करीव १४६५ जनसंख्या ६७५ रोपनी जमिन नष्ट द्धहुन सक्ने	उच्च
११	बा.न.पा. ११	२	४	४	१	२	१	२	२	६०० जनसंख्या, १ झुलुङ्गे पुल,१० घर अतिजोखिममा र वस्तीमा क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
१२	बानपा १२	३	४	१	१	१	१	३	१	५७५ जना ब्यक्ति कच्ची सडक खेतीयोग्य जमिन र वितमा हावाहुरीबाट २० घरमा क्षति	उच्च
१३	बानपा १३ पैयूपाटा	२	३	२	१	१	२	२	२	८३७ जना प्रभावित भूक्ष्य नदी कटानले खेतवारी क्षती	मध्यम
१४	बानपा १४ नारायणस्थान	४	४	१	१	१	१	१	१	८६० जनसंख्या एक विद्यालय भवन र कुलोमा क्षति हुन सक्ने	उच्च
१५	गनपा १ दुदिलाभाटी	४	४	१	१	१	१	१	१	४६० जनसंख्या एक विद्यालय भवन र कुलोमा क्षति हुन सक्ने	उच्च
१६	गनपा २ नरेठाँटी	३	४	२	१	१	१	१	१	३७० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने, १ विद्यालय, सामुदायिक भवन र सिंचाई कुलो क्षति हुन सक्ने	उच्च
१७	गनपा ३ हटिया	३	४	२	१	१	१	१	१	४०० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने, १ विद्यालय, सिंचाई कुलो क्षति हुन सक्ने	उच्च
१८	गनपा ४ हटिया	२	३	२	१	१	१	२	१	१२० जनसंख्या मोटरबाटो विद्यालयमा क्षति हुन सक्ने	मध्यम
१९	गनपा ५ हरिचौर	२	३	२	१	१	१	२	१	१५० जनसंख्या मोटरबाटो विद्यालयमा क्षति हुन सक्ने	मध्यम

२०	गनपा ६ हरिचौर	२	३	२	१	१	१	२	१	१५० जनसंख्या मोटरबाटो विद्यालयमा क्षति हुन सक्ने	मध्यम
२१	गनपा ७ मल्म	१	३	१	१	१	१	२	१	११५ जनसंख्या झुलुङ्गे पुल र खेतीपातीमा क्षति	निम्न
२२	गनपा ८ काँडेवास	१	२	२	१	१	१	१	१	१०० जनसंख्या र खानेपानीमा क्षति हुन सक्ने	निम्न
२३	गनपा ९ मल्म	१	३	१	१	१	१	२	१	११५ जनसंख्या झुलुङ्गे पुल र खेतीपातीमा क्षति	निम्न
२४	गनपा १० पाण्डवखानी	४	४	२	२	१	१	२	२	गाउँपालिका भवन स्वास्थ्य चौकी विद्युत गृह झोलुङ्गे पुल विद्यलाय भवनमा क्षति हुन सक्ने	उच्च
२५	गनपा ११ रिघा	१	२	२	१	१	१	२	१	१०५ जनसंख्या र खेतीपातीमा क्षति	निम्न
२६	जैनपा १ कुश्मीशेरा	१	४	२	१	१	२	२	२	१६५ जनसंख्या झोलङ्गेपुल र सडकमा क्षति	मध्यम
२७	जैनपा २ दमेक	२	४	२	१	१	१	२	३	१५०० जनसंख्या, १ विद्यालय र सिंचाई कुलोमा क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
२८	जैनपा ३ दमेक	२	४	२	१	१	१	२	३	१४०० जनसंख्या, १ विद्यालय र सिंचाई कुलोमा क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
२९	जैनपा ४ सर्कुवा	३	४	३	१	१	२	२	२	५४ जना , ५५० बालबालिका जनता उच्च मा.वि. पहिरोले लान सक्ने विगतमा चट्टयाङ, आगलागिबाट क्षति	उच्च
३०	जैनपा ५ विनामारे	३	३	३	१	१	१	२	१	१५० जना	मध्यम
३१	जैनपा ६ अर्जेवा	१	३	१	१	१	१	१	१	५० रोपनी खेतमा क्षति पुग्न सक्ने	निम्न
३२	जैनपा ७ जैदी	३	४	२	१	१	२	२	२	२९५० जनसंख्या १६ घरको बस्तीमा अति जोखिममा, खेतीपाती मा क्षति हुन सक्ने	उच्च
३३	जैनपा ८ छिस्ती	४	४	२	१	१	२	२	२	५७४ जनसंख्या २ वटा विद्यालय १५ हेक्टर जमिन सिचाइ कुलो क्षति हुन सक्ने र विगतमा पनि वाढी पहिरोले धेरै क्षति हुन गरेको	उच्च
३४	जैनपा ९ पैयूथन्थाप	२	४	२	१	१	१	२	३		निम्न
३५	जैनपा १० राङखानी	२	४	२	१	१	१	२	३		निम्न
३६	ढोनपा १ बुर्तिवाङ	२	२	१	१	१	१	२	१	१०२ जना, खेतीयोग्य जमिन मोटरबाटोमा क्षती पुग्न सक्ने	मध्यम
३७	ढोनपा २ बुर्तिवाङ	२	२	१	१	१	१	२	१	११५ जना, खेतीयोग्य जमिन मोटरबाटोमा क्षती पुग्न सक्ने	मध्यम
३८	ढोनपा ३ बुर्तिवाङ	२	२	१	१	१	१	२	१	११० जना, खेतीयोग्य जमिन मोटरबाटोमा क्षती पुग्न सक्ने	मध्यम
३९	ढोनपा ४ खुंगा	३	४	३	१	१	२	२	२	५०० जनसंख्या र प्रा.वि.भवनलाई क्षति हुन सक्ने	उच्च
४०	ढोनपा ५ अधिकारीचौर	४	४	२	१	१	३	१	२	३०० जनसंख्या र प्रा.वि.भवनलाई क्षति हुन सक्ने	उच्च
४१	ढोनपा ६ अधिकारीचौर	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
४२	ढोनपा ७ बोवाङ	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
४३	ढोनपा ८ बोवाङ	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
४४	ढोनपा ९ बोवाङ	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
४५	बरेङ गापा १धुल्लुवास्कोट	२	४	३	१	१	१	२	२	१३५९ जनसंख्या १ विद्यालय भवन १ पावर हाउसमा क्षति हुन सक्ने	उच्च
४६	बरेङ गापा २ हुग्दीशिर	२	३	३	१	१	१	३	२	७४१ जनसंख्या र वस्ती विस्थापित हुन सक्ने र झुलुङ्गे पुलमा क्षति	मध्यम

४७	बरेङ गापा ३ बाटाकाचौर	२	४	३	१	१	१	२	२		मध्यम
४८	बरेङ गापा ४ सल्यान	१	२	२	१	१	१	१	१		मध्यम
४९	बरेङ गापा ५ सुखौरा	१	२	२	१	१	१	१	१		मध्यम
५०	काठेखोला गा.पा.१ पाला, चनौटे	२	४	४	१	२	२	२	२	१०२६ जनसंख्या घर र खेतीयोग्य जमिन क्षति हुने	उच्च
५१	काठेखोला गा.पा.२, भिमापोखरा	४	४	३	१	१	२	१	१	४४८ जनसंख्या, मोटरबाटो खेतीपति र सिचाइमा क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
५२	काठेखोला गा.पा.३, धम्जा	१	४	१	१	१	३	२	२	२३९ जनसंख्या पहिरो ४७ धुरी र २७० रोपनी जति खेतियोग्य जमिन नष्ट हुन सक्ने	मध्यम
५३	काठेखोला ४, तंग्राम	१	४	२	१	१	१	१	१		मध्यम
५४	काठेखोला ५ बिहुँ	०	४	३	१	१	१	१	१		मध्यम
५५	काठेखोला ६ बिहुँ	०	४	३	१	१	१	१	१		मध्यम
५६	काठेखोला ७ रेश	१	३	३	१	१	३	२	२	४९२ जनसंख्या मोटरबाटो विद्युतमा क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
५७	काठेखोला ८ लेखानी	१	२	२	१	१	१	१	१	१२० जनसंख्या र खेतीपाती क्षति	निम्न
५८	तमानखोला १ बोङ्गादोभान	४	४	१	१	१	१	२	२	२०० जनसंख्या ३० घर जनता प्रा.वि. विद्युत कुलोको मुहान र पावरहाउस क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
५९	तमानखोला २ बोङ्गादोभान	४	४	१	१	१	१	२	२	२६० जनसंख्या ३० घर जनता प्रा.वि. विद्युत कुलोको मुहान र पावरहाउस क्षति पुग्न सक्ने	उच्च
६०	तमानखोला ३ तमान	२	२	१	१	१	१	१	१	४५ घर १२० जनसंख्या	मध्यम
६१	तमानखोला ४ तमान	२	२	१	१	१	१	१	१	५० घर १५० जनसंख्या	मध्यम
६२	तमानखोला ५ खुखानी	१	३	२	१	२	२	२	१	१२५ जनसंख्या घरहरु र खेतीयोग्य जमिन क्षति हुन सक्ने	मध्यम
६३	तमानखोला ६ खुखानी	१	३	२	१	२	२	२	१	१०५ जनसंख्या घरहरु र खेतीयोग्य जमिन क्षति हुन सक्ने	मध्यम
६४	ताराखोला १ अमरभूमि	२	४	२	१	१	३	२	२	५४० जनसंख्या १०८ घरधुरी ११५ रोपनी जग्गा १ विद्यालय र २५० विद्यार्थी	उच्च
६५	ताराखोला २ अर्गल	१	३	३	१	१	१	२	२	६० जनसंख्या १२ घर अति जोखिममा यात्रु प्रतिक्षालय अर्गल मा.वि.मा क्षति पुग्न सक्ने	मध्यम
६६	ताराखोला ३ हिल	२	४	३	१	१	४	२	२	५७५ जनसंख्या, १०० रोपनी खेती ६५० जना विद्यार्थी एक विद्यालयमा क्षति हुन सक्ने	उच्च
६७	ताराखोला ४ तारा	१	३	३	१	१	१	२	२	५० जनसंख्या १२ घर अति जोखिममा यात्रु प्रतिक्षालय अर्गल मा.वि.मा क्षति पुग्न सक्ने	मध्यम
६८	ताराखोला ५ तारा	१	३	३	१	१	१	२	२	८० जनसंख्या १२ घर अति जोखिममा यात्रु प्रतिक्षालय अर्गल मा.वि.मा क्षति पुग्न सक्ने	मध्यम
६९	निसीखोला१देवि स्थान	२	४	४	१	१	२	२	२	विगतमा ३ जनाको पहिरोबाट मृत्यु र विद्यालय घरहरु आगलागिका घटनाहरु हुने गरेको	उच्च
७०	निसीखोला२देवि स्थान	२	४	४	१	१	२	२	२	सडक क्षति पुग्न सक्ने, करिब २० घरधुरी १०० जनसंख्या	उच्च

७१	निसीखोला३ बोहोरागाउँ	२	३	३	१	१	१	२	२	६० जनसंख्या ८५ रोपनी जग्गा क्षति हुन सक्ने	मध्यम
७२	निसीखोला४ बोहोरागाउँ	२	३	३	१	१	१	२	२	८० जनसंख्या ७० रोपनी जग्गा क्षति हुन सक्ने	मध्यम
७३	निसीखोला ५ निसी	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
७४	निसीखोला ६ निसी	४	४	२	१	१	३	१	२		उच्च
७५	निसीखोला७ राजकुट	४	४	२	१	१	३	१	२	८७१ जनसंख्या, राजकुट मा.वि.मा क्षति हुन सक्ने	उच्च
७६	बडिगाड १ दगान्तुडाँडा	२	४	४	१	२	२	२	२	१५० जनसंख्या र खेतीयोग्य जमिन क्षति हुन सक्ने	उच्च
७७	बडिगाड २ दगान्तुडाँडा	२	३	३	२	२	२	२	२	५० जनसंख्या र खेतीयोग्य जमिन क्षति हुन सक्ने	मध्यम
७८	बडिगाड ३ सिसाखानी	३	३	१	१	१	१	१	१	१७१० जना मानिस प्रभावित हुन सक्ने १ विद्यालय भवन क्षति हुन सक्ने	मध्यम
७९	बडिगाड ४ जलजला	२	२	२	१	१	१	१	१	३५ जन जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने	निम्न
८०	बडिगाड ५ ग्वालीचौर	४	४	२	१	१	१	१	१	१७४ जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने	उच्च
८१	बडिगाड ६ भिमगिठे	२	४	२	१	१	२	२	२	२२० जना जनसंख्या विद्यालय,मोटरबाटो क्षति हुन सक्ने	उच्च
८२	बडिगाड ७ भिमगिठे	२	४	२	१	१	२	२	२	१५० जना जनसंख्या विद्यालय,मोटरबाटो क्षति हुन सक्ने	उच्च
८३	बडिगाड ८ रणसिंहकिटेनी	४	४	२	१	१	१	२	२	२०५० जनसंख्या माध्यामिक विद्यालय र खेतीयोग्य जमिन बगाउन सक्ने	उच्च
८४	बडिगाड ९ दर्लिङ	२	४	४	१	१	१	२	२	५०० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने विगतमा आगलागिका भई क्षति भएको	उच्च
८५	बडिगाड १० दर्लिङ	२	४	४	१	१	१	२	२	२०० जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने विगतमा आगलागिका भई क्षति भएको	उच्च

❖ पहिरो (सम्भावित)

बागलुङ जिल्लाको भौगोलिक बनावटलाई हेर्ने हो भने अधिकाश भूभाग पाहाड तथा भिरालो प्रकारको छ । जसले गर्दा बर्षा यामको समयमा अधिकांश स्थानमा पहिरो जाने गरेको छ । वर्षेनी पहिरोको कारणले धनजनको क्षति गर्ने गरेको विगतको अनुभवहरुले पुष्टी गर्दछ । वि.स २०६४ सालमा ग्वालिचौरमा गएको पहिरोमा परी २९ जनाको ज्यान जानु र करीव ३ करोड वरावरको धनमाल नोक्सान हुनु पहिरो प्रभावित जिल्लाको रुपमा एक उदाहरण हो । जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्ने सिलसिलामा प्रकोपको स्तरीकरण गर्दा पहिरोको प्रकोप एक नम्वरमा परेको छ । स्थानीय तहले दिएको तथ्यांक तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दैवी प्रकोपको लागि वितरण गरिएको राहतको रेकर्ड अनुसार तल उल्लेखित स्थानीय तहहरु पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको पाइन्छ । पहिरोको प्रकोपबाट अधिकांश स्थानीय तहहरुमा प्रभावित भएको पाइन्छ । स्थानीय तहहरुले दिएको विवरणको आधारमा ५१ वटा स्थानहरु उच्च जोखिममा, २५ वटा स्थानहरु मध्यम जोखिममा र ९ वटा स्थानहरु निम्न जोखिममा रहेका छन् । जुन तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

सि.नं.	उच्च जाखिम स्थानहरु			पहिरोबाट हुन सक्ने अनुमानित क्षतिको विवरण
१	बानपा १	२६	ढोनपा ८ बोवाङ	पहिरोको कारण विभिन्न स्थानीय तहहरुमा गरी अं. २० हजार जनसंख्या प्रभावित हुन सक्ने छ भने ३००० देखि ३५०० घरधुरी सम्ममा क्षति हुन सक्ने छ भने १५ वटा विद्यालय भवनहरुमा समेत क्षति पुग्ने देखिन्छ । सडकहरु भत्कीने तथा सिँचाइ कुलाहरु क्षति हुने सक्ने देखिएको छ।
२	बानपा ३	२७	ढोनपा ९ बोवाङ	
३	बानपा ७	२८	बरेङ गापा १धुल्लुवास्कोट	
४	बानपा ८	२९	बरेङ गापा ३ बाटाकाचौर	
५	बा.न.पा. ९	३०	काठेखोला गा.पा.१ पाला, चनौटे	
६	बा.न.पा. १०	३१	काठेखोला गा.पा.२, भिमापोखरा	
७	बा.न.पा. ११	३२	काठेखोला गा.पा.३, धम्जा	
८	बानपा १२	३३	काठेखोला ४, तंग्राम	
९	बानपा १४ नारायणस्थान	३४	काठेखोला ५ बिहुँ	
१०	गनपा १ दुदिलाभाटी	३५	काठेखोला ६ बिहुँ	
११	गनपा २ नरेठाँटी	३६	तमानखोला १ बोङ्गादोभान	
१२	गनपा ३ हटिया	३७	तमानखोला २ बोङ्गादोभान	

१३	गनपा १० पाण्डवखानी	३८	ताराखोला १ अमरभूमि	
१४	जैनपा १ कुश्मीशेरा	३९	ताराखोला ३ हिल	
१५	जैनपा २ दमेक	४०	निसीखोला१देविस्थान	
१६	जैनपा ३ दमेक	४१	निसीखोला२देविस्थान	
१७	जैनपा ४ सर्कुवा	४२	निसीखोला ५ निसी	
१८	जैनपा ७ जैदी	४३	निसीखोला ६ निसी	
१९	जैनपा ८ छिस्ती	४४	निसीखोला७ राजकुट	
२०	जैनपा ९ पैयूथन्थाप	४५	बडिगाड १ दगान्तुडांडा	
२१	जैनपा १० राङखानी	४६	बडिगाड ५ ग्वालीचौर	
२२	ढोनपा ४ खुंगा	४७	बडिगाड ६ भिमगिठे	
२३	ढोनपा ५ अधिकारीचौर	४८	बडिगाड ७ भिमगिठे	
२४	ढोनपा ६ अधिकारीचौर	४९	बडिगाड ८ रणसिंहकिटेनी	
२५	ढोनपा ७ बोवाङ	५०	बडिगाड ९ दर्लिङ	
		५१	बडिगाड १० दर्लिङ	

सि.नं.	मध्यम जोखिम स्थानहरु	सि.नं.	निम्न जोखिम स्थानहरु
१	बानपा ४	१	बानपा २
२	बा.न.पा. ५	२	गनपा ८ काँडेवास
३	बानपा ६	३	गनपा ११ रिघा
४	बानपा १३ पैयूपाटा	४	बरेङ गापा ४ सल्यान
५	गनपा ४ हटिया	५	बरेङ गापा ५ सुखौरा
६	गनपा ५ हरिचौर	६	काठेखोला ८ लेखानी
७	गनपा ६ हरिचौर	७	तमानखोला ३ तमान
८	गनपा ७ मल्म	८	तमानखोला ४ तमान
९	गनपा ९ मल्म	९	बडिगाड ४ जलजला
१०	जैनपा ५ विनामारे		
११	जैनपा ६ अर्जेवा		
१२	ढोनपा १ बुर्तिवाङ		
१३	ढोनपा २ बुर्तिवाङ		
१४	ढोनपा ३ बुर्तिवाङ		
१५	बरेङ गापा २ हुग्दीशिर		
१६	काठेखोला ७ रेश		
१७	तमानखोला ५ खुखानी		
१८	तमानखोला ६ खुखानी		
१९	ताराखोला २ अर्गल		
२०	ताराखोला ४ तार		
२१	ताराखोला ५ तारा		
२२	निसीखोला३ बोहोरागाउँ		
२३	निसीखोला४ बोहोरागाउँ		
२४	बडिगाड २ दगान्तुडाँडा		
२५	बडिगाड ३ सिसाखानी		

❖ सम्भावित प्रकोपलाई प्रतिकार्य गर्ने क्षमता

पहिरो एकैपटक सबै ठाउँमा जाने गर्दैन । त्यसकारण पहिरो गई सकेपछि तल उल्लेखित प्रतिकार्यका कार्यहरु प्रभावकारी रुपमा सम्पन्न गर्न योजना तयार गरिएको छ। पहिरो गएको ठाउँको भरपर्दो माध्यमबाट जानकारी लिने । पहिरो गएको ठाउँमा उद्धार तथा राहतको लागि तुरुन्तै नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी र नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको उद्धार टोली घटनास्थलमा पठाउने । उद्धार टोलीको सूचनाको आधारमा यदि ठुलो नै पहिरो गएर धेरै जनसंख्या प्रभावित भएको छ भने तुरुन्तै बहुक्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा टोली घटनास्थलमा पठाई विस्तृत सूचना संकलन गर्ने । सूचना संकलनको आधारमा विषयगत क्षेत्र अगुवाहरुले राहत तथा उद्धार सम्बन्धी कार्य शुरुवात गर्ने । स्थानीय तह (न.पा. ⁄ गा.पा.)हरुले उद्धारको लागि समन्वयात्मक रुपमा राहत वितरण तथा पुनःस्थापनको कार्य गर्ने । नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले अस्थायी रुपमा बसोवास मिलाउनको लागि कार्य गर्ने साथै प्रभावितहरुको लागि अस्थायी टहराहरु, वा सुरक्षित आश्रयस्थलमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने । आवश्यक पर्ने त्रिपालहरु, डोरी, प्लाष्टिकका वाल्टिन, जग , प्लाष्टिकको म्याट, कम्वल साथै चिउरा, दालमोठ, विस्कुट, भुजिया, चामल, दाल, नुन, चिनी आदिको वितरण गर्ने । जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयले आवश्यक पर्ने औषधीहरुको वितरण गर्ने । सुत्केरी महिला, गर्भवती महिलाहरुको लाीग आवश्यक औषधी, सरसफाई तथा मातृशिशु सेवा उपलव्ध गराउने, झाडापखाला तथा अन्य महामारी फैलिन नदिन खोप सेवा तथा आवश्यक औषधीहरु वितरण गर्ने । स्वास्थ्य टोली खटाउने । बालवालिकाहरुको लागि पोषणयूक्त खानाको व्यवस्था गर्ने । खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालयले स्वच्छ खानेपानी उपलव्ध गराउनको लागि पानी शुद्ध गर्ने वाटर गार्ड वितरण गर्ने साथै स्वच्छ पानी सम्वन्धि जनचेतना जगाउने । शिक्षा

विकास तथा समन्वय इकाइले वैकल्पिक विद्यालयको खोजी गरी वा अस्थायी रुपमा विद्यालय भवन निर्माण गरी वालवालिकाहरुको पठनपाठन सुचारु गर्ने । विद्यार्थीहरुलाई तत्कालको लागि किताव, कापी, पेन्सिल तथा अन्य शैक्षिक सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने । विद्यालयको अन्य अतिरिक्त क्रियाकलापहरु गर्ने र साथै खेलकुदका सामानहरु पनि वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । विपद्को अवस्थामा तत्काल खुला स्थान तथा विद्यालयहरुमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरुलाई राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।सम्पूर्ण सम्भावित विपद्हरुको लागि छुट्टाछुटै विषयगत क्षेत्रहरुले आफूलाई तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गरी उद्धार, राहत र पुनर्स्थापना गर्ने क्षमता रहेको छ ।

३.६ विपद् जोखिम आं कलन तथा नक्शांकन

स्थानीय तहबाट प्राप्त विवरणको आधारमा पहिरोको प्रकोपको कारणले विभिन्न स्थानीय तहमा गरी जम्मा २७,९७७ जनसंख्या प्रभावित हुने संभाावना रहेको छ । साथै पहिरोको प्रकोपबाट ३,५०० देखि चार हजार सम्म घरमा क्षति पुग्न सक्ने, ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाहरु ३,४४३ जना, ६ देखि १८ वर्ष सम्मका वालवालिकाहरु ७,३१७ जना, ६० वर्षभन्दा माथिका वृद्धवृद्धाहरु ३,६९९ जना, गर्भवती महिलाहरु ७६५ जना, सुत्केरी महिलाहरु १,४०४ जना, अपांग व्यक्तिहरु ५०९ दलित ४,५१५ जना र अति गरीवहरु ६,८९८ जनालाई प्रत्यक्ष प्रभाव पर्ने देखिन्छ । पहिरोको जोखिममा रहेका झण्डै २० विद्यालयहरु पहिरोको कारण पूर्ण तथा आंशिक रुपमा भत्किएर करीव ९,७५० जना विद्यार्थीहरुको पठनपाठनमा वाधा पुग्न जानेछ । पहिरोका कारण ५ वटा झोलुंगे पुलहरु, मोटर बाटोहरु भत्किन गई सहज आवागमनमा वाधा पुर्‍याउने सम्भावना देखिन्छ । खानेपानीका पाइपहरु बगाएर खानेपानी सेवा अवरुद्ध हुने र विद्युत लाइनहरुमा पनि क्षति पुग्न सक्ने देखिन्छ । त्यस्तै सिंचाई कुलोहरु , यात्रु प्रतिक्षालयहरु, खेतीयोग्य जमिन र जमिनमा लगाइएका अन्नवालीहरुमा पनि क्षति हुन सक्ने सम्भावना छ ।

३.७ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली विश्लेषण

जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी एवम गैर सरकारी निकायहरुवीच विभिन्न समयमा भएका औपचारिक तथा अनौपचारिक छलफल पश्चात् जिल्लामा हालसम्म देखिँदै आएका प्रकोपहरु मध्ये पहिरो, आगलागी, महामारी, र भुकम्प आदीको परिस्थितिलाई मध्यनजर गरि जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति बागलुङको आयोजनामा जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पूनरावलोकन गरिएको छ । योजना निर्माण प्रक्रियामा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, जिल्लाका सवै स्थानीय तहहरु, जिल्ला स्थित विभिन्न्न सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्था, सुरक्षा निकाय, राजनैतिक दल, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, समुदायका प्रतिनिधिहरु र पत्रकारहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा स्फेयर मापदण्डलाई समेत मध्यनजर गरि विभिन्न चरणहरु पूरा गरी एकिकृत तथा सामुहिक रुपमा सम्पन्न गरिएको छ । यसमा विपद्को अवस्था र मान्यता योजना निम्न अनुरुप रहेको छ ।

- पहिरोले वगाउने, मानिसको मृत्युहुन सक्ने, चोटपटक लाग्न सक्ने, घाईते हुन सक्ने ।
- उच्च जोखीममा रहेका (नदि आसपासका) न.पा. ⁄ गा.पा.का नदी किनारका वस्तीमा बाढीबाट कटान भई घर खेत वगेर विस्थापित हुने ।
- नदि कटानका साथै डुवान हुदा मानवीय क्षेती हुन सक्ने र बाढी पश्चात महामारीजन्य रोगहरु जस्तै झाडापखाला, टाईफइड, हैजा, भाईरल फिबर आदि फैलिने सक्ने अवस्था । पानीजन्य रोग लाग्ने अवस्था ।
- खेतवारीको खेती वाली, अन्न तथा भण्डारण गरिएको वीउ नस्ट भई अर्को वाली उत्पादनमा वीउको अभाव, लगानीका लागि पुँजिको अभाव भई खाद्य संकट हुन सक्ने । भुमिहिन, साना कृषक र विपन्न समुदाय बढि प्रभावित हुन सक्ने ।
- उर्वरा जमिन कटानीबाट अनुत्पादक हुन सक्ने । पशु, चौपाया र ग्रामिण जिविकोपार्जनमा नोक्सानी हुन सक्ने
- बाढिबाट शहरी तथा ग्रामिण पुर्वाधार संरचना भत्कीन गई तत्कालिन सेवाबाट समुदाय बञ्चित हुन सक्ने । आवातजावतमा अवरुद्ध हुने, सँचार, पुल, सिंचाई, र खानेपानी सरसफाई को अवस्था विग्रन सक्ने ।
- मूख्य सडक, वाटा, पुल क्षती भई आवतजावत गर्न नसक्नु र संचारमा समेत विच्छेद हुनु ।
- गा.पा. ⁄ न.पा. स्रतावाट पूर्वतायरीका कार्य हुन नसक्नु र सूरक्षित आश्रयस्थलको अभाव ।
- बाढिका समयमा जिल्लाको टोली प्रभावीत स्थानमा पुग्न २ देखी ३ दिन लाग्नु ।
- महिला, बृद्ध, फरक क्षमता भएका, विपन्न, उपेक्षित, गरीव, भुमिहिन, मुक्त कमैया, हलिया परीवार असरबाट बढि प्रभावित हुने ।

- जलवायु परीवर्तनको कारणले श्रृजित विपदहरुवारे स्थानिय निकाय, समुदायलाई कम जानकारी र चेतना नहुनु ।
- विपदको समयमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति र सरकारी, स्थानिय तहहरुसँग पुर्वतयारी, प्रतिकार्य र मानविय सहायताको लागि पर्याप्त श्रोत र साधन नहुनु ।
- गा.पा. ⁄ नपा र समुदाय स्तरमा पर्याप्त पुर्वतयारी, प्रतिकार्य र मानविय सहायताको लागि पर्याप्त श्रोत र साधन नहुनु । क्षमता र ज्ञानकोकमि हुनु ।

क) पहिरोबाट उच्च जोखिममा रहेका बस्तीहरु

पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका स्थानीय तहहरु	पहिरोबाट हुन सक्ने अनुमानित क्षतिको विवरण
हुल्दी गाँउ पहिरो, निसी खोला गा.पा.१ (साविक देबीस्थान गा.वि.स. वडा नं.५)	बस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
बडी गाड गा.पा.८ (साविक रणसिंह किटेनी गा.वि.स.)	बस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
गल्कोट न.पा. (साविक पाण्डवखानी गा.वि.स.)	बस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
काठे खोला गा.पा.७ (साविक रेश गा.वि.स.)	बस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
धम्जा पहिरो, काठे खोला गा.पा.३, (साविक धम्जा गा.वि.स.)	बस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
पाला भीम पोखरा पहिरो, काठे खोला गा.पा. १ र २ (साविक भीम पोखरा र पाला गा.वि.स.)	बस्ती, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।
हनुमान नाच पहिरो, बा.न.पा.३	पुरानो बागलुङ बजार, कुषियोग्य भूमि एवं सडक मार्ग लाई क्षति पुग्न सक्ने ।
हरी पाटी पहिरो, जैमिनी न.पा.६, (साविक अर्जेवा ४)	बस्ती, कृषियोग्य भूमिमा क्षति पुग्न सक्ने ।

ख) बाढीबाट प्रभावित क्षेत्र (प्रभाव पार्ने खोलाहरु)

सि.न.	खोला र नदी	प्रभावित क्षेत्र	वस्ती	असर क्षेत्र
१	कालिण्डकी	बा.न.पा.४	ढोडेनी ७ घरधुरी	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२	कालिण्डकी	बा.न.पा.१	मालढुंगा १५ घरधुरी	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
३	कालिण्डकी	जैमिनी न.पा.६	साविक अर्जेवा गा.वि.स. १ र २	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
४	कालिण्डकी	बा.न.पा.१०	साविक भकुण्डे-९ दब्लाङ, १२ घरधुरी	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
५	बडीगाड	ढोर पाटन न.पा.१	बुर्तिबाङ बजार	नदीको बायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
६	बडीगाड	बडी गाड गा.पा.६	भिडगिठे बजार, खाल बजार	नदीको बायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
७	बडीगाड	बडी गाड गा.पा.५	खार बजार	नदीको बायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
८	बडीगाड	बडी गाड गा.पा.	खरबाङ बजार	नदीको बायाँ तटमा अवस्थित वस्ती एवं कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
९	दरमखोला	गल्कोट न.पा.	बसाह फाँट, हरिचौर गा.वि.स.	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१०	दरमखोला	गल्कोट न.पा.९	साविक मल्म-५	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित

११	दरमखोला	गल्कोट न.पा.११	साविक रिघा-६	नदीको दायाँ तटमा अवस्थित कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१२	निसीखोला	निसीखोला गा.पा. ५ र ६	साविक निसी १,३,४, ५, ७, ९, २ र ८	नदीको दुवै तटमा अवस्थित कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१३	भुजी खोला	ढोरपाटन न.पा. ५ र ६	तलेत्रा, चामीदुवार, छालहाल्ना, गादी खोला, दोगादी, सई खोला	भुजी खोलाको विभिन्न सहायक खोलाहरुको दुवै तटमा अवश्थित वस्ती, विद्यालय, कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१४	उत्तर गंगा नदी	ढोरपाटन न.पा.६ र ९	साविक अधिकारीचौर ५, बोबाङ ९	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१५	बोङ्गखानी खोला	तमान खोला गाउपालिका वडा नं.१ र २	बोङ्गादोभान बजार र बोङ्गाखानी गाँउ	बस्ती, विद्यालय र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१६	सेउला खोला	तमान खोला गाउपालिका वडा नं.१	पातिचौर	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१७	तमान खोला	तमान खोला गाउपालिका वडा नं.घ	तमान गाँउ	बस्ती, विद्यालय र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१८	भिडगाड	बडी गाड गा.पा.६	भिडगिठे बजार, खाल बजार	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
१९	काठेखोला	बाग्लुङ. न.पा.६,७,८ र ९	विहुँ, सिगाना, तित्याङ, भकुण्डे, पाला	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२०	गौदी खोला	गल्कोट न.पा.	हटिया बजार	बस्ती, विद्यालय र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२१	चुपी खोला	गल्कोट न.पा.२	नरेठाँटी बजार	बस्ती, विद्यालय र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२२	ठेउले खोला	जैमिनि न.पा.४	सर्कुवा (साविक सर्कुवा १,२ र ६)	बस्ती, विद्यालय र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२३	ठेउले खोला	जैमिनि न.पा.९	पैयुथन्थाप (साविक पैयथन्थाप-५)	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित
२४	अन्धेरी खोला	गल्कोट न.पा.१०	साविक पाण्डवखानी-५ र ८	बस्ती र कृषियोग्य भूमि नदी कटानबाट प्रभावित

❖ सूचना प्रणाली

स्थानीय तहका सूचना अधिकारी, स्थानीय प्रहरी, संघ संस्था, पत्रकार लगायत विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त सूचनाको आधिकारिक सूचना विपद व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी एवं सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु बीच आदान प्रदान गरिनेछ । रेडियो स्थानीय एफ.एम.बाट छोटकरी सूचना प्रवाह तथा SMS का माध्यमबाट तथ्यगत पूर्व चेतावनी भए गरेका उद्धारका प्रयासहरु मार्फत सार्वजनिक आह्वानका विषयमा सूचना प्रवाह गरिनेछ । त्यस्ता सूचना DEOC बाट आदान प्रदान गर्नुका साथै REOC र NEOC मा तत्काल जानकारी गराइनेछ । DEOC लाई विपद प्रतिकार्यका लागि मुख्य समन्वय केन्द्रको रुपमा परिचालन गरिनेछ ।

३.८ सरोकारवाला संस्थाहरु

सि.नं	निकाय	जिम्मेवार व्यक्ति	जिम्मेवारी
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी (अध्यक्ष जि.वि.व्य.स.)	जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको समन्वय बैठक आयोजना गर्ने ▪ जानकारीको सङकलन र परिस्थितिको अद्यावधिक गर्ने ▪ सबै क्षेत्रगत कार्य समूह (Cluster) लाई सक्रिय पार्ने

			▪ कार्यविभाजन गरी सवै क्षेत्रगत कार्यसमूह (Cluster) लाई जिम्मेवारी सुम्पने ▪ खोज तथा उद्धार कार्यमा सुरक्षा निकाय समन्वयमा परिचालन गर्ने । ▪ आवश्यकता अनुसार क्षेत्रिय तथा केन्द्रिय स्तरमा सहयोग (मानवीय, आर्थिक, भौतिक को लागि समन्वय)
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय प्रमुख	▪ समन्वयात्मक कार्यमा सहयोग गर्ने
३	सवै स्थानीय तहहरु (न.पा./गा.पा.)	स्थानीय तहका प्रमुखहरु	▪ आवास तथा पुनःस्थापना कार्य गर्ने ▪ स्रोत (आर्थिक, भौतिक, मानविय श्रोत) परिचालन तथा समन्वय गर्ने
४	सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी वल)	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	▪ मुख्यतः खोज तथा उद्धार कार्यको नेतृत्व तथा उद्धारकार्य गर्ने । ▪ सुरक्षा व्यवस्था गर्ने ▪ विषयगत समितिमा रहि सहयोग गर्ने
५	राजनैतिक दलहरू (जिल्ला स्थित सम्पूर्ण राजनैतिक दलहरु)	दलका प्रमुखहरू	▪ समन्वय ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग ▪ जनपरिचालन गर्ने
६	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सभापति	▪ प्रवन्धकारी भूमिका निर्वाह गर्ने ▪ खाद्य गैर खाद्यसामाग्री तथा अस्थायी आवास को व्यवस्थापन ▪ सूचना सङ्कलन तथा सर्भेक्षण कार्यमा स्वयंसेवक परिचालन गर्ने ▪ प्रकोपको समयमा आपत्कालीन आवास तथा बन्दोबस्ती (Logistic) व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने
७	विषयगत सरकारी कार्यालयहरु	कार्यालय प्रमुखहरु	▪ विषयगत समितिमा रहि क्षेत्रगत अगुवा को भूमिका निर्वाह गर्ने ▪ सम्बन्धित कार्यालयको आपत्कालिन योजना निर्माण गर्ने
८	उद्योग वाणिज्य सङ्घ	अध्यक्ष	▪ सुख्खा तथा तयारी खाना जस्तै, चिउरा, भुजा, विस्कुट आदि, खाद्यसामग्री संकलन वितरण र व्यवस्थापनमा सघाउने
९	यातायात व्यवसायी संघ	अध्यक्ष	▪ राहत तथा उद्धार कार्यका लागि यातायातका साधनहरु र जनशक्ति उपलब्ध गराउने ।
१०	संचार माध्यम	नेपाल पत्रकार महासंघ, सञ्चारकर्मीहरु	▪ सहि सूचना संकलन तथा सम्प्रेषण
११	नागरिक समाज	संयोजक	▪ राहत तथा उद्धार कार्यमा सहयोग तथा समन्वय ▪ मानव अधिकारको संरक्षण तथा सम्वर्द्धनमा सहयोग
१२	पेशागत व्यवसायी (निर्माण व्यवसायी, काष्ठ व्यवसायी तथा जल उपभोक्ता महासंघ, समितिहरु, सामुदायीक वन उपभोक्ता महासंघ र समितिहरु)	अध्यक्ष	▪ राहत, उद्धार तथा संरक्षण कार्यमा सहयोग
१३	गै.स.स.महासंघ, राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय गै.स.स.	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	▪ मानवस्रोत परिचालन गर्ने ▪ स्रोत संकलनमा सहयोग गर्ने ▪ गै.स.स. वीच समन्वय ▪ क्षमता विकास तथा सहजिकरण कार्य गर्ने
१४	जिल्ला अगुवाई सहयोगी सस्था	प्रमुख तथा प्रतिनिधि	▪ सबै निकायहरुको सहकार्यमा जिल्ला विपद पुर्व तयारी योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने ▪ प्रभावकारी प्रतिकार्य पुर्व तयारीका लागि मुख्य सिद्वान्त वा न्यूनतम मापदण्डका वारेमा समन्वय गर्ने ।

			▪ विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियमा सबै विषयगत क्षेत्रका अगुवा तथा सदस्य सस्था लगायत अन्य सरोकारवालहरुको सहभागिता सुनिचित गर्ने । ▪ DEOC/DDRC संग समन्वय गरि विपदका सबै चरणका बेला सूचना प्राप्त गर्ने निकायको रुपमा कार्य गर्ने र प्राप्त सूचनाहरु DDRC मा समयमै जानकारि गराउने । ▪ जिल्लामा कार्यरत मानवीय सहायतामा कार्यरत निकायहरुमा सुचना प्रभाह गर्ने । ▪ जिल्लास्तरमा DDMP, DPRP, DRR Policy & Strategy बनाउने कार्यमा DDRCलाई सहयोग पुराउने ।

❖ **जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्र (जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङ)**

क.सं.	नाम	निकाय/ संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	प्र.जि.अ. श्री सुरेश न्यौपाने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६०७७७७
२	प्र.अ. श्री धिरेन्द्रराज पन्त	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६३४४४४
३	प्र.अ. श्री केशब लामिछाने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८४११४६३७८
४	ना.सु. श्री विष्णु प्रसाद शर्मा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६२६२००
५	प्र.ह. श्री गोविन्द थापा	जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द	९८६७२८११४८
६	स.प्र.ह. श्री नर बहादुर भण्डारी	जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द	९८६२७२०२०१
७	स.प्र.स.ह. श्री रविन गुरुङ्ग	जिल्ला आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द	९८४७६८२६११

३.९ विषयगत क्षेत्रहरु

जिल्लामा आपत्कालीन कार्ययोजनाको प्रभावकारीताकालागि राष्ट्रिय र जिल्ला स्तरमा विकास भएका क्षेत्रगत समुह (Cluster) हरूलाई आधार मानेर कार्य विभाजन गर्नु उपयुक्त हुने देखिएको छ । यस अवधारणाको कार्यान्वयन गर्न नपा/गा.पा.का लागि वर्तमान समयमा चुनौती देखिए पनि कार्यविभाजनको स्वरुपलाई स्वीकार गर्दा प्रभावकारिता र जिम्मेवारीबोध हुने भएकोले क्षेत्रगत अवधारणाअनुरुप योजना तर्जुमा गरिएको छ । अतः विपद्का समयमा प्रभावित तथा पीडितहरुलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउने विशेषज्ञता अनुरुप कार्यविभाजनको स्वरुपलाई क्षेत्रगत समुह (Cluster) भन्नु उपयुक्त हुनेछ । अन्तर्राष्ट्रिय/राष्ट्रिय स्तरबाट समेत मान्यता प्राप्त क्षेत्रगत अवधारणाका विशेषता निम्नअनुसार रहेका छन् :

- विशेषगरी ठूलो विपद्को अवस्थमा सक्रिय रहने भए पनि क्षेत्रगत अवधारणाले समुदायसम्म आफ्नो उपस्थिति कायम राख्छ ।
- विपद् प्रतिकार्य (खोज, उद्धार र राहत) प्रक्रियामा विशेषज्ञताको उपयोग गर्ने भूमिका निर्वाह गर्छ ।
- मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने कार्यलाई सुनिश्चित गर्छ ।
- मानवीय सहयोगका क्षेत्रको पहिचान गरी त्यस अनुरूप सहयोगको खाका तयार गर्छ ।
- प्रतिकार्यमा देखिएका कमीकमजोरीको निराकरण गरी कार्ययोजनाको समिक्षा गर्दै आवश्यकताअनुसार जिम्मेवारी निर्धारण तथा परिमार्जन गर्छ ।

क.सं	विषयगत क्षेत्र (Cluster)	क्षेत्रगत अगुवा (Cluster Lead)	क्षेत्र सदस्यहरु (Cluster Member)
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (Coordination and InformationManagement)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, नेपाल पत्रकार महासंघ, एफ.एम. रेडियो, गा.पा., न.पा., नागरिक समाज, गैसस महासंघ नेपाल
२	खोज उद्धार तथा प्राथमीक उपचार (Search and Rescue)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी वल, एफ.एम. रेडियो, नेपाल पत्रकार महासंघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, समुदाय र वार्ड स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समिति र कार्यदलहरु

३	खाद्य (Food)	कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क इकाइ	गा.पा., न.पा., उद्योग वाणिज्य संघ, नेपाल खाद्य संस्थान, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी,
४	आवास तथा गैर खाद्यान्न (Shelter/ Non food item)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, रेडक्रस, उद्योग वाणिज्य संघ र अन्य सहयोगी गैससहरु
५	खानेपानी तथा सरसफाई (WASH)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गा.पा., न.पा. र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
६	स्वास्थ्य र पोषण (Health and Nutrition)	स्वास्थ्य कार्यालय	खानेपानी तथा सरसफाई डि. कार्यालय, गा.पा., न.पा.
७	संरक्षण (Protection)	गा.पा. ⁄ न.पा., महिला तथा बालबालिका हेर्ने शाखा प्रमुख	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गा.पा., न.पा. र अन्य सम्वद्ध निकायहरु
८	शिक्षा (Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	पत्रकार महासंघ, गा.पा., न.पा.को शिक्षा शाखा
९	पूर्नस्थापन तथा पूर्ननिर्माण (Rehabiliation and Reconstruction)	गा.पा. ⁄ न.पा.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सडक डिभिजन कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण, जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण कार्यालय, भू-संरक्षण कार्यालय, नगरपालिका⁄ गाउँपालिका, उद्योग बाणिज्य संघ, नेपाल टेलीकम, सिंचाई डिभिजन र सम्वद्ध गै.स.स.

३.९.१ विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सहयोगी संस्थाको सूची

क. सं.	**विषयगत क्षेत्र** (Cluster)	**क्षेत्रगत अगुवा** (Cluster Lead)	**सर्म्पक व्यक्ति** (DRR Focal Person)	**सम्पर्क नम्बर**
१	समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन (Coordination and Information Management)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरेश न्यौपाने	९८५७६०७७७७
२	खोज उद्धार तथा प्राथमीक उपचार (Search and Rescue)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरेश न्यौपाने	९८५७६०७७७७
३	खाद्य (Food)	कृषि ज्ञान केन्द्र, सम्पर्क इकाइ बागलुङ	कुमार पुन	९८६७७५६२
४	आवास तथा गैर खाद्यान्न (Shelter/ Non food item)	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	जब्बर बहादुर लामिछाने	९८५७६२३१६९
५	खानेपानी तथा सरसफाई (WASH)	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	९८५७६२६११०
६	स्वास्थ्य र पोषण (Health and Nutrition)	स्वास्थ्य कार्यालय	सुरज गुरौं	९८५७६२२७८८
७	संरक्षण (Protection)	गा.पा. ⁄ न.पा.	सम्बन्धित स्थानीय तहको महिला बालबालिका तथा समाजकल्याण उपशाखा प्रमुख ⁄ अध्यक्ष	

८	शिक्षा (Education)	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	कुश्मराज उपाध्याय	९८५७६२०७९३
९	पूर्नस्थापन तथा पूर्ननिर्माण (Rehabiliation and Reconstruction)	जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङ गा.पा. / न.पा.	गा.पा. / न.पा.	९८५७६२००१२

४. सामान्य पूर्वतयारी योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रका लागि)

४.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन कार्य समुह (Coordination and InformationManagement Cluster)

विपद्का अवस्थामा संकलित सूचनाहरू (क्षती, आवश्यकता, उपलब्ध सहयोग, ग्याप र त्यसको प्रभाव तथा आवश्यक सेवाहरू) भरपर्दो माध्यमबाट सरोकारवालाहरू माझ व्यापक सूचना वितरण गरेर थप सहयोग जुटाउन आवश्यक हुन्छ । विपद्वाट प्रभावीतहरुलाई सहयोग गर्नु सबै स्थानीय तह, सरकारी, गैर सरकारी तथा निजी क्षेत्रको साझा जिम्मेवारी हो । यसका लागि यर्थात तथा विश्वसनीय सूचनाहरु समयमा नै सवै कलस्टर र DDRC लाई उपलब्ध गराउनु पर्ने मूख्य जिम्मेवारी समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन कार्यसमुह (Cluster) को हुन आउदछ र यसले महत्पूर्ण भूमीका खेल्दछ ।

समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण:

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कार्यालय प्रमुखको दर्जा र नाम	मोबाईल नम्बर	सूचनाअधिकारीको नाम	मोबाईल नम्बर
१.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुरेश न्यौपाने	९८५७६०७७७७	धिरेन्द्र राज पन्त	९८५७६३४४४४
२.	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	जिल्ला समन्वय अधिकारी राजु प्रसाद न्यौपाने	९८५७६२०००२	दुर्गा प्रसाद शर्मा	९८५७६२१४९४
३.	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	जिल्ला न्यायाधिबक्ता सुरेन्द्र राज काफ्ले	९८५६०७०१३८	जीवनाथ सुवेदी	९८४७६३२५९४
४.	जिल्लाप्रहरी कार्यालय	प्रहरी उपरीक्षक शारदा प्रसाद चौधरी	९८५७६०५५५५	राजेन्द्र प्रसाद रेग्मी	९८५७६९०१९१
५.	सशस्त्रप्रहरी बल नेपाल गुल्म हेक्वा.,बागलुङ	स.प्र.ना.उपरीक्षक बासुदेव लोहनी	९८५१२५८४५६	किशन के.सी.	९८५६०४१११३
६.	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	प्रमुख कोष नियन्त्रक............	९८५७६४५०००	कृष्णप्रसाद आचार्य	९८५७६२४५१०
७.	लोकसेवा आयोग, बागलुङ कार्यालय	उप-सचिव गणेश प्रसाद पौडेल	९८५७६२३१४७	विन्दु देवीशर्मा	९८५७६३३४३३
८.	जिल्ला हुलाक कार्यालय	हुलाक अधिकृत विष्णु प्रसाद शर्मा	९८५७६२४६४०	बिष्णु प्रसाद शर्मा	९८४७६२३१२५
९.	शिक्षा बिकास तथा समन्वय इकाई	इकाइ प्रमुख कुस्मराज उपाध्याय	९८५७६२०७९३	कृष्णराज रेग्मी	९८४७६२४६५०
१०.	आन्तरिक राजस्व कार्यालय	कार्यालय प्रमुख हेमराज सुवेदी	९८५७६२९१२९	बसन्त नेपाल	९८४१७७३०७८
११.	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	जिल्ला निर्वाचन अधिकारी	९८४१६१५४९५	शर्मिलापुन	९८४७६२२६८४
१२	तथ्यांक कार्यालय	तथ्यांक अधिकृत मुकुन्द प्रसाद शर्मा	९८५७६२०८१०	चन्द्रकान्त सुवेदी	९८४९१७९१६१
१३	सडक डिभिजन	डिभिजन प्रमुख रामेश्वर लम्साल	९८४६०४१९७०	मुकुन्द लामिछाने	९८४११४२६८१
१४	मालपोत कार्यालय	मालपोत अधिकृत	९८५७६२४६२१	दिलबहादुर के.सी.	९८५७६२३३२४

		बिष्णु प्रसाद शर्मा			
१५	कारागार कार्यालय	जेलर मोहन प्रसाद उपाध्याय	९८५७६७३७७७	लाल प्रसाद शर्मा	९८४७६२३९०२
१६	नापीकार्यालय	नापीअधिकृत योगेन्द्र कुमार यादव	९८५७६२५१२७	कृष्ण प्र.उपाध्याय	९८४७६२५६४९
१७	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख केदार पौडेल	९८४९००५२९८	केदार पौडेल	९८४९००५२९८
१८	ढोरपाटन शिकार आरक्ष	नि.संरक्षण अधिकृत रमेश कुमार यादव	९८५५०८३३३०	शान्त ब.मगर	९८४१२८४८१५
१९	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (शिक्षा)	आयोजनाप्रमुख मतिलाल चपाइ	९८५७६२१७६१	नविनकुमार सिंह	९८४५०३५७२२
२०	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाइ (अनुदान व्यवस्थापन तथा स्थानीय पूर्वाधार)	आयोजना प्रमुख रेणुका कुमारी पाण्डे	९८५७६२२२८०	चुर्ण बहादुर कार्की	९८५७६२०६९४
२१	इलाका प्रशासन कार्यालय, बुर्तिवाङ	का.मु.शाखा अधिकृत लोक बहादुर कुँवर	९८५७६४१०९९	लोक बहादुर कुँवर	९८५७६४१०९९
२२	मालपोत कार्यालय, बुर्तिवाङ	कार्यालय प्रमुख सूर्य प्रसाद शर्मा	९८५७६४११५८	रणेश्वर कर्ण	९८४४०९१४०९
२३	नापी कार्यालय, बुर्तिवाङ	कार्यालय प्रमुख कृष्ण बहादुर कुमाल	९८४६०५५२३२	उत्तमपौडेल	९८४६५७४८७७
२४	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख राजेन्द्र प्र.न्यौपाने	९८५७६५६११०	तेज प्रसाद निउरे	९८५७६२०७१७
२५	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन गुल्म	प्रहरी निरीक्षक राम प्र.सापकोटा	९८५१२९४९२७	....	....
२६	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	कार्यालय प्रमुख ओमराज ढुङ्गाना	९८५७६३७१२०	बद्रीनाथगौतम	९८५७६२२१४६
२७	डिभिजन वन कार्यालय	डिभिजन बन अधिकृत रोमराज लामिछाने	९८५७६३५१३५	मदन कँडेल	९८४६२०६८८७
२८	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	डिभिजन प्रमुख सुरेन्द्र पौडेल	९८५७६३३५६७	सुनिल के.सी.	९८४१८७६३३३
२९	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख सुरज गुरौ	९८५७६२२७८८	घनश्याम साप्कोटा	९८५७६२२०२५
३०	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	ब.पशु विकाश अधिकृत शम्भुराज पाण्डे	९८५७६२३१२१	राम्जीप्रसाद पौडेल	९८५७६२५८१६
३१	धौलागिरी अं.आयुर्वेद औषधालय	कार्यालय प्रमुख हरि पौडेल	९८४७६२२३८०	एकराज ढुंगाना	९८४७६३९७९६
३२	धौलागिरी अस्पताल	नि.मेडिकल सुपरिटेण्डेण्ट डा.शैलेन्द्र बि.क.पोखरेल	९८५११७६४२४	तीर्थराजगौतम	९८५७६२९९४७
३३	यातायात व्यवस्था कार्यालय	कार्यालय प्रमुख पारसिंङ थापा	९८५७६३२०५१	सुजन श्रेष्ठ	९८५७०३२५४४
३४	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	कार्यालय प्रमुख गुमादेवी शर्मा	९८५७६२११२३	उषा सुवेदी गौतम	९८६०५५६७७१
३५	सडक डिभिजन बागलुङ (गण्डकी प्रदेश)	डिभिजन प्रमुख रामेश्वर लम्साल	९८४६०४१९७०	विष्णु प्रसाद शर्मा	९८४७६२९०३१
३६	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	केन्द्र प्रमुख शिव नारायण गोशली	९८५७६६६४४४	प्रमोदराज पंगेनी	९८४३२४७२३१
३७	नेपाल टेलिकम	कार्यालय प्रमुख	९८५१११०१३०	विज्ञान भट्टराई	९८५५०९२१९१

		केशव शर्मा			
३८	साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड	कार्यालय प्रमुख मनोज कुमार श्रेष्ठ	९८५७६२०८२३	लालबाबु शाह	९८६५१५६९९७
३९	नेपाल बैंक लिमिटेड	शाखा प्रबन्धक अमृत बहादुर दर्जी	९८५७६२०१५५	दीपशिखा काफ्ले	९८४९६४३९८३
४०	कृषी विकास बैंक लिमिटेड	शाखा प्रबन्धक पुरुषोत्तम पराजुली	९८४६०३५२७८	गोपी लामिछाने	९८५७६२३१८६
४१	राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक	शाखाप्रबन्धक विजय प्रकाश पौडेल	९८५७६२२३५५	शोभा आचार्य	९८४७६२०३४९
४२	बागलुङ नगरपालिका	प्र.प्रशासकीयअधिकृत डण्डपाणी शर्मा	९८५७६२०४१६	युक्त प्रसाद सुवेदी	९८५७६२१४१६
४३	गल्कोट नगरपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत शिशिर पौडेल	९८५७६४८१११	तुलबहादुर वि.क.	९८५७६५१११९
४४	ढोरपाटन नगरपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत धन प्रसाद पोखेल	९८५६०३७७३७	कोपिला न्यौपाने	९८४७०६७७७७
४५	जैमिनी नगरपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत ईश्वरी प्रसाद शर्मा	९८५७६५३१११	खेम आचार्य	९८५७६३०१९०
४६	काठेखोला गाउँपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत खिमबहादुर वि.क.	९८५७६२५१०१	मनोज कार्की	९८५७६२८७७७
४७	ताराखोला गाउँपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत राम प्रसाद आचार्य	९८५७६६११११	प्रकाश गैरे	९८४७६५९५२३
४८	बरेङ गाउँपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत रमेश थापा	९८५७६३२३२८	राजन कार्की	९८४७६५९३२७
४९	बडिगाड गाउँपालिका	प्र.प्रशासकीय अधिकृत बालाकृष्ण सुवेदी	९८५७६७३१११	थमनबहादुर रेश्मी	९८५७६२२४८०
५०	तमानखोला गाउँपालिका	नि.प्र. प्रशासकीय अधिकृत प्रभात लामिछाने	९८४७६६५८७३	जीवलाल पाध्या	९८०५२०६२१५
५१	निसीखोला गाउँपालिका	प्र.प्रशासकीयअधिकृत ईश्वर लाल शाक्य	९८५७६७६९७६	पुरुषोत्तम गौतम	९८४७६३६९२६

➢ **विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः**

- यातायात (आवतजावत) र पहुचमा कठीनाई
- विपद्वाट प्रभावितहरुको प्रारम्भीक विवरण प्राप्तीमा कठीनाई
- स्रोत साधन पहिचान, परिचालन र व्यवस्थापनको समस्या
- संस्थागत समन्वयको अभाव
- सही तथ्याङ्क संकलनमा कठिनाई
- राहत वितरणमा समस्या (जनशक्ति, ढुवानी र व्यवस्थापन खर्च)

➢ **क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्यः**

सूचना संकलन एवं व्यवस्थापनकालागि उचित ढाँचा सहितको ठोस संयन्त्र निर्माण गरि सुचना प्रवाहकालागि वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गर्ने तथा सुचनाहरूलाई विश्लेषण गरी सम्बन्धित क्षेत्रहरूमा उपलब्ध गराई प्रभावकारी प्रतिकार्य प्रणाली सुनिश्चित गर्ने ।

- **योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :**
  - **समन्वय वैठक** विपद्को समयमा **२४ घण्टा** भित्र र पहिलो हप्तामा १ दिन विराएर र दोश्रो हप्तावाट हप्तामा १ पटक वस्ने ।
  - विपद्को अवस्था, क्षती तथा प्रभावीत विवरण सहितको प्रारम्भीक सूचना विपद्को **२४ घण्टा** भित्र उपलव्ध गराउने र निरन्तर अध्यवाधिक गर्दै सरोकारवाला निकाय र संचार माध्यमा सम्प्रेण गर्दै जाने ।
  - जिल्ला र गा.पा. / न.पा तहमा सूचना संकलन टिम तयार गरि सूचना संकलन र संप्रेषण गर्ने ।
  - विपद्को अवस्थामा प्रतिकार्य सहयोग गर्न **४८ देखि ७२ घण्टा** भित्र **द्रुत लेखाजोखा** गरि सूचना उपलव्ध गराउने ।
  - विपद्को स्तर मूल्याकंन गरी **३ देखि ५ दिन** भित्र बहुविषयगत प्रारम्भिक द्रूत लेखाजोखा (Multisectoral Initial Rapid Assessment, MIRA)गरी क्षती र पीडितहरूको विवरण तयार गर्न समुह परिचालन गर्ने ।
  - विपद्वाट विस्थापीतहरुको अवस्था, शिविर व्यवस्थापनको अनुगमन गरि प्रतिवेदन मार्फत जानकारी गराउने
  - सूचना प्रवाहको वैकल्पिक उपायहरू पहिचान गरी सूचना प्रवाह सुनिश्चित गर्ने

४.२ खोजतलास तथा उद्धार (Search and Rescue Cluster) कार्य समुह :

खोजतलास तथा उद्धार कार्यको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण:-

क्र.सं.	नाम	निकाय/ संस्था	सम्पर्क नम्बर
१	श्री सुरेश न्यौपाने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६०७७७७
२	श्री धिरेन्द्रराज पन्त	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६२००१२
३	श्री कृष्णराज गौतम	जिल्ला समन्वय समिति	९८५७६२०००२
४	श्री मिलन ध्वज खांण	नेपाली सेना, अर्जुनवाण गण	९८५७६२०००४
५	श्री हेम बहादुर के.सी.	नेपाल प्रहरी	९८५७६९०१९१
६	श्री जब्बर वहादुर लामिछाने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा कार्यालय बागलुङ	९८५७६२३१६९
७	श्री दिपेन्द्र थापा	नेपाली कांग्रेस	९८५७६२१५०७
८	श्री कृष्ण पाठक	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (ने.क.पा)	९८५७६२०७७२
९	श्री बसन्त थापा	जनता समाजवादी पार्टी	९८५११११७३९
१०	श्री अमर थापा	राष्ट्रिय जनमोर्चा	९८५७६२०४९१
११	श्री नविन शेरवुजा	रा.प्र.पा.	९८५७६३१६०७
१२	श्री मुक्तिराम सापकोटा	गै.स.स. महासंघ बागलुङ	९८५७६२०४९७
१३	श्री प्रमुख/अध्यक्ष	सम्वन्धित गा.पा./न.पा.	

- **विपद् अवस्था तथा मान्यता योजना:**
  - भवनहरु क्षती भई व्यक्तिको अवस्था पत्ता नलाग्नु वा पुरिनु,
  - गाउँबस्ती पहिरोले बगाउनु,डुवान भई प्रभावित हुनु,
  - अति आवश्यक सरसामानको आपूर्तिमा अवरोध हुनु,
  - सार्वजनिक पूर्वाधारहरू (सडक, पुल, बिद्युत, आपूर्ति, सञ्चार) क्षती
  - आवास तथा व्यक्तिगत सम्पत्ति अस्थायी रूपमा क्षति, बाल-वालिका, महिला, वृद्ध-वृद्धा तथा फरक किसिमले सक्षम (अपाङ्ग) मुख्य रूपमा प्रभावित हुने गरी मानिसहरू विस्थापन
  - विद्यालयमा कक्षा कोठा, प्रहरीचौकी र स्वास्थ्य केन्द्र जस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि अधिक चाप र नियमित सेवामा अवरोध

- **योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :**

विपद्को बेला तत्काल खोज तथा उद्धारको आवश्यकता परेका व्यक्ति, परिवार वा समूदायलाई तत्काल खोज तथा उद्धार गरि मानवीय क्षति तथा भविष्यमा हून सक्ने अन्य जोखिमहरुको न्युनिकरण गर्नु यस क्षेत्रगत समूहको समष्टिगत उद्देश्य हो । यस उद्देश्य सूनिश्चित गर्नका लागि न्युनतम निम्न कूराहरुको तयारी अत्यावश्यक पर्दछ ।

- खोजी तथा उद्धारसम्बन्धी टोलीको गठन र आवश्यक पुर्वाभ्यास संचालन ।
- खोज तथा उद्धारका लागि चाहिने आवश्यक उपकरण तथा औजारहरुको उचित भण्डारण,व्यवस्थापन र परिचालन बिधिबारे सम्बन्धित जनशक्तिको क्षमता अभिबृद्धि तथा शिघ्र पहूंचको स्थापना ब्यबस्था ।
- प्रकोप प्रभावितहरुलाई भेदभावरहित ढंगवाट उद्धार गरी सुरक्षित राख्ने ।
- विपदमा परेकाहरुलाई उद्धारका लागि खोजी गर्नु, विशेष गरी महिला,वालवालिका तथा असहायलाई खोज कार्यमा प्राथमिकता दिने ।
- प्रभावितहरुको तत्काल जीवन बचाउनु र सम्भावित मानविय क्षति कम गर्ने ।
- उद्धार टोलीमा प्राथमिक उपचारका सामाग्री लैजाने सम्भव भए स्वास्थ्यकर्मी समेत समावेश गर्ने ।

४.३ खाद्य (Food Cluster) कार्य समुहको पूर्वतयारी योजना

खाद्य तथा कृषी क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.सं.	सम्पर्क ब्याक्ति	निकाय	सम्पर्क टेलिफोन नं.
१	कुमार पुन	कृषि ज्ञान केन्द्र, सम्पर्क इकाइ बागलुङ	९८६७७७७५६२
२	युवराज राजभण्डारी	उद्योग वाणीज्य संघ	९८५७६२००६२
३	जब्बर वहादुर लामिछाने	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी	९८५७६००९४८
४	शम्भुराज पाण्डे	भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	९८५७६२३१२१
५	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	९८५७६२६११०
६	मुक्तिराम सापकोटा	गै स.स.महासंघ बागलुङ	९८५७६२०४९७
७	प्रमुख र अध्यक्ष	न पा र गा.पा	९८५७६२०४१६
८	मनोज श्रेष्ठ	साल्ट ट्रेडिङ	९८५७६२०८२३
९	इश्वरलाल राजभण्डारी	धवलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	९८५७६२०१३०

➢ **मुख्य विपदको किसिमः-** पहिरोबाट जिल्लाका बागलुङ जिल्लाको २५ स्थानहरुमा खेतीयोग्य जमिन बगाउने तथा लगाइएका अन्नवालिहरु पनि नष्ट भै खाद्य आपुर्तीको समस्या देखिने, स्थानिय बजारमा रहेका सामानहरु पनि नष्ट हुन सक्ने भएकोले खाद्य समस्या देखिने संभावना रहेको छ ।

➢ **विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः**

- भण्डारण गरेको खाद्यान्न नष्ट हुने, खाद्य वाली कटान र पटानका कारण क्षती र कम उत्पादन
- वजारमा खाद्यान्न सामग्री अभाव
- खाद्य भण्डारणको व्यवस्था नहुनु, ढुवानीमा भर पर्ने ।
- भण्डारण गरिएको वीउको क्षती र खाद्यान्न वाली नोक्सान भई वीउ उत्पादन नहुनु ।
- वीउ भण्डारणका लागि वीउ भण्डार घर तथा बीउ वैंकको अभाव ।
- वालवालिकामा कुपोषण, असक्त, दिर्घ रोगी, सुत्केरी, गर्भवती र जेष्ठ नागरिक बढी प्रभावीत
- सम्पत्तिमा क्षती, जीविकोपार्जनमा क्षती, बालीको नोक्सान, पशुधनको क्षति, सामना गर्ने रणनीतिको अभाव र खाद्य असुरक्षा ।

➢ **योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :**

- जीवन रक्षासम्बन्धी रणनीतिहरू (Survival Strategies) का लागि आवश्यक्ताको पूर्ति गर्न खाद्यसम्बन्धी प्रर्याप्त स्रोत उपलब्ध गराउने ।
- स्फेयर मापदण्ड अनुरुप प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी खाद्यान्नको व्यवस्था गर्ने ।
- प्रभावित मानिसहरूका लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary)को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरू पूरक रासनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
- निश्चित समूहका व्यक्तिहरू (ससाना बालबच्चा, एच्आईभी एडस् भएका व्यक्ति, कुपोषित व्यक्तिहरूआदि) को आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य रासनका अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था गर्ने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको खाद्य किट (kit)			
क्रं. सं.	विवरण	मापदण्ड	कैफियत
१	चामल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम,	विस्थापितलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने छ
२	दाल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम	
३	वनस्पति तेल	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ३० मि.लि.	
४	नुन	प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ५ ग्राम	

४.४ आवास तथा गैर खाद्यान्न (Shelter/ Non Food Items) को पूर्वतयारी योजना

आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.सं.	नाम	निकाय/संस्था	संपर्क नं.
२	प्रमुख/अध्यक्ष	ना.पा./गा.पा. का	
३	धिरेन्द्रराज पन्त	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	९८५७६२००१२
४	मिलन ध्वज खांण	अर्जुनवाण गण घोणाबाँधे	९८५७६२०००४
५	शारदा प्रसाद चौधरी	नेपाल प्रहरी	९८५७६०५५५५
६	जब्बर वहादुर लामिछाने	रेडक्रस सोसाइटी बागलुङ	९८५७६००९४८
७	रोमराज लामिछाने	डिभिजन वन कार्यालय	९८५७६३५१३५
८	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	९८५७६२६११०
९	कुश्मराज उपाध्याय	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	९८५७६२०९७३
१०	इश्वरलाल राजभण्डारी	धवलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	९८५७६२०१३०
११	मुक्तिराम सापकोटा	गौ.स.स. महासंघ बागलुङ	९८५७६२०४९७

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः :

- विस्थापित परिवारलाई कम्तीमा १ महिनाको लागि आवास तथा गैरखाद्य सामाग्रीको व्यवस्था गर्नु पर्ने ।
- विस्थापितहरु तत्काल आवासको वैकल्पीक रुपमा स्थानीय विद्यालय, मन्दिर लगायतका सार्वजनीक स्थानमा हुने र उनीहरूलाई गैर खाद्य सामाग्रीको आवश्यक्ता ।
- सार्वजनिक पूर्वाधारको क्षति (सडक, पुल, विद्युत आपूर्ति, सञ्चार)
- आवासको अस्थायी क्षति तथा मुख्य रूपमा केटाकेटी, महिला, वृद्ध-वृद्धा र विभिन्न किसिमले असहाय मानिस (अपाङ्ग) हरूको विस्थापनसहित व्यक्तिगत सामानहरूको क्षति)
- विद्यालयका कक्षा कोठा, प्रहरी चौकी तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरूजस्ता उपलब्ध सार्वजनिक संस्थाहरूमाथि दबाबको सिर्जना

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य :

- **आवासः** सुरक्षित तथा न्यूनतम मानवीयस्तरको बस्ने ठाउँको प्राप्तिका लागि भौतिक एवं प्राथमिक सामाजिक आवश्यकताहरूमा व्यक्ति तथा परिवारहरूको पहुँच सुनिश्चित गर्ने । यथासम्भव यस प्रक्रियामा बढीभन्दा बढी आत्मनिर्भरता तथा आफै व्यवस्थापन (Self-management)प्रक्रिया अपनाउन जोड दिईनेछ ।
- **शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापनः-** प्राकृतिक विपद्का कारणले घरवारविहिन बनेका मानिसहरूका निमित्त स्थायी समाधानको खोजीका लागि प्रयत्न गर्नुका साथै विस्थापित व्यक्तिहरूलाई मानव अधिकारको उपभोग गर्न सक्षम पार्नका निमित्त जीवनस्तर उठाई शिविरहरूमा जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- जलवायुका प्रतिकूल असरहरूबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि मानिसहरूसँग छाना भएका पर्याप्त ठाउँ तयार गर्ने ।
- जल-वायुबाट संरक्षण प्रदान गर्नका लागि र तिनको मर्यादा, सुरक्षा तथा कल्याण सुनिश्चित गर्नका लागि प्रभावित व्यक्तिहरूसँग पर्याप्त कम्बल एवं लुगा व्यवस्था गर्ने ।

- घरायसी भाँडा कुँडा तथा व्यक्तिगत स्वास्थ्यका लागि आवश्यक सामाग्रीहरु जस्तै साबुन आदिको व्यवस्था गरी मानवीय मर्यादा तथा कल्याणका लागि न्यूनतम औजारहरूमा पीडित परिवारहरूको पहुँच पुर्‍याउने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको किट (kit)			
क्र.सं.	विवरण	मापदण्ड	कैफियत
१	आपतकालीन आवास	➢ औसतमा एक व्यक्तिका लागि ३.५-४.५ वर्ग मिटरको छाना भएको क्षेत्र ➢ औसतमा ५ सदस्यहरूको एक परिवारका लागि कम्तीमा पनि ४ह५ मिटरको डोरीसहितको प्लाष्टिक सिट र सहायता सामग्री	
२	कम्वल	परिवारका सवै सदस्यहरुलाई पुग्ने गरि	
३	लुगा कपडा	दुई वर्षसम्मका केटाकेटीहरूका लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा । महिला, केटी, पुरूष तथा केटाहरूको लागि कम्तीमा पनि एक पूरा सेट कपडा छ ।	

४.५ खानेपानी तथा सरसफाई (WASH) क्षेत्रको पूर्व तयारी योजना

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्य प्रवर्धन क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण :

क्र.स.	सम्पर्क व्यक्ति	निकाय	सम्पर्क फोन नं.
१	राजेन्द्र प्र न्यौपाने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	९८५७६२६११०
२	घनश्याम सापकोटा	स्वास्थ्य कार्यालय	९८५७६२२०२५
३	हरी प्रसाद श्रेष्ठ	बागलुङ नगर खानेपानी	
४	शैलेन्द्र वि.क. पोखरेल	धौलागिरी अंचल अस्पताल	९८५११७६४२५
५		धौलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	९८५७६२०१३०
६	प्रमुख/अध्यक्ष	सम्बन्धित गा.पा./न.पा.	

➢ विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः :

- प्रकोपको कारणबाट सुरक्षित खानेपानीको मुहान अवरुद्ध हुने साथै खानेपानीका मुहान समेत नष्ट हुने ।
- प्रकोपले गर्दा शौचालय भत्किएर वातावरणमा प्रतिकुल असर पुर्‍याउने ।
- सुरक्षित पानीको अभाव तथा ढलबाट दूषित वातावरणले गर्दा झाडा तथा हैजा फैलिने जोखिम बढ्ने
- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईका सुविधाहरुमा पहुँच आवश्यक हुने पर्ने ।

➢ क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य :

प्रभावित परिवारहरुको जीवनयापन सुचारु गर्न अत्यावश्यक खानेपानी, स्वास्थ्य तथा सर-सफाईसँग सम्बन्धित न्युनतम सेवाहरु सुनिश्चित गर्ने र यिनिहरुसगँ सम्बन्धित रोग ब्याधिहरू फैलन नदिन उपयुक्त रोकथामका उपाय समेत अपनाउने । साथै समाजमा रहेका जातीय समूहहरुबीच सद्भाव कायम हुने गरी आश्रयस्थलमा उपयुक्त व्यवस्थापन पर्ने ।

➢ योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

- विस्थापित समुदायका लागि, खास गरी शिविरमा बस्ने मानिसहरूका लागि सुरक्षित खानेपानी, स्वास्थ्य, शिक्षा तथा अस्थायी रूपमा सरसफाई एवं नुहाउने सुविधाहरूमा पहुँच उपलब्ध छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- विस्थापित मानिसहरूलाई आधारभूत स्वास्थ्यसम्बन्धी सामग्री उपलब्ध गराइएको छ र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित व्यवहारिक प्रचलनहरूका बारेमा उचित रूपमा जानकारी उपलब्ध गराइएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।
- सम्पूर्ण उपकरण तथा सुविधा उपलब्ध गराइएका छन् र विस्थापित मानिसहरू बस्ने शिविरहरूमा सफा-सुग्घर (Cleanliness) कायम गर्न सचेतना बढाईएको र तिनको सशक्तिकरण गरिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्ने ।

स्फेयर मापदण्ड बमोजिमको किट (kit)	
स्वास्थ्य सरसफाई सामग्री	**अतिरिक्त सामग्री**
▪ १० - २० लीटर पानी वोक्ने भाडा प्रती घरधुरी १ ▪ १० - २० लीटर पानी संचय गर्ने भाडा प्रती घरधुरी १ ▪ नुहाउने साबुन प्रति व्यक्ति प्रति महिना २५० ग्राम ▪ लुगाधुने साबुन प्रति व्यक्ति प्रति महिना २०० ग्राम ▪ महिनाबारी भएको समयमा प्रयोग गर्ने कपडा	▪ दंतमन्जन - ७५/१०० ग्राम ▪ दंत व्रस - १ ▪ सेम्पु २५० मी.ली. ▪ जिउमा लगाउने तेल/लोसन २५० मी.ली. प्रति वच्चा २ वर्ष सम्म ▪ दाह्री काट्ने व्लेट/मेसिन ▪ महिलाका लागी भित्री कपडा ▪ काइयो, नेल कटर
पानीको परिमाण	**धारा**
▪ २.५ - ३ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति दिन - खान र पिउनका लागी ▪ २ - ६ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति दिन - सामान्य सरसफाईका लागी ▪ ३ - ६ लिटर प्रति ब्यक्ति प्रति दिन - खाना पकाउनका लागी ▪ ७.५ - १५ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति दिन सामान्य आवश्यक्ता	▪ अपाङ्गता मैत्री ▪ वतावरण, प्रकोप मैत्री ▪ प्रति धारा २५० व्यक्ति ▪ प्रति हाते कल ५०० व्यक्ति ▪ प्रति इनार४०० व्यक्ति ▪ पानी सकलनका लागी हिड्ने दुरी ५०० मिटर ▪ पानी सकलनका लागी पर्खिन समय ३० मिनेट
शौचालय	
▪ पानी को श्रोत भन्दा टाढा ३० मिटर ▪ पानी को सतह भन्दा १.५ मी. माथी ▪ २० जना लाई - १ शौचालय	घरभन्दा ५० मी. भन्दा टाढा हुनु हुदैन महिला पुरुष लाई भिन्ना भिन्नै (३:१)

४.६ स्वास्थ्य र पोषण (Health andNutrition) क्षेत्र को पूर्वतयारी योजना

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा संस्थाको विवरण

क्र.स.	नाम थर	निकाय	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	प्रमुख/अध्यक्ष	न.पा./गा.पा.		
२	घनश्याम सापकोटा	स्वास्थ्य कार्यालय		९८५७६२२०२५
३.	शैलेन्द्र वि.क. पोखरेल	धवलागिरी अंचल अस्पताल		९८५११७६४२५
४.	प्रेम प्रसाद डोटेल	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय		९८५७६२६११०
५.	हरी पौडेल	अञ्चल आर्युवेद		९८४७६२२३८०
६.	जब्बर वहादुर लामिछाने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		९८५७६००९४८
७.	इश्वरलाल रा.भ.	धौलागिरी समुदायिक विकास श्रोत केन्द्र		९८५७६२०१३०

➢ **विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः :**

☞ **विपद पश्चात** झाडापखाला, आउँ/रगतमासी, हैजा, टाईफाईड, ज्वरो, जन्डीस, आदि फैलन सक्ने

☞ **विपद्का** समयमा स्वास्थ्य सम्वन्धि आवश्यक सेवाहरु जस्तैमातृसेवा, खोप, पोषण, क्षयरोग, कुष्ठरोग, परिवार नियोजन सेवा आदि अवरुद्ध हुन सक्ने ।

☞ **विपद्को असामान्य अवस्थामा** कर्मचारीको अभाव, औषधी उपकरण नष्ट हुने, उपचार केन्द्र क्षतिग्रस्त हुनु आदि ।

☞ ५ वर्ष मुनीका वालवालिका, असक्त, HIV संक्रमीत, वृद्ध वृद्धा, दिर्घरोगी, विरामीहरुलाई पोषिण अभाव भई विरामी संख्या वृद्धि र जोखीम वढ्न सक्ने ।

➢ **क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य :**

जस्तोसुकै आपतकालीन अवस्था परेतापनि मानव जीवन सुरक्षित स्वस्थ र भरपर्दो (Human survival, healthy and well-being),खासगरी एकदमै जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य एवं पोषणसम्बन्धी आवश्यकताहरू पूरा भएका छन् भनी सुनिश्चित गर्ने ।

➢ **योजनाको समष्टिगत उद्देश्य (स्वास्थ्य) :**

- झाडापखाला, हैजा, औलो तथा अन्य पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको पर्याप्त रोकथाम तथा उपचार क्षमता सुनिश्चित गरि सहयोग गर्ने ।
- अरू द्रुत लेखाजोखा (Rapid assessment) सँग एकीकृत गरी स्वास्थ्य तथा पोषण (अवस्था तथा सेवाहरुको द्रुत सर्वेक्षण क्षमतालाई सुदृढ पार्ने
- रोग फैलिन गएका खण्डमा प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा लेखाजोखाका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूमा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्न र स्वास्थ्य शिविरको सञ्चालन गर्न र अर्को निकायमा पठाउने संयन्त्र (Referral mechanism) को विकास गर्ने ।

➢ **योजनाको समष्टिगत उद्देश्य (पोषण) :**

- विस्थापित मानिसहरूका लागि पूरक खाना खुवाउने कार्यक्रम (Supplementary Feeding Programme-SFP) मा पहुँचको माध्यमबाट गर्भवती तथा दुध खुवाउने महिला एव पाँचवर्षमुनीका केटाकेटीहरूमा गम्भीर कुपोषणको वृद्धिलाई रोकथाम गर्न सहयोग गर्ने
- गम्भीर कुपोषण (Severe Acute Malnutrition- SAM) को उपचार तथा सेवामा निरन्तर पहुँच सुनिश्चित गर्ने
- निरन्तर स्तनपान सुनिश्चित गर्न र अवाञ्छित स्तनपानका विकल्पहरूको वितरणमा रोक लगाउन मद्दत गर्ने
- भिटामिन ए को वितरण, जुका मार्ने औषधी तथा प्रभावित केटाकेटीहरुका लागि खोप सम्बन्धी गतिविधिहरू सुनिश्चित गरि सहयोग गर्ने

४.७ शिक्षा क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

शिक्षा क्षेत्रको सम्पर्क व्यक्ति तथा सस्थाको विवरण

क्र.सं.	सम्पर्क ब्यक्ति	निकाय	सम्पर्क टेलिफोन नं.
१	प्रमुख/अध्यक्ष	न.पा./गा.पा.	
२	कुश्मराज उपाध्याय	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	९८५७६२०७९३
३	ओमराज ढुङ्गाना	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	९८५७६३७१२०
४	इश्वरलाल रा.भ.	धौलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	९८५७६२०१३०
५	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	९८५७६२६११०
६	जव्वर वहादुर लामिछाने	रेडक्रस	९८५७६००९४८

विपद् अवस्था तथा मान्यता योजनाः

- विद्यालयका कक्षा कोठा, दराज, बेन्च, टेबल र पाठ्यपुस्तक जस्ता भौतिक सामग्रीको आंशिक रूपमा क्षति भई पठनपाठनलाई असर पुर्‍याएको
- विद्यार्थीका शैक्षिक सामाग्रीहरु नष्ट हुने गरेको ।
- शिक्षकहरु स्वयं विपद्‌बाट प्रभावित भै विद्यालय आउन नसक्ने अवस्था ।
- शिक्षण सिकाइमा अनुपस्थिति, अनुत्तीर्ण हुने, विद्यालय छाड्ने
- विद्यार्थीको मनोवैज्ञानिक समस्या सिर्जना हुने ।

क्षेत्रगत योजनाको उद्देश्य :

▪ प्रभावितहरुको जीवनयापनलाई सुचारु गरी शैक्षिक अधिकारको संरक्षण गर्न र सामान्य अवस्था एवं स्थायित्वमा फर्काउने कार्यको सहजीकरण गर्नका निमित्त विद्यालय जाने उमेरका तथा प्रभावित सम्पूर्ण बालबालिकाहरुको गुणस्तरीय शिक्षामा निरन्तर तथा तत्काल पहुँच सुनिश्चित गर्ने

▪ सुरक्षित सिकाइको वातावरण उपलब्ध गराएर विपद्‌बाट परेको मनोबैज्ञानिक असरको सामना गर्ने कार्यमा बालबालिकाहरु र शिक्षकहरूलाई मद्दत गर्न योगदान पुर्‍याउने ।

योजनाको समष्टिगत उद्देश्य :

▪ विपद्‌बाट प्रभावित विद्यालय जाने उमेरका केटाकेटी तथा शिक्षकहरूलाई गुणस्तरीय शिक्षाको निरन्तरता सुनिश्चित गर्नका लागि र उनीहरूलाई सुरक्षित रूपमा सिकाउने एवं सिक्ने वातावरण तयार पार्ने ।

- विपद्को घटना घटेको पहिलो हप्ताभित्र शिक्षासम्बन्धी पूर्वाधार र शिक्षामा संलग्न व्यक्तिहरूका अवस्थाका बारेमा द्रुत लेखाजोखा (Rapid Assessment) सञ्चालन गर्ने ।
- गा.पा. र न.पा. स्थानीय क्षेत्रगत सदस्यहरू (Cluster Members) सँगको समन्वयमा तथा प्रभावित समुदायहरूसँगको परामर्शमा प्रभावित/आन्तरिक रूपमा विस्थापित बाल-बालिकाहरूको शिक्षालाई जारी राख्नका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ पत्ता लगाउने ।
- सम्भव भएसम्म यथाशक्य चाँडो अर्थात् सिद्धान्ततः पहिलो दुई हप्ताभित्र, न्यूनतम मापदण्ड बमोजिम ६ देखि ८ हप्ताभित्र न्यूनतम पूर्वाधारसहित विद्यालय जाने बाल-बालिकाहरूका निमित्त अस्थायी रूपमा सिक्ने ठाउँ तथा स-साना बाल-बालिकाहरूका लागि सुरक्षित स्थान स्थापना गर्ने ।
- विद्यालयहरू पुनः खुला गराएर र शिक्षण-सिकाइका सामग्री उपलब्ध गराएर र अर्ध-संरचनागत (semi-structured) मनोरञ्जनका सामग्रीको व्यवस्था मिलाएर पढाइ जारी राख्ने र शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुको पुन : एकीकरण प्रारम्भ गर्ने ।
- प्रभावित बाल-बालिकाहरूका निमित्त नियमित शिक्षा प्रणालीमा क्रमश : तीनलाई समावेश गर्दै लैजाने

४.८ संरक्षण क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

यस क्षेत्रले आपत्कालीन मानवीय सहयोगका सन्दर्भमा उपलब्ध गराउने संरक्षणसम्बन्धी कार्यका लागि विपद्पूर्व निम्न तयारी गर्नेछ :

क्र.सं	पूर्वतयारी गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समय
१	समन्वय बैठक गरी सदस्यहरूको विवरण अध्यावधि गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	जि.वि.व्य.स., र क्षेत्रका सदस्य	जेठ १५ भित्र
२	लेखाजोखा तथा जिम्मेवारी बाँडफाँड र संरक्षणसम्बन्धी आधाररेखा तयार गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, गा.पा.हरू	जेठ मसान्तभित्र
३	मनोसामाजिक कार्यकर्ताहरूको रेकर्ड तथा सूचनाहरू अद्यावधिक गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	जि.वि.व्य.स.	जेठ मसान्त
४	गर्भवती तथा सुत्केरी आमाको लागि सुरक्षित स्थानको व्यवस्थापन गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने	क्षेत्रको तोकिएको सदस्य	स्थानीय तहहरु	जेठ मसान्त
५	पीडितको लागि तयार भएका सुरक्षित आवासको रेखदेख, मनोसामाजिक सेवाको लागि कार्यदल गठन गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख र सदस्य	स्थानीय तहहरु	जेठ मसान्त
६	सञ्चालित कार्यक्रममा बाल संरक्षणको विषय समावेश गर्न समन्वय गर्ने क) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने संस्था पहिचान र रोस्टर तयार गर्ने ख) सहयोगी कार्यकर्ताहरूलाई तालिम दिने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख र सदस्य	स्थानीय तहहरु	जेठ मसान्तभित्र
७	स्थानीय भाषामा आचारसंहिता मुद्रण गर्ने र क्षेत्रका सदस्यलाई जानकारी दिने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	स्थानीय तहहरु	जोठ मसान्तभित्र
८	गत वर्ष प्रयोग गरिएका विभिन्न सूचना सामग्री अध्यावधिक गरी परिमार्जनका लागि युनिसेफसँग समन्वय गर्ने ।	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	स्थानीय तहहरु	जेठ मसान्तभित्र
९	सरोकारवाला एवं सुरक्षाकर्मीहरूलाई आचार संहिता सहित संरक्षणसम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	जिदैप्रउ, गैसस	बाढीपछि कार्य प्रारम्भ गर्नासाथ
१०	अनुगमन मूल्याङ्कन समिति गठन गरी अनुगमन विधिको विकास गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	स्थानीय तहहरु	बाढी आएर शिविर सञ्चालन हुन थालेपछि
११	मनोसामाजिक सेवा संयन्त्र स्थापनामा समन्वय, पुनःस्थापना केन्द्र, कानुनी उपचार सेवा, स्वास्थ्य उपचार सेवाबारे पूर्वतयारी गर्ने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य, स्थानीय तहहरु , जिस्वाका	जेठ मसान्तभित्र

१२	बालअधिकार संरक्षण सम्बन्धमा सरोकारवालाहरू (राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, प्रहरी, सेना लगायत) लाई तालिम दिने	सम्बन्धित स्थानीय तहका महिला, बालबालिका उपशाखा प्रमुख		जेठ मसान्तभित्र
१३	फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूलाई सुरक्षासम्बन्धी पूर्व जानकारी एवं अभिमुखीकरण गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तहहरु, आपाङ्गता समन्वय समिति, गैसस	नियमित रूपमा
१४	ज्येष्ठ नागरिक तथा जोखिममा पर्न सक्ने समूहलाई विपद् र आपत्कालीन मानवीय सहयोगबारे पूर्व जानकारी दिने	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तहहरु, अपाङ्गता समन्वय समिति	वैशाख महिना

४.९ पूर्नस्थापन तथा पूर्ननिर्माण कार्य समुह (Rehabiliation and Reconstruction Cluster)

विपद्का कारण नष्टभएका सामुदायिक सेवाहरूको पुन: संचालन तथा आपतकालीन राहत सहयोगको लागि आधारभूत भौतिक पूर्वाधारहरूको प्रशस्त गरि अस्तव्यस्त मानव जन जीवनलाई सामान्य अवस्थामा फर्काउन आवश्यक भौतिक तथा मानवीय क्षमताको बृद्धि गर्ने । कुनै पनि कार्यलाई प्रभावकारी तरिकाले संचालन गर्न भौतिक पूर्वाधारले प्रमुख भुमिका खेल्ने हुनाले सवै सहयोगी निकायहरू र त्यसमा पनि विशेष गरि संचार, सडक यातायात तथा बिद्युत क्षेत्रले यस कार्यमा थप जिम्मेवारी बहन गर्ने पर्ने हुन्छ ।

पूर्नस्थापन तथा पूर्ननिर्माण कार्यदलको विवरण:

क्र.स.	नामथर	निकाय	फोन नं.	मोवाइल नं.
१	प्र.जि.अ.श्री सुरेश न्यौपाने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०६८५२०३२२	९८५७६०७७७७
२	प्रमुख/अध्यक्ष	न.पा./गा.पा.		
३	प्रमुख राजेन्द्र प्रसाद ढुँगाना	जिल्ला समन्वय समिति		९८५७६७७१११
४	श्री दिपेन्द्र थापा	नेपाली काँग्रेस		९८५७६२१५०७
५	श्री इन्द्रलाल सापकोटा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी ने.क.पा.		९८५११७६२१५
६	श्री ज्ञामनाथ गैरे	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी ने.क.पा.		९८५७६२०३६४
७	श्री अमर थापा	राष्ट्रिय जनमोर्चा		९८५७६२०४९१
८	श्री ओमराज ढुँगाना	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन	५२०१२०	९८५७६३७१२०
९	श्री सुरेन्द्र पौडेल	जलश्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन	५२०१७५	९८५७६२५१७५
१०	श्री राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	५२०११०	९८५७६२६११०
११	श्री शिवनारायण गोशली	विद्युत प्राधिकरण	५२०१७७	९८५११८१२२८
१२	श्री मुक्तिराम सापकोटा	गौ.स.स. महासंघ बागलुङ		९८५७६२०४९७
१३	श्री ईश्वरलाल राजभण्डारी	धौलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र		९८५७६२०१३०
१४	श्री घनश्याम सापकोटा	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	५२२४८८	९८५७६२२०२५
१५	श्री रामेश्वर लम्साल	सडक डिभिजन	५२०९५२	९८४६०४१९७०
१६	श्री केशव शर्मा	नेपाल टेलिकम	५२०४४४	९८५१११०१३०
१७	श्री रोमराज लामिछाने	डिभिजन वन कार्यालय	५२०१३५	९८५७६३५१३५
१८	श्री जब्बर बहादुर लामिछाने	नेपाल रेडक्रस	५२०१६९	

➢ **विपदको अवस्था तथा मन्यता योजना**

- भत्किएको सडक, यातायात अवरुद्ध भई आवतजावत लाई सुचारु गर्न पुन: निर्माणको आवश्यकता
- अस्थाई पुलहरुको व्यवस्था गर्नु ।
- अबरुद्धटेलिफोन तथा क्षतिग्रस्त विजुली लाईनहरू को पुन:निर्माण तथा पुनर्स्थापना
- राहत वितरणको लागि आवश्यक यातायात साधनहरूको आवश्यक्ता
- विस्थापित परिवारहरुका लागि अस्थायी रुपमा पुर्नस्थापनाको आवश्यक्ता

➢ **क्षेत्रगत उद्देश्यः**
विपद्का समयमा क्षतीग्रस्त संरचनाको तत्काल मर्मत सम्भार गरि आवतजावतको सूनिश्चिता गरि पुनर्निर्माणको लागि आवश्यक स्रोत साधन आकलन गर्नु का साथै पुनर्निर्माण र पूर्नस्थापनाको कार्य गरि सहयोग पुर्‍याउने ।

➢ **समस्टीगत उदेश्यः**

- क्षतिग्रस्त भौतिक संरचना संरक्षणका लागि सरोकारवालाहरु संग समन्वय गरी पूर्व तयारीका लागि योजना बनाई कार्यन्वयन गर्ने
- प्रकोप पश्चात् मानव अधिकार रक्षा तथा सुबिधाको लागि अति आवश्यक पर्ने क्षतिग्रस्त भौतिक संरचनाहरु को तत्काल निर्माणकालागि सरोकारवाला संगको समन्वयमा निर्माण तथा संचालन गर्ने ।
- प्रत्येक वर्ष गरिएको कार्यको समीक्षा गरी आगामी वर्षको लागि बाढी पूर्व बैठक बसी प्रकोप पूर्व तयारी योजना तयार गर्ने गरि सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने ।

५. पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना (पूर्वानुमान सम्भव हुने प्रकोपहरुको लागि)

५.१. पहिरो

मुख्य कृयाकलाप	कहाँ/कति गर्ने	मुल्याङ्कन का सूचक	संस्थागत जिम्मेवारी र दायित्व		समय	आसातित उपलब्धि
			मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी संस्था		
प्रकोपपूर्व अपनाईने उपायहरु						
बाढी र सोको कारण आउन सक्ने पहिरोको पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्राणालीको स्थापना र सवलीकरण ।	सम्भावित स्थान, गा.पा.		जि.वि.व्य.स.	सञ्चार समन्व्य क्षेत्र		
राहत सहयोग निकाय तथा स्वंसेवकहरुको फोन डाइरेक्टरी निर्माण तथा वितरण गर्ने ।	जिल्लामा प्रकोपको क्षेत्रमा काम गर्ने निकाय व्यक्ति		नेपाल रेडक्रस	पत्रकार		
प्रभावित गा.पा.सम्म जाने सबै बाटाहरु तथा पुलपुलेसाहरुको निरीक्षण मर्मत सम्भार गर्ने ताकी बाढीको बेलामा पनि यातायात सुचारु रहोस	प्रभावित क्षेत्रहरु/ गा.पा.हरु		जि.स.स., गा.पा. सडक डिभिजन	सडक डि.का.वा.		
बाढी प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रमा जनमानसको सुरक्षाकोलागि विद्युतीय तारहरुको निरीक्षण र मर्मतसम्भार गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्रहरु/ गा.पा.हरु		नेपाल विद्युत प्राधिकरण	समुदाय		
बाढि रोक्ने सबै तट्बन्धनहरुको नीरिक्षण र मर्मत सम्भार गर्ने ।	सम्भावित क्षेत्रहरु		जलश्रोत तथा सिंचाइ डिभिजन			
पहिरोको समयमा अपनाइने उपायहरु						
उद्धार गरिएको ठाउँहरुमा छाडिएका सम्पत्तिहरुको सुरक्षाको लागि व्यवस्था गरीएको छ भन्ने कुरा निश्चित गर्ने र रातीको बेला सामाग्रीहरुको सुरक्षाको लागि स्थानीय समुदायका सदस्यहरुलाई परिचालन गर्ने।	प्रभावित क्षेत्र		सुरक्षा निकाय	समुदाय स्थानीय निकाय,		
एउटा परिवारका सबै सदस्यहरु सुरक्षित एउटै थलोमा राखिएका छन् भन्ने कुरामा सुनिश्चिता ल्याउने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	स्थानीय विव्यस		

मृतकहरुको पहिचान र सूचना प्रवाह तत्काल गर्ने र परिवारका सदस्यहरुलाई हस्तान्तरण गर्ने । यदि शव बुझ्ने कोही नभएको खण्डमा कानुनी प्रक्रिया पुरागरी धर्म र संस्कृति अनुसार सोही स्थानमा नै तत्काल दाहसंस्कार गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल प्रहरी	स्थानीय गा.पा.,		
स्थायी आवास स्थलमा सबै उद्वार गरिएका व्यक्तिहरुको लागि पकाएको र अन्य तयारी खान, पिउने पानी छ छैन सुनिश्चित गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		स्वास्थ्य कार्यालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
दुषित पानीलाई शुद्धिकरण रसायन प्रयोग गरी पिउनयोग्य बनाउने तरिकाहरुको बारेमा प्रभावित समुदायभित्र व्यापक प्रचार प्रसार गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गैसस		
सञ्जालका सदस्य संस्थाका कर्मचारी, पदाधिकारीहरु, स्वयंसेवक तथा स्थानीय नेता, शिक्षक विद्यार्थीलाई उद्धार तथा राहत सामाग्रीहरुको वितरणमा व्यापक परिचालन गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	संजालका सदस्य संस्थाहरु		
स्थानीयस्तर, ईलाका तथा जिल्ला अस्पतालमा कुनै जटिल प्रकारको बिरामी परेमा त्यस बेलामा बिस्तराहरु उपलब्ध छ छैन सुनिश्चित गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		जिस्वाका, अञ्चल अस्पताल ।	गैसस		
मानव शव तथा मरेका जनावरहरु हटाएर रोगको महामारी फैलिनबाट रोक्ने ।	प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित ठाँउ		स्वास्थ्य कार्यालय	जि.स.स., गा.पा., गै.स.स.हरु, क्लव, सुरक्षाकर्मि		
घरपालुवा जनावरहरुमा रोगको महामारी फैलिन नदीनका लागि पशु स्वास्थकर्मीहरुको कार्य समुह बनाउने	प्रभावित क्षेत्र		भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	स्थानीय सरकारी निकाय सो क्षेत्रमा कार्यरत गै.स.स.		
बाढीपश्चात अपनाईने उपायहरु						
वाढीको असर कम भएपश्चात प्रभावितहरु पूर्ववत ठाउँमा फर्किसकेपश्चात पनि स्वास्थ्य प्राविधिकहरुद्धारा बाढी प्रभावित क्षेत्रको निरीक्षण गर्नुपर्नेछ र प्रकोपपश्चात हुनसक्ने महामारीको निरन्तर अनुगमन र सूचना संकलन गर्नुपर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		स्वास्थ्य कार्यालय	स्थानीय निकाय र गैससहरु		
कृषकहरुलाई आफ्नो जीविका पुन सञ्चालन गर्नकालागि आवश्यक कृषि वीउविजन तथा औजार उपलब्ध गराउने वा सोको लागि ऋण उपलब्ध गराउने ।	प्रभावित क्षेत्र		कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क इकाइ बागलुङ	सरकारी तथा गै.स.स.		
विद्यार्थीहरुको पढाई सञ्चालनका लागि विद्यालयहरुलाई शिक्षण सामग्री र विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने	प्रभावित क्षेत्र		शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	सरकारी तथा गै.स.स.		
अनुगमन						
बाढी प्रभावित समुदायले भोग्नुपरेका प्रमुख समस्याहरुको अभिलेखिकरण गर्ने ।	प्रभावित स्थान		जि.वि.व्य.स.	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी		
पहिचान गर्ने र नियमित मर्मत तथा सम्भार गर्ने ।	प्रभावित स्थान		जि.स.स.,सडक विभाग,जलश्रोत तथा सिंचाइ डिभिजन	सरकारी तथा गै.स.स.		

५.२ भुकम्प

मुख्य कृयाकलाप	स्थान	मुल्याङ्कन का सूचक	जिम्मेवारी र दायित्व		समय	आसातित उपलब्धि
			मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी संस्था		
भुकम्पपूर्व गरिने क्रियाकलापहरु						
भुकम्प बेलामा अपनाइने सुरक्षा उपायहरुको बारेमा जागरुकता अभियान सञ्चालन गर्ने ।	सहरी पुर्वाधार रहेका स्थानहरु र अन्य समुदाय		रेडक्रस, जिल्ला विकास समिति,	गैसस		
भुकम्पले पुऱ्याएको क्षतिपश्चात पर्ने आर्थिक भार तथा असर कम गर्नका लागि सार्वजनिक तथा व्यक्तिगत सम्पक्तिहरुको बिमाको लागि पैरवी गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		गैसस, क्लव, स्थानीय विव्यस, नगरपालिका गा.पा.	बिमा कम्पनीहरु		
सञ्जालको सदस्यहरु, समुदायका अगुवाहरु तथा स्वयंसेवकहरुलाई भुकम्प प्रकोपकोबेला सहयोग गर्ने तरिकाहरुको बारेमा, क्षति कम गर्न अपनाईने उपायहरुको बारेमा तालिमहरु सञ्चालन गर्ने	सम्भावित क्षेत्रहरु		रेडक्रस, सुरक्षा निकाय	स्थानीय निकाय, राजनैतिक दल, गैसस		
जिल्लाभित्रका राहत कार्यमा सहयोग गर्ने कार्यमा संलग्न संस्थाहरु तथा स्वयंमसेवकहरुको तालिका तयार गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गै.स.स.		
भुकम्पको पूर्वतयारी, बच्ने सभ्भाव्य उपायहरु र जोखिमबारे समुदायमा प्रचार प्रसार र प्रबर्द्धन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेरेसो, जिप्रका, जि.स.स.,	गैसस, गा.पा., रेडक्रस उपशाखा		
भुकम्पको बेलामा गरिने कृयाकलापहरु						
भुकम्पको बेला के गर्ने के बारेमा समुदायलाई सु-सूचित गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेरेसो, जिप्रका, जि.स.स.,	गैसस, गा.पा.		
घाइतेहरुको उद्धारको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी स्काउट , शसस्त्र प्रहरी	स्वास्थय कार्यालय		
मरेका मानिसहरु तथा जनावरका सिनोहरु फेला पार्ने र तह लगाउने व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		नगरपालिका, गा.पा. धार्मिक संस्था	स्थानीय समूह नेपाल प्रहरी, शसस्त्र र नेपाली सेना		
भुकम्प स्थलमै घाइते मानिस तथा जनावरको उपचारको लागि स्वास्थ्य प्राविधिकहरुको व्यवस्था गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		जिस्वाका, भेटेरीनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र बागलुङ	समुदाय गै.स.स. गा.पा.		
खानेकुरा र पानीको आपुर्तिको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		जि.प्र.का., जि.स.स., खा.पा.डि.कार्यालय	गैसस, उवासंघ		
अस्थायी आवासगृह जस्तै त्रिपाल, खर, टेन्ट कर्कटपाता , गैर खाद्य सामग्री आदिको व्यवस्था गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., गा.पा., नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	गै.स.स.		

भुकम्पपश्चात गरिने क्रियाकलापहरु						
यातायात तथा सञ्चार सुविधाको पुन:संचालन गर्ने ।			जि.स.स. सडक डिभिजन, नेपाल टेलिकम, विद्युत,	जि.स.स., गा.पा.		
द्रुत क्षति तथा आवश्यकता पहिचान र राहत कार्य सञ्चालन गर्ने र क्षतिको आधारमा प्रभावित क्षेत्रको सीमाङ्कन गर्ने ।			स्वास्थ्य र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	जि.स.स. गै.स.स.		
क्षति भएका भौतिक संरचनाहरु पन: भत्किन सक्छन् त्यस्तालाई प्रयोग नगर्न समुदायलाई सचेत गराउने ।	प्रभावित क्षेत्र		जिल्ला समन्वय समिति, गा.पा. र स्थानीय रेडक्रस उपशाखाहरु	गैसस, नागरिक समाज		
असुरक्षित तरिकाले बनाईएका घरहरुलाई वरिपरिको अरु घरहरुलाई असर गर्नबाट बचाउनका लागि आवश्यक उपायहरु अपनाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		नगरपालिका, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नागरिक समाज समुदाय		
खोज तथा उद्वार कार्य सञ्चालन गर्ने र सार्वजनिक आश्रय स्थलहरुलाई व्यवस्थित गराउने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	जि.स.स., विद्यालय, मदरसा, मन्दिर		
भुकम्पबाट भएको क्षतीको बारेमा सूचनाहरुको संकलन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाला प्रहरी नेपाली सेना जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गा.पा., रेडक्रस, क्लव, प्रहरी चौकी		
आवधिक रुपमा सञ्चार जगतलाई सुसूचित गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	पत्रकार महासंघ		
प्रहरी तथा सेनासँग समन्वय गरेर पर्याप्त सुरक्षाको अवस्था कायम गर्ने सम्भाव्य सामाजिक अपराध नियन्त्रण गर्ने,	प्रभावित क्षेत्र		जिल्ला प्रशासन कार्यालय नेपाल प्रहरी	स्थानीय चौकी, क्लव, राजनैतिक दल		
भुकम्पबाट प्रभावित समुदायलाई राखिएको अस्थायी शिविर नजिकै राहत केन्द्रको स्थापना गर्ने र खाना लगायत अन्य अत्यावश्यक बस्तुहरुको आपूर्ति गर्ने	प्रभावित क्षेत्र		जिप्रका, नेरेसो, गैसस, स्थानीय क्लव, सुरक्षा निकाय, जि.स.स.,	उ.वा.सं., गै.स.स.		
भुकम्पग्रस्त क्षेत्रमा प्रवेश गर्न रोक लगाउने ।	प्रभावित क्षेत्र		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी		
सञ्चारका साधन तथा सञ्जाललाई पुन:संचालन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		नेपाल टेलिकम	स्थानीय संघसंस्था		
सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाको प्रतिनिधिहरुको उपस्थितिमा जिल्ला स्तरीय राहत र पुर्नबास कोषको स्थापना गर्ने	जिल्ला स्तरिय		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला समन्वय समिति	प्रकोपको क्षेत्रमा काम गर्ने निकायहरु		
राहत र पुनर्बास नीति र कार्यक्रमको घोषणा तथा अपिल गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		जिप्रका, जि.वि.व्य.स.,	जि.स.स., प्रहरी, राजनैतिक दल, रेडक्रस		
अस्तित्वमा रहेका सार्वजनिक संरचनाको सुरक्षाको अध्ययन गर्ने ।	प्रभावित क्षेत्र		सुरक्षा निकायहरु	समुदाय		

५.३ आगलागी

(आगलागीपूर्व गरिने क्रियाकलापहरु)

मुख्य कृयाकलाप	कहाँ/कति गर्ने	मुल्याङ्कन सूचक	जिम्मेवारी र दायित्व		समय
			मुख्य जिम्मेवार संस्था	सहयोगी संस्था	
विद्युतीय सामग्रीहरुको उपयुक्त प्रयोग बारे सचेतना जगाउने ।	समुदाय र सम्वेदनशील ठाँउ		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र गै.स.स.	विद्यालय	
भवन निर्माण स्थलहरुमा आगलागी रोकथामको लागि प्रयोग हुने चिन्ह संकेतहरुको प्रयोग गर्ने ।	सम्भावित क्षेत्र		जिप्रका,ने.रे.सो. पर्वत र सम्बधित निकायहरु		
उच्च जोखिमपूर्ण क्षेत्रहरुमा पानीको आपूर्ति तथा संवेदनशील पदार्थहरुको अवलोकन र पानीका सार्वजनिक श्रोतहरुको नक्साङ्कन गर्ने ।	धारा, इनार , पानी टंकी, सम्भावित स्थान		खा.पा. सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गा.पा.	
आगलागी नियन्त्रण योजनाहरु बनाउने ।	सम्भावित स्थान		जि.वि.व्य.स.,	रेडक्रस	
तालिमको माध्यमबाट सम्बन्धित कर्मचारी जोखिमयुक्त समुदाय तथा विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रछात्राहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने	समुदाय विद्यालय		रेडक्रस	रेडक्रस उपशाखाहरु	
आगलागी नियन्त्रण गर्ने सामाग्रीहरु र मानवीय स्रोतहरु सहितको आगलागी नियन्त्रण केन्द्रको स्थापना गर्ने	गाँउघर तथा शम्वेदनशिल क्षेत्र		गा.पा. नगरपालिका	जि.स.स., रेडक्रस गै.स.स.	
अन्य आवश्यक सेवाको लागि नेपाल खानेपानी संस्थान, नेपाल विद्युत प्राधिकरण र नेपाली सेना तथा नेपाल प्रहरी सँग समन्वय गर्ने	जिल्ला स्तरमा		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	
उपयुक्त सञ्चारको लागि कार्य सञ्जाल स्थापना गर्ने ।	पायक पर्ने र सम्बन्धित स्थानमा		जि.प्र.का.	नेपाल प्रहरी	
दमकलको व्यवस्था गर्ने	पायक पर्ने स्थानमा/ सम्बन्धित ठाँउमा		नेपाल प्रहरी	नगरपालिका, स्थानीय संस्था	
आगलागी हुने संकटाभिमुख क्षेत्र थाहा पाई राख्ने	पायक पर्ने स्थानमा/ सम्बन्धित ठाँउमा		जि.वि.व्य.स.	रेडक्रस	
डढेलो लाग्ने समयमा डढेलोको रोकथाम टोली तयारी अवस्थामा राख्ने	वन क्षेत्रमा		डिभिजन वन कार्यालय	बन समूह, ब.उ.महासंघ	
वन व्यवस्थापन योजनाद्वारा आगलागी क्षेत्र रोकावट गर्ने ।	सामुदायिक वन क्षेत्र		वन उपभोक्ता समिति र वन कार्यालय	समुदाय	
आपत्कालीन समयमा रोकथाम र उपयुक्त प्रतिक्रिया दिन कर्मचारी र स्वयंसेवकहरुलाई सिपयुक्त (दक्ष) बनाउने	सामुदायिक वनमा आबद्ध		वन उपभोक्ता समिति र वन कार्यालय ।	रेडक्रस	
आगलागी नियन्त्रण तथा बचावटकोलागि जानकारीमूलक सूचना शिक्षा सामग्री उत्पादन तथा वितरण गर्ने	समुदाय, नगर क्षेत्र विद्यालय सार्वजनिक स्थलमा		जि.स.स. गा.पा. सा.व.उ.स. जिल्ला प्रशासन	नेरेसो, जि.वि.व्य.स.	
आगलागी प्रकोपको संभावना रहेको समुदायमा के गर्ने र के नगर्ने भन्ने कार्य तथा व्यवहारहरुको स्तरीकरण गर्ने	आवश्यक अनुसारको सुरक्षा सामग्रीको व्यवस्था		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, समाजसेवी , स्थानीय निकाय	जिप्रका, स्थानीय निकाय, गैसस	
विभिन्न सँचार (पत्रपत्रिका तथा सञ्चार माध्यमद्वारा बृहत सचेतना कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।	स्थानीय स्तरमा		रेडक्रस, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	पत्रकार महासंघ, रेडियो,	एफ.एम. मार्फत

अस्पतालहरुमा विशेष किसिमका वार्डको व्यवस्था गर्ने र अस्पताल क्षेत्रमा अग्नी नियन्त्रण संयन्त्रको स्थापना गर्ने ।	अस्पतालमा आगलागी संकेत राख्ने		जि.स्वा.का.	स्थानीय निकाय	
निर्वासित व्यक्तिहरुको राहतको लागि शरणार्थी कोठा तथा क्याम्पको पहिचान गरी व्यवस्था गर्ने ।	विद्यालय धार्मिक स्थल,सार्वजनिक स्थल,गा.पा.		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेरेसो, जि.वि.व्य.स.	
आगलागी रोकथामको लागि समुदायका अगुवा शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई तालिम प्रदान गर्ने	गा.पा.समुदाय विद्यालय, सरोकारवाला		शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ	नेरेसो,गा.पा.	
संवेदनशील समुदायहरुको निरन्तर अवलोकन गर्ने र आगलागीबाट सुरक्षित राख्न सम्बन्धित समुदायलाई दायित्व बोध गराउने ।	जोखिमपूर्ण समुदायमा जनचेतना अभियान गर्ने,		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गा.पा., विद्यालय	
आगलागी प्रकोपमा प्रथमत सोही समुदायलाई परिचालन गरी आगो निभाउने,	प्रभावित स्थान		बन उ.स., समुदाय, बन कार्यालय	जिप्रका, सुरक्षा निकाय	
गाउँ नजिकै बनजँगल क्षेत्र छ भने आगलागी गराउने पतरझरहरु सफा गर्ने	सम्भावित क्षेत्र		डिभिजन बन कार्यालय	बन समूह, समुदाय,	
आगलागी भैरहेको क्षेत्रमा बस्तु भाउहरु बाँधिएका छन् भने फुकाई दिनु पर्दछ ।	प्रभावित स्थान		समुदाय	बन कार्यालय	
आगलागी नियन्त्रणमा स्थानीय सामाग्री प्रयोगमा जोड दिने,	प्रभावित स्थान		समुदाय, बन समुह,	बन कार्यालय	
यदि कोही आगोमा परेको छ भने तुरुन्त उपचारको लागि सम्बन्धित ठाँउमा पठाउने ।	प्रभावित स्थान		स्वास्थ केन्द्र, गा.पा.	जिस्वाका	
सर्वप्रथम त्यस ठाँउमा प्रभावित भएका मानिसहरुमध्ये केटाकेटी तथा बुढापाकाहरुलाई सुरक्षित ठाँउमा सार्न कदम चाल्ने ।	प्रभावित स्थान		मविअ, रेडक्रस, जिप्रका	स्थानीय गा.पा., प्रहरी चौकी,	
पिडितलाई प्राथमिक उपचार प्रदान गर्न नजिकको स्वास्थ्य केन्द्रमा लैजाने,	प्रभावित स्थान		स्वास्थ्य चौकीहरु	जिस्वाका, रेडक्रस	
आगलागीमा कुनै अपराधी संलग्न भएमा अनुसन्धान गरी कानूनी प्रकृया अगाडि बढाउने ।	आगलागी भएको ठाँउमा		जिल्ला प्रशासन कार्यालय	नेपाल प्रहरी , गा.पा.	तुरुन्त
घटना तथा क्षतिपूर्तीको विवरण सहितको प्रतिवेदन तयार पार्ने ।	घटना स्थलको		जिप्रका, सुरक्षा निकाय	नेपाल रेडक्रस	
आगलागी प्रभावितहरुलाई पुर्नस्थापित गराउने ।	घटनास्थल/गा.वि.स		जिप्रका	जि.स.स.,सुरक्षा निकाय	
आगजनी बिमा सम्बन्धमा समुदायलाई उत्साहित र प्रोत्साहित गर्ने ।	घटना भएको क्षेत्र/गा.पा.		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैसस	गा.पा., विमा कम्पनि	

५.४ चट्याङ्ग

चट्याङ्ग पूर्व गरिने क्रियाकलापहरु

मुख्य कृयाकलाप	कहाँ/कति गर्ने	मुल्याङ्कन सूचक	जिम्मेवारी र दायित्व		समय
			मुख्य जिम्मेवार	सहयोगी संस्था	
निरन्तर चट्याङ्ग पर्ने स्थानको पहिचान गर्ने,	समुदाय, सम्वेदनशील स्थान		जि.वि.व्य.स.	रेडक्रस	
स्थानीय निकायलाई सचेत रहन र प्रकोप व्यवस्थापन गर्न तयार रहन सचेत गराउने	सम्बन्धित क्षेत्र		जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	ने.रे.सो. पर्वत र गा.पा.हरु	
राहत, उद्धार सामाग्री तथा उपकरणहरुको व्यवस्था मिलाउने	जि.वि.व्य.स.		जिल्ला प्रशासन का.	रेडक्रस	
घाइतेको उपचार तथा रेफर गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,	सम्भावित स्थान		स्वास्थ्य केन्दहरु	रेडक्रस उपशाखाहरु	

सम्बन्धित कर्मचारी, जोखिमयुक्त समुदाय तथा विद्यार्थीहरुलाई अभिमुखिकरण गर्ने	समुदाय,		रेडक्रस	रेडक्रस उपशाखाहरु	
सञ्चारको लागि कार्य सञ्जाल स्थापना गर्ने,	आवश्यकतानुसार		जि.प्र.का.	नेपाल प्रहरी	
आपत्कालीन रोकथाम र उपयुक्त प्रतिक्रिया दिनस्वयंसेवक हरुलाई सचेत बनाउने ।	स्थानीय समुदाय		रेडक्रस	रेडक्रस उपशाखाहरु, गैसस	
बचावटकोलागि जानकारीमूलक सूचना शिक्षा सामग्री उत्पादन तथा वितरण गर्ने	जिल्ला भरी		जि.स.स. गा.पा. जिल्ला प्रशासन, रेडक्रस	नेरेसो, जि.वि.व्य.स.	
विभिन्न पत्रपत्रिका तथा सञ्चार माध्यमद्वारा बृहत सचेतना कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।	स्थानीय स्तरमा		रेडक्रस, जिल्ला प्रशासन कार्यलय	पत्रकार महासंघ, रेडियो,	एफ.एम. मार्फत
स्वास्थय केन्द्रमा उपचार कक्ष तयारी राख्ने	स्थानीय स्तर		जि.स्वा.का.	स्थानीय निकाय	
पिडित व्यक्तिहरुको राहतको लागि व्यवस्था गर्ने	स्थानीय गा.पा.		जिप्रका	नेरेसो, जि.वि.व्य.स.	
चट्याङ्गको समयमा गर्ने कार्य					
प्रकोप भएमा प्रथमत सोही समुदायलाई परिचालन गरी यथाशीघ्र घाइतेको उद्धारको व्यवस्था मिलाउने	प्रभावित स्थान		जि.प्र.का,	सुरक्षा निकाय,	
स्थानीय रुपमा सम्भव नभए यातायात र अस्पताल पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउने	प्रभावित क्षेत्र		समदाय, प्रहरी चौकी	जि.वि.व्य.स.	
चट्याङ्गको कारण क्षतिग्रस्त संरचनाको अवलोकन गर्ने, जोखिमसंकेत राख्ने र प्रचार गर्ने	प्रभावित स्थान		समुदाय, स्थानीय दैप्रउस, जिल्ला प्र., जि.स.स.,	गा.पा., नपा, रेडक्रस	
निरन्तर चट्याङ्गको अवस्था रहेमा वाहिर ननिस्कन सूचना प्रसारण गर्ने,	प्रभावित स्थान		समुदाय, रेडक्रस, पत्रकार महासंघ	एम रेडियोहरु	
स्थानीय अवस्थाको तत्काल सम्वन्धित निकायमा जानकारी गराउने	प्रभावित स्थान		रेडक्रस	जि.प्र.का.	
सर्वप्रथम त्यस ठाँउमा प्रभावित भएका मानिसहरुमध्ये केटाकेटी तथा बुढापाकाहरुलाई सुरक्षित ठाँउमा सार्न कदम चाल्ने ।	प्रभावित स्थान		मविअ, रेडक्रस, जिप्रका	स्थानीय गा.पा., प्रहरी चौकी,	
प्रभावितहरुलाई प्राथमिक उपचार प्रदान गर्ने र नजिकैको स्वास्थ्य केन्द्रमा प्राथमिक उपचारको लागि लैजाने ।	प्रभावित स्थान		स्वास्थ्य चौकीहरु	जिस्वाका, रेडक्रस	
घटना तथा क्षतिपूर्तीको आवश्यक सम्पूर्ण विवरण सहितको प्रतिवेदन तयार पार्ने ।	घटना स्थलको		जिल्ला प्रशासन कार्यालय,नेपाल प्रहरी	नेपाल रेडक्रस	
विस्थापित तथा प्रकोप पिडितहरुलाई तथा अन्य प्रभावितहरुलाई पुर्नस्थापित गराउने ।	घटना भएको क्षेत्र/गा.पा.		जिल्ला प्रशासन कार्यालय,	जि.स.स.,गा.पा., सुरक्षा निकाय	
बिमा सम्बन्धमा समुदायलाई उत्साहित र प्रोत्साहित गर्ने ।	घटना भएको क्षेत्र/गा.पा.		नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैसस	गा.पा., विमा कम्पनि	

५.५ हावाहुरी

यस जिल्ला वर्षेनी फाल्गुण देखि जेठ महिनाको वीचमा हावाहुरी आई सोको कारण मानबीय र जनधनको क्षति हुनुको साथै ठूलो संख्यामा विद्यालय भवन लगायतका भौतिक पूर्वाधारमा क्षति पुऱ्उने गरेको देखिएको छ । यस वाट हुने क्षतिलाई न्यूनिकरण गर्न अन्य विपद्जन्य घटनाहरुमा जस्तै पूर्वतयारी र प्रतिकार्यको लागि राहत, उद्धार, प्राथमिक उपचार, सचेतना, सूचना प्रणाली सक्रिय गराउने देखि क्षतिग्रस्त संचरनाहरुको पूर्ननिर्माण गरी सेवा पूर्ववत गर्न सकिय रहनुपर्ने, पूर्व तयारी गर्ने र प्रतिकार्य गर्ने स्प्ष्ट योजना र जिम्मेवारी सहित कार्ययोजना निर्माण गरी सार्वजनिक गर्नु पर्ने हुन्छ । सवै प्रकारका प्रकोपजन्य घटनाहरु जस्तै हावाहुरीको समयमा समेत ८ वटा कलस्टहरु पूर्व तयारी अवस्थामा रही कार्य गरिनेछ । सवै क्षेत्रगत निकायहरु वीचमा समन्वय गरी जिल्ला दैविप्रकोप उद्वार समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, रेडक्रस सोसाइटी, सुरक्षा निकायहरु, जिल्ला समन्वय समिति लगायत सवै स्थानीय सरोकारवाला संघसंस्थाहरु परिचालन गर्ने कार्य गरिनेछ ।

५.६ नोवेल कोरोना भाइरस (covid -19)

विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ को सम्भावित संक्रमण, रोकथाम तथा नियन्त्रणका सम्बन्धमा मिति २०७६।१२।०९ गतेको नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको बैठकबाट नेपालमा कोभिड-१९ को संक्रमण फैलने सम्भावना देखिएकोले नेपाल सरकारले संक्रामक रोग ऐन, २०२० को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी सो को रोकथाम र निर्मूल गर्न मिति २०७६ चैत्र ११ गते बिहान ६.०० बजेदेखि नेपाल राज्यभर बन्दाबन्दीको आदेश भई यो प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्दाका वेलासम्म पनि निरन्तरता दिएको अवस्था छ। सो सन्दर्भमा बागलुङ जिल्लामा कोभिड-१९ को प्रतिकार्यको लागि विभिन्न संयन्त्रहरु गठन भई प्रतिकार्यका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिदै आएको छ। जिल्ला संकट व्यवस्थापन केन्द्र बागलुङले तीन तहको सरकार तथा सुरक्षा निकायहरु सवैको समन्वय र सहकार्यमा कोभिड-१९ संक्रमण, रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका गतिविधिहरु सञ्चालन गरिएको छ। यस विषम परिस्थितिमा कोभिड-१९ को प्रतिरोध गर्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला सुरक्षा समिति, जिल्ला कमाण्ड पोष्ट, संकट व्यवस्थापन केन्द्र, जिल्लास्थित सबै स्थानीय तहमा गठन भएका संयन्त्रहरु सक्रियताका साथ परिचालित भएको अवस्था छ। साथै स्वास्थ्यकर्मी, उपकरण तथा आइसोलेसन वेडहरु, क्वारेण्टीनहरु समेत तयार भै सञ्चालनमा रहेका र सबै स्थानीय तहहरुले लकडाउनका कारण समस्यामा परेका विपन्न वर्ग र मजदूरहरु लगायतलाई खाद्यान्न सहितका सामाग्रीहरु राहत स्वरुप उपलब्ध गराउदै आउनुभएको यस अवस्थामा सबै स्थानीय तह, जनप्रतिनिधि, उद्योगी, व्यवसायी, कार्यालयहरु तथा सबै जिल्लाबासी महानुभावहरुको निरन्तरसाथ, सहयोग र सुझाव प्राप्त भएको अवस्था छ। सोही अनुरुप आगामी दिनमा यस रोगको उपचार, रोकथाम र नियन्त्रण गरिने छ।

५.७ मनोसामाजिक परामर्श प्रदान गर्ने

विपद्को कारण घरबार तथा आफन्तहरु गुमाएका र आकस्मिक घट्नाको कारण मानसिक सन्तुलन गुमाउन पुग्दछन् । प्रकोपको कारण मानसिक सन्तुलन गुमाएकाहरुलाई दिइने मनोसामाजिक सहयोगले मानसिक अवस्थालाई पूर्ववत् अवस्थामा पुऱ्याउन सहयोग पुग्छ । परामर्शको क्रममा केटाकेटीहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिइन्छ । मनोसामाजिक सहयोगकर्ताहरु स्थानीय स्तरमानै उपलब्ध छन् । प्रभावितहरुलाई मानसिक, सामाजिक तथा नैतिक सहयोग मार्फत पूर्ववत अवस्थामा पुऱ्याउन संजालको क्षमता वृद्धि गर्ने। प्रकोपको कारण मानसिक सन्तुलन गुमाउन पुगेका विशेष गरी १६ वर्ष भन्दा मुनिका केटाकेटीहरुको पहिचान गरी जोखिमको आधारमा अन्तरव्यक्ति, सामुहिक मनोसामाजिक सहयोग गर्ने । चरम मानसिक आघातको अवस्थामा पुगेका केटाकेटीको हकमा मेडिकल परामर्शका लागि प्रेषित गर्न सकिने छ।

न्यूनतम कार्यहरु

- स्थानीय अन्तरव्यक्ति मनोसामाजिक सहयोगकर्ताहरुसँग समन्वय गरी पीडितलाई आवश्यक सहयोग गर्ने,
- प्रभावकारी मनोसामाजिक सहयोगकर्ता तयार गर्न तालिम प्रदान गर्ने,
- मेडिकल परामर्शका लागि परामर्शदाता संघसंस्थाहरुको सूची तथा रिफरल प्रक्रिया दुरुस्त राख्ने,
- पीडित पूर्णरुपले तन्दुरुस्त भए पश्चात आफन्तहरुको जिम्मा लगाउने,
- अभिभावक पत्ता नलागे जिम्मेवार सरकारी प्रतिनिधिको रोहवरमा बालगृह, अनाथालय तथा व्यक्ति जिम्मा लगाउने,
- प्रकोप लामो समयसम्म रहेमा मनोसामाजिक सहयोग योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने,

६. आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना (सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रका लागि)

६.१ समन्वय तथा सूचना व्यवस्थापन कार्य समूहका लागि प्रतिकार्य योजना

विपद पश्चात को अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	बिभिन्न श्रोतबाट प्राप्त सुचनाको आधिकारिक सुचना प्र.जि.अ. लाई दिने DDRCको समन्वय वैठक आयोजना, जानकारी संकलन र परिस्थितिको अध्यावधिक गर्ने सवै क्षेत्रगत समुह (Cluster) लाई सक्रिय पार्ने कार्य विभाजन गरि सवै Clusterलाई जिम्मेवारी सुम्पने । रेडियो टेलिभिजन, छोटकरि सुचना सेवा (SMS) का माध्यमबाट तथ्यगत पुर्व चेतावनी, भए गरेका उद्धार प्रयासहरु अर्थात् सार्बजनिक आव्हान बिषयक सुचनाहरु प्रबाह गर्ने । महामारि र अन्य प्रकोपका सम्बन्धमा जानकारि प्रबाह र उद्धार गर्ने । REOC तथा NEOCमा जानकारि गराउने । राष्ट्रिय तथा अर्न्तराष्ट्रिय सरोकारवाला संग संभाब्य सहयोगका लागि समन्वय गर्ने ।	स्थानिय तहमा पूर्ब सुचना कार्यदलको गठन, र जिल्ला आपतकालिन सञ्चालन केन्द्र संग समयमै सुचना प्राप्ति र प्रबाहका हुने गरी प्रभावकारि संयन्त्रको स्थापना NEOC तथा जिल्लास्तरमा स्थापित DEOC सँग निरन्तर सञ्चार सम्पर्कको व्यवस्था र भरपर्दो सञ्जालको स्थापना, ग्रामीण टेलिफोन सेवा समेतलाई आपतकालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न आवश्यक प्रणाली तथा संयन्त्रको विकास गरिनेछ । तथ्यांक तयारि, विपद् सम्बन्धी सूचना प्रणालीको (Diaster Information System)विकास र तथ्यांक प्रणालीमा काम गर्ने सरोकारवालाहरूलाई यसको प्रयोग गर्न अभिप्रेरित गरिएको हुनेछ । नियमित रूपमा विपद्का घटना, प्रभाव तथा क्षतिका सम्बन्धमा तथ्याङ्कगत अभिलेख राख्ने, विश्लेषण गर्ने तथा प्रचार-प्रसार गरिएको हुनेछ । बिपद्का क्षेत्रमा काम गर्ने बिभिन्न निकायको नामावलि र सम्पर्क ब्याक्तिहरुको लिष्ट तयारि गर्नुका साथै उनिहरु संग भएको श्रोत साधनको नक्सांकन गर्ने । सबैलाई आपतकालिन अबश्थाको बेला के कति समयमा कहा बैठक बस्ने बारे जानकारि (विपद्का समयमा तत्कालै, पहिलो १ हप्ता सम्म १ दिन विराएर र दोश्रो हप्तावाट हप्तामा १ पटक) सबै बिषयगत अगुवा कार्यालय तथा सदस्यहरुलाई जिम्वेवारिको जानकारि गराउने र बिषयगत बिपद् प्रतिकार्य तथा आकस्मिक योजना तयारि अबस्थामा राख्न लगाउने । आकस्मिक योजना कार्यान्वयनमा अन्य बिषयगत कार्यालयको पनि सहयोग लिने ।	जिल्ला तहका MT बाट स्थानिय प्रभावित वडा तह सम्मका स्वयंसेबकलाई मात्र भए पनि तालिम हुनु पर्ने सो नभएको । नियमित बैठ गर्ने तथा अझै केही स्थानको सम्पर्क नं. हरु समाबेस हुन नसकेको । DEOC,लाई भरपर्दो सुचनाहरु उपलब्ध गराउने र जिम्वेवार बनाउन जिल्ला तहमा DRM नीति को अभाव । DEOCमा कम्प्युटर शिप सहितको स्थायी कर्मचारिको अभाव । सबै कलस्टरलाई तालिम दिनुपर्ने । बिपद्मा पत्रकारहरुको भुमिका सुचना संप्रेषण र समन्वयका सम्बन्धमा पत्रकारहरुलाई, DEOC, का फिल्ड कर्मचारिलाइ तालिम दिनु पर्ने । निश्चित फारामहरु नभएको, समन्वयको अभाव सरोकारवालाहरुको सुचना तथा गरेका कार्यहरु को सूचना भरपर्दो रुपमा आउन नसकेको	जिल्ला आपतकालिन केन्द्रको समन्वयमा सबै सम्बन्धित निकायहरु DDRC को सूचना तथा समन्वय Cluster को समन्वयमा सबै निकाय प्र.जि.अ., DDRC को सूचना तथा समन्वय ऋगिकतभच को समन्वयमा सबै निकाय	रु.. १ लाख रु..५,००० रु.२५,०००

	DEOC लाई बिपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य समन्वय केन्द्रको रुपमा परिचालन गर्ने ।	सूचनाको प्रचार-प्रसार, सञ्चार माध्यम तथा सञ्चार प्रविधिहरूको विवेकपूर्ण प्रयोग गर्ने प्रणाली विकसित गर्ने र त्यसको लागि क्षमता सदृढीकरण गरिएको हुनेछ । विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा समुदायको पूर्व-तयारीको प्रवर्द्धन गर्ने कार्यमा सञ्चार माध्यमको भूमिकालाई प्रणालीगत रूपमा स्थापित गरी आमसञ्चार माध्यमहरूलाई अभिमुखीकरण गरिएको हुनेछ । बिपद् पुर्व सम्भाबित बिपद्को क्षतिको अनुममान गरि त्यसका लागि आबश्यक पर्ने स्रोत साधन भएका निकायहरुको पहिचान गरि जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिलाई जानकारि गरिने छ ।			
दोश्रो दिन	विषयगत अगुवा सस्था तथा सहयोगि सस्थाहरुको बैठक (आबश्यक्ता अनुरुप निरन्तर बस्ने) स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आबश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कका	विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्स्थापन कार्यका लागि स्रोतको सूची तयार गर्ने र संस्थागत क्षमताको विश्लेषण गर्ने यसमा विशेषतः विज्ञहरूको सूची, खोज तथा उद्धार औजार, अस्पताल र तिनको क्षमताको सूची, एम्बुलेन्स, आकस्मिक संचार सेवाको अवस्था वारुण यन्त्रको अवस्था आदिको विश्लेषण गर्ने । जिल्ला स्तरमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका तथा गाउँपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको साथै कार्य दलको गठन, क्षमता अभिबृद्धि ।	नक्सांकन नभएको यसको निरन्तर गरि रहनुपर्ने यसका लागि रेडक्रसमा भएको स्रोत केन्द्रलाई आधिकारिक जिम्वेवारि दिनुपर्ने र स्रोत केन्द्रले DEOC लाई समय समयमा अपडेट गर्ने संयन्त्र निर्माण गर्नु पर्ने सो नभएको । जिल्ला तहमा बिपद्को पुर्व तयारीका लागि	DEOC र कलष्टर सदस्यहरु	रु.१००००।-
	े उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गने आकस्मिक संचारको प्रवन्ध गर्ने तथा यथाशीघ्र छिटो दूरसञ्चारको पुनःस्थापन गरी सेवा सञ्चालन गर्ने। विपद् प्रतिकार्य पश्चात शीघ्र अवधिमा पुनर्स्थापना गर्नका लागि कार्य योजना वनाउने	सबै प्रकारका प्रकोपहरूका लागि प्रकोप, सङ्कटासन्नता तथा जोखिमहरूका राष्ट्रिय नक्साहरू (संरचनागत, गैर-संरचनागत, सामाजिक, आर्थिक तथा सांस्कृतिक सङ्कटासन्नता) तयार पारिएको हुनेछ । विपद्सम्बन्धी जोखिम तथा सङ्कटासन्नताका सूचक सम्बन्धी प्रणालीको विकास गरिएको हुनेछ । जोखिमको लेखाजोखाको लागि आवश्यक विधिहरूको विकास गर्ने र त्यस्तो विधिलाई आत्मसात् गरिनेछ । स्वीकृत विधि तथा मापदण्डहरू	सबै सरोकारवालालाई जिम्मेवार बनाई बिभिन्न कार्यमा सहकार्य र समन्वयको वाताबरण सृजनागर्नका लागि जिल्ला तहमा बिपद् जोखिम व्यवस्थापन नीति को आबश्यक्ता यो प्रक्रियामा कस्को भुमिका रहने भन्ने जिम्मेवारी तोक्ने र तालिम दिन नसकिएको ।		

		कायम गर्ने र समझदारी अभिवृद्धि गर्ने तथा निर्देशिकाहरू प्रकाशित गरिएको हुनेछ ।			
पहिलो हप्ता	**द्रुत लेखाजोखा** (RapidAssessment) गरि संकलित तथ्याक विश्लेषण र सम्प्रेषण गर्ने विषयगत समितिका सवै सदस्य र सरोकारवाला निकायललाई जानकारी गराई प्रतिवेदनका आधारमा **कार्ययोजना** तयार गरि कार्यान्वियन गर्ने बिषयगत बैठक र घटनाको बिबरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्य गर्ने)	सुचना तथा समन्वय कलष्टर सदस्यहरुलाई तालिम दिईने छ र यि कलष्टरका सदस्यहरुले स्थानिय तहमा पनि सुचना संकलनका लागि संकटासन्न समुदायमा स्वयं सेबकहरु बिकास गरि क्षमता बिकास गरिने छ । बिस्तृत रुपमा सुचनाको संकलन गरि योजना बनाउने र समयमै सबै सरोकारवालालाई सेयरिं गर्ने संयन्त्र बिकास गरिने । यो कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।	जिल्ला तहका कलस्टरका सदस्यहरुले तालिम नपाएको र स्थानिय तहमा लिंकेज प्रभाबकारि रुपमा नभएकाले समयमै सुचना प्राप्त हुन नसकेको र आबश्यक कार्य बिकास नभएको ।	जिल्ला आपतकालिन केन्द्र र कलष्टर सदस्यहरु	३०००००
पहिलो महिना	क्षेत्रगत कार्य समुहका कार्यप्रगति विवरण, सूचना संकलन,अध्यावधिक र समिक्षा ।	DEOC को सहयोगिका रुपमा रेडक्रसमा रहेका बिपद् सुचना केन्द्रलाई जिम्मेवार बनाईनेछ र यसले स्थानिय तहमा भएका प्रगतिका बारेमा समुदायमा रहेका बिपद् सम्बन्धि समिति र प्रतिकार्यमा संलग्न निकायहरुको सहयोगमा सुचना संकलन गरि DEOC लाई अपडेट गराउने छ । DEOC को बैठकमा निरन्तर छलफल र सम्बन्धित निकायलाई सल्लाह सुझाब तथा सुचना उपलब्ध गराईने छ ।	उपयुक्त र प्रभाबकारि संयन्त्र नभएकाले समयमै सुचना उपलब्ध हुन नसकेको र समुदायको आबश्यकतालाई समयमै सम्बोधन गर्न नसकिएको ।	जिल्ला आपतकालिन केन्द्र र कलष्टर सदस्यहरु, सहयोगी संघ संस्थाहरु	आबश्यक नरहेको
दोस्रो महिना	निरन्तरता दिइने	निरन्तरता दिइनेछ			
तेश्रो महिना	जिल्ला बिपद् पूर्ब तयारि तथा प्रतिकार्य योजना समयसापेक्ष परिमार्जन गर्ने ।	नेपाल सरकारबाट जारि भएका निति, रणनिति, निर्देशिका बमोजिम बागलुङ्ग जिल्लाको परिबेस अनरुप नियमित रुपमा जिल्ला बिपद् पूर्ब तयारि तथा प्रतिकार्य योजना समयसाक्षेप परिमार्जन गर्ने परिपाटि बसालिएको हुनेछ ।		DEOC, र कलष्टर सदस्यहरु, सहयोगी संघ संस्थाहरु	१०००००

६.२. खोज तथा उद्धार क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्ययोजना

विपद पश्चात को अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	● जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको आपतकालिन समन्वय बैठक बोलाउने ● प्रभावित स्थलको स्तर पहिचान गरी प्राथमिकता अनुसार घटनास्थलमा खोज तथा उद्धार आवश्यक सामाग्री सहित पठाई घाइते, मृत्यु, भएका तथा अन्य घर पालुवा पशुहरुको उद्धार गर्ने ● बालबालिका, अपाङ्ग, बृद्धवृद्धा, सुत्केरी, तथा गर्भवती महिलालाई विशेष प्राथमिकता दिई खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने र सुरक्षाको प्रवन्ध मिलाउने ● संचार माध्यममा घटनाको बारे जानकारी पठाउने ● एम्बलेन्स सेवा, आपतकालिन प्राथामिक उपचार र घाईतेको लागि यातायातको ब्यबस्था तत्काल मिलाउने । ● आगो लागेको ठाउमा आगो निभाउने तथा नियन्त्रण गर्ने ● सडक सम्पर्क न्यूनतम पुनस्थापना गर्ने	मनसुन पूर्व नै बैठक वसी पहिरो सम्बन्धी सतर्कता अपनाउन कार्य गर्ने तालिमप्राप्त खोज तथा उद्धार कार्यदल गठन गर्ने खोज तथा उद्धार सामाग्री तयारी अवस्थामा भण्डारण गरी राख्ने दक्ष प्राथमिक उपचार दिन सक्ने टोली तयार गर्ने र प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राख्ने	तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको अभाव खोज तथा उद्धार सामाग्रीको अभाव बजेटको अभाव	जिल्ला प्रशासन कार्यालय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, नेपाल प्रहरी महिला सेल, महिला विकास कार्यालय र रेडक्रसको सहयोगमा)	रु.५०,०००।-
दोश्रो दिन	पहिलो दिनको कार्यमूल्यांकनको आधारमा थप घट गरि टोली परिचालन आबस्यक्ताको पहिचान गरि समन्वयात्मक उद्धार, र बिशिष्ट ब्यक्तिहरुको सुरक्षार्थ टोली परिचालन गर्ने । बिषयगत क्षेत्रले घटनाको बस्तुगत बिबरण तयार पार्ने । खोज तथा उद्धार र राहतका सामग्रीहरुका सम्बन्धमा यातायात तथा ढुवानी सुबिधाको प्रबन्ध गर्ने । स्थानीय तहमा रहेका स्वयंसेवकहरुको आबश्यक्ता अनुसार सहयोग लिईने ।	प्रारम्भिक खोजी (Light Search)तथा उद्धार, बृहत खोजी तथा उद्धारका टिमहरुमा परिचालनको तौर तरिका र सिफ्टिंको ब्यबस्था प्रभाबकारि रुपमा गर्नका लागि बिगतका सिकाईहरुलाई आत्मसात गर्न अभिमुखिकरण गरिने छ । विपद्को समयमा प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउने एकीकृत प्रणालीको विकास गर्ने । यस प्रणालीमा राष्ट्रिय, जिल्लास्तरीय, नगरपालिका /गाउँपालिका तथा वडा तहमा क्रियाशील निकायहरूमध्ये कार्यक्षेत्र अनुरूप हरेकको भूमिका तथा जिम्मेवारी प्रष्ट निर्धारण गर्ने र		DDRC, रेडक्रस, अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरु	रु..५०,०००

		अन्तरनिकाय समन्वयका लागि आवश्यक प्रतिवेदन दिने व्यवस्था मिलाएको हुनेछ । आपतकालीन परिस्थितिमा सुरक्षा संयन्त्रले उपलब्ध गराउने प्रतिकार्य सहयोगमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बलको मानवीय तथा संस्थागत स्रोतहरू परिचालन गर्ने संयन्त्रको विकास गरिएको हुनेछ । प्राथमिक उपचार, सामान्य खोजी तथा उद्धारका (Light search and rescue)सम्बन्धमा समुदायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, सामान्य खोजी तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरण आदिको पहिले नै भण्डारन गरिराख्ने व्यवस्था मिलाइएको हुनेछ । रेडक्रस, स्थानीय क्लब तथा उद्धारसँग सम्बन्धित अन्य संघसस्थाहरू लाई सामाजिक सेवाको क्षेत्रमा तत्काल परिचालन गर्ने व्यवस्था सुनिश्चित गरिएको हुनेछ । विपद् संभाव्य क्षेत्रहरूमा यातायात सेवा तथा सुविधाहरूलाई सुदृढ पारिने । नेपाल सरकारले आवश्यक परेको बेलामा उपयोग गर्न सकिने भनी वैकल्पिक स्थानीय तहमा उद्धार सामग्रीको व्यवस्थापन तथा वितरणका लागि समुदायमा आधारित सङ्गठन, गैर-सरकारी संस्था तथा अन्य सरोकारवालाको उपयोगका निम्ति संयन्त्रको विकास गरिएको हुनेछ ।		DDRC , रेडक्रस, सहयोगी संस्थाहरु, सम्बन्धित गा.पा. र न.पा	
पहिलो हप्ता	उद्धार गरिएकाहरुको निरन्तर उपचार तथा पुर्नस्थापना स्थल पठाउने	घाईतेहरुको प्राथामिकताका आधारमा छिटो छरितो उपचारका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरु संग समन्वय गरि पर्न सक्ने संभाबित बिपद्लाई मध्यनजर गरि समन्वय समयन्त्रको बिकास गर्ने ।	पर्याप्त मात्रामा एम्बुलेन्स नभएको र भएकाहरुलाई समेत परिचालनमा कठिनाई (अप्ठेरा बाटोहरु) स्वास्थ्य सस्थाहरुमा प्रर्याप्त मात्रामा औषधि तथा जनशक्तिको कमि	जिल्ला प्रसासन र सुरक्षा निकाय र सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायहरु (सडक, जनस्वास्थ्य कार्यालय)	
पहिलो महिना	विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने र DDRC मा प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	बिषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सुचना संकलन, बिष्लेषण र प्रतिबेदन तयारिका लागि तालिम र प्रतिबेदन का लागि जिम्बेवारि तोक्ने ।	तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्तिको अभाब	जिल्ला प्रसासन र सुरक्षा निकाय,तथा संघ संस्थाहरु	रु, ५०००00

दोश्रो महिना	सिकाइका आधारमा भाबि योजना बनाउने	खोज एव उद्धारका लागि तयारीमा रहेको जनशक्तिलाई अभ्यास गराउदै रहने ।	सामग्रीहरुको अभाब	जिल्ला प्रशासन र सुरक्षा निकाय तथा सबै कलष्टर	
सो भन्दा बढि	ठुलो खालको बिपद्को लागि बाह्य सहयोगका लागि अनुरोध गर्ने ।	उद्धार सामग्री एवं उद्धार टोली पहिचानको लागि आवस्यक सवारी साधनको पूर्व तयारी एवं इन्धनको व्यवस्थापन गर्ने र श्रोत साधन व्यवस्थापनको लागि माथिल्लो निकायमा माग गर्ने ।	क्षेत्रगत समन्वयको अभाब, खुला क्षेत्रको पहिचान नभएको, बैज्ञानिक रेस्कू टिमको अभाव	DDRC तथा सबै कलष्टर	

६.३. खाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्ययोजना

विपद पश्चात को अवधि	**विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)**	**आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य**	**पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान**	**मुख्य जिम्मेवार निकाय**	**अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष**
पहिलो दिन	DDRC को बैठक मा सहभागि भई सुचना आदान प्रदान गर्ने सम्पर्क ब्याक्तिहरुलाई सुचना संकलन का लागि निर्देशन ।	जिल्ला तहमा सम्पर्क ब्याक्ति पहचान र तालिम यसका साथै सेवा केन्द्र का जनशक्ति लाई पनि तालिम दिई तयारि अबस्थामा राख्ने	प्रर्याप्त मात्रामा तालिम प्राप्त नभएका	जिल्ला कृषि बिकास कार्यालय र समुहगत सदस्यहरु स्थानिय तहका लागि जिल्ला कृषि र पशु सेवा कार्यालयले तालिम दिने	४००००
दोश्रो दिन	विषयगत अगुवा सस्थातथा सहयोगि सस्थाहरुको बैठक - समन्वय संयन्त्रको स्थापना गर्ने स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आबश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने)	विषयगत अगुवा सस्थाले सहयोगि सस्थाहरुको फोन डायरि तथा नामावलि अध्यावधि गरिएको हुनेछ । सुरक्षा निकाय, गाउँपालिका, नगरपालिका, रेडक्रस, स्थानीय तहमा गठन भएका बिपद् क्षति तथा आवश्यता आकलन गर्ने टिम बिचको सुचना आदान प्रदान संयन्त्र निर्माण गरिएको हुने छ। आंकलन टिम तयारि अबस्थामा राखिएको हुनेछ । जिल्ला स्तरमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका तथा गाउँ विकास समितिमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको साथै कार्य दलको गठन, क्षमता अभिबृद्धि भएको हुनेछ ।	अध्यावधिक गर्ने कार्य शुरु नभएको अभिमुखिकरण र संयन्त्र निर्माण नभएको तालिम प्राप्त नभएको । क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम तथा स्रोत साधनको अभाव । गोदाम घर कति छन् कति अपुग हुने एकिन नभएको	जिल्ला कुषि बिकास कार्यालय, सहयोगी संस्था जिल्ला कृषि कार्यालय, स्थानीय तह, रेडक्रस, र अन्य संघ संस्थाहरु DDRC, जिल्ला कृषि कार्यालय, स्थानीय तह, रेडक्रस, तथा अन्य संघ संस्थाहरु, सम्पूर्ण सरकारी निकाय गैर सरकारी संघ संस्थाहरु	५००००

	बिषयगत क्षेत्रले घटनाको बस्तुगत बिबरण तयार पार्ने । राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाई सहज कार्यान्वयनको लागि समन्वय क्षेत्रगत समन्वयात्मक बैठक तयारी खाना बितरण (चिउरा, चाउचाउ,चिनि,बिस्कुट)	महत्वपूर्ण विभिन्न स्थानहरूमा गोदामघर तथा पहिले नै सामान राख्न सक्ने ठाउँहरूको स्थापना गरिनेछ ।बजार भाउ र सहज पहुचको बिष्लेषण गर्ने खाद्य सुरक्षा (विपद् हुन सक्ने स्थानहरूमा खाद्यान्न भण्डारण गर्ने सुविधा), बीउब्याङ्क (सुक्खा/बाढीको समयमा उपयोग गर्न सकिने प्रजातिका) उपलब्ध गराउन जोड दिइनेछ । सम्पूर्ण कार्यालयका सवारी साधनहरु विपद्को अवस्थामा ढुवानीका लागि तयार भएका हुनेछन । जिल्लाका सरकारी निकाय तथा गैर सरकारि निकाय संग समन्वय गरि तयारि खानाको स्टक पाईलिंग गरि राख्ने क्षेत्रगत/बिषयगतसमन्वयात्मक बैठक अभिमुखिकरण र सर्भेक्षणको पूर्व तयारी एक पटक (३५-४० जना)	खाद्यान्न किन्न श्रोत बजेट व्यबस्था नभएको सम्पूर्ण विवरण अध्यावधिक नभएको सूचना, समन्वय र वास्तविक प्रभावितको पहिचान, तत्काल सामानहरुको उपलब्धता श्रावण देखि मंसिर सम्म बजेट निकासा नहुने Emeregency Food Fund को आवश्यक्ता	DDRCतथा सबै कलष्टर तथा सहयोगी संघ संस्थाहरु	५००००० फ्रिज नहुने गरि १०००००० आबश्यक्ता अनुसार थप गर्न सकिने
पहिलो हप्ता	प्रभावित स्थानमा, शिविर संचालन भएका स्थानहरुमा, राहत सामाग्री वितरण	मौज्दात सामाग्री र अभाव (ग्याप) पत्ता लगाउने । तयारी खाना, खाद्य सामाग्री र सुत्केरी तथा बालबालिकाका लागि पोषणयुक्त खाद्य सामग्रीको पहिचान एवं समन्वय बजार सर्भेक्षण ? आपूर्तिकर्ता छनौट	को संग, कहां के कति सहयोग उपलब्ध हुने घरधुरी सर्भेक्षण एउटा निश्चित कलष्टर टीमले गर्ने ।	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, उधोग बाणिज्य संघ, रेडक्रस, जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति, तथा अन्य संघ संस्थाहरु	
पहिलो महिना	खाद्य सामग्री बितरण अनुगमन समितिले भईरहेको तथा भएका कार्यको अनुगमन गर्ने विपद् घटनाको, पुनर्स्थापनाका प्रयासहरुको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिम्बेवारि सहित यसका लागि स्वयं सेबक तयारि अबस्थामा राख्ने यातायात व्यवस्थापन,गोदाम व्यवस्थापन,बितरणका लागि स्वयसेवकगोदाम व्यवस्थापन सामाग्री ढुवानी व्यवस्थापन भण्डारण एवं सुरक्षा व्यवस्थापन अनुगमन समितिको गठन तथा उनीहरुको जिम्मेवारि अभिमुखिकरण । तालिम प्राप्त जनशक्तिको तयारि र जिम्मेवारि ।	गोदाम घरआवश्यक्तानुसार को संग, कहां के कति सहयोग उपलब्ध हुने एकिन नभएको । ढुवानी भाडा, गाडी को अभाव, क्षेत्रगत भण्डार अभाव	रेडक्रस,गै.स.स.महासंघ, सम्बन्धित कलष्टर, संघ संस्थाहरु, धौलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	आबश्यक्तानुसार
दोस्रो महिना	आबश्यकता अनुरुप जिबिकोपार्जनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने	बिपद् प्रभाबित क्षेत्रहरुमा कृषिसमुह, सहकारि, सामुदायिक बन, महिला समुह, लगाएतका बिभिन्न समुह	सबै समुहहरु लाई एकिकृत रुपमा परिचालन गर्न नसकिएको यसका	जिल्ला कृषि कार्यालय र जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	सर्भेको आधारमा

	(कृषि र पशुपालन)	हरुलाई बिपद् प्रभाबितहरुको पुनर्लाभका कार्यमा सहयोग पुर्याउने बाताबरण सृजना गर्ने	लागि जिल्लाका सम्बनिधित कार्यालयले स्थानिय तहलाई बिपद्लाई प्राथिमकतामा राख्न सहजिकरण गर्ने	सहकारि डिभिजन कार्यालय। महिला तथा बालबालिका कार्यालय, बन कार्यालय तथा अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरु	

६.४. आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्ययोजना

विपद पश्चातको अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	क्षेत्रगत सदस्यहरुसंग सञ्चार तथा समन्वयात्मक बैठक	विषयगत क्षेत्र अर्न्तगतका निकायहरुको सर्म्पक नं. अध्यावधिक गरिएको हुनेछ।	अध्यावधिक गर्ने कार्यमा सुधार हुनुपर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा, तथा अन्य संघ संस्थाहरु	५,०००
दोश्रो दिन	क) लेखाजोखा सम्बन्धी औजारको प्रयोग गरि द्रुत लेखाजोखा संचालन गर्ने ख) प्रारम्भिक द्रुत लेखा जोखा औजारका प्रतिहरु उपलब्ध गराउने	कम्तीमा पनि ५००० घरधुरीका लागि आवश्यक पर्ने लेखाजोखा सम्बन्धी औजारको व्यवस्था भएको हुनु पर्नेछ।	तालिम, उपकरण तथा जनशक्तिको अभाव	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, तथा अन्य संघ संस्थाहरु	२०००००
पहिलो हप्ता	विस्थापितको सङ्ख्या र जानकारी लिने पहिचान भएकालाई अस्थायी आवासमा बसोबास गराउने	जिल्लाका विभिन्न स्थान मा अस्थायी वसोवासका लागि सुरक्षित स्थान पहिचान गरी राखिनेछ।	समय समयमा स्थानहरु को उपलब्धता एकिन नभएको	DDRC, रेडक्रस तथा क्षेत्रगत निकायहरु	आवश्यक नभएको

दोश्रो हप्ता	प्रारम्भिक लेखाजोखाको प्रतिवेदन तयार पार्नका लागि आधार रेखा र तथ्याङ्कको समिक्षा गर्ने क) प्रभावित परिवारको अनुगमन गर्नका लागि प्रभावित गा.पा. तथा न.पा.संग तथ्याङ्कको जानकारीको माग गर्ने । ख) प्रभावित क्षेत्रमा विद्यमान सेवा उपलब्ध गराउने संस्थाहरुको समिक्षा गर्ने ग) आश्रयस्थल निर्माण	स्थानिय स्तरमा क्षमता अभिबृद्धि का लागि कार्य भएको । प्रतिवेदन तथा सर्वेक्षण, तथ्याङ्क सम्वन्धि तालिमहरु सञ्चलान भएका र थप तालिमका लागी पहल भएको	स्थानीय तहहरुलाई सर्वेक्षण तथा प्रतिवेदन सम्वन्धि तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन नभएको	DDRC, रेडक्रस, क्षेत्रगत निकायहरु, तथा अन्य संघ संस्थाहरु,र तथ्याङ कार्यालय गा.पा. ⁄ न.पा.हरु	५००००
पहिलो महिना	आवश्यकता अनुसार ओछ्याउने, ओड्ने, लगाउने कपडा तथा खाना पकाउने, खाने भाँडावर्तन विनाभेदभाव वितरण गर्ने(गैरखाद्य सामाग्री वितरण)	मापदण्ड अनुरुप आबश्यक्ता अनुसार गैह्खाद्य सामाग्री भण्डारण	गैरखाद्य सामग्रीको आवश्यकता को अनुमान गर्नु पर्ने	DDRC, रेडक्रस, क्षेत्रगत निकायहरुतथा अन्य संघ संस्थाहरु धौलागिरी सामुदायिक श्रोत केन्द्र गौ.स.स. महासंघ,	२००००००
दोश्रो महिना	आवास तथा गैरखाद्य सामग्री वितरणको अनुगमन, मुल्याङ्कन र समिक्षा गर्ने	आवास तथा गैरखाद्य क्षेत्रगत निकाय लगायत सरोकार निकायविच छलफल गरि M&E समिति गठन भएको गरिनेछ ।		M&E समिति	२५०००
सो भन्दा वढी	शिविर व्यवस्थापन समिति गठन गरी अन्य पुर्नलाभका काम गर्ने ।	केही हद सम्म सामग्री मौज्दात रहेको ।	पुर्नलाभ कार्यक्रमका लागि वजेट तथा सामग्रीको अभाव ।	जिल्ला विपत व्यवस्थापन समिति र अन्य सम्बद्ध निकायहरु,	आबश्यक्तानुसार

६.५. खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्ययोजना

विपद पश्चातको अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारी कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	आपतकालिन बैठक संचालन गर्ने	समुह सदस्यहरुको सुचि अध्यावधिक गरी राख्ने र समन्वय गर्ने		खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय र स्थानीय गा.पा र न.पा.	
दोस्रो दिन	स्थलगत अध्ययन गर्न समुह टोली पठाउने र खानेपानी बिग्रेका पाइपहरु, धारहरु, टंकीहरु र कतिजनाको लागि खानेपानी व्यवस्था गर्नु पर्ने यकिन गर्ने पिउने पानी वितरण गर्ने ।	बहुक्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा विधिको वारेमा जानकारी लिने	बहु क्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा विधिको बारेमा जानकारी भएको व्यक्तिको अभावे । पानी ट्याङकरको अभाव । आर्थिक श्रोत व्यबस्थाका लागी खोजि गनिुपर्ने		रु ५०,०००
पहिलो हप्ता	-शिविरमा अस्थाई शौचालय निर्माण - प्रति शौचालय १० परिवारका लागि) -ढल तथा फोहर व्यवस्थापन -पानी शुध्दिकरणको लागि निर्मल चक्की, पिउष,वाटर गार्ड वितरण गर्ने -पानी जन्य कारणबाट हुन सक्ने रोगहरु वा माहामारी फैलन नदिन सचेतना अभियान संचालन गर्ने -स्फेयर मापदण्ड अनुसार ४०० वटा हाइजिन किट वितरण गर्ने (नुहाउने, लुगाधुने साबुन, महिलाको लागि भित्री लुगा,ब्रस पेष्ट रुमाल काइयो आदी)	खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा काम गर्ने संघ सस्थाहरु संग समन्वय तथा सहकार्य भएको हुनेछ । साथै अस्थायीशौचालय निमार्णका तथा खानेपानी धारा निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीको व्यवस्था भएको हुनेछ ।	प्रर्याप्त मात्रामा शौचालय निर्माण सामग्रीको अभाव रहेको छ । दिर्घकालीन योजना नभएको ढल तथा फोहर व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने स्थानको पहिचान गर्नु पर्ने । आर्थिक श्रोतको अभाव	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, बागलुङ नगर खानेपानी स्थानीय गा.पा. र न.पा. र अन्य संघ संस्था	१०,००,०००

पहिलो महिना	१) स्वास्थ्य तथा सरसफाई प्रर्वद्धनका लागि स्थानिय स्वयंमसेवक र महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण २) स्थानिय स्वयंम सेवक र महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेवक परिचालन (एक स्वयंम सेवकले १० परिवार) ३) स्वास्थ्य शिक्षा ४) पशु सेवा ५) खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि बिग्रेका पूर्वाधारहरुको सर्भेक्षण, मर्मत, सम्भार र पुर्ननिर्माण सम्बन्धि लागत योजना तयार गर्ने । ६) पुर्नस्थापना र पुर्ननिर्माणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने । ७) खानेपानीको बैकल्पिक उपाय मुहान खोज्ने	स्वास्थ्य तथा सरसफाई प्रर्वद्धनका लागि स्थानिय स्वयंमसेवक र महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेवकहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन भएको हुनेछ । जनसमुदायमा व्यवहार परिवर्तनका लागि शिक्षा तथा चेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको हुनेछ । योजना निर्माण गर्ने दक्ष जनशक्तिको पहिचान गर्ने र जिम्मेवारी तोक्ने	स्वास्थ्य, तथा खानेपानी सरसफाई सम्वन्धि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नु पर्ने । रेडियो पत्र पत्रिका मार्फत जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु प्रचार प्रसार गर्नु पर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय, बागलुङ नगर खानेपानी स्थानीय गा.पा. र न.पा. र अन्य संघ संस्था	२५,००,०००
दोस्रो महिना	योजनाको निर्माण कार्य शुरुवात गर्ने	आवश्यक बजेट तथा निर्माण सामाग्रीहरु संकलन गर्ने	आर्थिक श्रोत तथा सामाग्रीहरुको अभाव	,, ,,	आवश्यकता अनुसार माग गर्ने

६.६. स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्ययोजना

विपद पश्चाल को अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य	पुर्व तयारी कार्य संबोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	-पोषण तथा स्वास्थ्य समुहको आपतकालिन बैठक बोलाउने -तत्काल RRT लाई घटनास्थल तर्फ पठाउने र आपतकालिन प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा दिने	स्वास्थ्य टोली गठन गरी अभिमुखिकरण गर्ने प्राथमिक उपचारका मसामाग्रीहरु तयार अवस्थामा राख्ने	प्राथमिक उपचारका सामाग्रीहरु पर्याप्त नहुनु	न.पा./गा.पा. र जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	

दोश्रो दिन	-प्रभावित क्षेत्रमा मृत्यु भएका, घाइते भएका विरामीहरु, बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपाङ्ग, बृद्धवृद्धाहरुको तथ्यांक र उनीहरुको स्वास्थ्य समस्याको तथ्यांक लिने -आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य सेवालाई निरन्तरता दिने -मृतक शरिरको पहिचान गरी आफन्तहरुलाई बुझाउने वा अन्त्येष्ठीको व्यवस्था मिलाउने	सर्वेक्षण टोलीलाई बहु क्षेत्रगत द्रुत लेखाजोखा सम्बन्धि तालिम दिने धौलागिरी अंचल अस्पताल, नेपाल प्रहरी र रेडक्रसबाट खटिएको टोलिले लाश पहिचान गर्ने र अन्त्येष्ठीको व्यवस्था मिलाउने	तालिम औषधिका लागि बजेट	न.पा. /गा.पा. र जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	५०,०००
पहिलो हप्ता	-तथ्यांकको आधारमा प्रभावित क्षेत्रमा औषधी वितरण, खोप कार्यक्रम संचालन गर्ने -HIV संक्रमितहरुको लागि ब्क्ष औषधी वितरण गर्ने -प्रभावित क्षेत्रमा झाडापखाला, ज्वरो, टाइफाइड जस्ता माहामारी फैलन नदिन जनचेतना जगाउन पर्चा वितरण र एफ एम बाट चेतनामुलक प्रचार प्रसार गर्ने -सुत्केरी सेवा, आपतकालिन प्रसुती सेवा र पोषण सेवा उपलब्ध गराउने -स्वास्थ्य सेवा दिदा स्फेयरको मापदण्ड अनुसार दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने	सिटामोल, बेटाडिन, एन्टिवायोटिक, मलहम पट्टी, कटन, पेन किलर जस्ता औषधी स्टक राख्ने मातृशिशु तथा प्रसुती सेवा टोली तयार गरी राख्ने पोषणको लागि खाद्य तथा कृषि क्षेत्र संग समन्वय गरी उपलब्ध गराउने		जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	५०,०००
पहिलो महिन	-स्वास्थ्यमा कार्यरत संघ संस्थाहरुको कार्य विभाजन गरी स्वास्थ्य सेवा संचालन गर्ने -स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धि प्रतिवेदन प्रत्येक हप्ता तयार गरी जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिमा पठाउने	स्वास्थ्य सेवामा कार्यरत संघ संस्थाको सूची तयार गरी सम्पर्क व्यक्तिको सूची अद्यावधिक गर्दै लैजाने	हाल सम्म नभएको	गा.पा., न.पा., जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र रेडक्रस	५०००
दोश्रो महिना	-स्वास्थ्य सेवा संचालनको अनुगमन, मुल्याङकन र समिक्षा गर्ने -विपदमा परी आफन्त गुमाएका, घरवार गुमाएकाहरुको लागि सनोसामाजिक परामर्श सेवा शुरु गर्ने	समिक्षामा बोलाउने व्यक्तिहरुको नामावली तयार गर्ने मनोपरामर्श दिन दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थ गर्ने		गा.पा., न.पा., जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र रेडक्रस	

६.७ संरक्षण क्षेत्रको आपत्कालीन कार्ययोजना

बाढीजन्य विपद्को समयमा पीडितहरूको संरक्षणका लागि यस क्षेत्रले अन्य क्षेत्रसँग समन्वय गरी निम्नअनुसार कार्य गर्नेछ :

क्र.सं.	गतिविधि	जिम्मेवारी	सहयोगी	समयावधि
१	संरक्षण समूह समन्वय बैठक	क्षेत्र प्रमुख	स्थानीय तहहरु, जि.वि.व्य.स.	२४ घण्टाभित्र
२	जिल्ला दैवी प्रकोप उद्वार समिति, खोजतलास तथा उद्वार समितिसँग समन्वय गरी संरक्षण आवश्यक पर्ने व्यक्तिको सूची तयार गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	३ दिनदेखि १ हप्तासम्म
३	आवश्यक जनसङ्ख्याको संरक्षण, अभिमुखीकरण, स्वयंसेवक परिचालन, सूचना विश्लेषण	क्षेत्र प्रमुख	जि.वि.व्य.स. क्षेत्रका सदस्य, नेरेसो	३ दिनदेखि १ हप्तासम्म
४	हराएका र विछोडिएका परिवारको खोजी र पविारिक पुनर्मिलन गराउने	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	जि.वि.व्य.स. सुरक्षा निकाय, क्षेत्र सदस्य, मविका, नेरेसो,	खोजि कार्य १५ दिन र पुनर्मिलन निरन्तर
५	मानसिक रूपमा कमजोर देखिएका प्रभावित तथा पीडितलाई मनोसामाजिक सहयोग दिने	क्षेत्र प्रमुख र सदस्यहरू	स्थानीय तहहरु	एक हप्ताभित्र सुरु गरी निरन्तरता दिने
६	गर्भवती सुत्केरी महिलाहरूका लागि सुरक्षित स्थानको प्रबन्ध तथा उनीहरूको स्याहार तथा सरसफाइ र पोषणको व्यवस्थापन ।	क्षेत्र प्रमुख	जिजस्वाका, जिस्वाका, खाद्य, स्वास्थ्यय क्षेत्र र क्षेत्र सदस्य	१ महिना
७	● घाइते बालबालिका तथा विशेष आवश्यकता भएका समूहका लागि स्वास्थ्य सहयोग गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रसँग समन्वय गर्ने ● उपचार शिविर स्थापनाको लागि समन्वय गर्ने ● ३ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि सुरक्षित स्थान तयार गर्ने		जिस्वाका, स्थानीय स्वास्थ्य चौकी,	१५ दिनभित्र
८	● भेदभाव, दुर्व्यवहार, हिंसा र शोषणका घटना अनुगमन पहिचान, अभिलेखीकरण तथा सहयोग गरी निगरानी समूह गठन गर्ने, ● समस्यामा परेकालाई कानुनी सहयोग तथा परामर्श सेवा दिने ● प्रभावित व्यक्तिहरूलाई अधिकार र कर्तव्यबारे सचेतना दिने, ● सहयोगी निकाय तथा सुरक्षाकर्मीलाई आचार संहिताबारे सचेतना गराउने, ● गर्भवती र सुत्केरीलाई कपडा वितरण गर्ने	क्षेत्र र सदस्य	जि.वि.व्य.स., नेरेसो, कानुन व्यवसायी, प्रहरी, महिला प्रहरी सेल, सामुदायिक	
९	प्रतिवेदन तयार गरी अन्य क्षेत्रसँग सिकाइ आदानप्रदान गर्ने	क्षेत्र प्रमुख	क्षेत्रका सदस्य	नियमित रूपमा

६.८. शिक्षा क्षेत्रको आपत्कालीन कार्ययोजना

विपद पश्चाल को अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारी कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	शिक्षा क्षेत्रमा कार्य गर्ने सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरुको आपतकालिन बैठक संचालन गर्ने , Cluster समन्वय बैठक र सम्पर्क व्याक्तिहरुलाई सुचना संकलन का लागि निर्देशन । घाईते भएका बिधार्थिहरु र शिक्षकहरु (यदि बिधालयमा बिपद् भएको अवश्थामा) सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै उपचारको ब्यबस्था मिलाउने र सिकिस्त घाईतेलाई अस्पताल पठाउने । समयमै शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईमा बिधालय कर्मचारी र विद्यार्थीको यथार्थ सुचना उपलब्ध गराउने ।	क्लस्टर सदस्यहरुका लागि बिपद्मा शिक्षा र यसको पुर्व तयारि तथा प्रतिकार्यका लागि अभिमुखिकरण गर्ने समन्वय बैठक विभिन्न क्लस्टरको बिरण तयार पार्ने । बिपद्को समयमा बिपद्को तथ्यांकन संकलन र सुचना ब्यबस्थापनका लागि टिम गठन र उनिहरुलाई तालिम दिई तयारि अबश्थामा राख्ने । बिपद् प्रभाबित भएको क्षेत्र भएमा बिधालय स्तरमा प्राथमिक उपचार कार्यालदल वा जुनियर रेडक्रसका पदाधिकारिहरुलाई तालिमको व्यवस्थागराउने । प्राथमिक उपचार सामग्रि उपलब्ध गराउने बिषयगत क्षेत्र भित्र र बाहिर समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने यसका साथै RCलाई स्थानिय तहको सूचना संकलनको जिम्बेवार बनाउने ।	तालिम दिन जरुरी समन्वय र सहकार्य, जिम्मेवार बनाउने, कलष्टरको मिटिंगमा सहभागि भएका सदस्यहरुले आफ्नो अफिसका अन्य कर्मचारिलाई जानकारि गराउने तलिम र प्राथमिक उपचार सामग्रिहरु यसका लागी आबश्यक पर्ने बजेट को अनुमान र व्यबस्था नभएका	गा.पा. ⁄ न.पा. र सम्बद्ध निकायहरु	१,००,०००
दोश्रो दिन	स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आवश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) बिषयगत क्षेत्रले घटनाको बस्तुगत बिबरण तयार पार्ने ।	बिपद् पुर्व नै तालिम प्राप्त स्वयं सेबकलाई जिम्वेवारि सहित तयारि अबस्थामा राखिएको हुनेछ र सङ्कटासन्नतामा रहेका बिधालयको विवरण तयार पारिएको हुनेछ ।	बिपद् पुर्व नै जिम्बेवारि नतोकिनु	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	
पहिलो हप्ता	बिद्यालय सुचारुका लागि तत्कालका लागि आबश्यक पर्ने सामग्रिहरु उपलब्ध गराउने ।	आन्तरिक स्रोतको पहिचान र क्षमताआँकलन (who, where, what)गरिएको हुनेछ । यसका लागि सम्भाबित प्रभाबित बिधालयहरुमा बिपद् आबस्मिक योजना बनाईएको हुनेछ यसका आधारमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई लगाएतका जिल्ला का शिक्षा सेक्टरमा काम गर्ने निकायले योजना बनाएको हुनेछ ।	आपतकालीन अबस्थामा बिद्यालयका लागि त्रिपाल, बाकस, कार्पेट, शैक्षिक सामग्री : कापि, किताव, स्कुल ड्रेस, पेन आदि तयारी अवस्थामा नभएको	**शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई शिक्षा क्लस्टर, अन्य सहयोगी संस्थाहरु**	१०,००,०००

पहिलो महिना	शैक्षिक गतिविधिहरु संचालन गर्ने ३००० विद्यार्थीहरुलाई :कभ्भ को मापदण्ड अनुसार शैक्षिक समाग्रीहरुको वितरण गर्ने (प्रत्येक विद्यार्थीलाई स्कुल झोला १, कापी १ दर्जन, पेन्सील १ दर्जन, डटपेन २ वटा, ज्यामिट्रीवक्स १, पाइन्ट सर्टको डेढ डेढ मिटर कपडा) विद्यालयहरुमा लैगिक हिसाबले शौचालय, अपाङ्ग मैत्री कक्षा कोठा हरु निर्माण गर्ने	शैक्षिक सामाग्रीहरु संकलन गर्ने भूकम्प सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम र नमुन अभ्यास संचलन गर्ने मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने	मनोसमाजिककर्ताको अभाव	**शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई र बिधालयहरु, अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरु**	१०,००,०००
दोश्रो महिना	पहिलाको अवस्थामा आउनका लागि नियमित रुपमा प्रतिकार्यका कार्यहरु तथा अवस्था विश्लेषण गरि थप कार्यहरु सञ्चालन गर्ने । भईरहेका कार्यहरुको अनुगमन गर्ने विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने । क्षतिग्रस्त विद्यालयको पुर्ननिमार्णको लागि कार्य गर्ने	आबश्यक पर्ने स्रोत साधनका लागि शिक्षा कलष्टरका सदश्यहरुले GAP पहिचान गरि स्रोतको जोहो गरिएको हुनेछ । भत्किएका संरचना निर्माण का लागि लागि पुनस्थापना र पुननिर्माण कलष्टर संग बिपद् पुर्ब नै समन्वय गरिएको हुनेछ पहिचान गरिएका प्राथमिकतामा आधारित रही विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजनाका नीति र कार्यक्रम बमोजिम सबै तहमा साधन स्रोतको विनियोजन गरिनेछ । विपद् जोखिम व्यवस्थापन कार्यमा भए गरेका खर्चहरूको एकद्वार नीति अन्तर्गत एकीकृत विवरण राख्ने सयंन्त्रको विकास गरिएको हुनेछ ।	जिल्ला स्थित विभिन्न संघ सस्थाहरु संग समन्वय, सहकार्य गरि रकम व्यवस्थापनमा पहल गर्नु पर्ने	**जि.शि.का. तथा अन्य सहयोगी संघ संस्थाहरु**	

६.९. पूर्नस्थापन तथा पूर्ननिर्माण प्रतिकार्य योजना

विपद पश्चातको अवधि	विपदको अवस्थामा गरिने आपतकालिन कार्य (विपद्को प्रकृतिका आधारमा)	आपतकालिन अवस्था संबोधन गर्न गरिने पुर्व तयारि कार्य	पुर्व तयारी कार्य संवोधन गर्न खाडलको पहिचान	मुख्य जिम्मेवार निकाय	अनुमानित लागत प्रत्येक वर्ष
पहिलो दिन	आ आफनो कर्मचारि तथा परिवारको ब्यक्तिगत सुरक्षाका बारेमा आबश्यक सुचना संकलन गर्ने । सम्पर्क ब्यक्तिहरुलाई सुचना संकलन का लागि निर्देशन । DDRC को बैठक मा सहभागी भई आबश्यक सुचनाहरुको आदान प्रदान । अति आबश्यक सेवा प्रदायक निकाय र संरचनाको न्यूनतम पुनस्थापना गर्ने	बिपद्का बिभिन्न मुद्धाहरुमा साझेदार सस्था तथा कर्मचारिलाई तालिम दिने । विपद्को समयमा प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउने एकीकृत प्रणालीको विकास गर्ने । यस प्रणालीमा जिल्ला, नगरपालिका/ गाउँपालिकाका वडा तहमा क्रियाशील निकायहरू मध्ये कार्यक्षेत्र अनुरूप हरेकको भूमिका तथा जिम्मेवारी प्रष्ट निर्धारण गर्ने र अन्तरनिकाय समन्वयका लागि आवश्यक प्रतिवेदन दिने (Reporting)व्यवस्था मिलाएको हुनेछ । बिबिधि उदेश्यका लागि बिषयगत कार्यालय र बाहिरी समन्वय गर्ने संयन्त्र स्थापना गर्ने यसका लागि स्थानिय तहका बिपद् ब्यबस्थापन समितिलाई सुचना आदान प्रदानका लाागि सक्षम बनाई राख्ने । खालि स्थानहरुको पहिचान तथा संरक्षण गर्ने तथा दिगो ब्यबस्थापनका लागि स्थानिय निकायले जिम्मेवारी लिने ।	तालिम दिने कार्य नियमित नभएको गा.पा. /न.पा. तथा सम्बन्धित निकायबाट समयमै सुचना उपलब्ध गराउने ब्यबस्था गरिने छ । स्थानीय तहका वडा अध्यक्ष तथा गा.पा./न.पा. का अध्यक्ष प्रमुख संग नियमित मासिक बैठकमा उत्प्रेरित गर्ने ।	गा.पा./न.पा. को आयोजनामा NRCS ले दिने गा.पा./न.पा. को आयोजनामा गैह्र सरकारी सस्थाहरुले सहयोग गर्ने जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जि.स.स., गाउँपालिका तथा नगरपालिका, बिषयगत कार्यालय जि.स.स., जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय, सडक डिभिजन कार्यालय, नगरपालिका, गाउँपालिकाहरु र अन्य कलष्टर सदस्य कार्यालयहरु	१५००० प्रति गा.पा./न.पा. ५०००

दोस्रो दिन	प्राविधिक टोलीलाई स्थलगत अध्ययनका लागि अभिमुखिकरण तथा प्रभावित स्थानमा परिचालन । स्रोत साधनको आंकलन गर्ने (आबश्यकता, लेखाजोखा र खाडल पहिचान गर्ने) र समन्वय, स्रोत पहिचान र पूर्न निर्माणको कार्ययोजना वनाउने । सहज पहुंचका लागि अस्थायीरुपमा पुल, सडक तथा गोरेटो वाटो निर्माण गर्न तथा सहज पहुंचका लागि डेब्रिस् सफा गर्ने । जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रुपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने ।	क्षतिको तथ्याङ्क तथा लेखाजोखा गर्नका लगि तथ्यांक संकलन सुचना ब्यबस्थापनका लागि कलष्टरका सदस्यहरुलाई तालिम दिने । फिल्ड परिचालनका लागि इन्धन गाडिको ब्याबश्था गर्ने । संकटासन्न भौतिक संरचनाको पहिचान र यसका लागि आबश्यक श्रोत साधनको नक्सांकन गरि पुर्ब तयार पारिएको हुनेछ । स्थानिय तहका स्रोत साधनको पहुच तथा स्थानिय तहमा गठन भएका बिपद् ब्यबस्थापनका समितिहरु तथा कार्य दलहरुको परिचालन र उनिहरुको क्षमता अभिबृद्धि गरिएको हुनेछ । सार्बजनिक सेवा प्रदाय सस्था तथा स्थानहरुमा पर्न सक्ने प्रभाबहरुको अनुमान गरि समयमै सुचारु गर्नका लागि रणनिति तथा पूर्वतयारी गरिएको हुनेछ ।	तलिम दिने ब्यबस्था नभएको सम्बन्धित कार्यालयहरुले गाडि तथा इन्धनको ब्यबस्थापन गर्ने । स्थानिय बिपद् ब्यबस्थापन समितिलाई जिम्मेवार बनाउने र जिल्लाको सामन्वय सम्यन्त्र मजबुत बनाउने । यसका लागि सबै स्थानीय तह र कार्यालय संघ सस्थाहरुबाट केहि अनुमानित बजेट छुटाई राख्ने । बिधुत प्राधिकरण तथा उर्जा क्षेत्रमा कार्यारत निकायहरु बिपदको क्षतिको प्रतिकार्य तथा समयमै सेवा उपलब्ध गराउनका लागि पुर्ब तयारि अबस्थामा रहने ।	गा.पा/न.पा., जि.स.स., जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय गा.पा./न.पा., जि.स.स., जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय, स्थानिय बिपद् ब्यबस्थापन समिति । जि.स.स., जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय, सडक डिबिजन कार्यालय, नगरपालिका, गाउँपालिकाहरु र अन्य कलष्टर सदस्य कार्यालयहरु	२०००००
पहिलो हप्ता	विस्तृत सर्वेक्षण पश्चात प्रभावितहरुको तथ्याङ्क विश्लेषण गर्ने । बिषयगत बैठक र घटनाको बिबरण संकलन गर्ने कार्य निरन्तर गर्ने (कार्य क्षेत्र पहिचान गरि कार्य गर्ने) मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने । घर पूर्णरुपमा/आंशिक रुपमा क्षति भएकाहरुको तथ्याङ्क तयार गर्ने । आवासको लागी सामुदायिक	बिस्तृत सर्बक्षणका लागि जिम्वेवारि सहित टोलि गठन गरि उनिहरुको क्षमता अभिबृद्धि गरिएको हुनेछ । र संकलित तथ्यांकहरुको रिपोर्टि संयन्त्र बिकास गरिएको हुनेछ । घर क्षति भएकाहरुको लागि उपलब्ध राहतको मापदण्डवारे स्पष्ट हुने र सवैलाई जानकारी गराउने र बिपद् पुर्ब नै सामुदायिक वनहरुसंग अग्रिम समझदारी गर्ने ।	क्षमता अभिबृद्धि मा कमी स्थानहरुको पहिचान	जि.स.स., गा.पा./न.पा., जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय, स्थानिय बिपद् ब्यबस्थापन समिति ने.रे.सो. र अन्य सम्बन्धित निकायहरु जिल्ला बन कार्यालय तथा सामुदायिक बन उपभोक्ता महासंघ	१००००

	वनहरुबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलब्ध गराउने । सार्वजनिक सेवाहरु सुचारु गर्ने । घुऱ्यान तथा थुप्रिएको फोहारहरु व्यवस्थापन मरेका पशुका शवहरु संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न	घुऱ्यान तथा थुप्रिएको फोहार व्यवस्थापन सम्वन्धी स्थानको खोजी तथा व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य योजना तर्जुमा गर्न ।		गा.पा. ⁄ न.पा स्थानिय बिपद् व्यबस्थापन समिति तथा सम्बन्धित कार्यालय संघ सस्था	निशुल्क
पहिलो महिना	अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने । क्षति भएका पूर्वाधारहरुको विस्तृत विवरण तयार गर्ने । तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जनजस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अघि बढाउने वातावरण तयार गर्ने । खेति वाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालय सँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउ विजन उपलब्ध गराउने । कृषि उत्पादन गराउन तालिमहरु संचालन गर्ने ⁄ विउ उपलब्ध गराउने पूर्वाधारहरु पुन: निर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने ।	संभाबित बिपद् बाट बिस्थापित हुन सक्ने परिवार आंकलन गरि अस्थाई स्थलको पहिचान गर्ने । पूर्वाधारको विस्तृत विवरण तयार गर्न जिल्ला प्रविधिक कार्यालयको सहयोगमा प्राविधिकहरुको सम्पर्क सूचि तयार गर्ने । सम्भाबित क्षतिको अनुमान गरि बिउ बिजनको स्टक पाईलिंग गरि राख्ने । प्रभावित स्थानको कृषी प्रणालीवारे जानकारी राख्ने र विउ विजन हरु भण्डारण गरी राख्ने । तालिम संचालनका लागी आवश्यक स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्थापन गर्ने । बिस्तृत प्राबिधिक इस्टिमेटका लागि टिम गठन र जिम्बेवारि दिईएको हुनेछ यसका लागि टिमका लागि आबश्यक बन्दोबस्तिका सामग्रिहरुको व्यबस्थापन गरि राख्ने	पहिचान नभएका गा.पा. तथा न.पा. का प्रभावित स्थानहरु पहिचान गर्ने विभिन्न तामिमहरु सञ्चालन गने स्रोत र साधनको अग्रिम व्यवस्था गर्न चुनैति हुने समयमै तथ्यांक संकलन गरि प्रभावित हरुलाई उपलब्ध गराउने । बिपद्कै लागि भनेर टिम र बन्दोबस्तिका सामग्रिहरु तयारि अबस्थामा नराखिएको	गा.पा. ⁄ न.पा. र स्थानिय बिपद् ब्यावस्थापन समिति स्थानीय गा.पा. ⁄ न.पा., जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, पशु सेवा कार्यालय लगाएत अन्य निकायहरु जिल्ला प्राबिधिक कार्यालय	
दोश्रो महिना	उपलव्ध वजेटको आधारमा पूर्वाधारहरु निमार्ण प्रक्रियालाई प्रारम्भ गर्ने । बिपद् पश्चात भत्किएका अस्पताल(Hospital Safer from Disaster)विद्यालयहरू	पूननिर्माणका लागि गा.पा.⁄ न. पा .मा जगेडा कोषको स्थापना गर्ने । संभाबति बिपद्को कारण हुन सक्ने संरचनागत क्षतिको पुनर्निमाण र पुनस्थापनाका क्रियाकलापलाई	नियमित बजेटलाई परिचालन गर्ने यसका सम्बन्धित निकाय संग अनुमति लिने प्रक्रिया नभएको ।	गा.पा. ⁄ न.पा., ने.रे.सो., जिल्ला वन कार्यालय, डिभिजन सडक कार्यालय, नेपाल विद्युत प्राधिकरण	

	लगाएतका सार्वजनिक सेवा प्रदायिक सस्था लगाएतका अन्य संरचनाहरु नभत्किउन् वा कम क्षतिका दृष्टिकोणबाट निर्मार्ण गर्ने ।	गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको विकासको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने । यसका लागि स्थानिय तहमा निर्माण भएका स्थानिय बिपद् ब्यबस्थापन योजनालाई प्राथिमकतामा राखिएको हुनेछ र योजना निर्माण नभएका गा.पा./न.पा.मा र अन्य सरोकारवाला निकायहरुको सहयोगमा निर्माण गरिनेछ । भवन आचार संहिताको प्रभाबकारि कार्यान्वयन र उत्थानशीलता (resilience) को मापदण्डको निर्धारण निर्माण गरि सबै सरोकारवालालाई लागु गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन र जि.स.स. ले निर्देशन दिनेछन् ।	बिपद् ब्यबस्थापनलाई बिकास योजनामा मुल प्रबाहिकरणको सबै सरोकारवालाई नहुदा स्थानिय तहमा बनेका बिपद् योजनाले जिल्लाको बार्षिक योजना र बिषयगत योजनामा अझै प्रयाप्त मात्रामा प्राथामिकता पाउन सकेको छैन ।	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, न.पा. तथा गा.पा.	
तेस्रो महिना र सो भन्दा बढि	जिल्ला बिपद् पूर्व तयारि तथा प्रतिकार्यका लागि बिषयगत आकस्मिक योजना समयसापेक्ष परिमार्जन गर्ने । विपद् जोखिम न्यूनीकरणको कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आर्थिक स्रोत व्यवस्थापन गर्ने एकद्वार (One-Door)संयन्त्रको अभाव छ । सबै प्रमुख परियोजनाहरूमा वातावरणीय प्रभाव लेखाजोखा (Environmental Impact Assessment)तथा विपद् प्रभावको लेखाजोखा (Disaster ImpactAssessment)गर्ने । दिगो बिकासमा पुननिर्माणका क्रियाकलाहरुलाइ लिंक गर्ने ।	सबै तहमा आपतकालीन प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा तथा क्षमताको अभिवृद्धि तत्काल गर्नु जरुरी छ । विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने छुट्टै कोषको व्यवस्था गर्ने र यस्तो कोषको आर्थिक स्रोत संकलन र खर्च एकद्वार प्रणालीमा आधारित भएको हुनेछ । दाता, निजी क्षेत्र वा दान-दातव्यबाट आर्थिक स्रोत जुटाउने छुट्टै संयन्त्र (जस्तै बास्केट फण्ड) को स्थापना गरिने र प्रभावित क्षेत्र (sector)एवं समुदायलाई आर्थिक स्रोत उपलब्ध गराउने व्यवस्थाको विकास गरिएको हुनेछ । विपद्पछि गरिने पुनर्लाभ (recovery)तथा पुनःस्थापना कार्यक्रममा विपद् जोखिम न्यूनीकरणका प्रयासलाई समावेश गर्ने संस्थागत प्रक्रियाको स्थापना र विकास गरिएको हुनेछ । विपद् पछि निर्माण कार्य गर्दा अझ राम्रो बनाउन (Building Back Better After Disaster) जोड दिइनेछ । आवश्यक नीति, मापदण्ड तथा निर्देशिकाहरूको विकास गरिएको हुनेछ । दीर्घकालीन रूपमा विपद्का जोखिमहरूको न्यूनीकरण गर्ने क्षमताको विकास गर्न पुनर्लाभ कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने अवसरहरूको उपयोग गर्ने प्रणाली सुनिश्चित गर्ने र यसका लागि विशेषज्ञता, ज्ञान तथा सिकिएका पाठहरू (Lesson	दिर्घकालीन बजेटको व्यबस्था नभएको	DDRC, जिल्ला प्राविधिक कार्यालय, न.पा. तथा गा.पा.	

		Learnt)को आपसमा आदान-प्रदान गर्ने पद्धतिको विकास गरिएको हुनेछ ।			

७. आवश्यकताको लेखाजोखा

७.१ विषयगत स्रोत साधनको आँकलन

मनसुन आपत्कालीन कार्ययोजनाका लागि खोज तथा उद्धार र राहत कार्यका लागि सुरक्षा निकायहरुसँग भएका अत्यावश्यक सामाग्रीहरुको विवरण

सि.नं.	खोज तथा उद्धार सामाग्री	उपलब्ध संख्या				आवश्यक सामाग्रीको न्यूनतम संख्या	कैफियत
		जिल्ला आपत्तकालीन कार्य संचालन केन्द्र	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	सशस्त्र प्रहरी	नेपाली सेना		
१	लाइफ ज्याकेट	नभएको	४४ थान	१० थान	२४	१०० थान	
२	ट्युव		५ थान		१३	१२९ थान	
३	स्ट्रेचर		११ थान	२ थान	२	२९ थान	
४	हेल्मेट		१० थान	१० थान	३३	८० थान	
५	साबेल		१५ थान	१५ थान	१०५	५८ थान	
६	आगो निभाउने पट्टा		४ थान			४८ थान	
७	गैची		१० थान			४८ थान	
८	बेल्चा		१५ थान			५० थान	
९	पिक			१०	१२१	४०	
१०	प्लाष्टिक डोरी			३ रोल	१००मि.		
११	गल			२ थान			
१२	हसिया			१० थान			
१३	वाल्टीन			२ थान	१२		
१४	ठुलो आरा			२ थान	३		
१५	घन			१ थान	१०	३०	
१६	बन्चरो			३ थान	६	४०	
१७	हाते आरो			१ थान	१०	२०	
१८	फरुवा			१० थान	३		
१९	क्याराबिना			१ थान	४३	१०४	
२०	गमबुट (प्लाष्टिकको)			१० जोर	३	१५	
२१	पञ्जा (प्लाष्टिकको)			१०८ जोर			
२२	पञ्जा (कोटेट)			८ जोर	१२		
२३	रोप			४ थान	५		
२४	टर्च लाइट			१० थान	१०		
२५	तुम्लेट (वाटर बोतल)			५ थान			
२६	Roke Hove			२ थान			
२७	Axe Hove			१ थान			
२८	Back Pack Pump			३ थान			
२९	Swatter			७ थान			
३०	सर्च लाईट			७ थान			
३१	आल्मुनियम फोल्डिङ्ग भऱ्याङ्ग			२ थान	१		
३२	फायर सुट			१० थान	१०		
३३	जि.आर.कटर			१ थान			

३४	फायर स्टिङ्गग्युसर			३ थान			
३५	खुर्पा ठुलो			२ थान			
३६	मेडिकल फस्टेड बक्स			२ थान			
३७	कोदालो				८		
३८	मेघा फोन				६		
३९	सेफ्टी भेस्ट				११		
४०	फायर एष्ट्रिङग गुईसर				१		
४१	पुल्लि				३		
४२	हेम्बर				५	२०८	
४३	प्रर्सनल रोप				६६		
४४	प्रोसिभ कर्ड				११		
४५	हेडलाईट				३३		
४६	फिगर ८				२		
४७	झुमर				४	१०४	
४८	वायर कटर				२		
४९	रेस्क्यू भेस्ट				८		
५०	ब्लाङकेट				८		
५१	फस्टएड किट				२		
५२	रवर म्याटेस				४६		
५३	एमरजेन्सी				३		
५४	फर्म केयर				२		
५५	माक्स				१		
५६	स्टेज लेन्च बेल्ड				३		
		भण्डारण केन्द्र नभएकोले राहत तथा उद्दार सामग्री नभएको					

विपद् व्यवस्थापन गुल्म बागलुङसँग भएका खोज तथा उद्धार सामाग्रीहरु

सि.नं.	सामानको विवरण	परिमाण	कैफियत
१	रिङ लाईफ वाय	१ थान	पानी
२	थ्रो वेग	३ थान	पानी
३	विग पुल्ली	२ थान	पर्वत/पानी
४	अटोलक केराविनर	२ थान	पर्वत/पानी
५	टेप सिलिङ टुवलर	२ थान	पर्वत/पानी
६	हार्नेस	२ थान	पर्वत/पानी
७	नदी चक्कु	३ थान	पानी
८	नदी हेलमेट	२ थान	पानी
९	सेफ्टी वेल्ट	२ थान	पर्वत
१०	लाईन डोरी (डायनमिक)	५० मिटर	पर्वत/पानी
११	लाईन डोरी (स्टाटिक)	२०० मिटर	पर्वत/पानी
१२	नाईलन डोरी	१० के.जी.	पर्वत/पानी

१३	लाईफ ज्याकेट	५४ थान	पानी

७.२ बन्दोबस्तीका सामानको आँकलन

सि.नं.	संस्थाको नाम	मुख्य विषयगत क्षेत्र	कार्यालयको ठेगाना	भण्डारण भएको बस्दोवस्तीको सामाग्री	उपलब्ध नगदकोष (ऐच्छिक)
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा कार्यालय बागलुङ	खोज तथा उद्धार र पूर्नस्थापना	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा कार्यालय बागलुङ	लाइफ ज्याकेट ५, साइड ब्याग ५, त्रिपाल ५०, कम्बल १००, फस्ट एड किड ५, डोरी ५०० मिटर, गमबुट ५, ग्लोब ५, टाउकोमा बाध्ने टर्च ५ हेल्मेट ५ स्ट्रेचर १ अन्य सामाग्रीहरुको विवरण संलग्न रहेको छ।	
२	धवलागिरी सामुदायिक विकास श्रोत केन्द्र	खाद्य तथा कृषि	उपल्लाचौर बागलुङ		केही रकम उपलब्ध छ र विउ विजनहरु दिन सकिने
३	स्वास्थ्य कार्यालय	स्वास्थ	स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ	Betadine sol 5ooml 2 bottle,Tab brufen 400mg 500 tab, ing diclomol 30 amp, tab cetamol 1500tab, tab cipro500mg 2000 tab, tab cipro 250 mg 1000 tab, tab metronidazole 500mg & 200mg 1500tab, Zinc tab 500tab, ors pkt 200pkt, ringer lactate 40 bottle,iv set 25 set, canula 25 set, cotton roll 2roll, bandage 4inch 40pc, cotrim p tabs 1000tab, cotrim susp 50ph, amoxylician syrum 50ph, inj.ampilicin 10vial, distrilled water fro inj. 20amp,avil inj. 5amp ctz tab 100tab, spirt 200ml 2bottle	जिल्ला स्थित सबै स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा प्राथमिक उपचार गर्ने जनशक्ति र औषधीहरु रहेको छ।

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बागलुङ जिल्ला शाखामा राहत सामाग्रीहरुको मौज्दात बिवण।

क्र.सं.	सामाग्रीको बिवरण	परिमाण	कैफियत
१	भाँडा बर्तन सेट	७५	
२	त्रिपाल थान	७५	
३	कम्वल थान	१००	
४	बल्याङकेट थान	७५	
५	साडी थान	७५	
६	पेटिकोट थान	७५	
७	कमेजको कपडा मि.	४००	
८	पेन्टको कपडा मि.	४००	
९	डोरी मि.	७५०	
१०	ढकन सहितको बाल्टि २५ लि. (गोटा)	७५	

जिल्लामा रहेका डोजरहरुको विवरण								
सिन	व्यक्ति वा संस्थाको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	डोजर	स्काभेटर	ब्याकहु लोडर	अन्य	कै.
१	कालिका प्यासेफिक जे.भी.	निसीखोला गा.पा.६	९८६७७७३४१७		१			
२	प्रेम घर्ती मगर	निसीखोला गा.पा.५	९८५७६२८३११		१			
३	सुर्यमान बुढा मगर	निसीखोला गा.पा.६	९८६०७५९६१४		१			
४	कालिका प्यासेफिक जे.भी	तमानखोला गा.पा.१, ढो.न.पा.४	९८६७७७३४१७		२			
५	धमानी देउराली कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	तमानखोला गा.पा.१	९८५१२१७१६६		१			
६	मौसम कन्स्ट्रक्सन प्रा.लि.	तमानखोला गा.पा.३ हिले	९८५७६२१८३७		२			
७	दिवा स्मृति निर्मा सेवा	तमानखोला गा.पा.१	९८५१२३९१४१		१			
८	दिवा कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	बडिगाड गा.पा.१	९८४५८०१९०७	२	२			
९	शंकरमाली कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	निसीखोला गा.पा.२	९८४३८१०४४८		३			
१०	जुन विक्रम शाही (निजी)	निसीखोला गा.पा.३	९८४१६१२६२९		१			
११	दिप अदै (निजि)	ढोरपाटन न.पा.१	९८५१०४५३७८		२			
१२	बिनोद कुवर र बेग बहादुर सिर्पाली	ढोरपाटन न.पा.१	९८०६१७१५२१		२			
१३	जिवन पुन र खिम पुन	ढोरपाटन न.पा.१	९८६७६८११११		२			
१४	अरुण घर्ती	ढोरपाटन न.पा.९ सुप्राङ	९८४१३९४३५०		१			
१५	ट्याक्स कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	ढोरपाटन न.पा.८ शेरावाङ	९८४१२९९७२७	१	४			
१६	बडिगाड गा.पा.	कार्यालय	९८५७६६६०९९		१			
१७	बडिगाड कन्ट्रक्सन प्रा.लि.	बडिगाड गा.पा.४	९८५११९७३२९		१			
१८	आर.लि.प्रा.सी.एम	बडिगाड गा.पा.५	९८५७०३७२९१		१			
१९	ढोरपाटन न.पा.	कार्यालय	९८५६०२६३३०	१				
२०	गुन्ज बहादुर भण्डारी	ढोरपाटन न.पा.१		१				
२१	केरावाङ निर्माण सेवा प्रा.लि.	ढोरपाटन न.पा.६ गादीखोला	९८६६०४९००५	१	४			
२२	भिम गौतम	ढोरपाटन न.पा.१	९८४७७३५९५५		१			
२३	सन्दिप खड्का	बागलुङ न.पा.२	९८५७६२००२७	३				
२४	विवेक हमाल	बागलुङ न.पा. ४ कुडुले	९८५७६२१६९१	१				
२५	कुमार खड्का	बागलुङ न.पा.३	९८५७६२००९	१				
२६	डम्मर बहादुर सापकोटा	बागलुङ न.पा.४	९८५७६४०१९१	३				
२७	शालिकराम सापकोटा	बागलुङ न.पा.४	९८५७६५५३९६	१	१			
२८	प्रकाश घर्ती मगर	ताराखोला गा.पा.	९८५७६८८९४६		१			
२९	सन्तोष कार्की	बागलुङ न.पा.२	९८५७६४१०११	२				
३०	डोलेन्द्र के.सी.	बागलुङ न.पा.३			१			
३१	सातविसे कन्ट्रक्सन (मनोज खड्का)	बागलुङ न.पा.३	९८५७६६६११०	३				
३२	नारायण पौडेल	बागलुङ न.पा.१३	९८५७६२२४७७		१			
३३	भिम बहादुर पुन	वरेङ गा.पा.२	९८६७७६४८८४		१			
३४	योगेश भण्डारी	गलकोट न.पा.६ ठूलाथर	९८५७६३१५५१	१				
३५	केहरसिंह खत्री	गलकोट न.पा.१ दुदिलाभाटी	९८५७६२२६३३	१				
३६	धन बहादुर वि.क.	ताराखोला गा.पा.५ करिमेला	९८५७६२३५०१		१			
३७	गोविन्द घर्ती	ताराखोला गा.पा.२ अर्गल	९८५७६८७०००	१				

३८	होम सिङ्जाली	बडिगाड गा.पा.२ खरवाङ	९८५७६३२७००	१				
३९	विष्णु अर्याल	बडिगाड गा.पा.२ खरवाङ	९८६७६१०६२४	१				
४०	जिवन मगर	बडिगाड गा.पा.२ खरवाङ	९८५११४५८२७		१			
४१	जैमिनी नगरपालिका कार्यालय	जैमिनी न.पा.१	९८५७६२२२४३		१			
४२	सिद्धी साही प्रकाश कन्ट्रक्सन मध्य पहाडी लोक मार्ग	काठेखोला गा.पा.१ र २	९८४८२५२२०७	१	४			
४३	दिल बहादुर कार्की	काठेखोला गा.पा.७	९८५७६३४४६६		१			
४४	काठेखोला गाउँपालिका कार्यालय	काठेखोला गा.पा.२	९८५७६७७०१६		१			
४५	खुम बहादुर भण्डारी	काठेखोला गा.पा.३	९८५७६२०३६२		१			
४६	सुर्य भण्डारी	काठेखोला गा.पा.३	९८४३६३१४४६	१				
४७	सुर्य कन्ट्रक्सन मध्य पहाडी लोकमार्ग	काठेखोला गा.पा.५	९८६३१५५५५२	२				

स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ तथा र्‍यापिड रेस्पोन्स टिम अन्तर्गत सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण

सि.नं.	जिल्ला	स्थानीय तह	एम्बुलेन्स नं.	चालकको		पार्टेशन भए/नभएको	एम्बुलेन्सको धनी (निकाय)
				नाम थर	फोन नं.		
१	बागलुङ	बागलुङ न.पा.	ध-१-झ-१०	प्रेम श्रेष्ठ	९८४७६३४५८६	नभएको	धौलागिरी अञ्चल अस्पताल
२	बागलुङ	बागलुङ न.पा.	ग-२-च-६९०८	चन्द्र बहादुर थापा	९८६३३४७३०६	भएको	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी अमलाचौर उप-शाखा
३	बागलुङ	बागलुङ न.पा.	बा-१-च-९९८	हरी पौडेल	९८४७६२८८९६	भएको	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी शाखा
४	बागलुङ	बागलुङ न.पा.	बा-२-च-३०९७	किशोर पाठक	९८६६४२३५००	भएको	पैयुँपाटा स्वा.चौकी
५	बागलुङ	काठेखोला गा.पा.	ग-२-च-७४५९	कृष्ण बहादुर पुन	९८५७६२६२११	भएको	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बिहुँ उप-शाखा
६	बागलुङ	बडिगाड गा.पा.	ग-२-च-६७४९	शेर बहादुर घर्ती	९८६१३६४६३१	नभएको	ग्वालीचौर समाज बडिगाड
७	बागलुङ	बडिगाड गा.पा.	ध-१-च-१००१	अनोज के.सी.	९८६१३६४६३१	नभएको	भिमगिठे स्वा.चौकी बडिगाड
८	बागलुङ	गल्कोट न.पा.	ध-१-च-२०६	सोम बहादुर	९८४५६२९७६५	भएको	आरोग्य अस्पताल
९	बागलुङ	गल्कोट न.पा.	ध-१-झ-८	पुर्ण बहादुर बि.क.	९८४२७६४०९४	भएको	गल्कोट स्वास्थ्य केन्द्र
१०	बागलुङ	बरेङ गा.पा.	ध-१-च-२८१	-	-	-	विहानी सहकारी संस्था
११	बागलुङ	जैमिनी न.पा.	ध-१-झ-१२	जगत बहादुर थापा	९८४७७१०२४०	भएको	कुश्मिसेरा प्रा.स्वा.केन्द्र
१२	बागलुङ	ताराखोला गा.पा.	ध-१-च-५२०	रमेश के.सी.	९८६०५२५५३०	भएको	ताराखोला गा.पा.

७.३ अन्य आवश्यकताहरु

❖ **विपदको समयमा आवश्यक पर्ने गैर खाद्य सामाग्रीहरु**

सि.नं.	विवरण	परिमाण	कैफियत
१.	त्रिपाल	२०० सेट	
२.	भाडावर्तन	२०० सेट	
३.	लत्ताकपडा (पुरुष)	१०० सेट	
	लत्ताकपडा (महिला)	१०० सेट	
	लत्ताकपडा (बालवालिका)	३०० सेट	
४.	कम्बल	२०० सेट	
५.	म्याटरेस	२०० सेट	
६.	तन्ना	२०० सेट	
७.	सिरानी	२०० सेट	
८.	नाइलन डोरी	१००० मिटर	
९.	दैनिकउपभोग गर्ने सावुन/दन्तमन्जन/ब्रुस/चप्पल लगायत	२०० सेट	
१०.	प्रोटेवल सोलार लाइट	२०० गोटा	

खोज तथा उद्धार सामाग्री

१.	गैची	५० गोटा	
२.	वेल्चा	५० गोटा	
३.	वाल्टी	५० गोटा	
४.	गल	५० गोटा	
५.	घन	५० गोटा	
६.	कोदाली	५० गोटा	
७.	प्लाष्टिक	१०० सेट	

❖ विपद् उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु (विपद् व्यवस्थापन गुल्मलाई आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु)

सि.नं.	विवरण	परिणाम	कै.	सि.नं.	विवरण	परिणाम	कै.
१	क्याराविनर (लकिङ)	२४ थान		१७	फायर हेल्मेट	६ जोर	
२	क्याराविनर (नन् लकिङ)	२४ थान		१८	फायर गलप्स्	६ जोर	
३	डाईनामिक रोप	३००मि.		१९	बिसेट.ए.	६ सेट	अक्सिजन सिलिण्डर सहित
४	स्टाटिक रोप	३००मि.		२०	फायर एक्टिङगुईसर	६ थान	
५	जुमार	६ पिस		२१	वाटर बोट	१ थान	
६	पुल्ली (Small and Big)	६ पिस		२२	चेन स (पेट्रोल)	२ थान	
७	रक हेल्मेट	६ पिस		२३	रोटरी ह्याम्मर ड्रिल	२ थान	
८	ऐ टि सि गाईड	६ पिस		२४	हाईड्रोलिक ज्याक (टन ३५)	२ थान	
९	फुलबडि हार्नेस	६ पिस		२५	चिपिङ ह्याम्मर	२ थान	
१०	चेष्ट हार्नेस	६ पिस		२६	रिभर नाईफ थान	६ थान	
११	वेस्ट हार्नेस	६ पिस		२७	जेनेरेटर	१ थान	
१२	पुर्सिक रोप	१००मि.		२८	भऱ्याङ (1o5)	२ थान	ठूलो सानो
१३	रक गलप्स्	६ जोर		२९	लाईफ ज्याकेट	१६ थान	
१४	टेप सिलिङ	१२ पिस		३०	N R S Boat-E-161.16,E-Series-1	१ थान	16 Ft Capacity 8+4
१५	फायर सुट	६ जोर		३१	रक शुज	६ जोर	
१६	फायर बुट	६ जोर		३२	वाटर हेल्मेट	६ थान	

❖ **विपदको समयमा आवश्यक पर्ने खाद्य सामाग्रीहरु**

विपदको समयमा आवश्यक पर्ने खाद्य सामाग्रीहरुको खरिद वा संकलन गरी भण्डारण गरिएको अवस्था नरहेको तर आवश्यक पर्दा उपलब्ध गराउने सामाग्रीहरु विवरण उद्योग वाणिज्य संघले उपलब्ध गराएको । बागलुङ जिल्लाको सदरमुकाम लगायत मुख्य बजार केन्द्रहरु गलकोट, बुर्तिबाङ, कुश्मीशेरामा रहेका पसलहरुबाट विपद् पर्दाका समयमा सामान खरिद गरी उपलब्ध गराइने । उक्त सामाग्रीहरुको विवरण विषयगत क्षेत्रको आवश्यक सामाग्रीहरुको विवरणमा संलग्न छ ।

७.४ अनुमानित लागत

विपद् परेको अवस्थामा तत्काल राहत तथा आवास व्यवस्थाका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङमा रु दश लाख न्यूनतम मौज्दात राख्ने गरिएको र उद्धार तथा राहतका लागि विभिन्न निकायबाट माग भई आएको तथा मौज्दात सामाग्रीहरुको अनुमानित लागत यस प्रकार रहेको छ ।

विपदको समयमा आवश्यक पर्ने गैर खाद्य सामाग्रीहरुको लागत	रु २०,००,०००।-
विपदको समयमा आवश्यक पर्ने खाद्य सामाग्रीहरुको लागत	रु २०,००,०००।-
विपद् उद्धारका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु	रु २०,००,०००।-
तत्काल राहत वितरण	रु २०,००,०००।-
तालिम, गोष्ठी, वैठक, अनुगमन	रु १०,००,०००।-
जम्मा	**रु ९०,००,०००।-**

उपरोक्त रकममध्ये विभिन्न निकायमा मौज्दात रहेका सामाग्री र तत्काल संकलन गर्न सकिने सामाग्रीहरुको मूल्य सहित समावेश गरिएको ।

७.५ आर्थिक श्रोत र उपलब्ध हुने विधि र संयन्त्र

विपद व्यवस्थापनका लागि जिल्लामा एउटै छुट्टै जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष रहनेछ । देहाय बमोजिम श्रोतबाट प्राप्त रकम उक्त कोषमा राखिने छ ।

क. नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,
ख. प्राधिकरणबाट प्राप्त रकम
ग. प्रदेश सरकारबाट विपद् व्यवस्थापनका लागि प्राप्त रकम
घ. कुनै स्वदेशी संघसंस्था वा व्यक्तिबाट दान दातव्य वा उपहार स्वरुप प्राप्त रकम

आर्थिक श्रोतको खर्च गर्ने विधि र संयन्त्र देहाय बमोजिम हुनेछ :

क. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको निर्णय बमोजिम स्वीकृत भएको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि मात्र जिल्ला विपद् व्यवस्थान कोषको रकम खर्च गरिनेछ ।
ख. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको संचालन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष वा निजले अख्तियारी दिएको जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अधिकृत कर्मचारी र जिल्ला प्रशासन कार्यालयको आर्थिक व्यवस्थापन हेर्ने शाखाको प्रमुखको संयुक्त हस्ताक्षरबाट हुनेछ ।
ग. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा भएको रकम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले 'क' वर्गको कुनै वाणिज्य बैंकमा खाता खोलि जम्मा गरिनेछ ।
घ. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषको लेखा परिक्षण महालेखा परीक्षकबाट गराइनेछ ।
ङ. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरे बमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

साथै स्थानीय तहहरुमा रहेको स्थानीय विपद् कोषको रकमको खर्च व्यवस्थापनमा समन्वय र सहजीकरण गरिनेछ । विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आर्थिक श्रोत संकलन र उपलब्धता लगायतका क्रियाकलापको संचालन तथा व्यवस्थापन सन्दर्भमा गृह मन्त्रालय प्राधिकरण, प्रदेश विपद व्यवस्थापन समिति तथा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिबीच समन्वयात्मक रुपमा काम गरिनेछ । त्यस्तै सहयोगी संस्थाहरु नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, उद्योग वाणिज्य संघ विभिन्न विषयगत कार्यालयहरुले नगद सहायता उपलब्ध नगराएता पनि तारजाली, खाद्य तथा गैरखाद्य सामाग्री उपलब्ध गराउने गरी समन्वय गरिएको छ ।

८. अन्य निकायहरुसँगको समन्वय र सहकार्य

क) मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सूचि:

सि.नं.	निकाय/संस्थाको नाम	सि.नं.	निकाय/संस्थाको नाम
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय बागलुङ	१४	धवलागिरी अञ्चल अस्पताल, बागलुङ
२	जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र, बागलुङ	१५	धवलागिरी अंचल वस व्यवसायी समिति, बागलुङ
३	जिल्ला समन्वय समिति, बागलुङ	१६	धवलागिरी जिप व्यवसायी समिति, बागलुङ
४	बागलुङ जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरु, बागलुङ	१७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बागलुङ
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ	१८	बागलुङ उद्योग वाणिज्य संघ
६	नेपाली सेना अर्जुनवाण गण बागलुङ	१९	गैर सरकारी संस्था महासंघ जिल्ला शाखा बागलुङ
७	शसस्त्र प्रहरी बल चण्डीका गण पर्वत	२०	सेतो गुराँस बाल विकास केन्द्र, बागलुङ
८	राजनैतिक दलहरु	२१	धवलागिरी सामुदायिक श्रोत विकास केन्द्र, बागलुङ
९	जलश्रोत तथा सिँचाई डिभिजन कार्यालय	२२	शहरी विकास तथा भवन डिभिजन
१०	स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ	२३	सडक डिभिजन, बागलुङ
११	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई, बागलुङ	२४	डिभिजन वन कार्यालय, बागलुङ
१२	खानेपानी तथा सरसफाई डि.कार्यालय, बागलुङ	२५	

ख) मानवीय सहायतामा संलग्न साझेदार निकायको सम्पर्क विवरण

सि.नं.	कार्यालय/संस्था	सम्पर्क ब्यक्तिको नाम थर	पद	मोवाइल नं.	कार्यालयको टेलिफोन नं.
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	धिरेन्द्रराज पन्त	प्रशासकिय अधिकृत	९८५७६२००१२	०६८५२०२३३
२	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	कृष्णराज गौतम	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५७६२०००२	०६८५२०४०५
३	नेपाली सेना, अर्जुनवाण गण	भुवनराज देवकोटा	प्रमुख सेनानी	९८५७६२०००४	०६८५२११८१
४	नेपाल प्रहरी		प्र.ना.उ.		०६८५२०१९९
५	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	कुश्मराज उपाध्याय	जि.सि.अ.	९८५७६२०७९३	०६८५२०१०५
६	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	घनश्याम सापकोटा	निमित्त प्रमुख	९८५७६२२०२५	०६८५२२४८८
७	कृषि ज्ञान केन्द्र सम्पर्क इकाई	नारायण पौडेल	बालि विज्ञ अधिकृत	९८५७६२३४४५	०६८५२०१३०
८	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय	प्रेम प्रसाद डोटेल	इन्जिनियर	९८५७६२६११०	०६८५२०११०
९	डिभिजन वन कार्यालय	रोमराज लामिछाने		९८५७६३५१३५	५२०१३५
१०	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा बागलुङ	जब्बर वहादुर लामिछाने	सभापति	९८५७६००९४८	५२०१६९
११	बागलुङ्ग उद्योग बाणिज्य संघ	युवराज राजभण्डारी	अध्यक्ष	९८५७६२००६२	
१२	धवलागिरी सामुदायिक श्रोत विकास केन्द्र	इश्वरलाल राजभण्डारी	अध्यक्ष	९८५७६२०१३०	
१३	गै.स.स. महासंघ	मुक्तिराम सापकोटा	अध्यक्ष	९८५७६२०४९७	
१४	नेपाली कंग्रेस	दिपेन्द्र थापा	सभापति	९८५७६२१५०७	
१५	ने.क.पा. एमाले	कृष्ण पाठक	का.व.अध्यक्ष	९८५७६२०७७२	
१६	राष्ट्रिय जनमोर्चा	अमर थापा	,,	९८५७६२०४९१	
१७	सेतो गुराँस	वीना कार्की			
१८	बागलुङ नगरपालिका	युक्त प्रसाद सुवेदी	यो.अ.	९८५७६२०११३	५२०१३१
१९	जलश्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन	विजेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ		९८५७६२५१७५	
२०	गाँजा युवा क्लब	हर्ष वहादुर गुरुङ	अध्यक्ष		५२०३९८

२१	चारतारे युवा क्लब	चन्डी प्रसाद शर्मा पौडेल	अध्यक्ष		
२२	मिलिजुलि बागलुङ	राजेन्द्र शाक्य	सचिव		

ग) आपतकालिन अवस्थामाः (एम्वुलेन्स, व्लड वैक, दमकल, शव वाहन)

सि. नं	सम्पर्क व्यक्तिको नाम थर	संस्था वा कार्यालय	मोवाइल नं.	सेवा प्रकार	टेलिफोन नं.
१	बुर्तिवाङ स्वास्थ्य केन्द्र	बुर्तिवाङ स्वास्थ्य केन्द्र बुर्तिवाङ	९८५६०२३४८०	एम्बुलेन्स	
२	तेज वहादुर नेपाली	बागलुङ नगर पालिका	९८५७६२०५१७	दमकल	५२०१९९
३	जब्बर वहादुर लामिछाने	रेडक्रस	९८५७६००९४८	ब्लड बैक	

घ) **अत्यन्त जरुरी फोन नम्वरः**

सि.नं.	निकाय	फोन नं.
१	प्रहरी कन्ट्रोल	१००
२	जिल्ला प्रहरी कार्याल	०६८५२०१९९
३	नगर प्रहरी कार्यालय	०६८
४	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०६८५२०२३३
५	ट्राफिक प्रहरी कार्यालय	०६८५२०३९९
६	दमकल वारुण यन्त्र	०६८५२०१९९
७	विद्युत फ्युज सेवा	०६८५२०२२०
८	जिल्ला आपतकालिन सेवा कार्य संचालन केन्द्र	०६८५२०२३३

ङ) विपद्का अवस्थामा समन्वय गर्ने संस्था तथा व्यक्तिको विवरण अनुसूची ६ मा रहेको छ ।

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

९.१ लैङ्गिक समानता

मानव जन्मदा पुरुष अथवा महिलाको शरीर पाउँछ । शारीरिक भिन्नताबाट नै मानव लिङ्ग किटान गरिन्छ । महिला र पुरुष बिचको शारीरिक भिन्नता जन्मजात हो । समान्यतया व्यक्तिले जन्मदा पाएको लिङ्ग जीवनभर परिवर्तन गर्न सक्दैन । यसैले व्यक्तिलाई पुरुष अथवा महिला भनी छुट्याउने जैविक लिङ्गभेद नै लिङ्ग हो । जैविक लिङ्गभेद एकैनाशको हुन्छ र यो प्रकृतिमा आधारित हुन्छ । सामाजिक एवं धार्मिक परम्परा अनुसार भिन्न भिन्नै लिङ्गका व्यक्तिहरु भिन्ना भिन्नै प्रकारका भूमिका निर्वाह गर्नु पर्दछ । यसैलाई सामाजिक लिङ्गभेद भनिन्छ । यो सामाजिक संरचना, सामाजिकिकरण प्रक्रिया र संस्कृतिमा आधारित हुन्छ । साथै देश, काल, परिस्थिती, जनजनति, आर्थिक एवं भौगोलिक अवस्था अनुसार फरक फरक हुन्छ । नेपाली समाजमा प्रायशः महिलाहरुले बालबालिकाहरुको हेरचाह गर्ने, वृद्धहरुको सेवा सुश्रार गर्ने, भान्छाको काम गर्ने लुगा धुने, पानी ओसार्ने, घाँस काट्ने जस्ता काम गर्नुपर्छ भने पुरुषहरुले परिवारको मुलीका रुपमा कार्य गर्ने, खेत जोत्ने, परिवारको सुरक्ष ागर्ने, साहसिला, जोखिमपूर्ण कामहरु गर्ने जिम्मेवारी लिएको हुन्छ । अतः महिला र पुरुष भएकै नाताबाट समुदायले निर्धारण गरे बमोजिम पुरुषले गर्नु पर्ने काम र महिलाले गर्नुपर्ने कामको वर्गिकरणलाई लिङ्गभेद मान्न सकिन्छ । लैङ्गिक विभेदलाई हटाई आर्थिक, सामाजिक एवं राजनैतिक अन्यायहरुमा महिला र पुरुषको समान हैसियत स्थापित गर्न अवलम्बन गरिने सामाजिक मूल्य, मान्यता, मनोवृत्ति, दृष्टिकोण र व्यवहार नै लैङ्गिक समानता हो ।

नेपाली समाजमा व्याप्त लैङ्गिक विभेदलाई अन्त्य गरी लैङ्गिक समानताको स्थितिलाई सुदृढ गर्नको लागि समाजमा लैङ्गिक चेतना अभिवृद्धि एवं शिक्षाको विकास, राजनैतिक एवं सामाजिक क्षेत्रमा महिलाहरुको सक्रिय सहभागिता, प्राविधिक ज्ञान, सिप तथा सूचना प्रविधिमा महिलाको पहुँच, महिलाहरुलाई आयमूलक रोजगारीका अवसरहरुको उपलब्धता, सम्पत्तिमा महिलाको अधिकार एवं महिला विरुद्धका भेदभावपूर्ण कानूनहरुको परिमार्जन गर्नु अति आवश्यक छ ।

नेपालमा व्याप्त लैङ्गिक हिंसालाई अन्त्य गरी समानता कायम गर्न कानूनी, नीतिगत संरचनामा भएको परिवर्तनसँगै विपद् व्यवस्थापनका हरेक चरणमा समेत लैङ्गिक समानता कायम हुनुपर्छ भन्ने मान्यताको विकास भएको छ । विपद्को समयमा सबैलाई कष्टप्रद त हुन्छ नै तथापि महिला, बालबालिका, वृद्ध तथा अपाङ्गहरुलाई अझै कष्ट बढी हुने, उद्धारका समयमा महिला, बालबालिका, वृद्ध, अपाङ्गहरुको ध्यान दिने, सुत्केरी महिला तथा बालबालिकाको

स्वास्थ्यमा ध्यान दिने तथा राहत वितरण र वासस्थानका लागि उचित प्रवन्ध गरिनु पर्दछ। खासगरी विपद् नभएको बेलामा हुने लैङ्गिक विभेदलाई समेत मध्यनजर गर्दा विपद परेको बेलामा समेत विभेद हुन सक्ने सम्भावनालाई न्यूनीकरण गरी महिला, बालबालिकाहरुको उद्धार, स्वास्थ्य, संरक्षण, पुनर्स्थापना जस्ता विषयमा संवेदनशिल भई विपद् व्यवस्थापनमा लचकता अपनाउनु पर्दछ । यसका लागि प्रथमतः कानून र नीतिगत संरचनामा लैङ्गिक समानताको र सहभागिताको व्यवस्था हुनुपर्दछ। विपद् जोखिम व्यवस्थापन प्रणालीमा लैङ्गिक समानता र यौनजन्य हिंसा संरक्षण, कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।

नेपाल सरकारले विस्तृत यौनजन्य तथा लैङ्गिक हिंसा विरुद्धका कानूनहरुको निर्माण, विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धि राष्ट्रिय रणनीतिमा लैङ्गिक समावेशीकरणको व्यवस्था गरेको तथा यौनजन्य तथा लैङ्गिक हिंसा पीडितहरुको लागि व्यवहारिक सहयोग अर्न्तगत अस्पतालमा एकद्धार संकट व्यवस्थापन केन्द्र, लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषको स्थापना, प्रहरी कार्यालयहरुमा महिला सेनको व्यवस्था गरेको, विपद् परेको बेला महिला मैत्री स्थानहरुको स्थापना, संरक्षण क्लस्टरको निर्माण, राष्ट्रिय विपद जोखिम व्यवस्थापन नीति र पुर्नलाभ संरचनामा लैङ्गिक समावेशीकरणको व्यवस्था गरिएको छ ।

विपदका समयमा राहतको पहुँचमा लैङ्गिक भेदभाव गर्ने महिलालाई घरमूली नमान्ने, सहभागिताको अवसरबाट बञ्चित गरिनु, विपद कार्यसंचालनमा यौनजन्य तथा लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धि चेतनाको अभाव आदि कमीकमजोरी हटाई कानूनी तथा नीतिगत संरचनामा लैङ्गिक समानता, चेतना अभिवृद्धि, उद्धार र राहतमा प्राथमिकता, विपद्मा परेको बेला लैङ्गिक संवेदनशिलतालाई केन्द्रविन्दुमा राखी कार्य संचालन गर्नु पर्दछ ।

९.२ सामाजिक समावेशीकरण

समावेशी विकासको अवधारणा मुलतः पछिल्लो राजनीतिक परिवर्तनको उपज मानिन्छ। राज्यको पुर्नसंरचना गर्दा समावेशी विकास यसको मुख्य विषय बन्न पुगेकोले नेपालको संविधानले समावेशी विकासका मुलभूत अवधारणालाई स्थापित गरेको छ। समावेशी विकासको मुख्य लक्ष्य नै अवशर, पहुँच र प्रतिनिधीत्वमा गरिबी, अशिक्षा र उत्पति, सामाजिक समुह वा लैङ्गिकताको कारणले असमानता सृजना हुनुहुँदैन भन्ने नै हो ।

लिङ्ग, भाषा, संस्कृति, जातिय विविधतालाई राज्य संयन्त्रमा समेटेर गरिने समावेशीकरण र त्यो समावेशीकरण संयन्त्रद्धारा गरिने विकास नै समग्रमा समावेशी विकास हो । नागरिकका आधारभूत हक अधिकार, मूल्य, मान्यता समेटिने गरी समान अवसर र समान अधिकारको परम्परागत समानताको औपचारिक मान्यताबाट बञ्चितमा परेका लिङ्ग, वर्ग, समुदाय र समूहको मूल प्रवाहिकरण हुनु पर्दछ भन्ने तथ्यका आधारमा सामाजिक समावेशीकरणको मान्यताको जन्म भएको हो । त्यसैले कुनै लिङ्ग, जातजाति, धर्म, सम्प्रदाय, क्षेत्र, सिमान्तकृत वर्ग लगायतलाई कुनै भेदभाव नगरी सामाजिक न्याय प्रदान गर्दै सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्नु नै समावेशी विकास हो ।
विपद्मा सामाजिक समावेशीकरणका मूलभूत पक्षहरु देहाय बमोजिम छन् :

- पहिचान - सबै खालका विविधतायुक्त विशेषताको पहिचान
- प्रतिनिधित्व- सबै खालका पहिचानको प्रतिनिधित्व वा उपस्थिति वा सहभागिता
- पहुँच- विपद् व्यवस्थापनका नीति तथा कानूनको कार्यान्वयनका प्रत्येक तहमा ती पहिचान पहुँचको विस्तार हुनुपर्दछ ।

विपद व्यवस्थापनमा सामाजिक समावेशीकरणको पक्षलाई अघि बढाउँदा निर्णय प्रक्रियामा समावेशी सहभागीता बढाउने, सार्वजनिक सेवा प्रभावकारी बनाउने, प्राथमिकता पूर्ण व्यवहार गर्ने, श्रोत साधनको वितरणमा समावेशीलाई ध्यान दिने, क्षमता विकासका लागि प्राथमिकता दिँदै गुणस्तर बढाउने विषयमा ध्यान दिनुपर्ने, अनुगमन, मूल्यांकन हुनुपर्ने, योजना तर्जुमा लगायत कानूनी एवं संस्थागत व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।

अन्त्यमा, असमानताको अन्त्य र समानताको सृजना एवं विपद् व्यवस्थापनमा सबै वर्ग, समुदाय र क्षेत्रको समान अपनत्वको भावना नै समावेशी विकासको मूलभूत लक्ष्य भएकोले त्यस तर्फ केन्द्रित हुनुपर्दछ। विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न चरणहरु कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्था, योजना तर्जुमा, आवश्यकताको पहिचान, विपद परेको बेला उद्धार तथा राहत कार्य तत्पश्चात पुनर्स्थापना र दिगो विकाससम्म समावेशीकरणलाई मध्यनजर गरेर कार्य सम्पादन गर्नु पर्दछ ।

१०. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

१०.१ लक्ष्य र सूचकहरु

क्र.श.	लक्ष्यहरु	सूचकहरु
१	विपद् पूर्व, विपदको समयमा र विपद पछि गर्नुपर्ने कार्यहरुको पूर्वतयारी गर्नु	विपद पूर्व तयारी कार्ययोजना तयार हुने (दस्तावेज)
२	विपद प्रभावितहरुलाई तत्काल उद्धार तथा राहत सेवा पुर्‍याउनु	- विपदमा प्रभावित उद्धार र राहत हुने - उद्धार गरिएको संख्या, राहत वितरण गरिएको संख्या र रकम
३	कार्ययोजनामा जिम्मेवारी बोकेका विभिन्न संघ संस्थाहरुलाई समन्वय गरी विपद व्यवस्थापनमा सरिक गराउने	- विपद व्यवस्थापनमा सरिक हुने संघ संस्था व्यक्ति संख्या
४	कार्ययोजना प्रकाशन गरी उपलब्ध गराउने	- प्राप्त गरेका संख्या
५	अनुगमन, मूल्यांकन तथा सिकाई	- अनुगमन, मूल्यांकन तथा सिकाई संयन्त्र स्थापना हुने - योजना कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्यांकन हुने-प्रतिवेदन - योजनाको आवधिक समीक्षा र पुनरावलोकन हुने - अद्यावधिक समिक्षा प्रतिवेदन पुनरावलोकन भएको दस्तावेज

सूचक तथा लक्ष्यहरु

सि.नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१	**जिल्ला स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्युदर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने**		
१.१	विपदबा मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)	१०	५० प्रतिशत घटाउने
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या	१०	५० प्रतिशत घटाउने
२	**जिल्ला स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरुको संख्या उल्लेख्य मात्राम कम गर्ने**		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरुको वार्षिक औसत संख्या	५०	५० प्रतिशत घटाउने
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरुको वार्षिक औसत संख्या	२०	५० प्रतिशत घटाउने
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरुको वार्षिक औसत संख्या	३०	५० प्रतिशत घटाउने
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरुको वार्षिक औसत संख्या	३०	५० प्रतिशत घटाउने
३	जिल्ला स्तरमा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति	५ करोड	५० प्रतिशत घटाउने
४	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरु र सरोकारवालाहरु बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)	५० प्रतिशत	८० प्रतिशत
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने	३० प्रतिशत	५० प्रतिशत
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत	३० प्रतिशत	५० प्रतिशत
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत	१० प्रतिशत	३० प्रतिशत
५.३	विपद जोखिमयुक्त क्षेत्रहरुमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका स्थानीय तहहरुको प्रतिशत	३० प्रतिशत	१०० प्रतिशत
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमूदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरुको प्रतिशत	३० प्रतिशत	१०० प्रतिशत
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत	२० प्रतिशत	८० प्रतिशत

१०.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनामा समावेश भएका विषयको कार्यान्वयन अवस्थालाई वैठक, समन्वय गोष्ठी, अन्तर्क्रियाको माध्यमबाट योजनाको प्रभावकारीताको नियमित अनुगमन, मूल्यांकन तथा पुनरालोकन गर्नेछ । सो अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन प्रदेश विपद व्यवस्थापन समिति, गृह मन्त्रालय विपद महाशाखामा पेश गर्ने उत्तरदायित्व पनि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको हुनेछ । प्रतिकार्य योजनाको नियमित अनुगमन, मूल्यांकन, सिफारिस जस्ता विषयहरुलाई सिकाई संयन्त्रको रुपमा विकास गरी संस्थागत रुपमा संचालन गरिनेछ। प्रतिकार्य योजनाको अनुगमन, मूल्यांकन र प्रतिवेदनका क्रममा देहायका प्रतिवेदन तथा ऐन कानूनको अध्ययन हुने, पूर्व र असल अभ्यासहरु तथा मुख्य सिकाईको विकास हुनेछ ।

१०.३ क्षमता विकास

संस्थागत विकास अन्तर्गत गठन भएका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहमा गठन भएको स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, वार्ड स्तरमा गठन हुने वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरुलाई तथा विपद्सँग सरोकार राख्ने निकायका प्रमुख तथा प्रतिनिधी राहत तथा उद्धारमा खटिने स्वयंसेवकहरुलाई विपद् जोखिम व्यवस्थापन लगायत अन्य सम्बन्धित दक्षता अभिवृद्धिका लागि शैद्धान्तिक तथा व्यवहारिक सीप प्रदान गर्न विविध तालिम, गोष्ठि, समन्वय बैठक, प्रयोगात्मक अभ्यासद्धारा क्षमता विकास गरिनेछ ।

विपद्का घटनाबाट हुन सक्ने क्षतिलाई कम गर्न वा सामना गर्न क्षमता अभिवृद्धि गरी जिल्लाभित्र उपलब्ध स्रोत तथा साधनको उचित विश्लेषणको साथै बन्देबस्त गर्नु आवश्यक हुन्छ । त्यसकारण स्थानीय स्रोतको अधिकतम उपयोग गरी विपद् व्यवस्थापनलाई विकास प्रक्रियामा समायोजन गरेर जोखिम कम गर्नु र आपतकालिन समयमा स्रोतसाधनको उचित उपयोग गरि प्रभावित समुदायलाई सुरक्षा तथा राहतको न्यायोचित वितरण गर्नमा राज्यको प्रमुख दायित्व हुन्छ ।

जिल्लामा उपलब्ध स्रोत र क्षमताबाट स-साना विपद्को सामना गर्न र जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिएमा ठुलाखालका घटनाको सामना गर्न मात्र राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सहयोगको आवश्यकता पर्दछ । तसर्थ, जोखिम न्यूनीकरण र घटना पूर्व र पश्चात् उपलब्ध गराईने सहयोगका लागि जिल्लाको आन्तरिक क्षमता नै महत्वपूर्ण रहने हुँदा यसको अवस्थाको विश्लेषण गर्नु जरुरी छ । जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूनरावलोकन गर्ने क्रममा भएका छलफल, सूचनाको आधारमा जिल्लाको अवस्था निम्नअनुसार रहेकोछ ।

- आकस्मिक तथा विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था जिल्ला प्रशासन कार्यालय, नगरपालिका र गाउँपालिकाहरुमा तर्जुमा गरिएको छ । उक्त गाईडलाइनलाई जिल्ला स्थित विभिन्न सरकारी निकायहरुमा आपतकालिन अवस्थाको लागि पूर्व तयारी रुपमा खाद्य सामाग्रीको संञ्चिती तथा भण्डारण गर्न सकिएको छैन ।
- गैर खाद्य तथा अन्य खोज उद्धारको सामाग्रीहरु सरकारी तथा केही गैर सरकारी संघ संस्थासँग भएको अवस्था देखिन्छ ।
- कलस्टर लिड कार्यालयहरुले आपत्कालिन योजना (Emergency Plan) छुट्टै वनाउन सकेको देखीदैन र केही गैससहरुले तयार गरेको देखिन्छ ।
- आपतकालिन अवस्थामा कार्यालयमा रहेका सवारी साधन उपलब्ध गराउन सकिने अवस्था छ ।
- खोज उद्धार (Search and Rescue) को लागि जनशक्ति पर्याप्त मात्रामा भएको (नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी)
- प्राविधिक तथा सहयोगी जनशक्ति सम्पुर्ण कार्यालयबाट र गैससहरुवाट उपलब्ध हुन सक्ने अवस्था छ ।
- आवश्यकता पहिचान, परामर्श र तालिम, निर्माण कार्य, अनुगमन र राहत वितरण कार्यमा समेत धेरैजसो कार्यालयमा अनुभव भएको ।
- जिल्ला जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति अन्तर्गत सूचना व्यवस्थापनकोलागि दक्ष तथा प्रतिबद्ध जनशक्ति र भौतिक सामाग्रीको आवश्यकता देखिएको छ ।
- विपद पूर्वको तथा विपद पश्चातका घटना सम्बन्धी सूचनालाई एकिकृत रुपमा संप्रेक्षण गर्न तथा खोज र उद्धार कार्यमा सहजीकरण गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तरगत जिल्ला आपतकालिन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) को स्थापना र संचालन भएकोछ ।

१०.४ विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयन योजना बमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ । कार्यान्वयनका क्रममा प्राप्त सुझाव, अपर्याप्तता नयाँ विकास भएका घटनाक्रमलाई तथा विपदका समयमा गरिएको सर्भेक्षण आधारमा आएको तथ्याङ्कको लेखाजोखा गरी अभिलेखिकरण गर्नुपर्नेछ । प्राप्त तथ्याङ्कहरुको एकिकरण र वास्तविकता पहिचान गरी विवरणलाई अनुमोदनका लागि विभिन्न क्लस्टरले सामुहिक निर्णयका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्नुपर्नेछ । उक्त तथ्याङ्कलाई व्यवस्थापनका लागि जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तोकिएको तथ्याङ्क व्यवस्थापकले जिल्ला भरी भएको क्षति तथा घटनाको विवरण र विभिन्न क्षेत्रबाट भएको सहयोगको विवरण अद्यावधिक र अभिलेखिकरणको व्यवस्था गरिनेछ । विभिन्न समन्वय बैठक, अन्तर्क्रियाबाट प्राप्त पृष्ठपोषण संकलन गरी कार्यान्वयन योजना बमोजिम अनुगमन, मूल्यांकनको प्रतिवेदनलाई आधार मानी पुनरावलोकन गोष्ठी आयोजना गरी पुनरावलोकन तथा अद्यावधिक गरिनेछ । पुनरावलोकन गर्दा सन्दर्भ सामाग्रीहरु लगायत विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ पहिलो संशोधन २०७५ लाई आधारमानी गृह मन्त्रालय

तथा प्रदेश विपद व्यवस्थापन समितिबाट प्राप्त निर्देशन तथा ऐन कानूनमा भएको समसामयिक परिमार्जनलाई मार्गदर्शनका रुपमा लिई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई पुनरावलोकन गरि प्रत्येक वर्ष अद्यावधिक गरिनेछ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको योजना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको योजना

हरेक योजनालाई सम्वन्धित निकायले कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने हुन्छ अन्यथा तोकेको लक्ष्य र उद्देश्य वमोजिम कार्य गर्न सकिदैन र सफलता पनि हासिल नहुने हुन्छ । तसर्थ, यस योजनाको कार्यान्वयनका लागि पनि निम्न कार्य योजना तयार गरिएको छ ।

क्र.सं.	क्रियाकलाप	निकाय	कार्यान्वियन अवधि
१	पहिरो भन्दा पहिलेको पूर्व तयारी अवस्थामा वस्ने (समन्वय वैठक,नक्शांकन, भण्डारण आदि)	जि.वि.व्य.स. र सवै कलस्टर	वैशाख देखी जेठ
२	पहिरोको समयमा आवश्यक प्रतिकार्य सहयोग गर्ने	जि.वि.व्य.स. र सवै कलस्टर	असार देखी असोज
३	महामारी हुनु पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स.स्वास्थ्य कलस्टर	वाढी, भुकम्प, शितलहर, खडेरी, आदिका समयमा
४	आगलागी हुन सक्ने जोखीम क्षेत्रमा पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स.सम्वन्धित कलस्टर	फागुन देखी जेठ
५	भुकम्पिय जोखीम पूर्वतयारी र प्रतिकार्य	जि.वि.व्य.स. सवै कलस्टर	जुनसुकै सयमा निरन्तर

११. सर्न्दभ सामाग्रीहरु

- नेपालको संविधान, २०७२
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण ऐन, २०७४
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन, २०७५)
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- स्थानीय विपद् जोखिम व्यवस्थापन योजना तर्जुमा निर्देशिका २०६८
- जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७५
- विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन
- राष्ट्रिय जनगणना प्रतिवेदन, २०६८
- SENDA/FRAME WORK 2015-203
- विभिन्न स्थानीय तहबाट प्राप्त प्रतिवेदनहरु
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका विभिन्न मितिका वैठकका निर्णयहरु

१२. अनुसूचीहरु

अनुसूची १

हेलिकोप्टर अवतरण गर्न सक्ने स्थलहरु, हेलिप्याड

सि.नं.	गा.पा./न.पा.को नाम	स्थानको नाम	हेलिप्याड स्थान
१	ताराखोला गा.पा.	हिल	देउरालीडाँडा
		तारा	दुर्गाभवानी मा.वि.
		अमरभूमी	बुकेनी डाँडाको चौर
		अर्गल	भातखाने डाँडा
२	काठेखोला गा.पा.	रेश	सरस्वती प्रा.वि. बाईनथाना
		विहुँ	राईतेपोखरी पानी टंकी मुनी
		तंग्राम	कोटघर
		धम्जा	ओख्लेचेप्ते ढुङ्गा र देउराली
		लेखानी	लेखानी प्रा.वि.
		पाला	ढलेपिपल
		भिमापोखरा	डाँडावारी
३	बागलुङ न.पा.	सिगाना	बलामकोट डाँडा
		तित्याङ	गहत छर्ने डाँडा
		भकुण्डे	हिराताल खेल मैदान
		रायडाँडा	रायडाँडा
		मालिका	भेडीखाल्टा स्थित घुम्तीनेर
		पैयुपाटा	त्रिभुवन मा.वि.को ग्राउण्ड
		अमलाचौर	जगन्नाथ चौर
		नारायणस्थान	बलेवा एअरपोर्ट
४	गलकोट न.पा.	दुदिलाभाटी	चौराहा प्रा.वि. मैदान
		नरेठाँटी	ठान टावरनेर
		हटिया	गल्कोट बहुमुखी क्याम्पस प्राङगण
		मल्म	भैरव उमावि प्राङगण
		हरिचौर	देवलधारा
		रिघा	ठुलोचौर
		काडेवास	जनजागृति मा.वि. ग्राउण्ड
		पाण्डवखानी	सिद्धथान
५	जैमिनि न.पा.	छिस्ती	वडा कार्यालय भवन
		राङखानी	डाँडाखानी मा.वि.
		पैयुथन्थाप	आउनाटा
		दमेक	सुन्तलाचौर उमावि
		कुश्मीशेरा	शान्ति मा.वि. ग्राउण्ड
		जैदी	धुल्लुनेटा
		विनामारे	रिठेडाँडा
		अर्जेवा	ओखलेचौर
		सर्कुवा	ठुलापाता मादी
६	वरेङ गा.पा.	धुल्लुवास्कोट	लिउँवा
		हुग्दिशिर	बरेङडाँडा
		सुखौरा	महेन्द्र उच्च मा.वि.ग्राउण्ड
		सल्यान	ठुलापोखरा
		बाटाकाचौर	सत्यवती चौर
७	ढोरपाटन न.पा.	बुर्तिवाङ	उत्तरगाउँ उमावि ग्राउण्ड

		अधिकारीचौर	सइखोला
		खुंगा	छोरेगाउँ
		बोवाङ	वोवाङ
८	बडिगाड गा.पा.	भिमगिठे	थाम्का डाँडा
		जलजला	ठुलाचौर
		ग्वालिचौर	बेलयफेर वोर्डिङ स्कुल मैदान/ न्वारछम्तुम
		दगातुन्डाँडा	दनियाको मैदान/ माईस्थान
		सिसाखानी	सिसाखानी मा.वि. ओखरबोट
		रणसिंहकिटेनी	पोखरेडाँडा
		दर्लिङ	धापपाटा
९	निसीखोला गा.पा.	बोहरागाउँ	जोगीथुम्का
		निसी	निसी
		देविस्थान	अन्नपुर्ण निमावि ग्राउण्ड
		राजकुत	नरसिंकोट
१०	तमानखोला गा.पा.	बोङ्गादोभान	प्रहरीचौकी नेर
		खुंखानी	शान्ति मा.वि.
		तमान	धनगौज्योति मा.वि.

अनुसूची २

स्थानीय तहहरुबाट प्राप्त स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको विवरण

सि.नं.	स्थानीय तहहरु	विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु	सम्पर्क नं.	विपद सम्पर्क अधिकारी (Focal person)	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषमा भएको रकम	विपद् व्यवस्थापन कार्ययोजना
१	बागलुङ नगरपालिका	संयोजक- नगरप्रमुख श्री जनकराज पौडेल	९८५७६२०६४९	बातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन इकाई लक्ष्मी प्रसाद शर्मा ९८४७६२७४९२	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना नभएको	नबनेको
		सदस्य- नगर उपप्रमुख श्री सुरेन्द्र खडका	९८५७६२०१६६			
		सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री डण्डपाणी शर्मा	९८५७६२०४१६			
		सदस्य- योजना शाखा प्रमुख श्री माधव प्रसाद शर्मा	९८५७६३७७५५			
		सदस्य- पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख श्री गौरब शर्मा	९८५७६७७६६६			
		सदस्य- संयोजक श्री लक्ष्मी बोहोरा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति	९८५७६२४३४७			
		सदस्य- नगर प्रहरी प्रमुख श्री कर्ण बहादुर बोहोरा	९८५७६२३९००			
		सदस्य सचिब- लक्ष्मी प्रसाद शर्मा	९८४७६२७४९२			
२	गलकोट नगरपालिका	नगर प्रमुख श्री भरत शर्मा	९८५७६४०७५१	मिनराज गैरे ९८४७६५५५२०	रु १०,००,०००।-	बनेको सो को नेतृत्व विरजंग भण्डारी
		प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत श्री हरि प्रसाद शर्मा	९८५७६४८१११			
३	जैमिनी नगरपालिका	संयोजक- लक्ष्मी प्रसाद सापकोटा	९८५७६४०९९९	रेशमलाल चापागाई ९८४७६२२१८१	रु २४,००,०००।-	नबनेको
		सदस्य- कृष्ण बहादुर थापा	९८४७६३१५६३			
		सदस्य- हिरा देवी शर्मा	९८४९९०५९१९			
४	काठेखोला गाउँपालिका	अध्यक्ष- गाउँपालिका अध्यक्ष अमर बहादुर थापा	९८५७६२२५७५	मनोज कार्की ९८५७६२८७७७	विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था भएको	नबनेको
५	निसीखोला गाउँपालिका	अध्यक्ष- गाउँपालिका अध्यक्ष तारानाथ पौडेल	९८५६०३३०३४	पुरुषोत्तम गौतम ९८०६१२५५७०	रु १०,००,०००।-	नबनेको
		सदस्य- गाउँपालिका उपाध्यक्ष शोभाकुमारी कार्की	९८५७०७०७२३			
		सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ईश्वरलाल शाक्य	९८५७६७६९७६			
		सदस्य- स्थानीय प्रहरी प्रमुख जितु साह कानु	९८४५१९११५६			
		सदस्य- सुर्य बहादुर घर्ति वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष	९८४६८३११११			

		सदस्य सचिव- ना.सु. पुरुषोत्तम गौतम	९८०६१२५५७०			
६	तमानखोला गाउँपालिका	संयोजक- गाउँपालिका अध्यक्ष जोकलाल बुढामगर	९८५७६७१९९१	धर्म शर्मा ९८५८०७५५३३	रु १,००,०००।-	नबनेको
		सदस्य- गा.पा. उपाध्यक्ष मानसरी शेरचन	९८५७६७१११८			
		सदस्य- १ नं. वडाध्यक्ष थम बहादुर रोका	९८५७६७१११७			
		सदस्य- २ नं. वडाध्यक्ष मिन बहादुर घर्ति	९८५७६७१११२			
		सदस्य- ३ नं. वडाध्यक्ष गिर बहादुर घर्ति	९८५७६७१११३			
		सदस्य- ४ नं. वडाध्यक्ष उदिम बहादुर छन्त्याल	९८५७६७१११४			
		सदस्य- ५ नं. वडाध्यक्ष हिरा बहादुर वि.क.	९८५७६७१११५			
		सदस्य- ६ नं. वडाध्यक्ष कुल बहादुर छन्त्याल	९८५७६७१११६			
		सदस्य- स्थानीय प्रहरी चौकी इन्जार्ज पदम बहादुर नेपाली	९८४६४६६१७८			
		सदस्य- राजनैतिक दलका प्रतिनिधी झकबहादुर बुढा	९८५७६२०३९८			
		सदस्य- राजनैतिक दलका प्रतिनिधी नरेन्द्र छन्त्याल	९८३१२३४१४१			
		सदस्य- आमा समूह बोममाया बुढा	९८४७७२२३४०			
		सदस्य- स्थानीय उद्योगी/ व्यापारी चुडामणी छन्त्याल	९८३१२२०१४३			
		सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विकास लम्साल	९८५७६७१११११			
		सदस्य- लेखा अधिकृत अर्जुन गौतम	९८५७६२४६७०			
		सदस्य- सचिव रेसम बुढा मगर				
		सदस्य- सचिव मुकेस कुमार रावत	९८६३०४४१७३			
७	बडिगाड गाउँपालिका	संयोजक- गा.पा. अध्यक्ष मेहरसिंह पाइजा	९८५७६६०९९	निरन्जन यादव ९८५७६७८१११	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना नभएको	नबनेको
		सदस्य- गा.पा. उपाध्यक्ष अम्मर बहादुर श्रीस	९८५७६६६१००			
		सदस्य- बालाकृष्ण सुवेदी	९८५७६७३१११			
		सदस्य- बोम बहादुर थापा	९८५७६६६१०१			
		सदस्य- खडक पुन	९८५७६६६१०३			
		सदस्य- अर्जुन प्रसाद खरेल	९८५७६६६१०५			
		सदस्य- केशमाया छन्त्याल				
		सदस्य- बिरेन्द्र कुमार बुढा	९८५७६६६११०			
		सदस्य- कृष्णराज रेग्मी	९८४७६२४६५०			
		सदस्य- पवन आचार्य	९८५१२३७४०९			

८	ताराखोला गाउँपालिका	संयोजक- प्रकाश घर्ति मगर	९८५७६६११२६	राम प्रसाद शर्मा ९८५७६६११११	रु ५,००,०००।-	
		सदस्य- दिल कुमारी पुन	९८५७६६११२७			
		सदस्य- यम बहादुर श्रीस	९८५७६६११२१			
		सदस्य- भद्र बहादुर घर्ती	९८५७६६११२२			
		सदस्य- दिल बहादुर बस्नेत	९८५७६६११२३			
		सदस्य- जित बहादुर खत्री	९८५७६६११२४			
		सदस्य- राम बहादुर रोका	९८५७६६११२५			
९	ढोरपाटन नगरपालिका	संयोजक- नगर प्रमुख देव कुमार नेपाली	९८५६०२६३३०	देव कुमार नेपाली ९८५६०२६३३०	विपद् व्यवस्थापन कोष कार्यविधी २०७५	नबनेको
		सदस्य- उप नगरप्रमुख करमती पुन मगर	९८४६८३८१९०			
		सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत धन प्रसाद पोखरेल	९८५६०३७७३७			
		सदस्य- कार्यालय प्रमुख सन्तोष शर्मा	९८५७६४१०९९			
		सदस्य- कार्यालय प्रमुख ओम प्रकाश यादव	९८५७६९००५१			
		सदस्य- नगर प्रहरी चामोहन वि.क.	९८६९११७६९१			
		सदस्य- नेकपा प्रतिनिधी टंक प्रसाद शर्मा	९८०५२४८०५२			
		सदस्य- ने.का. प्रतिनिधी शालिकराम शर्मा	९८५७६२७९६४			
		सदस्य- ने.रे.सो. प्रतिनिधी उत्तम बहादुर महत	९८५७६२३०६७			
		सदस्य- उद्योग वाणिज्य संघ चिन्तामणि शर्मा	९८५७६२५५७०			
		सदस्य- गै.स.स. संयोजक नेत्रलाल उपाध्याय	९८५७६२५५९३			
		सदस्य- ने.प.म. रामनारायण सुवेदी	९८५७६२००४६			
		सदस्य सचिव- अधिकृत विष्णु देवी कंडेल	९८४७६६४४९०			
१०	बरेङ गाउँपालिका	संयोजक- गाउँपालिका अध्यक्ष कृष्ण प्रसाद शर्मा	९८५७६२२५५१	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन संयोजक अमर शेरपुर्जा ९८६७७७७६२८	रु १०,००,०००।-	नबनेको
		सदस्य- गाउँपालिका उपाध्यक्ष डिल कुमारी पुन	९८४७६८३०६०			
		सदस्य- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रमेश थापा	९८५७६३२३२८			
		सदस्य- १ नं. वडाध्यक्ष नरसेङ पुन	९८०५१७१७३८			
		सदस्य- २ नं. वडाध्यक्ष गुप्त प्रसाद काला थापा	९८४९६८३३११			
		सदस्य- ३ नं. कार्यवाहक वडाध्यक्ष				
		सदस्य- ४ नं. वडाध्यक्ष लिल बहादुर खत्री	९८६७०१८८३२			
		सदस्य- ५ नं. वडाध्यक्ष अमर बहादुर शेरपुर्जा	९८६७७७७६२८			

		सदस्य- सामाजिक विकास समिति संयोजक नर बहादुर वि.क.	९८४४७७६३८०			
		सदस्य- प्रहरी निरीक्षक नरेन्द्र जंग कार्की	९८५६०३४०८१			
		सदस्य- रेडक्रस प्रतिनिधी रुप नारायण शर्मा	९८५७६२१२२१			
		सदस्य- ने.का. प्रतिनिधी होम बहादुर श्रीस	९८४३३००८९३			
		सदस्य- रा.ज.मो. प्रतिनिधी हिरा बहादुर घर्ति	९८४७७९४१३३			
		सदस्य- ने.क.पा. प्रतिनिधी झोम बहादुर थापा	९८४७७४४२०७			
		सदस्य- चेम्बर अफ कमर्स मोतीराम गौतम	९८४७०१९५०२			

स्थानीय तहमा पहिचान भएका खुला क्षेत्र र आपतकालीन आश्रय स्थलहरु र अन्तिम दाह संस्कार स्थलहरुको विवरण

सि.न.	स्थानीय तह	आश्रय स्थलहरु	अन्तिम दाह संस्कार स्थलहरु
१	बागलुङ नगरपालिका	विद्यालय, क्याम्पस, ऐश्वर्य पार्क, अस्पताल	ढोडेनीघाट, निरयघाट, मालढुङ्गाघाट, देवलबगर घाट
२	गलकोट नगरपालिका	विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	खर्वाङ, हटिया, नरेठाँटी, काँडेबास, पाण्डवखानी र रमुवा
३	जैमिनी नगरपालिका	विद्यालयहरु	जैमिनीघाट, बेलबगर घाट, सुम्सा घाट
४	ढोरपाटन नगरपालिका	आवश्यकता अनुसार विद्यालय प्राङ्गण लगायत उपलब्ध भएका खुल्ला जग्गाहरु उपयोग गर्न सकिने	तमानखोला, भुजिखोला, निसीखोला, बडिगाड खोलाका किनारहरु
५	काठेखोला गाउँपालिका	विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	निरहेघाट कालीगण्डकी, डुडीयाघाट तंग्राम
६	निसीखोला गाउँपालिका	वडा कार्यालय, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	वडा नं. ४ नौमुरेघाट, बेलौतेघाट, वडा नं. २ धौलेघाट, वडा नं. १ देविस्थान घाट, वडा नं. ५ चिहानघाट
७	तमानखोला गाउँपालिका	तमानखोला गाउँपालिका, विद्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	वडा नं. १ धुमैघाट, वडा नं. २ गानटाङ, वडा नं. ३ दहघाट, सेरमाघाट
८	बडिगाड गाउँपालिका	विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	वडा नं. ५ ग्वालीचौर बालुवाघाट, न्वारा, वडा नं. १ खर्वाङ, दोभानघाट
९	ताराखोला गाउँपालिका	विद्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरु	मर्याङ्डी खोला अमरभूमी, च्यानडाँडा अर्गल, झाक्रीपानी अर्गल, ददिसे अर्गल, पुवाधुनेखोला अर्गल, घुस्मेली खोला हिल, पधेरा खोला हिल, दलानचौर शवदाह, तरिम हिल, लावाङ तारा
१०	बरेङ गाउँपालिका	घुमाउने डाँडा १ नं. वडा, चौपारीडाँडा २ नं. वडा, किसिमकोट ३ नं. वडा, धाराको डाँडा ४ नं. वडा, सुखौरा नुनथला, ५ नं. वडा, ठुलडाँडा १ नं. वडा	तिप्लिङघाट १ नं. वडा, दोबिल्लाघाट २ नं. वडा, दाउन्ने घाट ३ नं. वडा, तमखोला ४ नं. वडा, ठुलो ओडार ५ नं. वडा

अनुसूचि ३

(क) विपद द्रुत सर्वेक्षण फाराम
ख) समुदाय तथा व्यक्तिगत सम्पत्तिको क्षतिको विवरण
(ग) उद्धार तथा राहत कार्य र आगामी दिनको आवश्यकता
(घ) विपद् व्यवस्थापनका लागि घरधुरी सर्वेक्षण फाराम

(क) विपद द्रुत सर्वेक्षण फाराम

विपद प्रभावित जिल्लाको नामः बागलुङ

प्रभावित गा.पा/न.पा.:- ....

जनसंख्याको विवरणः

क.सं.	गा.पा. / न.पा.को नाम	मृत्यु	घाईते	हराएको	प्रभावित समुदाय / क्षेत्रको नाम (वार्ड नं., गाउ / टोल)	अनुमानित जनसंख्या			कैफियत
						पुरुष	महिला	जम्मा	

पदः
दस्तखतः
मितिः

ख) समुदाय तथा व्यक्तिगत सम्पत्तिको क्षतिको विवरण

क्र. सं.	क्षतिको विवरण	संख्या	जम्मा अनुमानित क्षति (मूल्यमा)		सूचना संकलनको लागि गरिएको प्रक्रिया	कैफियत
१	पूर्ण रुपमा क्षति भएको घर					
२	आंशिक रुपमा क्षति भएको घर					
३	विद्यालय भवन					
४	पुल तथा सडक					
५	हेल्थपोष्ट / स्वास्थ्य चौकी					
६	पुस्तकालय					
७	वडा भवन					
८	गाउँ घर क्लिनिक					
९	बाल विकास केन्द्र					
१०	स्वास्थ्य तथा खानेपानी क्षेत्र					
११	मठ मन्दिर, मस्जिद, चर्च, पाटी पौवा					
१२	औषधि / उपकरण					
१३	सामुदायिक स्रोत केन्द्र (सुरक्षित बासस्थान)					
१४	क) बाली (विघा / रोपनि)					
	ख) अन्य (विघा / रोपनि)					
१५	खेति योग्य जमिन (विघा / रोपनि)					
१६	खानेपानीको स्रोत					
१७	जीविकोपार्जनका क्षैत्रहरुको क्षति					
	क) घर पालुवा पशु					
	ख) साना पसल					
	ग) माछा पोखरी					
१८	अन्य					

पदः
दस्तखतः

(ग) उद्धार तथा राहत कार्य र आगामी दिनको आवश्यकताः

क.सं.	सहयोग गरिएको राहतको प्रकार	एकाई	जम्मा अनुमानित आवश्यकता (परिमाण)	सहयोग पुऱ्याएको परिवार (ने.रे.सो. बाट मात्र)	अन्य संस्थाबाट भएको सहयोग	थप सहयोगका लागि आवश्यक परिमाण	सम्भावित सहयोग निकाय	कैफियत
१	सुख्खा तयारी खाना	के.जी.						
२	नियमित खाना (चामल, दाल, तेल, नुन)							
३	गैर खाद्य सामाग्री	के.जी.						
४	थप त्रिपाल	वटा						
५	प्राथमिक उपचार सेवा	वटा						
६	पानी शुद्धिकरण औषधी	वटा						
७	सुरक्षित स्थानमा सार्ने तथा ओसार्ने कार्य	पटक /जना						
८	शिविर व्यवस्थापन	वटा						
९	सरसफाई सम्बन्धित जनचेतना अभिवृद्धि	वटा						
१०	घुम्ति स्वास्थ्य शिविर	पटक						
११	एम्बुलेन्स सेवा	जना						
१२	ट्रेसिङ सेवा	जना						
१३	विशेष आवश्यकता प्रकार	जना						
१४	मनोविमर्श सेवा	जना						

प्रतिवेदन

- पहुँच (प्रभावितहरुसम्म राहत लिएर कसरी पुग्न सकिन्छ, देखिएको सुरक्षाको अवस्था, राहत व्यवस्थापनमा जनमानसको प्रतिक्रिया)
- तत्काल आवश्यकता र प्रत्युपलब्धी (Recovery) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सिफारिसः
- आइपरेका समस्या तथा आइ पर्न सक्ने बाधाहरु
- सारांश

टोली नेताः हस्ताक्षरः

टोली सदस्यः हस्ताक्षर

(घ) विपद् व्यवस्थापनका लागि घरधुरी सर्वेक्षण फाराम

प्रकोपको किसिम …………… प्रकोप परेकोमितिः……………

जिल्लाः बागलुङ गा.पा. /न.पा.:……………………………… वार्ड नं.:……….गाउँ/टोलः……………………

१) घरमूलीको नाम …………………………… गाउँमा वोलाउने नाम ……………………….

२) पारिवारिक विवरणः

०-५ वर्ष सम्मका वालवालिका			६-१६ वर्ष सम्मका वालवालिका			१७-६० वर्ष सम्मका			६१ वर्ष भन्दा माथि		
केटा	केटी	जम्मा	केटा	केटी	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पूरुष	जम्मा

३) सुरक्षा दिनुपर्ने व्यक्तिहरु

गर्भवती महिला	अपांगता भएका व्यक्तिहरु		दुध खुवाउने आमाको संख्या	हराए का		घाइते		विरामी		एकल महिला	जम्मा
	म	पु		म	पु	म	पु	म	पु		

४) मानवीय क्षति

मृतक/बेपत्ता			मृत्यु/बेपत्ता भएको कारण
म.	पु.	जम्मा	

५) विद्यालय जाने जम्मा संख्याः

वालवालिकाहरुको कक्षागत संख्याः

कक्षा	छात्र	छात्रा	विद्यालयको नाम

६) घरको अवस्था (√ चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

( ) बस्न नहुने गरी भत्केको ( ) केही मर्मत गरी बस्न योग्य ( ) भित्ता मात्र भत्केको ( ) छाना मात्र भत्केका ( ) भाडावर्तन नष्ट भएको ( ) लुगाफाटा नष्ट भएको ( ) धारा क्षतिग्रस्त ( ) खाद्यन्न पुरै/आशिंक नष्ट ( ) शौचालय क्षतिग्रस्त

७) जग्गा जमिन ……. बिघा रोपनी मध्ये ……… बिघा रोपनी बगाएको …… बिघा रोपनी खेती वाली मात्र काम नलाग्ने गरी पुरेको।

८) पशुधन क्षति

गाई/गोरु	रांगा/भैसी	भेडा/बाख्रा	कुखुरा/ हास	माछा	अन्य

९) पेशा (चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

( ) खेतीवारी ( ) मजदुरी ( ) पशुपालन ( ) दुग्ध व्यवसाय

( ) सिलाई कटाई ( ) माछापालन( ) नोकरी ( ) अन्य ।

१०) आवश्यकताको पहिचान

क) अस्थायी आवासको व्यवस्था ख) स्थायी घर बनाउनु पर्ने ग) धारा बनाउनु पर्ने घ) शैक्षिक सहयोग दिनुपर्ने

ङ) शौचालय बनाउनु पर्ने च) मनोविमर्श सेवा छ) छोटो अवधिको लागी खाद्यान्न ज) लामो अवधिको लागी खाद्यान्न झ) अन्य सेवा

सर्वेक्षणकर्ताको नाम **घरमूलीको नामः** **प्रमाणित गर्नेको नामः**

पदः दस्तखतः पदः

संस्थाः संस्थाः

दस्तखतः दस्तखतः

मितिः मितिः मितिः

अनुसूची ४

दैनिक तथा साप्ताहिक प्रतिवेदन ढाँचा

१. तयार गर्ने जिल्ला: अवस्था प्रतिवेदन नं. दस्तखत

२. प्रतिवेदन तयार गरेको मितिः

३. लाई : (प्रजिअ, जिविव्यस, गृह मन्त्रालय आदि)

४. बाट : (प्रजिअ, जिविव्यस, नेरेक्रसो)

५. बोधार्थ : (प्रजिअ, जिविव्यस, गृह मन्त्रालय आदि)

६. प्रतिवेदन अवधि (देखि....सम्म)

७. प्रतिवेदनले समेट्ने क्षेत्र (जिल्ला, नपा/गा.पा.)

८. सामान्य अवस्था (प्रभावित गा.पा., लाभान्वित जनसंख्या, क्षति भएको घर आदि)

९. पूर्वतयारी कार्यको विवरण

१०. पूर्वतयारी योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना)

११. खोज, उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैरसरकारी, रेडक्रस र राष्ट्रसंघीय निकायहरुबाट भएको खोज, उद्धार र राहत)

१२. खोज, उद्धार र राहतको योजना (सरकारी, रेडक्रस, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने खोज, उद्धार र राहतको योजना)

१३. पूर्वतयारी तथा खोज, उद्धार र राहतमा हुनसक्ने कमी वा कठिनाई

१४. समस्या समाधानका उपाय वा आवश्यक सहयोगको अपेक्षा

अनुसूची ५

क. बागलुङ जिल्लामा रहेका प्रहरी युनिटहरु विवरण

सिन	प्रहरी युनिटको नाम	कार्यालय रहेको स्थान	युनिटले हेर्ने कार्य क्षेत्र	जनशक्ति	दर्जा	नामथर	कार्यालयको नं	मोबाईल नं.
१	जिप्रका बागलुङ	बागलुङ नपा २	बागलुङ नपा १,२,१०	९५	प्र.उ.	शारदा प्रसाद चौधरी	९८५७६०५५५५	९८५१२८०३७६
२	ईप्रका बुर्तिवाङ बागलुङ(क)	ढोरपाटन नपा १	ढोरपाटन नपा १,२,३,४,५,६ निसीखोला गापा १,७	३१	प्रनि	प्रकाश सिंह भण्डारी	०६८४१०१९९-	९८५७६९००५१
३	ईप्रका गल्कोट बागलुङ (क)	गल्कोट नपा ५	गल्कोट नपा ५,६,७,९,१०	१७	प्रनि	केशव सिंह थापा	०६८४१- १०५५	९८५७६९००६६
४	ईप्रका बरेङडाडा बागलुङ (क)	बरेङ गापा २	बरेङ गापा १,२, जैमिनी नपा १०	२१	प्रनि	नरेन्द्र जंग कार्की	९८५७६९००५५	
५	ईप्रका झिवाखोला बागलुङ	निसीखोला गापा ४	निसीखोला गापा २,३,४	८	प्रसनि	जितु साह कानु	९८४४७३६२२१	९८४५१९११५६
६	ईप्रका ताराखोला बागलुङ	ताराखोला गापा ३	ताराखोला गापा १,२,३,४,५	७	प्रनानि	युवराज सलामी मगर	९८४४७३४८९८	९८५७०६४९८७
७	ईप्रका भिमगिठे बागलुङ	वडिगाड गापा ७	वडिगाड गापा ६,७, ९,१०	८	प्रनानि	रिण बहादुर बैदवार	९८४४७३६२२२	९८५७०६५०९८
८	ईप्रका बलेवा बागलुङ	बागलुङ नपा १४	बागलुङ नपा १२,१३,१४	११	प्रनानि	माधव प्रसाद पन्त	९८५७६९००९३	
९	नप्रका बागलुङ	बागलुङ नपा ३	बागलुङ नपा ३,९,११	१३	प्रसनि	नारायण प्रतिवारी .	९८४४७३६२११	
१०	कासुगार्ड बागलुङ	बागलुङ नपा १	कारागार सुरक्षा	१६	प्रसनि	हर्क बहादुर सिंह	९८४४७३६२१३	
११	पुवेअसत तथा सुप्रई बागलुङ	बागलुङ नपा २	न्यायाधीश सुरक्षा गार्ड	९	प्रसनि	गजेन्द्र बहादुर थापा	९८४४७३६२१२	९८४६०४८०९९
१२	जिअस तथा सुप्रई बागलुङ	बागलुङ नपा २	न्यायधीश सुरक्षा गार्ड	३	प्रह	ख्याम बहादुर खत्री	९८६६०९२७५८	९८६७७४३३००
१३	जिप्रका बागलुङ DEOC संचार	बागलुङ नपा ३	संचार	१	प्रह	गोबिन्द थापा		९८६७५८११४८
१४	प्रजिअनिगार्ड बागलुङ	बागलुङ नपा २	प्रजिअ सुरक्षा गार्ड	६	प्रह	देउ बहादुर थापा		९८४७७९०६५९
१५	जिट्राप्रका बागलुङ	बागलुङ नपा २	ट्राफिक व्यवस्थापन	२४	प्रनानि	शिव प्रसाद पाठक	९८५७६६२५५५	९८४६०८७२९७
१६	प्रचौ कुस्मीसेरा बागलुङ	जैमिनी नपा १	जैमिनी नपा १,२,३,४,५,९	१०	प्रनानि	राम प्रसाद सुवेदी	९८५७६९००९५	९८४७६३५८९८
१७	प्रचौ खर्वाङ बागलुङ	वडिगाड गापा २	वडिगाड गापा १,२,३	५	प्रसनि	गुरु प्रसाद न्यौपाने	९८६३०३४१००	९८४६११९१२३
१८	प्रबिहु.चौ. बागलुङ	काठेखोला गापा ५	काठेखोला गापा ३,४,५,६	७	प्रसनि	भोज बगुरुङ.	९८५७६९००९४	९८४६१६२२६३

सिन	प्रहरी युनिटको नाम	कार्यालय रहेको स्थान	युनिटले हेर्ने कार्य क्षेत्र	जनशक्ति	दर्जा	नामथर	कार्यालयको नं	मोबाईल नं.
१९	प्रचौ छिस्ती बागलुङ	जैमिनी नपा ८	जैमिनी नपा ६,७,८	७	प्रसनि	रविन्द्र उपाध्याय	९८५७६२५२४४	९८५१०७८६८३
२०	प्रचौ हटिया बागलुङ	गल्कोट नपा ३	गल्कोट नपा ४,५,८	११	प्रनानि	अनुप खत्री क्षेत्री	९८५७६९०१५८	९८५६०४४३९१
२१	प्रचौ ग्वालिचौर बागलुङ	वडिगाड गापा ५	वडिगाड गापा ४,५	६	प्रसनि	राजेन्द्र भुजेल	९८४४७३६२२०	९८४६१३९६६२
२२	प्रचौ बाटाकाचौर बागलुङ	बरेङ गापा ३	बरेङ गापा ३,४,५	७	प्रसनि	कृष्ण अधिकारी	९८४४७३६२१९	९८४५१५६६४१
२३	प्रचौ बोङगादोभान बागलुङ	तमानखोला गापा १	तमानखोला गापा १,२,३,४,५,६	६	प्रसनि	पदम बनेपाली .	९८४४७३६२२३	९८४६४६६१७८
२४	प्रदोविल्ला.चौ. बागलुङ	काठेखोला गापा २	काठेखोला गापा १,२,७ र बागलुङ नपा ८	७	प्रसनि	बिनय रेग्मी	९८४४७३६२१८	९८५७६९०१८२
२५	प्रचौ निसी बागलुङ	निसीखोला गापा ५	निसीखोला गापा ५,६	६	प्रसनि	लालमणि भट्टराई	९८४४७३६२२४	९८५७०५१२०९
२६	प्रचौ ढोरपाटन बागलुङ	ढोरपाटन नपा ९	ढोरपाटन नपा ७,८,९	७	प्रसनि	शिवराज सुबेदी	९८४४७३६२२५	९८४५६७८६००
२७	प्रचौ मालढुङगा बागलुङ	बागलुङ नपा १	जिल्ला प्रवेश चेकिङ्	७	प्रसनि	राजेन्द्र बि.क.	९८४४७३६२१७	९८४७४४१३१०
२८	प्रचौ नरेठांटी बागलुङ	गल्कोट नपा १	गल्कोट नपा १,२	६	प्रसनि	बिष्णु बमोक्तान .	९८४४७३४८९९	९८४५४५२८६८
२९	प्रचौ पञ्चकोट बागलुङ	बागलुङ नपा ५	बागलुङ नपा ५	३	प्रह	छविलाल गैरे		९८५७०६२१३३
३०	रिपिटर टावर घोडावाधे बागलुङ	काठेखोला गापा ५	टावर व्यस्थापन	२	प्रज	कृष्ण दर्जी		९८४३८५८२३७
३१	सासेके रामरेखा बागलुङ	बागलुङ नपा १		३	प्रह	अर्जुन सुवेदी	९८५७६९००९०	
३२	सासेके गुठी बागलुङ	बागलुङ नपा ३		२	प्रज	मञ्जु कुमारी थारु	९८५७६९००९१	
३३	प्रहरी पिकेट कुडुले (बिट)	बागलुङ नपा ४	बागलुङ नपा ४,६,७	६	प्रसनि	चिरञ्जिवी अधिकारी	९८४४७३६२१५	९८५७६९०१८१
३४	कालिका मन्दिर शुरक्षा गार्ड	बागलुङ नपा १	मन्दिर सुरक्षा गार्ड	३	प्रह	रमेश कुर्मी	९८४४७३६२१४	
३५	धौलागिरी अस्पताल	बागलुङ नपा २	अस्पताल	१	प्रसनि	प्रेम बहादुर खड्का	९८४४७३६२१६	९८४७७९०४२८

ख. बागलुङ जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय तथा सार्वजनिक संस्थानको विवरण

संघीय सरकार अन्तर्गतका कार्यालयहरु						
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरेश न्यौपाने	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०६८-५२०२३३	९८५७६०७७७७	baglungprasasan@gmail.com
२	२३ नं. बाहिनी अड्डा	पवनराज घिमिरे	सहायक रथी	०६८-५२११०४	९८५११८१७४५	-
३	अर्जुनवाण गण घोडाबाधे व्यारेक	मिलन ध्वज खांण	प्रमुख सेनानी	०६८६२००७५-	९८५७६२०००४	-
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	शारदा प्रसाद चौधरी	प्रहरी उपरीक्षक	०६८-५२०१९९	९८५७६०५५५५	dpobaglungkarya@75gmail.com
५	लोक सेवा आयोग बागलुङ कार्यालय	गणेश प्रसाद पौडेल	कार्यालय प्रमुख	०६८-५२०१४७	९८५७६२३१४७	dhawalagiri@psc.gov.np
६	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	----	प्रमुख कोष नियन्त्रक	०६८-५२०१४० ०६८-५२००३८	९८५७६४५०००	dtcobaglung@gmail.com
७	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	कुश्मराज उपाध्याय	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	०६८-५२०१०५ ०६८-५२११०२	९८५७६२०७९३	
८	सडक डिभिजन	रामेश्वर लम्साल	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२०९५२ ०६८-५२१६३८	९८४६०४१९७०	-
९	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	नरेन्द्र राज गिरी	उप अनुसन्धान निर्देशक	०६८-५२०२४३	९८५७६५७६७६	-
१०	आन्तरिक राजस्व कार्यालय	हेमराज सुबेदी	कर अधिकृत	०६८-५२०१२९ ०६८-५२००२९	९८५७६२९१२९	iro-baglung@ird.gov.np
११	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	-----	जिल्ला निर्वाचन अधिकारी	०६८-५०००६ ०६८-५२१५३६	९८४१६१५४९५	deo.baglung50@gmail.com
१२	तथ्याङ्क कार्यालय	मुकुन्द प्रसाद शर्मा	कार्यालय प्रमुख	०६८-५२०२७६	९८५७६२०८१०	statisticblg@gmail.com
१३	मालपोत कार्यालय	विष्णु प्रसाद शर्मा	कार्यालय प्रमुख	०६८-५२०१५८	९८५७६२४६२१	baglung@dolrm.gov.np
१४	जिल्ला हुलाक कार्यालय	विष्णु प्रसाद शर्मा	हुलाक अधिकृत	०६८-५२०१५९	९८५७६२४६४०	baglung.dpo@gmail.com
१५	कारागार कार्यालय	मोहन प्रसाद उपाध्याय	जेलर	०६८-५२०२३७	९८५७६७३७७७	baglungkaragar123@gmail.com
१६	जिल्ला विपद व्यवस्थापन गुल्म	राम प्रसाद सापकोटा	प्रहरी निरीक्षक		९८५७६२०३४५	crisisbadmin@nepalpolice.gov.np
१७	नापी कार्यालय	योगेन्द्र प्रसाद यादव	नापी अधिकृत	०६८-५२०१२७	९८५७६२५१२७	napibaglung172@gmail.com

१८	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	केदार पौडेल	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२१८३५	९८४९००५२९८	ftqcdobaglung@gmail.com
१९	ढोरपाटन शिकार आरक्षण		वार्डेन	०६८-५२१११२	९८५७६३५०३५	dhorhr.gov@gmail.com
२०	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (शिक्षा)	मतिलाल चपाई	आयोजना प्रमुख		९८५७६२१७६१	-
२१	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (स्थानीय पूर्वाधार)	रेणुका कुमारी पाण्डे	आयोजना प्रमुख			-
२२	इलाका प्रशासन कार्यालय	लोक बहादुर कुँवर	का.मु.शा.अ.	०६८४१००९९-	९८५७६४१०९९	-
२३	मालपोत कार्यालय बुर्तिबाङ	-	मालपोत अधिकृत		९८५७६२९०३४	-
२४	नापी कार्यालय बुर्तिबाङ	कृष्ण बहादुर कुमाल	नापी अधिकृत			
गण्डकी प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालयहरु						
१	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	राजेन्द्र प्रसाद न्यौपाने	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२०११०	९८५७६२६११०	wss.baglung@gmail.com
२	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	ओमराज ढुंगाना	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२०१२०	९८५७६३७१२०	udbobaglung@gmail.com
३	कृषि ज्ञान केन्द्र, सम्पर्क इकाई	कुमार पुन	इकाई प्रमुख	०६८-५२०२९०	९८६७७७७५६२	krisigyankendraparbat@gmail.com
४	जलश्रोत तथा सिचाई विकास डिभिजन	सुरेन्द्र पौडेल	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२०१७५	९८५७६२५१७५	-
५	डिभिजन वन कार्यालय	रोमराज लामिछाने	डिभिजन प्रमुख	०६८-५२०१३५	९८५७६३५१३५	dfobaglung@gmail.com
६	स्वास्थ्य कार्यालय	सुरज गुरौं	कार्यालय प्रमुख	०६८-५२२४८८ ०६८-५२२४०८	९८५७६२२०२५	baglungdho@gmail.com
७	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	शम्भुराज पाण्डे	पशु विकास अधिकृत	०६८-५२२४७५	९८५७६२३१२१	vhl.baglung@gmail.com
८	धवलागिरि अञ्चल आयुर्वेद औषधालय	हरि पौडेल	कार्यालय प्रमुख	०६८-५२००३१	९८४७६२२३८०	haripaudel22380@gmail.com
९	धौलागिरी अस्पताल	शैलेन्द्र वि. पोखरेल	मेडिकल अधिकृत	०६८-५२०२८८		dhaulagirizh@gmail.com
१०	घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति	गुमा देवी शर्मा	वरिष्ठ उद्योग अधिकृत	०६८-५२०१२३	९८४७७२६३९९	baglungcsidb@gmail.com
११	यातायात व्यवस्था कार्यालय	पारसिंङ थापा	शा.अ.	०६८-५२२०५१	९८४३२२४३३७	tranmgbaglung@gmail.com
स्थानीय तह अन्तर्गतका कार्यलयहरु						
१	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	राजु प्रसाद न्यौपाने	नि. जि.समन्वय अधिकारी	०६८-५२०१४४	९८५७६२०००२	ddc.baglung@gmail.com

२	बागलुङ नगरपालिका	डण्डपाणी शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६२०४१६	baglungmun@gmail.com
३	जैमिनी नगरपालिका	इश्वरी प्रसाद शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत			Jaiminimun@gmail.com
४	गलकोट नगरपालिका	हरिप्रसाद शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६४८१११	galkotmun@gmail.com
५	ढोरपाटन नगरपालिका	धन प्रसाद पोखरेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०३७७३७	
६	काठेखोला गाउँपालिका	खीम बहादुर विश्वकर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६२५१०१	
७	ताराखोला गाउँपालिका	राम प्रसाद शर्मा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६६१११११	
८	बडिगाड गाउँपालिका	बालाकृष्ण सुवेदी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६२४४२४	
९	निसीखोला गाउँपालिका	इश्वरलाल शाक्य	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६७६९७६	
१०	तमानखोला गाउँपालिका	विकास लम्साल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५७६७११११	
११	बरेङ गाउँपालिका	रमेश थापा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५११२२३२८	
सार्वजनिक संस्थानहरु						
१	नेपाल बैंक लिमिटेड	दुर्गा प्रसाद अर्याल		०६८-५२११८२	९८५७६२०१५५	bgl@nbl.com.np
२	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	पुरुषोत्तम पराजुली		०६८-५२०१६६	९८४६०३५२७८	baglung.branch@adbl.gov.np
३	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	विजय प्रकाश पौडेल		०६८-५२११४२	९८५७६२२३५५	baglungbazar@rbb.com.np
४	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	शिव नारायण गोशली		०६८-५२०८२०	९८५११८१२२८	baglung@nea.org.np
५	नेपाल टेलिकम	केशब शर्मा		०६८-५२०४४४	९८५१११०१३०	ntc.bhrd.bglng@ntc.net.np
६	साल्ट ट्रेडिङ्ग कर्पोरेशन लिमिटेड	मनोजकुमार श्रेष्ठ		०६८-५२०२६४	९८५७६२०८२३	manojarpana_shrestha@yahoo.com
आयोजनाहरु						
१	भालुवाङ्गभिमगिठ्ठे-बाग्दुला-, चन्द्रौटाकृष्णनगर-, लमहीतुलसीपुर सडक योजना-घोराही-	गोविन्द खनाल	आयोजना प्रमुख	०८२५४०८६६-	९८४९२४४६०३	
२	पुष्पलाल मध्यपहाडि लोकमार्ग आयोजना	आशिष थापा मगर	आयोजना प्रमुख		९८५११९९५४५	

ग. बागलुङ जिल्लाबाट प्रतिनिधी तथा प्रदेश सभामा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सांसदज्यूहरुको विवरण

राष्ट्रिय सभा सदस्यको विवरण:

सि.नं.	जिल्ला	नामथर	पार्टीको नाम	सम्पर्क न.	कैफियत
१	बागलुङ	शान्ति अधिकारी	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	९७५६७००८४३	बडिगाड गाउँपालिका २
२	बागलुङ	दिनानाथ शर्मा	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	९८५११३७८०७	बागलुङ नगरपालिका १२

प्रतिनिधि सभा (समानुपातिक) सदस्यहरूको बिवरण :

१	बागलुङ	मना के.सी.(जि.सी.)	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	९८५७६२२९३३	बागलुङ नगरपालिका ३

प्रतिनिधी सभा (प्रत्यक्ष) सदस्यहरुको विवरण

क्षेत्र नं.	राजनीतिक दल	उम्मेदवारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.१	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	सुर्य पाठक	बानपा १२, बागलुङ	९८५११९२८९०
प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.२	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	देबेन्द्र पौडेल	बानपा १२ , बागलुङ	९८५११४८२८०

प्रदेश सभा (प्रत्यक्ष) सदस्यहरुको विवरण

क्षेत्र नं.	राजनीतिक दल	उम्मेदवारको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.१(क)	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	ईन्द्रलाल सापकोटा	बानपा ५ बागलुङ	९८५७६२१५२२
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.१(ख)	राष्ट्रिय जनमोर्चा	कृष्ण थापा	जैमिनी नगरपालिका ४	९८४७६२४५४८
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.२(क)	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	चन्द्र बहादुर बुढा	ताराखोला ५	९८५७६२४८१६
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र नं.२(ख)	राष्ट्रिय जनमोर्चा	खिम विक्रम शाही	निसीखोला गाउँपालिका	९८५७६२३६६०

प्रदेश सभा (समानुपातिक) सदस्यहरुको विवरण:

सि.नं.	**जिल्ला**	**नामथर**	**पार्टीको नाम**	**सम्पर्क नं.**	**कैफियत**
१	बागलुङ	सावित्रा राना	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	९८५७०७०५००	जैमिनी नगरपालिका ७
२	बागलुङ	मणिभद्र शर्मा	नेपाली कांग्रेस	९८५७६२१५०२	काठेखोला गाउँपालिका ८
३	बागलुङ	कोपिला बोहोरा	नेपाली कांग्रेस	९८५७६२१८५४	बागलुङ नगरपालिका १
४	बागलुङ	दिलमाया रोका मगर गौतम	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)	९८४७७०५१७२	गल्कोट नगरपालिका ७
५	बागलुङ	पियारी थापा	राजमो	९८४००९९१३७	काठेखोला गाउँपालिका

जिल्ला स्थित राजनैतिक दलहरुको विवरण

सि.नं.	पद	नामथर	वतन	सम्पर्क नं.	का. रहेको स्थान	कै.
१. नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (ने.क.पा.)						
१	इन्चार्ज	बलावती शर्मा	बा.न.पा.१२	९८४१४४५५३७	बा.न.पा.१२	
२	सह इन्चार्ज	मना के.सी.	बानपा ३	९८४७६२२९३३	बा.न.पा.३	संघीय सांसद
३	अध्यक्ष	ईन्द्रलाल सापकोटा	मालिका १	९८५७६२१५२२	बा.न.पा.२	प्रदेश सांसद
४	सचिव	ज्ञामनाथ गैरे	हरिचौर ९	९८५७६२०३६४	बा.न.पा.३	
२. नेपाली कांग्रेस						
१	जिल्ला सभापति	दिपेन्द्र बहादुर थापा	बानपा ११	९८५७६२१५०७	बा.न.पा.४	
२	सचिव	नवराज पौडेल	जैमिनी ८	९८५७६२००८८	बा.न.पा.४	
३	कोषाध्यक्ष	उमेश गौतम	गनपा ८	९८४७६२००१०	बा.न.पा.४	
३. जनता समाजवादी पार्टी नेपाल						
१	जिल्ला संयोजक	चित्र सापकोटा	अमलाचौर ७	९८५१०७६४२६	बा.न.पा.२	

४ राष्ट्रिय जनमोर्चा						
१	जिल्ला अध्यक्ष	अमर बहादुर थापा	तंग्राम-	९८५७६२०४९१	बा.न.पा.३	
२	सचिव	भिमलाल पोखरेल	वडिगाड १	९८५७६२५५२५	बा.न.पा.३	
३	उपाध्यक्ष	धर्म बहादुर कुवर	ढोनपा ५	९८५७६२३३१५	बा.न.पा.३	
५ राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी						
१	जिल्ला अध्यक्ष	सुरेन्द्र खड्का	बा.न.पा. २	९८५७६२०१६६	बा.न.पा.२	बानपा उपमेयर
६ ने.क.पा.मा.ले.						
१	जिल्ला अध्यक्ष	कुल बहादुर किसान	बा.न.पा. ३	९८४७६७९२५५	बा.न.पा.२	
२	केन्द्रिय सदस्य	निरु क्षेत्री	बलेवा	९८४७६२४५११	बा.न.पा.२	
७. राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी संयुक्त						
१	संयोजक	शैलेन्द्र कुमार श्रेष्ठ	बा.न.पा. ३	९८४७६३४२४२	बा.न.पा.२	
२	केन्द्रिय सदस्य	बम गुरुङ	दुदिलाभाटी २	९८५७६२११०९	बा.न.पा.२	

ङ. बागलुङ जिल्लाका स्थानीयतहका जनप्रतिनिधीहरुको विवरण

जिल्ला समन्वय समिति बागलुङ		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
प्रमुख	श्री राजेन्द्र ढुङ्गाना	९८५७६७७१११
उपप्रमुख	श्री विष्णु प्रसाद भुसाल	०६८५२०१५२

बागलुङ नगरपालिका			गल्कोट नगरपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
नगर प्रमुख	श्री जनक पौडेल	९८५७६२०६४९	नगर प्रमुख	श्री भरत शर्मा	९८४१२५४०६७
नगर उपप्रमुख	श्री सुरेन्द्र खडका	९८५७६२०१६६	नगर उपप्रमुख	श्री रेनुका काउचा	९८५११४०८७९
प्र.प्र.अधिकृत	श्री डण्डपाणी शर्मा	९८५७६२०४१६	प्र.प्र.अधिकृत	श्री हरि प्रसाद शर्मा	९८५७६४८१११
१ वडा अध्यक्ष	श्री दुर्गे सार्की	९८५७६२०३६३	१ वडा अध्यक्ष	श्री नेत्र बहादुर बुढाथोकी	९८४७६६७३९१
२ वडा अध्यक्ष	श्री जीवन आचार्य	९८५७६३६६८४	२ वडा अध्यक्ष	श्री हिम बहादुर भण्डारी	९८५७६२७२२२
३ वडा अध्यक्ष	श्री लक्ष्मी बाँस्कोटा	९८५७६२३०८१	३ वडा अध्यक्ष	श्री विरजँग भण्डारी	९८५७६२३१६२
४ वडा अध्यक्ष	श्री धुव बहादुर के.सी.	९८५७६२१२८५	४ वडा अध्यक्ष	श्री बल बहादुर खत्री	९८५७६४०८४६
५ वडा अध्यक्ष	श्री शिव प्रसाद सापकोटा	९८५७६२०१७३	५ वडा अध्यक्ष	श्री नारायणध्वज मल्ल	९८४७६५६५२९
६ वडा अध्यक्ष	श्री खिमराज सापकोटा	९८५७६३४१००	६ वडा अध्यक्ष	श्री नर बहादुर खत्री	९८४७६३९२१७
७ वडा अध्यक्ष	श्री खगराज पाण्डे	९८५७६२९२०७	७ वडा अध्यक्ष	श्री टिका बहादुर थापा	९८५७६२४७८४
८ वडा अध्यक्ष	श्री जीत बहादुर क्षेत्री	९८५७६२४०५३	८ वडा अध्यक्ष	श्री राम प्रसाद कँडेल	९८५१०५६८८५
९ वडा अध्यक्ष	श्री गणेश बहादुर थापा मगर	९८५७६२०४७७	९ वडा अध्यक्ष	श्री तेज बहादुर थापा	९८५७६२२८४२
१० वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर थापा	९८५७६४४७९३	१० वडा अध्यक्ष	श्री तिलक घर्ति मगर	९८५७६५८८८८
११ वडा अध्यक्ष	श्री ज्ञानेन्द्र गौतम	९८५७६२००३५	११ वडा अध्यक्ष	श्री डम्वर बहादुर श्रीस	९८४७७२९११५
१२ वडा अध्यक्ष	श्री गुरुदत्त पाठक	९८५७६५६६३०			
१३ वडा अध्यक्ष	श्री नारायण शर्मा पौडेल	९८५७६२०४२२	ढोरपाटन नगरपालिका		
१४ वडा अध्यक्ष	श्री चक्र बहादुर खत्री	९८५७६२२७९४			
जैमिनी नगरपालिका					

नगर प्रमुख	श्री इन्द्रराज पौडेल	९८५७६२९५३६	नगर प्रमुख	श्री देव कुमार नेपाली	९८५६०२६३३०
नगर उपप्रमुख	श्री लिला राना	९८५७६२२२४३	नगर उपप्रमुख	श्री करमती पुन मगर	९८४६८३८१९०
प्र.प्र.अधिकृत	श्री इश्वरी प्रसाद शर्मा	९८५७६५३१११	प्र.प्र.अधिकृत	श्री धन प्रसाद पोखरेल	९८५६०३७७३७
१ वडा अध्यक्ष	श्री भुपेन्द्र थापा	९८६७६३३४३२	१ वडा अध्यक्ष	श्री चित्र बहादुर भण्डारी	९८६७२५९१४२
२ वडा अध्यक्ष	श्री लक्ष्मी प्रसाद सापकोटा	९८५७६४०९९९	२ वडा अध्यक्ष	श्री युवराज महत	९८५७६३७३३३
३ वडा अध्यक्ष	श्री वेद बहादुर छन्त्याल	९८५७६२९०४५	३ वडा अध्यक्ष	श्री हेमेन्द्र घर्ति मगर	९८५७६२४२००
४ वडा अध्यक्ष	श्री चक्र बहादुर थापा	९८५७६२१५३५	४ वडा अध्यक्ष	श्री तिलक पुन	९८०६१२१७३८
५ वडा अध्यक्ष	श्री गोपाल प्रसाद शर्मा	९८५७६२२१२४	५ वडा अध्यक्ष	श्री लक्ष्मण पुन	९८६७६०२०३८
६ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्ण बहादुर थापा	९८४७६३१५६३	६ वडा अध्यक्ष	श्री जीवन कुमार पुन	९८६७६८११११
७ वडा अध्यक्ष	श्री जित बहादुर राना मगर	९८५७६२३४६७	७ वडा अध्यक्ष	श्री दिपक थापा	९८५७६५५४८४
८ वडा अध्यक्ष	श्री विजय शर्मा	९८५७६२०६०४	८ वडा अध्यक्ष	श्री नन्दे सोनार	९८६७६८८०१३
९ वडा अध्यक्ष	श्री भगिन्द्र कुमार थापा	९८५७६३१५२०	९ वडा अध्यक्ष	श्री हरि बहादुर घर्ति मगर	९८६७६२०८९२
१० वडा अध्यक्ष	श्री नर बहादुर थापा	९८५६०६७६६५			

काँठेखोला गाउँपालिका			ताराखोला गाउँपालिका		
पद	नाम थर	सम्पर्क नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
नगर प्रमुख	श्री अम्मर बहादुर थापा	९८५७६२२५७५	नगर प्रमुख	श्री प्रकाश घर्ति	९८५७६६६१०३
नगर उपप्रमुख	श्री अर्जुन बहादुर खत्री	९८४७६३७१७४	नगर उपप्रमुख	श्री डिल कुमारी पुन	९८४७६७०१८४
प्र.प्र.अधिकृत	श्री खिम बहादुर विश्वकर्मा	९८५७६२५१०१	प्र.प्र.अधिकृत	श्री राम प्रसाद शर्मा	९८५७६६११११
१ वडा अध्यक्ष	श्री खडक बहादुर थापा	९८५७६२१८०१	१ वडा अध्यक्ष	श्री याम बहादुर श्रीस	९८४७६४०४८०
२ वडा अध्यक्ष	श्री विद्यापति शर्मा	९८४७६२११८२	२ वडा अध्यक्ष	श्री भद्र बहादुर घर्ति	९८४७६४०८०३
३ वडा अध्यक्ष	श्री याम बहादुर श्रीस	९८४७६३२२२१	३ वडा अध्यक्ष	श्री डिल बहादुर बस्नेत	
४ वडा अध्यक्ष	श्री केशर बहादुर थापा	९८५७६२०१२१	४ वडा अध्यक्ष	श्री जित बहादुर खत्री	९८४७६६२३४०
५ वडा अध्यक्ष	श्री शिव प्रसाद कँडेल	९८५७६२०१४२	५ वडा अध्यक्ष	श्री राम बहादुर रोका	९८५७६४०४४७
६ वडा अध्यक्ष	श्री युक्त प्रसाद कँडेल	९८५७६२२७३१	बडिगाड गाउँपालिका		
७ वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम बहादुर जि.सी.	९८५७६२०८४४	नगर प्रमुख	श्री मेहरसिंह पाइजा	९८५७६६६०९९
८ वडा अध्यक्ष	श्री चित्रकला छन्त्याल श्रीस	९८४७६३५८७९	नगर उपप्रमुख	श्री अम्मर बहादुर श्रीस	९८५७६६६१००
बरेङ गाउँपालिका			प्र.प्र.अधिकृत	श्री बालाकृष्ण सुवेदी	९८५७६७६४४४
नगर प्रमुख	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	९८५७६२२५५१	१ वडा अध्यक्ष	श्री बोम बहादुर थापा	९८५७६६६१०१
नगर उपप्रमुख	श्री दिल कुमारी पुन	९८४७६८३०६०	२ वडा अध्यक्ष	श्री हिमाकुमारी खराल	९८५७६६६१०२
प्र.प्र.अधिकृत	श्री रमेश थापा	९८५७६३२३२८	३ वडा अध्यक्ष	श्री खडक बहादुर पुन	९८५७६६५१०३
१ वडा अध्यक्ष	श्री नरसेङ पुन	९८०५१७१७३८	४ वडा अध्यक्ष	श्री प्रेम गलामी	९८५७६६५१०४
२ वडा अध्यक्ष	श्री गुप्त प्रसाद काला थापा	९८४९६८३३११	५ वडा अध्यक्ष	श्री अर्जुनप्रसाद खरेल	९८५७६६५१०५
३ वडा अध्यक्ष	श्री पुर्न बहादुर खनाल	९८४७०२०१३४	६ वडा अध्यक्ष	श्री मौसमकाजी क्षेत्री	९८५७६६५१०६
४ वडा अध्यक्ष	श्री लिल बहादुर खत्री	९८६७०१८८३२	७ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्ण गुरुङ	९८५७६६५१०७
५ वडा अध्यक्ष	श्री अमर बहादुर शेरवुजा	९८६७७७७६२८	८ वडा अध्यक्ष	श्री यमबहादुर श्रीस थापा	९८५७६६५१०८

९ वडा अध्यक्ष	श्री कृष्णबहादुर खत्री	९८५७६६६१०९
१० वडा अध्यक्ष	श्री विरेन्द्र बुढा	९८५७६६६११०
	श्री मिनकुमारी माझी	९८४६५८०५४९

तमानखोला गाउँपालिका

अध्यक्ष	श्री जोकलाल बुढा	९८५७६२१२१९
उपाध्यक्ष	श्री मानसरी शेरचन	९८६७६०५३९१
प्र.प्र.अधिकृत	श्री विकास लम्साल	९८५७६७११११
१ वडा अध्यक्ष	श्री थम बहादुर रोका	९८५७६७१११७
२ वडा अध्यक्ष	श्री मिन बहादुर घर्ति	९८५७६७१११२
३ वडा अध्यक्ष	श्री गिर बहादुर घर्ति	९८५७६७१११३
४ वडा अध्यक्ष	श्री उदिम बहादुर छन्त्याल	९८५७६७१११४
५ वडा अध्यक्ष	श्री हिरा बहादुर वि.क.	९८५७६७१११५
६ वडा अध्यक्ष	श्री कुल बहादुर छन्त्याल	९८५७६७१११६

निसीखोला गाउँपालिका

अध्यक्ष	श्री तारानाथ शर्मा	९८५७६३३०३४
उपाध्यक्ष	श्री सोभा कार्की	९८४७७२९८६६, ९८५७०७०७२३
प्र.प्र.अधिकृत	श्री इश्वरलाल शाक्य	९८५७६७६९७६
१ वडा अध्यक्ष	श्री इन्द्र बहादुर मल्ल	९८५७६३३२३१
२ वडा अध्यक्ष	श्री कुबेर वि.क.	९८५७६३१४६७
३ वडा अध्यक्ष	श्री जुन विक्रम शाही	९८५७६३३२३३
४ वडा अध्यक्ष	श्री टिकानिधी पौडेल	९८०८६२४९०७
५ वडा अध्यक्ष	श्री हर्कमान घर्ति मगर	९८६१८४९६३८
६ वडा अध्यक्ष	श्री सूर्य बहादुर घर्ति मगर	९८०६१४७९२५
७ वडा अध्यक्ष	श्री तेजेन्द्र विक्रम कुवर	९८५७६३३२३७

च. स्थानीय तहका स्वास्थ्य संयोजकहरु

नाम थर	तह	सम्पर्क नं.	स्वास्थ्य संस्था	जनशक्ति
रामचन्द्र लामा	ज.स्वा.अ.	९८४७६२८७५५	काठेखोला गापा	
गोविन्द प्रसाद शर्मा	ज.स्वा.अ.	९८४७६२२४२५	जैमीनी नपा	
मिनराज गैरे	हे.अ.	९८४७६५५५२०	गल्कोट नपा	
पदम बहादुर पुन	हे.अ.	९८६५०६१८१०	बरेङ. गापा	
गरीमा हर्मेल	हे.अ.	९८०५२२३९१६	तमानखोला गापा	
टोप वहादुर चन्द	सिअहेव छैठौं	९८०५१०३१०१	निसीखोला गापा	
शंकर विष्ट	हे.अ.	९८५११९८७७५	ताराखोला गापा	
शोमराज पाण्डेय	सि.अहेव छैठौं	९८५७६२२८१३	बागलुङ. नपा	
ऋतुवर्ण पौडेल	सि.अहेव छैठौं	९८५७६२१८२२	ढोरपाटन नपा	
निरञ्जन यादव	हे.अ. छैठौ	९८५७६७८१११	बडिगाड गापा	

छ. स्वास्थ्य कार्यालय बागलुङ. अन्तर्गत रहेको स्वास्थ्यसंस्था प्रमुखहरुको सम्पर्क नम्वर र जनशक्तिको विवरण

स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	प्रमुखको नाम	पद तह	मोवाइल नं.	जनशक्ति संख्या	कैफियत
बागलुङ नगरपालिका	रायडाडा स्वा चौकी	यसोदा सापकोटा	अनमी	९८४७६२८८६३	५	
	पैयुपाटा स्वा चौकी	शुशिल पौडेल	हे.अ. पाचौ	९८४७६६४२७४	५	
	अमलाचौर स्वा चौकी	दुर्गा प्रसाद शर्मा	हे.अ../अ.छैठौ	९८५७६३७११४	५	

	नारायणस्थान स्वा चौ	ऋषिराम शर्मा	हे.अ./पाँचौ	९८४७७२७१५०	५	
	तित्याङ स्वास्थ्य चौकी	पुष्पा देवि अधिकारी	हे.अ. पाचौ	९८६०२६०६१५	५	
	सिंगाना स्वास्थ्य चौकी	सपना नेपाली	हे.अ पाचौ	९८६७२३७५१८	५	
	भकुण्डे स्वास्थ्य चौकी	लक्ष्मण ढकाल	हे.अ.पाचौ	९८६०५२१६२३	५	
	मालिका स्वास्थ्य चौकी	महेन्द्र प्रकाश शर्मा	हे.अ. छैटौ	९८४७६२४८७१	५	
	लहरेपिपल स्वास्थ्य चौकी	सूरेन्द्र शाक्य	सिअहेव छैठौं	९८४७६२९९२०	५	
	मुल्पानी स्वास्थ्य चौकी	संगिता थापा मगर	हे.अ. पाचौ	९८४७७८६९५७	५	
गल्कोट नगरपालिका	रिघा स्वा चौकी	हरि बहादुर थापा	हे.अ पाचौ	९८६७७०२२३४	५	
	पाण्डवखानी स्वा चौ	अनिता कार्की	हे.अ./स.पाँचौ	९८४७७९४३११	५	
	हरिचौर प्रा स्वा के	डा सूजु जमरकट्टेल	मेअ	९८६११८२९८१	१०	
	हटिया	शिष्टता न्यौपाने	हे.अ. पाचौ	९८४५७२०८८७	५	
	काँडेवास स्वा चौ	मुकेश कुमार महतो	हे.अ पाचौ	९८०६१४०२०८	५	
	नरेठांटी	मिरा शर्मा	हे.अ./पाँचौ	९८४५१४४५५८	५	
	मल्म	रामाकान्त शाह	हे.अ. पाचौ	9845706269	५	
	दुदिलाभाटी	मिनराज गैरे	हे.अ. /पाँचौ	९८४७६५५५२० ९८४६७९७५९४	५	
ढोरपाटन नगरपालिका	खुंगा स्वा चौकी	रामेश्वर ठाकुर	अ.हे.ब./चौथो	९८०५१३८२४०	५	
	वुर्तिवाङ प्रा चौ	डा. कृष्णहरी श्रेष्ठ	मे.अ.	९८४११७७७६८	१०	
	वोवाङ स्वास्थ्य चौकी	दिपक थापा	हे.अ./पाचौ	९८४५६९१०६२	५	
	अधिकारीचौर स्वा चौ	कल्पना घर्ति मगर	हे.अ पाचौ	९८६७८४९६२७	५	
जैमिनी नगरपालिका	कुश्मिसेरा प्रा स्वा	गोविन्द प्रसाद शर्मा	जस्जानी	९८४७६२२४२५	१०	
	दमेक स्वा चौकी	हेमकुमार आचार्य क्षेत्री	हे.अ./स.पाँचौ	९८४७६६८११५	५	
	राड.खानी स्वा चौकी	इन्द्र आचार्य	हे.अ./स.पाँचौ.	९८५७६२९७१५	५	
	पैयुथन्थाप स्वा चौ	राजेन्द थापा	हे.अ. पाचौ	९८४५४४२५८१	५	
	छिस्ती स्वा चौ	विदुर शर्मा	हे.अ पाचौ	९८४१७६६७५७	५	
	सर्कवा स्वा चौ	तिर्थ पौडेल	हे.अ./पाँचौ	९७५६७००२५४	५	
	अर्जवा स्वा चौकी	किशोर शर्मा	हे.अ./पाँचौ	९८४७७१९८४६	५	
	विनामारे स्वा चौकी	अन्जु शर्मा	हे.अ. पाचौ	९८४७७२२७७७	५	
	जैदी स्वा चौकी	झलक शर्मा	सिअहेव छैठौं	९८५७६२८७८४	५	
काठेखोला गाँउपालिका	रेश स्वास्थ्य चौकी	रामचन्द्र लामा	हे.अ./छैठौ (ज.स्वा.नी.	९८४७६२८७५५ ९८०५१२१४९६	५	
	लेखानी स्वा चौ	केयर सिं थापा	हे.अ. पाचौ	९८५७६३०९४०	५	
	विहुँ स्वास्थ्य चौकी	सितेश कुमार कर्ण	हे.अ./स.पाँचौ	९८४१३६३६३४ ९८४४०३६६९९	५	
	धम्जा स्वास्थ्य चौकी	राजेन्द्र महतो	हे.अ./छैठौ (ज.स्वा.नी.	९८४७६२०४२४	५	
	तंग्राम स्वास्थ्य चौकी	गणेश शर्मा	सिअहेव छैठौं	९८५७६२३०७०	५	
	भिमपोखरा स्वास्थ्य चौकी	दिया छन्तयाल	हे.अ पाचौ	९८४६२८५११०	५	
	पाला स्वास्थ्य चौकी	लोक ब.थापा	हे.अ. पाचौ	९८४६५८६६२९	५	

ताराखोला गाँउपालिका	अमरभूमि	ममता मुखिया	हे.अ पाचौ	९८१४८८९८३९	५	
	हिल स्वास्थ्य चौकी	डिल बहादुर थापा	हे.अ. पाचौ	९८६०५२१६२३	५	
	अर्गल स्वास्थ्य चौकी	विराजु जिसी	हे.अ. पाचौ	9845201022	५	
	ताराखोला स्वास्थ्य चौकी	शंकर विष्ट	हे.अ.	९८४८४४२०६५	५	
बडिगाड गाँउपालिका	रणसिंहकिटेन स्वा चौ	जितेन्द्र शाही	हेअ	९८६८२९०४४५	५	
	भिमगिठे स्वा चौ	विपेन्द्र के.सीं	हे.अ. /अ.छैठौ	९८६७६८२५६० ९८१९४४१२५५	५	
	ग्वालिचौर स्वा चौ	सुनिल कुमार गुप्ता	हे.अ. /पाँचौ	९८६००८९५५२	५	
	दर्लिङ स्वा चौ	डिलवहादुर के सी	हे.अ. /पाँचौ	९८५५०८५७५२	५	
	जलजला स्वा चौ	निरन्जन यादव	हे.अ. /छैठौ	९७४७००३०९३ ९८५७६२९९३३	५	
	सिसाखानी स्वा चौ	भक्त बहादुर श्रीस	सि.अ.हे.ब. /छैठौं	९८६७६८५८८४	५	
	दगातुन्डाडा स्वा चौकी	शेर बहादुर बुढा	हे.अ. पाचौ	९८६१४६८८९२	५	
निसीखोला गाँउपालिका	बोहारागाउँ स्वा चौ	टोप बहादुर चन्द	हे.अ. /छैठौं	९८०५१०३१०१	५	
	निसी स्वा चौ	जुनी घर्तिमगर	हे.अ. /पाँचौ.	९८०५२३३१८२	५	
	देविस्थान चौकी	मुक्ति लोहोनि	हे.अ. पाचौ	9857624264	५	
	राजकुट स्वा चौकी	सुनौलाकुमारी बुढा	अ.हे.ब. /स.चौथो	९८६७६२३७५२	५	
तमानखोला गाउँपालिका	तमान स्वा चौकी	चन्दन शाह	अ.हे.ब /चौथो	९८४४००५२७८ ९७४१३७३९१०	५	
	खुंखानी स्वा चौ	गरिमा हर्मेल	हे.अ. पाचौ	9867646404	५	
	बोंगादोभान स्वा चौ	राजनकुमार थापा	अ.हे.ब. /स.चौथो	९८५८०२७८०७	५	
बरेङ गाउपालिका	बाटाकाचौर स्वा चौ	टिका कुमारि श्रीस	हे.अे पाचौ	९८४७६१९६४९	५	
	सल्यान स्वा चौ	रामगीर राय	हेअ पाँचौ	९८६६११००८३	५	
	धुल्लुबास्कोट स्वा चौ	पदम बहादुर पुन	हे.अ. छैटौ	९८०५१९१६८८	५	
	सुखौरा स्वा चौकी	जिवन नेपाली	हे.अ. पाचौ	९८६७७७००४८	५	
	हुग्दीसिर स्वा चौकी	शसिविन्द प्रसाद पटेल	हेअ पाँचौ	९८४९९०१३९२	५	

ज. नेपाल रेडक्रस सोटाइटी जिल्ला शाखाका सम्पर्क व्यक्ति

क्र.स.	नाम थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं
१	जब्बर बहादुर लामिछाने	सभापति	काँठेखोला गाउँपालिका	९८५७६२३१६९
२	राजेन्द्र आचार्य	उप सभापति	बागलुङ नगरपालिका	९८५७६२०३२५
३	उषा पौडेल	उप सभापति	बागलुङ नगरपालिका	
४	विकास पौडेल	मन्त्री	बागलुङ नगरपालिका	

उपशाखाहरुको विवरण

सि.नं	उपशाखाको नाम	सभापति	सर्म्पक नं.	सचिव	सर्म्पक नं.	विपद उद्धारमा तालिम प्राप्त जनशक्ति	कैफि
१.	रामरेखा उपशाखा	तेजेन्द्र आचार्य	९८४७६२०००९			उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
२.	कालिका उपशाखा	प्रविणशंकर श्रेष्ठ	९८५७६२००६०	आशिक रा.भ	९८५७६२०२४५		

३.	वडा नं.३ उपशाखा	कविन्द्र प्रसाद शर्मा	९८५७६२४६०३	भिमसेन पन्त	९८५७६२४६११		
४.	कालिगण्डकी उपशाखा	श्याम प्रसाद शर्मा	९८५७६२२२४०				
५.	मालिका उपशाखा	रविप्रसाद शर्मा	९८४७७८७१०२	रेशमलाल सापकोटा	९८५७६२९५२६		
६.	लहरेपिपल पञ्चकोट उपशाखा	रुद्र बहादुर के.सी.	९८५७६२०५६१				
७.	कारिकोट उपशाखा	होमनाथ गौतम				उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
८.	सिंगाना उपशाखा	कविराज जिसी	९८४७६३१२४४	ज्ञानेन्द्र गौतम	९८४७६३३०८७	उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
९.	तित्याङ उपशाखा	रामचन्द्र शर्मा	९८४७६२०६८३	धनत्तञ्जय शर्मा	९८५७६२४९२७		
१०.	भकुण्डे उपशाखा	खिम थापा					
११.	रायडांडा उपशाखा	ज्ञानेन्द्र गौतम	९८५७६२००३५	मिन बहादुर के.सी		उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
१२.	पैंयुपाटा उपशाखा	पदम बहादुर खत्री	९८५७६२०५०६	प्रेम प्रसाद शर्मा	९८४७६२२७८९		
१३.	नारायणस्थान उपशाखा	अ.ले रत्न बहादुर खत्री	९८५७६२०५३०	सुरेन्द्र आचार्य	९८५७६२०९६६		
१४.	कुश्मिशेरा उपशाखा	ऋषिराम शर्मा					
१५.	बेलवगर उपशाखा	हरि नारायण पौडेल		पुष्प शर्मा			
१६.	छिस्ती उपशाखा	याम बहादुर खत्री	९८४७६६९२१२			उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
१७.	दमेक उपशाखा	लक्ष्मी प्रसाद सापकोटा					
१८.	पैयुथन्थाप उपशाखा	तिजेन्द्र प्रसाद शर्मा	९८५७६२४५७१	गोपाल प्रसाद कंडेल			
१९.	दुदिलाभाटी उपशाखा	बमबहादुर कार्की		नेत्र बहादुर बुढाथोकी			
२०.	नरेठांटी उपशाखा	जित बहादुर खत्री	९८४७६३०४७०	याम बहादुर श्रीस	९८४९१९०९०२		
२१.	हटिया उपशाखा	कृष्ण प्रसाद गौतम	९८४७६४०८२२	नवराज गौतम	९८४७६४०८२३		
२२.	हरिचौर उपशाखा	कृष्ण प्रसाद पाण्डे	९८४६१०३२१५				
२३.	मल्म काँडेबास उपशाखा	डोल बहादुर के.सी		छुम बहादुर थापा			
२४.	पाण्डवखानी उपशाखा	भक्त बहादुर काउचा					
२५.	बुर्तिबाङ उपशाखा	मेषलाल शर्मा	९८०६१०५१५६				
२६.	पाला उपशाखा	फणिन्द्र गौतम	९८४७६३४४५४	गोरे वि.क			
२७.	भिमपोखरा उपशाखा	तोरणध्वज मल्ल					
२८.	धम्जा उपशाखा	मनोज कुमार बि.क	९८५७६२२३२०				
२९.	तंग्राम उपशाखा	हरिप्रसाद पुन	९८४७६४०२५३				
३०	बिहुकोट उपशाखा	श्रीप्रसाद न्यौपाने	९८४७६३१४५७			उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
३१.	लेखानी उपशाखा	रामानन्द कंडेल	९८५७६२२८९२	तारा बहादुर वि.क		उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
३२.	अमरभुमि उपशाखा	चन्द्रकली रोका	९८४७६४०४१९				
३३.	अर्गल उपशाखा	गोविन्द बहादुर घर्तीमगर		गणेश घर्तिमगर	९८५७६२१८१५		

३४	हिल उपशाखा	पुर्ण बहादुर चोखाल					
३५.	ताराखोला उपशाखा	पुर्ण बहादुर चोखाल	९८४७६५५७४६	कुल बहादुर रोका			
३६.	तमानखोला उपशाखा	तेजेन्द्र बहादुर घर्ति		रोहित बुढा मगर			
३७.	राजकुत उपशाखा	प्रकाश कुँवर	९८०५१८८४४०				
३८.	दगातुन्डाँडा उपशाखा	होमनाथ आर्याल	९७४२६०२१४१	ढालप्रसाद शेरचन			
३९.	ग्वालीचौर उपशाखा	विष्णु प्रसाद आचार्य	९८५७६२१७९५	सागर खरेल	९८५७६३११८७	उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
४०.	भिमगिठे उपशाखा	कमलबहादुर अधिकारी	९८६७६२२२१६	माया के.सी		उद्धार सामाग्री सहित १२ जना	
४१.	बाटाकाचौर उपशाखा	भोजराज पौडेल	९८४६७३४०४६	मदन कार्की	९८४७६६३७९७		
४२.	सल्यान उपशाखा	बाबुराम खत्री	९७४७०३७३७५				
४३.	अमलाचौर उपशाखा	डिल्ली प्रसाद आचार्य					

नोट : उद्धार सामाग्री सहित १२ जना उद्धारकर्ता काठेखोला ७ रेशमा पनि छ।

झ. बागलुङ जिल्लाका क्रियाशिल पत्रकारहरुको विवरण

क्र.स.	नाम	संस्था	पद	कैफियत
१.	**दिल शिरीष**	**नेपाल पत्रकार महासघं**	**अध्यक्ष**	**९८४७६२२५४५**
		राष्ट्रिय मिडिया		
२.	प्रकाश बराल	कान्तिपुर दैनिक	संवाददाता	९८४७६२२१५७
३.	गणेश पौडेल	गोरखापत्र	संवाददाता	९८५७६२७४४४
४.	सिर्जना पन्त	नेपाल समाचारपत्र	संवाददाता	९८४७६३८९३४
५.	नविन शिशिर	राजधानी दैनिक	संवाददाता	९८५७६२५९५०
६.	संगम घर्ति मगर	नागरिक दैनिक	संवाददाता	९८४७७२७६४९
७.	राम थापा अविरल	रासस, धौलागिरी	संवाददाता	९८४७६२९४२४
८.	त्रिलोचन रिजाल	कारोबार दैनिक	संवाददाता	९८४७६६४१११
९.	हरि शर्मा	नयाँ पत्रिका दैनिक	संवाददाता	९८४७७९६४३०
		राष्ट्रिय टेलिभिजन		
१०.	राजेशचन्द्र राभजण्डारी	एभिन्युज टिभी	संवाददाता	९८५७६२००६१
११.	किरण आचार्य	नेपाल टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२०३९८
१२.	सुवास आचार्य	माउण्टेन टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२२७९६
१३ .	प्रदिप पन्त	सगरमाथा टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२१४४९
१४.	खेमराज गौतम	न्यूज २४	संवाददाता	९८५७६२६२९१
१५.	बबिता शर्मा	एबिसी टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२१५५२
१६.	बिक्रम सुनार	इमेज टेलिभिजन	संवाददाता	९८४६७९४२०३
		रेडियो		
१७.	रविना बोहोरा	बिबिसी नेपाली सेवा	संवाददाता	९८६७६१०००२
१८.	कोपिला कंडेल	रेडियो नेपाल	संवाददाता	९८४७६२१५१७
१९.	ताराप्रसाद शर्मा	धौलागिरी एफएम	सह-सम्पादक	९८५७६२९५२८
२०.	ज्ञानेन्द्र गौतम	बागलुङ एफएम	स्टेशन म्यानेजर	९८५७६२००३५
२१.	भुमिका थापा	सयपत्री एफएम	संवाददाता	९८४७६७८४२५
		स्थानीय पत्रिका		
२२	रामकृष्ण बोहरा	ढोरपाटन दैनिक	कार्यकारी सम्पादक	९८४७६२४८८९
२३.	रामबहादुर जिसी	धौलागिरी जागरण	सम्पादक	९८५७६२०२१४
२४.	नरेश कंडेल	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	सह-सम्पादक	९८५७६२२८००
२५.	बिजय राना	परिसूचन साप्ताहिक	कार्यकारी सम्पादक	९८५७६३५८७२
२६.	मन्जुल शाक्य	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	फोटो पत्रकार	९८५७६४०२६१
२७.	अर्जुन कार्की	धौलागिरी स्टार	संवाददाता	९८४७६२३२१५
२८	खगेन्द्र बिश्वकर्मा	बागलुङ एफएम	संवाददाता	९८४७६०४७६४
२९.	कमल राना	परिसूचन साप्ताहिक	संवाददाता	९८१६४७५३७८
		स्थानीय अनलाइन		
३०.	मुकेशचन्द्र राजभण्डारी	नयाँ बिश्व	सम्पादक	९८५७६३३३८५
३१.	बिदुर खड्का	धौलाश्री अनलाइन	सम्पादक	९८५७६२०८८८
३२.	नारायण रिजाल	नव सन्देश डट कम	संवाददाता	९८४७६२९२५४
३३.	भुपेन्द्र केसी	ईनेपाल खबर डट कम	संवाददाता	९८४७७४३०७५

क्र.स.	नाम	संस्था	पद	कैफियत
१.	**दिल शिरीष**	**नेपाल पत्रकार महासघं**	**अध्यक्ष**	**९८४७६२२५४५**
		राष्ट्रिय मिडिया		
२.	प्रकाश बराल	कान्तिपुर दैनिक	संवाददाता	९८४७६२२१५७
३.	गणेश पौडेल	गोरखापत्र	संवाददाता	९८५७६२७४४४
४.	सिर्जना पन्त	नेपाल समाचारपत्र	संवाददाता	९८४७६३८९३४
५.	नविन शिशिर	राजधानी दैनिक	संवाददाता	९८५७६२५९५०
६.	संगम घर्ति मगर	नागरिक दैनिक	संवाददाता	९८४७७२७६४९
७.	राम थापा अविरल	रासस, धौलागिरी	संवाददाता	९८४७६२९४२४
८.	त्रिलोचन रिजाल	कारोबार दैनिक	संवाददाता	९८४७६६४१११
९.	हरि शर्मा	नयाँ पत्रिका दैनिक	संवाददाता	९८४७७९६४३०

राष्ट्रिय टेलिभिजन				
१०.	राजेशचन्द्र राभजण्डारी	एभिन्युज टिभी	संवाददाता	९८५७६२००६१
११.	किरण आचार्य	नेपाल टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२०३९८
१२.	सुवास आचार्य	माउण्टेन टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२२७९६
१३ .	प्रदिप पन्त	सगरमाथा टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२१४४९
१४.	खेमराज गौतम	न्यूज २४	संवाददाता	९८५७६२६२९१
१५.	बबिता शर्मा	एबिसी टेलिभिजन	संवाददाता	९८५७६२१५५२
१६.	बिक्रम सुनार	इमेज टेलिभिजन	संवाददाता	९८४६७९४२०३
रेडियो				
१७.	रविना बोहोरा	बिबिसी नेपाली सेवा	संवाददाता	९८६७६१०००२
१८.	कोपिला कंडेल	रेडियो नेपाल	संवाददाता	९८४७६२१५१७
१९.	ताराप्रसाद शर्मा	धौलागिरी एफएम	सह-सम्पादक	९८५७६२९५२८
२०.	ज्ञानेन्द्र गौतम	बागलुङ एफएम	स्टेशन म्यानेजर	९८५७६२००३५
२१.	भुमिका थापा	सयपत्री एफएम	संवाददाता	९८४७६७८४२५
स्थानीय पत्रिका				
२२	रामकृष्ण बोहरा	ढोरपाटन दैनिक	कार्यकारी सम्पादक	९८४७६२४८८९
२३.	रामबहादुर जिसी	धौलागिरी जागरण	सम्पादक	९८५७६२०२१४
२४.	नरेश कंडेल	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	सह-सम्पादक	९८५७६२२८००
२५.	बिजय राना	परिसूचन साप्ताहिक	कार्यकारी सम्पादक	९८५७६३५८७२
२६.	मन्जुल शाक्य	मुक्तिक्षेत्र दैनिक	फोटो पत्रकार	९८५७६४०२६१
२७.	अर्जुन कार्की	धौलागिरी स्टार	संवाददाता	९८४७६२३२१५
२८	खगेन्द्र बिश्वकर्मा	बागलुङ एफएम	संवाददाता	९८४७६०४७६४
२९.	कमल राना	परिसूचन साप्ताहिक	संवाददाता	९८१६४७५३७८
स्थानीय अनलाइन				
३०.	मुकेशचन्द्र राजभण्डारी	नयाँ बिश्व	सम्पादक	९८५७६३३३८५
३१.	बिदुर खड्का	धौलाश्री अनलाइन	सम्पादक	९८५७६२०८८८
३२.	नारायण रिजाल	नव सन्देश डट कम	संवाददाता	९८४७६२९२५४
३३.	भुपेन्द्र केसी	ईनेपाल खबर डट कम	संवाददाता	९८४७७४३०७५

जिल्ला स्थित प्राथमिक उपचार/विपद प्रतिकार्य समूहको तालिम प्राप्त प्रशिक्षकहरुको नामावली

सि.नं.	**नाम**	**ठेगाना**	**सम्पर्क**	
१	जुनाकुमारी थापा	काठेखोला ६	९८४६७९२८९६	
२	कर्णबहादुर कार्की	बा.न.पा.८		
३	कमला थापा	दमेक	९८०५१२५६७५	
४	भगवती बुढा	तमान	९८६२२२५४००	
५	दिवश रिजाल	पर्यौंपाटा	९८४९८९७८२९	
६	प्रस्ताव के.सि.	बडिगाड ७	९८५७६२२७५३	
७	कुमारी थापा	काठेखोला ८	९८४७६६४८५९	
८	तिलक नेपाली	जैमिनि ८	९८५७६२१५३६	
९	सिर्जना पौडेल	जैमिनि ८	९८४७७६६६१६	
१०	शुसिला थापा	जैमिनि ८	९८६७६८४७०७	

अनुसूची ६

बागलुङ जिल्लाको राजनैतिक विभाजन भएको, सडक संजाल, खोला तथा नदी प्रणाली र भूउपयोग नक्सा, सुरक्षा युनिटहरु र विपद्का घटना घट्न सक्ने स्थानहरुको नक्सा

BAGLUNG DISTRICT
LAND UTILIZATION
RUKUM
PYUTHAN
MYAGDI
GULMI
PARBAT
BOBANG
NISI
KHUNGKHANI
ADHIKARICHAUR
BUNGADOBHAN
TAMAN
BOHARAGAUN
KHUNGA
BURTIBANG
DEVISTHAN
TARA
RAJKUT
RANASINGKITENI
BHINGITHE
DARLING
ARGAL
DHAMJA
MALIKA
BAGLUNG MUNICIPALITY
PANDAVKHANI
HIL
TANGRAM
PALA
GWALICHAUR
JALJALA
BIHUNKOT
SINGANA
SHISAKHANI
HARICHAUR
RESH
LEKHANI
PAIYUN PATA
DAGATUMDANDA
MALMA
RAYADANDA
NARAYANSTHAN
RIGHA
HATIYA
DUDILABHATI
DAMEK
KANDEBAS
PAYUNTHANTHAP
SUKHAURA
HUGDISHIR
SALYAN
RANGKHANI
JAIDI
CHHISTI
LEGEND:
District Boundary
VDC Boundary
Land Use (Topo 1:25000/50000)
Cultivated Land
Forest
Grass Land
Shrub Land
Built_Up Area
Sandy Area
Nursery/Plantation
Water Body/Lakes
Barren Area
N
0 3.5 7 14 Kilometers
GIS UNIT, LGCDP/MLD, 2011

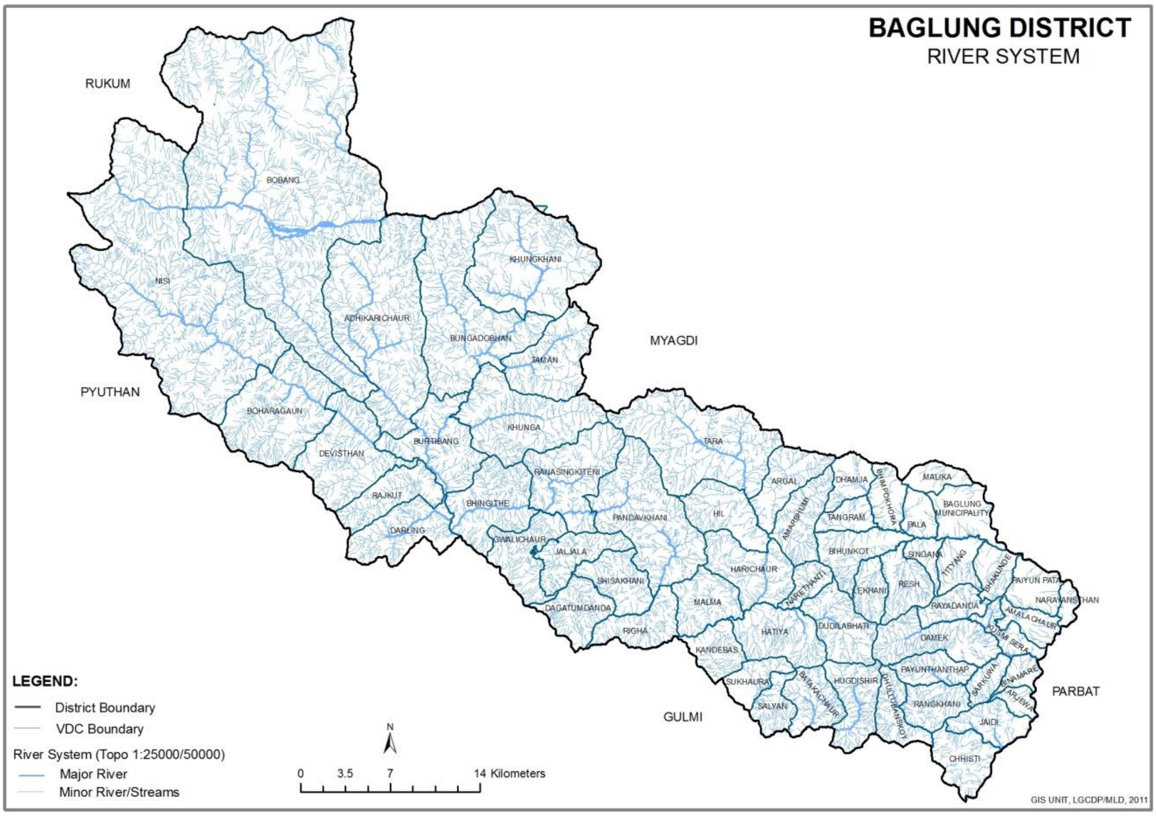
BAGLUNG DISTRICT
RIVER SYSTEM
RUKUM
PYUTHAN
MYAGDI
GULMI
PARBAT
BOBANG
NISI
KHUNGKHANI
ADHIKARICHAUR
BUNGADOBHAN
TAMAN
BOHARAGAUN
KHUNGA
BURTIBANG
DEVISTHAN
TARA
RAJKUT
RANASINGKITENI
BHINGITHE
DARLING
ARGAL
DHAMJA
MALIKA
BAGLUNG MUNICIPALITY
PANDAVKHANI
HIL
TANGRAM
PALA
GWALICHAUR
JALJALA
BIHUNKOT
SINGANA
SHISAKHANI
HARICHAUR
RESH
LEKHANI
PAIYUN PATA
DAGATUMDANDA
MALMA
RAYADANDA
NARAYANSTHAN
RIGHA
HATIYA
DUDILABHATI
DAMEK
KANDEBAS
PAYUNTHANTHAP
SUKHAURA
HUGDISHIR
SALYAN
RANGKHANI
JAIDI
CHHISTI
LEGEND:
District Boundary
VDC Boundary
River System (Topo 1:25000/50000)
Major River
Minor River/Streams
N
0 3.5 7 14 Kilometers
GIS UNIT, LGCDP/MLD, 2011

बागलुङ जिल्ला
राजनैतिक
उ
रूकुम
रोल्पा
प्यूठान
म्याग्दी
गुल्मी
पर्वत
कालीगण्डकी
निसी
बोबाङ
अधिकारीचौर
बोहरागाउँ
देविस्थान
राजकुट
बुर्तिबाङ
खुङखानी
बोंगादोभान
तमान
खुंगा
रणसिंहकिटेनी
पाण्डवखानी
भिङगिठे
ग्वालीचौर
जलजला
शिशाखानी
दगातुडाँडा
दर्लिङ
रिघा
तारा
हिल
अर्गल
हरिचौर
मल्म
हटिया
कन्डेबास
सुखौरा
सल्यान
तंग्राम
बिहुँकोट
रेश
दमेक
पैयुँथन्थाप
हुग्दिशीर
रङ्खानी
राइडाँडा
जैदी
छिस्ती
मालिका
बा.न.पा.
पाला
तित्याङ
ईलाका – १
ईलाका – २
ईलाका – ३
ईलाका – ४
ईलाका – ५
ईलाका – ६
ईलाका – ७
ईलाका – ८
ईलाका – ९
ईलाका – १०
ईलाका – ११
ईलाका – १२
ईलाका – १३

BAGLUNG DISTRICT
ROAD NETWORK
RUKUM
PYUTHAN
MYAGDI
GULMI
PARBAT
BOBANG
NISI
ADHIKARICHAUR
KHUNGKHANI
BUNGADOBHAN
TAMAN
BOHARAGAUN
DEVISTHAN
BURTIBANG
KHUNGA
RANASINGKITENI
RAJKUT
DARLING
BHINGITHE
PANDAVKHANI
GWALICHAUR
JALJALA
SHISAKHANI
DAGATUNDANDA
RIGHA
TARA
ARGAL
HIL
HARICHAUR
MALMA
HATIYA
KANDEBAS
SUKHAURA
SALYAN
BATAKACHAUR
HUGDISHIR
DHULLUBANSKOT
DHAMJA
BHIMPOKHARA
AMARBHUMI
TANGRAM
BIHUNKOT
NARETHANTI
LEKHANI
DUDILABHATI
RESH
SINGANA
TITYANG
PALA
MALIKA
BAGLUNG MUNICIPALITY
BHAKUNDE
PAIYUN PATA
NARAYANSTHAN
AMALACHAUR
KUSMI SERA
RAYADANDA
DAMEK
PAYUNTHANTHAP
SARKUWA
BINAMARE
ARJEWA
RANGKHANI
JAIDI
CHHISTI
LEGEND:
District Boundary
VDC Boundary
Road Network (Topo 1:25000/50000)
Highway
Motorable Road
Major Foot Trail
N
0 3.5 7 14 Kilometers
GIS UNIT, LGCDP/MLD, 2011

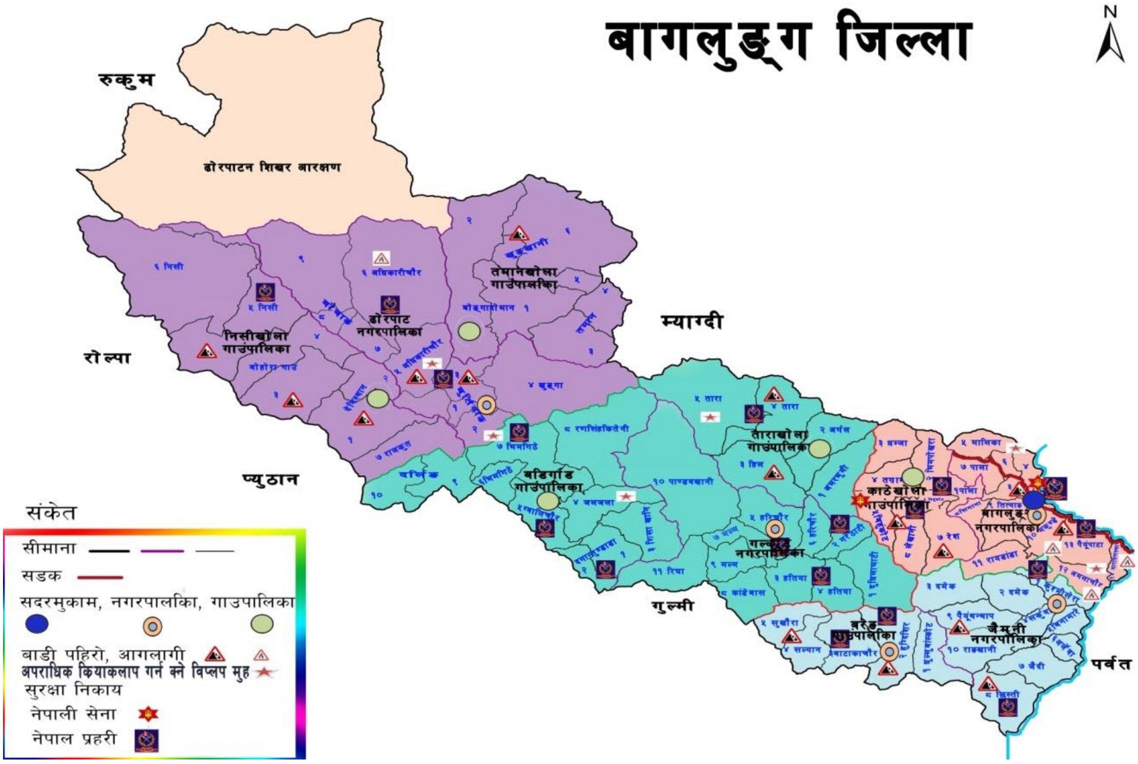
बागलुङ्ग जिल्ला
N
रुकुम
डोरपाटन शिकार आरक्षण
म्याग्दी
रोल्पा
प्युठान
गुल्मी
पर्वत
निसीखोला गाउँपालिका
ढोरपाटन नगरपालिका
तमानखोला गाउँपालिका
बडिगाड गाउँपालिका
ताराखोला गाउँपालिका
गल्कोट नगरपालिका
काठेखोला गाउँपालिका
बागलुङ नगरपालिका
बरेङ गाउँपालिका
जैमुनी नगरपालिका
संकेत
सीमाना
सडक
सदरमुकाम, नगरपालिका, गाउपालिका
बाडी पहिरो, आगलागी
अपराधिक कियाकलाप गर्न बने विप्लप मुह
सुरक्षा निकाय
नेपाली सेना
नेपाल प्रहरी

अनुसूची ७

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक/ कार्यशालामा उपस्थित सहभागीको विवरण

आज मिति २०७७ साल श्रावण १२ गतेका दिन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री सुरेश न्यौपाने ज्यूको अध्यक्षतामा बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकको उपस्थिति र निर्णय देहाय बमोजिम रह्यो ।

उपस्थिति:

क्र.सं.	नाम	पद	निकाय	दस्तखत
अध्यक्षता:				
१	श्री सुरेश न्यौपाने	प्र.जि.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सुरेश न्यौपाने प्रमुख जिल्ला अधिकारी
विशेष उपस्थिति:				
	श्री राजेन्द्र ढुंगाना	प्रमुख	जिल्ला समन्वय समिति	
उपस्थिति:				
१	श्री कृष्ण पाठक		नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (ने.क.पा.)	
२	श्री दिपेन्द्र बहादुर थापा	सभापति	नेपाली कांग्रेस	
३	श्री प्रकाश राज बगाले	प्र. पि.	जनता समाजवादी पार्टी	
४	श्री धर्तेश्वर पुन्डे		राष्ट्रिय जनमोर्चा	
५	श्री शैलेन्द्र कुमार श्रेष्ठ		राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	
६	~~श्री शैलेन्द्र कुमार श्रेष्ठ~~		राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (संयुक्त)	
७	श्री मञ्जु क्षेत्री		नेकपा माले	
८	श्री जनकराज पौडेल	नगर प्रमुख	बागलुङ नगरपालिका	
९	श्री भरत शर्मा	नगर प्रमुख	गल्कोट नगरपालिका	
१०	श्री इन्द्रराज पौडेल	नगर प्रमुख	जैमिनी नगरपालिका	
११	श्री देव कुमार नेपाली	नगर प्रमुख	ढोरपाटन नगरपालिका	
१२	श्री प्रकाश घर्ती मगर	अध्यक्ष	ताराखोला गाउँपालिका	
१३	श्री अमर बहादुर थापा	अध्यक्ष	काठेखोला गाउँपालिका	
१४	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	अध्यक्ष	बरेङ गाउँपालिका	
१५	श्री मेहरसिंह पाइजा	अध्यक्ष	बडिगाड गाउँपालिका	
१६	श्री तारानाथ पौडेल	अध्यक्ष	निसीखोला गाउँपालिका	
१७	श्री जोकलाल बुढा	अध्यक्ष	तमानखोला गाउँपालिका	
१८	श्री मिलन ध्वज खांण	प्रमुख सेनानी	अर्जुनबाण गण घोडाबाँधे व्यारेक, बागलुङ	
१९	श्री शारदा प्रसाद चौधरी	प्रहरी उपरीक्षक	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङ	
२०	श्री नरेन्द्र राज गिरी	उप-अ.निर्देशक	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय, बागलुङ	
२१	श्री किसन केसी	स.प्र.नि.	सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हेक्वा., बागलुङ	
२२	डा.शैलेन्द्र वि.क.पोखरेल	मे.सु.	धौलागिरी अञ्चल अस्पताल, बागलुङ	

२३	श्री सुरज गुरौ	का.प्र.	स्वास्थ्य कार्यालय, बागलुङ	
२४	श्री राजु प्रसाद न्यौपाने	नि.जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय समिति‌को कार्यालय	
२५	श्री ~~रामेश्वर लम्साल~~ श्री मुकुन्दप्रसाद लामिछाने	डि.प्रमुख नि.डि.प्र.	सडक डिभिजन, बागलुङ	
२६	श्री कुष्मराज उपाध्याय	इकाई प्रमुख	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	
२७	तेजप्रसाद तिमुरे	डि.प्र.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन का.	
२८	सुनिल के.सी.	इन्जिनियर	जलस्रोत तथा सिञ्चाई विकास डि.का.	
२९	श्री आशिष थापा मगर	आ.प्रमुख	पुष्पलाल (मध्यपहाडी) राजमार्ग	
३०	श्री पारसिङ थापा मगर	का.प्र.	यातायात व्यवस्था कार्यालय	
३१	श्री शम्भुराज पाण्डे	का.प्र.	भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा वि.के.	
३२	श्री रामप्रसाद सापकोटा	प्र.नि.	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन गुल्म	
३३	श्री गुमादेवी शर्मा	का.प्र.	घरेलु तथा साना उद्योग विकास कार्यालय	
३४	श्री रेणुका कुमारी पाण्डे	आयोजना प्रमुख	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (अनुदान व्यवस्थापन तथा स्थानीय पूर्वाधार)	
३५	श्री मतिलाल चपाई	आयोजना प्रमुख	जिल्ला आयोजना कार्यान्वयन इकाई (शिक्षा)	
३६	श्री रोमराज लामिछाने	डि.ब.अ.	डिभिजन बन कार्यालय	
३७	श्री ~~शिव नारायण गोशली~~ प्रमोद राज पाठी	का.प्र.	नेपाल विद्युत प्राधिकरण बागलुङ	
३८	श्री केशव शर्मा	का.प्र.	नेपाल टेलिकम	
३९	श्री दिल शिरीष	अध्यक्ष	नेपाल पत्रकार महासंघ, बागलुङ	
४०	श्री ~~युवराज राजभण्डारी~~ नरेश कँडेल	~~अध्यक्ष~~ महासचिव	बागलुङ उद्योग बाणिज्य संघ	
४१	श्री मुक्तिराम सापकोटा	अध्यक्ष	गैरसरकारी संस्था महासंघ	
४२	श्री ~~जब्बर ब. लामिछाने~~ विकास पौडेल	~~सभापति~~ मन्त्री	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जि.शाखा बागलुङ	
४३	श्री धिरेन्द्र राज पन्त	प्र.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ	
४४	श्री केशव लामिछाने	प्र.अ.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ	
४५	श्री विष्णु प्रसाद ढकाल	ना.सु.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङ	
४६	श्री कृपणराज रेग्मी	नि.इकाई प्रमुख	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई	
४७	डा. पुजन बस्नेत	मे.अ.	धौलागिरी अञ्चल अस्पताल	
४८	मदन कँडेल	नि.डि.व.अ.	डि.व.का. बागलुङ	
४९	पुरुषोत्तम प्रसाद शर्मा	नि.जि.स.अ.	जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय	
५०	राजेश चित्रकार	इन्जिनियर	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	

५१. श्री जयलाल सापकोटा रा.उ. मन्च बागलुङ.

५२. श्री अजय कुमार श्रेष्ठ इन्जिनियर शहरी विकास तथा भवन कार्यालय बागलुङ.

मिति २०७७।०४।१२ गते बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बागलुङको निर्णयहरु

प्रस्तावहरुः

१. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको गत बैठकको समीक्षा।
२. कोभिड-१९ संक्रमण, रोकथाम, नियन्त्रण र उपचार सम्बन्धी समीक्षा।
३. विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी मापदण्ड (सातौं संशोधन) २०७७ सम्बन्धमा।
४. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७ पारित गर्ने सम्बन्धमा।
५. स्थानीय तहबाट विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७७ तयार गर्ने सम्बन्धमा।
६. यस वर्षको मनसुन पश्चात भएका क्षतिको विवरण र राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा।
७. पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्ग र कालीगण्डकी कोरिडोर राजमार्ग सूचारु गरिराख्ने सम्बन्धमा।
८. गृह मन्त्रालय विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पूनर्लाभ शाखा तथा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण एवम् शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखाबाट प्राप्त पत्र सम्बन्धमा
९. विपद् पूर्वतयारीका लागि आगामी दिनमा सञ्चालन गर्ने कार्ययोजना सम्बन्धमा।
१०. विविध सम्बन्धमा।

निर्णय नं.१

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, बागलुङको मिति २०७७।०३।२८ गते बसेको बैठकद्वारा भएका निर्णयहरु सम्बन्धमा यस बैठकमा समीक्षा गरियो। उक्त बैठकबाट भएका कार्यान्वयन गर्न बाँकी रहेका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने र बैठकबाट माग भएका विवरणहरु यस समितिमा यथासिघ्र उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.२

विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ को संक्रमण, रोकथाम तथा नियन्त्रणका सम्बन्धमा बागलुङ जिल्लामा देहाय बमोजिम कार्यसम्पादन तथा गतिविधि सञ्चालन भएको बैठकमा समिक्षा गरियो।

- कोभिड-१९ को संक्रमण, रोकथाम तथा नियन्त्रणका सम्बन्धमा जिल्ला तथा स्थानीय तहका पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यको लागि गठन भएका संयन्त्रहरु सक्रियताका साथ परिचालित भएको।
- क्वारेन्टिन बेड संख्याः २,१८६। हाल क्वारेन्टिनमा २५ जना महिला र २०२ पुरुष गरी जम्मा २२७ जना रहेका। हाल सम्म ३,२६० जना व्यक्ति क्वारेन्टिनबाट फिर्ता भएका। हालसम्म ३,८४३ जनाको स्वाब संकलन भएको, ३,५९४ जनाको रिपोर्ट आएकोमा २३२ जनाको रिपोर्ट पोजेटिभ आएको, २४९ जनाको रिपोर्ट प्राप्त हुन बाँकी रहेको।
- आईसोलेसन, प्रि-आईसोलेसन बेड क्षमता १९१ रहेको, कोभिड-१९ संक्रमितको संख्या २३२ जना रहेको, धौलागिरी अस्पतालमा १, धवलागिरी बहुमुखी क्याम्पसमा ७, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र बुर्तिवाङमा ०, नरेठाँटी स्वास्थ्य चौकीमा ५, निसीभुजी जनता क्याम्पसमा ५, धौलागिरी बहिरा आवासीय माविमा २ जना गरी २० जना आइसोलेसनमा रहेका, २११ जना संक्रमित उपचार पश्चात डिस्चार्ज भएका र १ जना संक्रमितको मृत्यु भएको।

निर्णय नं.३

श्री गृह मन्त्रालय विपद् अध्ययन जोखिम न्यूनीकरण तथा पूनर्लाभ शाखा को च.नं.१६ मिति २०७७।०४।०८ गतेको मापदण्ड कार्यान्वयन गर्ने गराउने सम्बन्धी पत्रबाट विद्यमान प्रकोप पिडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (छैठौं संशोधन) मापदण्ड २०६४ लाई समयानुकुल संशोधन गरी नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) बाट मिति २०७७।०४।०५ गते स्वीकृत भै सकेको हुँदा उक्त संशोधित विपद् पिडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातौं संशोधन) मापदण्ड २०७७ कार्यान्वयन गर्नु गराउनु हुन भनी लेखी आएकोले सोही बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने गराउने निर्णय गरियो। साथै जिल्ला सुरक्षा समितिको मिति २०७७।०४।०९ गतेको बैठकबाट पीडितहरुको खोज तथा उद्धार गर्ने कार्यका लागि खोज तथा उद्धार सामाग्री सहित जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरु अर्जुनवाण गण घोडाबाधे व्यारेक, बागलुङ र अन्तर्गत युनिटहरु शेराडिल व्यारेक बागलुङ, जैमिनी १ टाकुरी स्थित सुरक्षा से.मु. र ढोरपाटन नगरपालिका बुर्तिवाङमा रहेको अस्थायी सुरक्षा बेसमा गरी १ गुल्मको संख्यामा, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, बागलुङमा २५ जना, जिल्ला प्रहरी कार्यालय मातहत इलाका प्रहरी कार्यालय गलकोट, बुर्तिवाङ र बरेङबाट १०/१० जनाको संख्यामा, ताराखोला, बलेवा, भिमगिठे र झिवाखोला इलाका प्रहरी कार्यालय लगायत जिल्ला स्थित सबै प्रहरी चौकीहरुबाट ५/५ जनाको संख्यामा, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हे.क्वा., बागलुङबाट १० जनाको संख्यामा र सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल गुल्म हे.क्वा. अन्तर्गत बरेङ गाउँपालिकामा १० जनाको संख्यामा, निसीखोला गाउँपालिकामा ११ जनाको संख्यामा सुरक्षाकर्मीहरु विपद्

तथा उद्धारका लागि तयारी हालतमा राख्ने निर्णय भएकोमा उक्त टोलीलाई खोज, उद्धार र राहतमा रेडक्रसकर्मी स्वयमसेवकलाई उच्च सतर्क अवस्थामा राख्न जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.४

विपद् व्यवस्थापन समितिबाट तयार भएको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७६ कार्यान्वयनमा रहेकोमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य तथा मनसून पूर्व तयारी प्रतिकार्य योजनालाई १० वटै स्थानीय तहहरुमा रहने विपद् व्यवस्थापन समितिहरु र विपद्सँग सरोकार राख्ने संघ संस्था निकाय र व्यक्तिहरुसँग समन्वय गरी परिमार्जन गर्ने र अद्यावधिक गर्ने कार्यको लागि कोभिड-१९ संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गठन भएको Joint Operation Centre का संयोजक एवम् जिल्ला प्रशासन कार्यालय, बागलुङका प्रशासकीय अधिकृत श्री केशव लामिछानेको संयोजकत्वमा गठन भएको जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका पदाधिकारी रहेको Joint Operation Centre र सरोकारवाला संघसंस्था सम्मिलित कार्यदलले अद्यावधिक र परिमार्जन गरेको प्रस्तावित विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७ पारित गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने गराउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.५

श्री गृह मन्त्रालय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखाले तयार पारेको मार्गदर्शन तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७६ बमोजिम जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तहहरुबाट विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७७ अद्यावधिक गर्ने र सो को विवरण जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा पठाउन जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.६

यस बर्षको मनसुन शुरु भए पश्चात् जिल्लामा भएका बाढी पहिरो लगायत विपद्का घटनाहरु र घटनाबाट भएका क्षतिहरुको विवरण, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट क्षति भएकाहरुलाई उपलब्ध गराईएको राहत रकम र राहत रकम दिन बाँकी रहेका व्यक्तिहरुको विवरण तथा ग्याविन तार जाली उपलब्ध गराउन सिफारिस गरिएका व्यक्तिहरुको विवरण बैठकमा प्रस्तुत गरियो। उक्त विपद्का घटनाहरुबाट क्षति भएका व्यक्तिहरुलाई उपलब्ध गराउन बाँकी रहेको राहत रकम विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातौं संशोधन) मापदण्ड, २०७७ बमोजिम मापदण्डको दफा २ बमोजिम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट प्रमुख जिल्ला अधिकारीले तत्कालै उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो। साथै विपद् पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी (सातौं संशोधन) मापदण्ड, २०७७ बमोजिम विपद्को घटनामा परी कुनै परिवारमा एक जनाको मृत्यु भएमा रु.दुई लाखका दरले, सोही परिवारमा अन्य व्यक्तिको समेत मृत्यु भएमा प्रति व्यक्ति थप रु.एक लाखका दरले राहत रकम उपलब्ध गराउने, विपद्बाट घर, बहाल, आवास नष्ट भएका वा खाद्यान्न बाली तथा जग्गा जमिन वा पसल व्यवसाय समेत नोक्सानी भई तत्काल गुजाराको लागि खाद्यान्न समेत नभएका वा दुबै अवस्थाका पीडित परिवारलाई यथासिघ्र प्रति परिवार ५ जनासम्म सदस्य भएको परिवार भए रु.पन्ध्र हजार र पाँच जना भन्दा बढी सदस्य भएको परिवार भए रु.बीस हजार सम्म नगद सहायता प्रदान गर्ने र सम्भव भए सम्म यस्तो सहायता तत्काल घटनास्थलमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तर्फबाट प्रमुख जिल्ला अधिकारीले उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.७

पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्गको बागलुङ खण्डको बागलुङ नगरपालिका वडा नं.३ बोक्सेखाल्टा स्थित सडकमा पहिरो आई सडक अवरुद्ध भैराखेको र बागलुङ जिल्लाको पश्चिम क्षेत्र तथा रुकुम जिल्ला सम्म जाने मुख्य नाका भएको, बिरामी तथा अशक्तहरुको आवतजावत तथा कोभिड-१९ संक्रमण, रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका कार्यहरु सञ्चालन गर्न उक्त सडक सूचारु गर्न अत्यावश्यक परेको हुँदा पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्ग आयोजनाले तत्काल बागलुङ नगरपालिका वडा नं.३ बोक्सेखाल्टा स्थित पहिरो पन्छाइ तत्काल सूचारु गराउने, पहिरो तल पट्टि फाल्दा केही घरहरु समेतमा क्षति पुग्ने देखिएकोले पहिरोको माटो तथा ढुंगाहरु सडकको अन्य खाल्डा परेको वा फराकिलो स्थानमा र सडकको छेउमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने। साथै सडकको पहिरो पन्छाउदा बागलुङ नगर खानेपानी उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालित खानेपानीको पाइप सडकको छेउमा रहेकोले पाइपको संरक्षण हुने गरी उपभोक्ता समितिसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन मिलाउने र पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्गको बागलुङ खण्डको गलकोट नगरपालिका वडा नं.१ चौराहा काफलठुटा लगायतका स्थानमा सडक चर्की यातायात अवरुद्ध हुने अवस्था आएकोले यातायात सूचारु गर्न पुष्पलाल मध्यपहाडी राजमार्ग आयोजनाले तत्काल मर्मत सुधार गर्ने र सडकको संरक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाउने र कालीगण्डकी कोरिडोर राजमार्गमा आएका पहिरोहरु पन्छाउने र सडक सूचारु गर्ने कार्य कालीगण्डकी कोरिडोर राजमार्ग आयोजना कार्यालयले मिलाउने भनी गत बैठकमा निर्णय भएको र पत्राचार गरि सकिएकोमा पुनः ताकेता गरी पत्राचार गर्ने निर्णय गरियो।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी

निर्णय नं.८

श्री गृह मन्त्रालय विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पूनर्लाभ शाखाको च.नं.२२ मिति २०७७।०४।११ गतेको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धी पत्रबाट बाढी, पहिरो, डुवान सम्बन्धमा मन्त्रिपरिषदको मिति २०७७।०४।०५ गते भएका निर्णयहरुको कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको च.नं.मं.बै.३२१।१४४ मिति २०७७।०४।०५ गतेको पत्रबाट लेखी आएको नेपाल सरकारको निर्णय र च.नं.२१ मिति २०७७।०४।११ गतेको आवश्यक कार्यार्थ निर्णयको प्रतिलिपी पठाइएको सम्बन्धी पत्रबाट माननीय उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री ज्यूको अध्यक्षतामा बसेका बैठकका निर्णयहरु बैठकमा जानकारी अवगत भयो। सो सम्बन्धमा पत्र साथ प्राप्त भएका निर्णयहरु बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने गराउने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.९

श्री गृह मन्त्रालय राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको च.नं.३० मिति २०७७।०४।११ गतेको उच्च सतर्कता अपनाई विपद् व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी विषयको पत्रबाट आगामी २०७७।०४।१२ गते देखि लगातार ३ दिनसम्म देशका विभिन्न भागमा मध्यम देखि हल्का बर्षा हुने र केही स्थानमा भारी बर्षा हुने जल तथा मौसम विज्ञान विभागले पूर्वानुमान गरेको हुँदा उक्त बर्षाको कारणले पहाडी भूभागमा भू-क्षय र पहिरो जान सक्ने एवम् तराईमा बाढी डुवान र कटान हुन सक्ने सम्भावना भएको भनी लेखी आएको हुँदा देहाय बमोजिम सतर्कता अपनाउने तथा व्यवस्थापन मिलाउने निर्णय गरियो।

क. जिल्ला स्थित सुरक्षा निकाय एवम् खोज उद्धारमा खटिने रेडक्रसकर्मी, स्वयमसेवकलाई उच्च सतर्कता अवस्थामा राख्ने।

ख. खोज उद्धार र राहतमा प्रयोग हुने सामाग्रीहरु सुरक्षा निकाय, स्थानीय तह, स्थानीय रेडक्रस एवम् संघ संस्थाहरुसँग समन्वय गरी दुरुस्त राख्ने।

ग. बाढी, पहिरो, डुवान र कटानको जोखिम हुन सक्ने स्थानहरुमा बसोबास गर्ने वासिन्दालाई सतर्क अवस्थामा रहन स्थानीय तहसँग समन्वय गरी रेडियो एवम् सञ्चार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्न लगाउने।

घ. बाढी, पहिरो, डुवान र कटानबाट जोखिममा पर्न सक्ने बस्तीको पहिचान र आँकलन गरी सम्बन्धित स्थानीय तहले सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्न पहल गर्ने।

निर्णय नं.१०

श्री गृह मन्त्रालय शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखाको च.नं.१९२ मिति २०७७।०४।११ गतेको मास्क नलगाउने विरुद्ध कारवाही सम्बन्धी विषयको पत्रबाट कोभिड-१९ को नियन्त्रण, रोकथाम र प्रतिकार्यका सम्बन्धमा निश्चित शर्त र मापदण्डका आधारमा केही सेवा र गतिविधिहरु खुला गर्ने, सो को समन्वय, सहजीकरण गर्ने विषयमा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को मिति २०७७।०१।२४, मिति २०७७।०२।२८, मिति २०७७।०३।१५ र मिति २०७७।०४।०५ गतेको बैठकबाट भएका निर्णयहरु कार्यान्वयनमा रहेको र बर्तमान संक्रमणको जोखिमको अवस्था मूल्यांकन गरी स्वास्थ्य सुरक्षाको मापदण्ड पालना गरी गराई न्यूनतम २ मिटरको सामाजिक दूरी कायम गरी मास्क र सेनिटाइजरको अनिवार्य प्रयोग गर्ने, पटक पटक साबुन पानीले हात धुने एवम् स्वास्थ्यका मापदण्ड र सुरक्षाका मापदण्ड अनिवार्य रुपमा पालना गर्न लगाउने भनी लेखी आएकोले सोही बमोजिम कार्यान्वयन गर्ने गराउने र सो को कडा निगरानी चेकजाँच गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्ड अनिवार्य पालना गर्न लगाउने र बिना मास्क घर बाहिर निस्कने प्रवृत्ति माथि कुनै पनि सम्झौता नगरी कडा रुपमा प्रस्तुत हुने र अटेरी गर्नेलाई तत्काल नियन्त्रणमा लिई संक्रामक रोग ऐन, २०२० बमोजिम कडा कारवाही गर्ने व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरियो।

निर्णय नं.११

हालैको मनसुन सहितको वर्षाको कारण जिल्लाका सबै मुख्य सडक र ग्रामिण सडकहरु अवरुद्ध भएका घरहरु जोखिममा रहेका विभिन्न स्थानमा बाढीपहिरो जस्ता विपद्का घटना घटिरहेको परिप्रेक्षमा घटनाबाट हुने क्षतिको न्यूनिकरणको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने ग्याविन तारजालीको संख्या न्यून भएको भनी जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालयको जानकारी अनुसार हालको अवस्थालाई मध्यनजर गरी जलस्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय बागलुङलाई २००० थान र भू तथा जलाधार व्यवस्था कार्यालय पर्वतलाई ३००० थान यस जिल्लामा आवश्यक पर्ने थप ग्याविन तारजाली खरिद गरी आवश्यक पर्दाको बखत तत्काल उपलब्ध गराउने गरी तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने निर्णय गरियो।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी